

Udsathed for vold og andre former for kriminalitet

Offerundersøgelserne 2005-2016

Boesen Pedersen, Anne-Julie; Kyvsgaard, Britta; Balvig, Flemming

Publication date:
2017

Citation for published version (APA):

Boesen Pedersen, A-J., Kyvsgaard, B., & Balvig, F. (2017). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet: Offerundersøgelserne 2005-2016*. Justitsministeriet.

UDSATHED FOR VOLD OG ANDRE FORMER FOR KRIMINALITET

Offerundersøgelserne 2005-2016

Af

**Anne-Julie Boesen Pedersen,
Britta Kyvsgaard og Flemming Balvig**

December 2017

**Justitsministeriet * Københavns Universitet
Det Kriminalpræventive Råd * Rigspolitiet**

ISBN 978-87-93469-02-0

ISSN 2245-8425

Indhold

1. OVERSIGT OG SAMMENFATNING	4
2. INDLEDNING.....	10
2.1 UNDERSØGELSENS DATA OG METODE	10
2.2 OM STATISTISK SIGNIFIKANS.....	16
2.3 OM REGRESSIONSANALYSER	17
3. TYVERI	19
3.1 TYVERI 2005-2016	22
3.2 KARAKTERISTIKA VED OFRENE.....	24
3.3 TYVERIETS GENSTAND OG SKADEVIRKNING	25
3.4 ØKONOMISK MØRKETAL FOR TYVERI.....	29
3.5 INDBRUD I PRIVATE HJEM.....	30
3.6 FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR TYVERI OG INDBRUD	34
3.6.1 <i>Udsathed for tyveri</i>	34
3.6.2 <i>Udsathed for indbrud</i>	35
4. HÆRVÆRK.....	37
4.1 HÆRVÆRK 2005-2016	39
4.2 KARAKTERISTIKA VED OFRENE.....	41
4.3 HÆRVÆRKETS GENSTAND OG SKADEVIRKNING	42
4.4 ØKONOMISK MØRKETAL FOR HÆRVÆRK.....	44
4.5 FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR HÆRVÆRK.....	45
5. VOLD.....	47
5.1 VOLD 1995-1996 OG 2005-2016.....	51
5.2 KARAKTERISTIKA VED OFRENE.....	54
5.3 VOLDENS GROVHED OG ALVORLIGHED	57
5.4 VOLDENS ART	62
5.5 VOLDENS TIDSMÆSSIGE FORDELING	64
5.6 ALKOHOL OG STOFFER	66
5.7 NÆRMERE OM POLITIANMELDELSE AF VOLD.....	67
5.8 ÅRSAGER TIL VOLD	72
5.9 HADFORBRYDELSE I FORBINDELSE MED VOLD	73
5.10 PARTNERVOLD	74
5.10.1 <i>Karakteristika ved ofre for partnervold</i>	76
5.10.2 <i>Alvorlighedsgraden af partnervold</i>	77
5.10.3 <i>Karakteren af partnervold</i>	80
5.11 FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR VOLD.....	82
5.11.1 <i>Udsathed for partnervold</i>	82
5.11.2 <i>Udsathed for vold på offentlige steder</i>	83
5.11.3 <i>Udsathed for vold på arbejdspladsen, uddannelsesinstitution m.v.</i>	84
5.11.4 <i>Udsathed for vold i det hele taget</i>	85

6.	TVANGSSAMLEJE	87
6.1	OFRE OG GERNINGSMÆND	90
6.2	GERNINGSSITUATIONEN	92
6.3	TVANGSSAMLEJETS GROVHED OG ALVORLIGHED	93
6.4	ANMELDELSE TIL POLITIET	95
6.5	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR TVANGSSAMLEJE.....	97
6.5.1	<i>Udsathed for tvangssamleje.....</i>	97
6.5.2	<i>Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt.....</i>	98
6.5.3	<i>Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden ikke er ofret bekendt.</i>	99
7.	DEN SAMLEDE KRIMINALITETSUDVIKLING	100
7.1	KRIMINALITETSUDVIKLINGEN FREM TIL 1986.....	100
7.2	KRIMINALITETSUDVIKLINGEN FREM TIL 2016.....	101
7.3	KRIMINALITETEN 2016	103
7.4	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR KRIMINALITET.....	105
8.	UDSATHED BLANDT DE 16-24-ÅRIGE.....	107
8.1	UDVIKLING I UDSATHEDEN FOR TYVERI BLANDT DE 16-24-ÅRIGE.	108
8.2	UDVIKLINGEN I UDSATHEDEN FOR HÆRVÆRK BLANDT DE 16-24-ÅRIGE.....	110
8.3	UDVIKLINGEN I UDSATHEDEN FOR VOLD BLANDT DE 16-24-ÅRIGE.....	112
8.4	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR AT BLIVE UDSAT FOR KRIMINALITET BLANDT DE 16-24-ÅRIGE	116
9.	BEFOLKNINGENS ANGST OG BEKYMRING FOR KRIMINALITET.....	117
9.1	DEMOGRAFI OG ANGST FOR KRIMINALITET 2016	117
9.2	UDSATHED OG ANGST FOR KRIMINALITET.....	118
9.3	UDVIKLINGEN I ANGST FOR KRIMINALITET	119
9.4	FORHOLD DER PÅVIRKER RISIKOEN FOR ANGST FOR KRIMINALITET	120
9.5	DEN SAMFUNDSMÆSSIGE BEKYMRING FOR KRIMINALITET	121
9.6	DEMOGRAFI OG SAMFUNDSMÆSSIG BEKYMRING FOR KRIMINALITET 2016.....	125
9.7	UDSATHED OG BEKYMRING FOR KRIMINALITET	125
10.	LITTERATUR	127
11.	SPØRGESKEMA.....	130
12.	BILAGSTABELLER.....	144

1. OVERSIGT OG SAMMENFATNING

De første landsdækkende offerundersøgelser af danskernes udsathed for kriminalitet blev gennemført i begyndelsen af 1970-erne. Siden 2005 er der årligt gennemført landsdækkende, repræsentative interviewundersøgelser af 16-74-åriges udsathed for tyveri, hærværk, vold og trusler om vold. Fra 2008 blev disse offerundersøgelser suppleret med spørgsmål om udsathed for tvangssamleje.¹ Det er disse undersøgelser, der er i centrum i denne rapport, hvor der også – når det er muligt – sammenlignes med tidligere, tilsvarende undersøgelser. Interviewene i 2016 er foretaget jævnt fordelt hen over året.

De overordnede resultater vedrørende de seneste 12 års offerundersøgelser kan sammenfattes på følgende måde:

Tyveri

11 pct. af de 16-74-årige angav i 2016 at have været udsat for tyveri inden for det seneste år, hvilket er signifikant flere end i 2015, hvor andelen af tyveriudsatte var den lavest registrerede i offerundersøgelseernes historie, der i Danmark går tilbage til 1972. Andel udsatte i 2016 afviger dog ikke signifikant fra den samlede andel udsatte i perioden 2005-2015.

Anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri har været nogenlunde konstant i de fleste år siden 2005, men i 2016 er den signifikant lavere end gennemsnittet for perioden 2005-2015. Anmeldelsestilbøjeligheden hænger nøje sammen med værdien af det stjålne.

Undersøgelsen viser, at risikoen for at blive udsat for tyveri er relativ høj for personer mellem 25 og 39 år, for enlige med børn, for studerende, for personer med anden etnisk herkomst end dansk, for dem, der hyppigt er hjemmefra om aftenen, for dem, der ofte går ud for at more sig, og for dem, der er indehaver af butik eller virksomhed. Pensionister og personer i et parforhold uden børn har derimod en mindre risiko end andre for at blive udsat for tyveri.

Omfanget af indbrudstyveri er behandlet selvstændigt fra og med offerundersøgelsen fra 2012. I 2016 angav 3,6 pct. af danskerne i alderen 16-74 år, at de havde været udsat for indbrud i deres private hjem det seneste år. Denne andel er ikke signifikant forskellig fra årene 2012-2015.

Det økonomiske omfang af skader fra indbrud lå på omtrent 3,2 mia. kr. i 2016, og ved hvert enkelt indbrud blev der i gennemsnit stjålet for omkring 25.500 kr.

¹ Røveri indgår i tidligere år som en del af offerundersøgelsen, men udgik i 2015, da det viste sig, at besvarelsen af spørgsmålet kom til at omfatte mange andre former for kriminalitet end røveri.

Ligesom tilfældet er for tyveri generelt, stiger anmeldelsestilbøjeligheden ved indbrud i takt med værdien af det stjålne. Samlet set er anmeldelsestilbøjeligheden dog højere for indbrud end tyveri generelt.

Risikoen for at blive udsat for indbrud er relativ høj for personer med en indkomst på 550.000 kr. og derover, for personer der har anden etnisk herkomst end dansk samt for personer, der ugentligt eller oftere er hjemmefra om aftenen. Derimod har personer uden børn, både enlige og par, en mindre risiko end andre familietyper for at blive udsat for indbrud.

Hærværk

4 pct. angav i 2016 at have været udsat for hærværk inden for det seneste år. Risikoen for at blive udsat for hærværk har i de sidste otte år ligget på nogenlunde samme niveau, der på sin side er signifikant lavere end i de tidligere år.

Anmeldelsestilbøjeligheden vedrørende hærværk svarer i 2016 til den, der er set i de tidligere år, og den er især afhængig af, hvor stort et beløb der er ødelagt for.

Undersøgelsen viser videre, at risikoen for at blive udsat for hærværk er relativ høj for mænd, for personer i alderen 25-39 år, for dem med indkomst på mindst 240.000 kr., for par uden børn samt for studerende.

Vold

I 2016 angav 1,7 pct. at de havde været udsat for vold inden for det seneste år. Der har i den undersøgte periode været en generel nedadgående tendens i risikoen for at blive udsat for vold, dog var der i 2016 en signifikant stigning i andelen af voldsofre i forhold til det forudgående år. Det er set i det længere tidsperspektiv særligt blandt de unge, at risikoen for at blive udsat for vold er mindsket. Ved fortolkning af udviklingen skal man især være opmærksom på, at der kan være sket ændringer i, hvad befolkningen oplever og opfatter som vold. Det er påvist, der over et længere tidsforløb er sket ændring heri, således at relativt flere af de faktisk forekommende fysiske overgreb i dag opleves og opfattes som ”vold”.

Fra midt i 1990-erne til midt i 0’erne er der sket en stigning i andelen, der udsættes for vold på arbejds- eller uddannelsessted. Andelen, der udsættes for værtshusvold, er i samme periode blevet mindre, mens andelen, der udsættes for vold på gaden, er steget. I øvrigt er der ikke sket store forandringer fra midten af 1990’erne til i dag med hensyn til arten af gerningssted.

Flere af indikatorerne på voldens grovhed udviser fluktuationer, men ikke entydige udviklingstendenser, i perioden 2005-2016. Set i forhold til de tre forudgående år, var der i 2016 en signifikant større andel af ofre, der oplevede, at den vold, de var udsat for, var meget alvorlig. Tilsvarende stigning ses i andelen af ofre, der vurderer voldsepisoden som værende en kriminel handling.

Anmeldelsestilbøjeligheden for vold har varieret inden for de seneste 12 år uden en entydig udviklingstendens. I 2016 ses en signifikant større anmeldelsestilbøjelighed end i det forudgående år.

Mere end hvert tiende offer for vold angiver, at forbrydelsen mod dem helt sikkert eller måske var betinget af racisme, mens omkring halvt så mange angiver, at volden mod dem helt sikkert eller måske skyldtes homo- eller transfobi.

Specielt om partnervold

Af det samlede antal voldsofre angiver lidt mere end hver tyvende, at volden var begået af en nuværende eller tidligere partner, og det er i ni ud af ti tilfælde kvinder, der har været udsat herfor. Partnervolden er karakteriseret ved, at den oftere fører til skader, at den oftere opfattes som meget alvorlig, og at reviktimiseringsandelen er større end for de øvrige voldsofre.

Hvem udsættes for vold?

Undersøgelsen peger på, at risikoen for at blive udsat for vold er relativt høj for mænd, for de 16-39-årige, enlige med og uden børn, arbejdsløse og ufaglærte, for dem, der ofte er hjemmefra om aftenen, samt for dem, der ejer butik eller virksomhed. Modsat er risikoen for at blive udsat for vold reduceret for personer, der tjener 550.000 kr. eller mere.

Der er gennemført analyser vedrørende forhold, der hænger sammen med risikoen for at blive udsat for henholdsvis partnervold, vold på offentlige steder og vold på arbejdspladsen. Disse analyser tegner lidt forskellige profiler af personer, der har en øget risiko for at blive udsat for vold.

Tvangssamleje

Andelen af de adspurgte kvinder, der angiver, at de har været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for det seneste år er på 0,4 pct., mens andelen, der oplyser at have været udsat herfor inden for de seneste 5 år i 2016 var på 2,0 pct. Det er en større andel end den gennemsnitlige andel i de tidligere år. Det svarer det til ca. 5.100 kvinder pr. år. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mellem 4.300 og 5.900 ofre for tvangssamleje pr. år. I cirka halvdelen af disse tilfælde drejer det sig om forsøg på tvangssamleje.

Ved fortolkning af udviklingen skal man især være opmærksom på, at der ligesom ved vold i almindelighed kan være sket ændringer i, hvad kvinderne oplever og opfatter som tvangssamleje.

Ofrene for tvangssamleje er gennemgående meget unge, idet mere end halvdelen er under 25 år . Cirka to tredjedele af tvangssamlejerne er foregået i en privat bolig, mens godt hver sjette er foregået udendørs på et offentligt tilgængeligt sted.

Knap fire ud af ti gerningsmænd er en nuværende eller tidligere partner, hvilket kan være med til at forklare den relativt lave anmeldelsesprocent, idet kun godt hvert fjerde tvangssamleje er anmeldt til politiet. Næsten halvdelen af dem, der ikke anmelder, begrundet det med, at de ikke syntes, der var grund til det, at de ikke anså hændelsen for at være kriminel, at de ikke troede, det ville hjælpe noget, eller at de bare ikke havde lyst til at anmelde det.

Der er gennemført tre analyser med henblik på at undersøge, hvilke forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for tvangssamleje. Det er en analyse af den generelle udsathed for tvangssamleje, udsathed for tvangssamleje af en kendt gerningsmand og udsathed for tvangssamleje af en ukendt gerningsmand. Alle analyser viser, at ung alder, det at være studerende eller arbejdsløs, samt det at være enlig øger risikoen for at blive udsat for tvangssamleje. For tilfælde med en ukendt gerningsperson ses yderligere en forøget risiko for at blive udsat for dem, der går ud om aftenen en eller flere gange ugentligt.

Samlet kriminalitet (tyveri, hærværk og/eller vold)

I 2016 angav 15 pct., at de havde været udsat for enten vold, tyveri og/eller hærværk det seneste år, hvilket er lidt højere end i 2015, hvor andelen lå på 14 pct.

Undersøgelsen viser videre, at risikoen for at blive udsat for kriminalitet er relativ høj for mænd, personer mellem 25 og 39 år, for enlige med eller uden børn, for studerende, for dem, der ofte går ud for at feste eller more sig, samt for dem, der ejer butik eller virksomhed. Pensionister har derimod en reduceret risiko for at blive udsat for kriminalitet.

Unge udsathed for kriminalitet

I den foreliggende rapport er det valgt at inkludere et separat kapitel om de 16-24-åriges udsathed for tyveri, vold og hærværk.

I 2016 angav 18 pct. af de unge at have været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk, hvilket er signifikant færre end i årene fra 2005 til 2015. Dette fald gælder både tyveri, vold og hærværk.

Sammenlignet med de ældre aldersgrupper anmelder de unge mere sjældent episoden til politiet. For tyveri og hærværk kan dette tænkes at hænge sammen med værdien af det stjålne eller det ødelagte, som er noget mindre for de unges vedkommende.

Undersøgelsen viser, at de unges risiko for at blive udsat for kriminalitet er forøget for dem, der ofte er hjemmefra om aftenen, samt for dem, der ofte er ude for at feste og more sig. Desuden peger undersøgelsen på, at unge, der er faglærte eller ufaglærte, har mindre risiko for at blive udsat for kriminalitet end unge i øvrige beskæftigelsesgrupper.

Angst og bekymring for kriminalitet

I 2016 var det 14 pct., der angav, at de næsten hele tiden eller ofte tænkte på risikoen for selv at blive udsat for kriminalitet. Denne andel er signifikant større end den gennemsnitlige andel for perioden 2009-2015.

Angst for kriminalitet hænger i særlig grad sammen med, om personen har været udsat for kriminalitet og med køn, idet kvinder oftere er angste end mænd. Personer i alderen 25-39 år er mindre angste end dem i andre aldersgrupper. Det samme gælder personer med en indkomst på 240.000 kr. eller derover, personer der hyppigt er ude om aftenen samt personer, der ofte er ude for at feste eller more sig. Tilsvarende gælder for enlige uden børn sammenlignet med øvrige familietyper. Modsat er det at være arbejdsløs, pensionist, selvstændig eller faglært arbejder forbundet med en øget ængstelighed for kriminalitet. Personer med anden etnisk baggrund end dansk er ligeledes mere angste for kriminalitet, end personer med dansk baggrund er.

Opsummerende tal

I tabelform kan de vigtigste tal for udsathed for kriminalitet i den aktuelt gennemførte undersøgelse sammenlignet med tidligere tilsvarende undersøgelser sammenfattes på følgende måde:

Tabel 1.1. Oversigt over udviklingen i danskernes risiko for at blive udsat for kriminalitet, anmeldelsestilbøjelighed og angst for kriminalitet frem til 2016.

	Første sammenlignelige måling foretaget år	Udvikling fra første måling til 2016*	2016
Andel udsat for tyveri, hærværk og/eller vold	1987 (25 %)	–	15 %
Andel udsat for tyveri	1972 (13 %)	–	11 %
Anmeldelsestilbøjelighed for tyveri	1972 (62 %)	–	57 %
Andel udsat for indbrud	2012 (3 %)	0	4 %
Anmeldelsestilbøjelighed for indbrud	2012 (87 %)	–	78 %
Andel udsat for hærværk	1972 (7 %)	–	5 %
Anmeldelsestilbøjelighed for hærværk	1972 (32 %)	+	41 %
Andel udsat for vold	(1971) / 1987 (3 %)	–	2 %
Anmeldelsestilbøjelighed for vold	1971 (19 %)	+	49 %
Andel kvinder udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for de sidste 5 år			1 %^
Anmeldelsestilbøjelighed for tvangssamleje			22 %^
Angst for kriminalitet	1976 (18 pct.)	–	14 %

* Tegnforklaring: + = signifikant stigning, 0 = uændret, – = signifikant fald.

^ Tallene er et gennemsnit for 2008-16, idet det årlige antal ofre for tvangssamlejer er meget lille og dermed forbundet med relativ stor statistisk usikkerhed.

2. INDLEDNING

I forlængelse af en handlingsplan fra regeringen vedrørende bekæmpelse af vold (*Bekæmpelse af vold*, 1993) blev der gennemført en voldsofferundersøgelse i 1995 og 1996 (Balvig, 1996; 1998).

Med henblik på fortsat at bidrage til belysning af voldsudviklingen blev der i 2004 taget initiativ til at gentage voldsofferundersøgelsen. Offerundersøgelsen blev samtidig udvidet, så den fra 2005 og frem også inkluderer spørgsmål om udsathed for tyveri, hærværk samt spørgsmål om angst for kriminalitet. Fra og med 2008 er der endvidere månedligt spurgt om udsathed for voldtægt (tvangssamleje). Udsatheden for røveri indgår i rapporterne fra 2008 og til med og 2014, men udgik i 2015, da det var vanskeligt at få sikre oplysninger om røveri, idet mange tilsyneladende også opfatter andre beslægtede lovovertrædelser som røveri. Fra og med 2009 indeholder undersøgelsen spørgsmål vedrørende de interviewedes livsstil og økonomiske forhold, og fra 2014 er der tilføjet oplysninger om de adspurgtes herkomst. Fra 2015 indeholder undersøgelsen desuden et spørgsmål om den adspurgtes generelle bekymring for vold og kriminalitet i samfundet.

Offerundersøgelsen er finansieret af Det Kriminalpræventive Råd, Justitsministeriet og Rigspolitiet og er gennemført i et samarbejde med Københavns Universitet.

2.1 Undersøgelsens data og metode

En ikke ubetydelig del af den kriminalitet, der forekommer i samfundet, anmeldes ikke til politiet og kommer heller ikke til politiets kundskab på anden vis. Man kalder denne ikke-politiregistrerede kriminalitet for den skjulte kriminalitet eller kriminalitetens mørkefelt. Gennemførelse af offerundersøgelser er en af de få muligheder, man har for at skønne dels over den faktisk forekommende kriminalitet i samfundet og dels mørketallets størrelse. I offerundersøgelser udspørges befolkningen via papirspørgeskemaer, webbaserede spørgeskemaer eller telefoniske interviews, om de har været udsat for forskellige former for kriminalitet. I bekræftende fald spørges, om det er blevet anmeldt, eller om politiet har fået nys om forholdet på anden vis; en oplysning som muliggør estimeringer af mørketallet.

Offerundersøgelser kan yde et bidrag til beskrivelse og forståelse af vold og anden kriminalitet i samfundet og mørketallets størrelse, men også kun et bidrag. Der er således en række problemer forbundet med gennemførelse af denne form for undersøgelser. Disse problemer betyder, at oplysningerne bliver forbundet med en vis usikkerhed og en række begrænsninger, som bør tages i betragtning, når tallene fortolkes og forklares. Blandt de vigtigste er:

* Det er befolkningens *oplevelse*, der aflæses. Denne oplevelse er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med den juridiske afgrænsning af kriminalitet. Forskellige mennesker har givetvis forskellige opfattelser af, hvad tvangssamleje, røveri eller vold er (jf. f.eks. Balvig, 1978), og disse opfattelser kan ændre sig over tid. Et skub i en skolegård kan i én tidsperiode blive oplevet som drilleri, i en anden som mobning og i en tredje som vold. Konsekvensen heraf er blandt andet, at forskellige måder at spørge og formulere spørgsmålene på udløser forskellige svar og giver forskellige hyppigheder (Balvig, 1995; Kyvsgaard, 2015). Man må derfor være særdeles opmærksom på den anvendte spørgsmålsformulering og på, at konstaterede forskelle mellem selv ensartet gennemførte undersøgelser over tid kan bero på ændrede opfattelser af, hvad vold og andre former for kriminalitet er.

* Det er aldrig hele befolkningen, der udspørges. Der er f.eks. altid en nedre aldersgrænse og ofte også en øvre. Den nedre aldersgrænse betyder typisk, at undersøgelser kun i ringe grad eller slet ikke kommer til at omfatte vold eller anden kriminalitet mod mindre børn.

* Det er alene et mindre udsnit af den del af befolkningen, undersøgelsen omfatter, der udspørges. Det betyder, at tallene er forbundet med statistisk stikprøveusikkerhed.

* Nogle af de former for kriminalitet, der spørges om – vold og tvangssamleje – er relativt sjældne hændelser. Det betyder, at stikprøveudvalget helst skal være meget stort for nærmere at kunne analysere de hændelser, der berettes om. Med stigende udvalgsstørrelse øges imidlertid også omkostningerne og andre praktiske problemer med at gennemføre undersøgelsen, således at det kan være svært at realisere det undersøgelsesmæssigt mest ideelle.

* Der er forskellige måder at finde frem til dem, man vil interviewe, på. Disse måder har hver deres fordele og ulemper. En af mulighederne er et fuldstændigt tilfældigt udvalg (lodtrækningsprincip) baseret på CPR-registret.

* Det lykkes aldrig at få besvarelser fra alle, der er med i det endelige udvalg. Der er nogen, det ikke lykkes at træffe, og andre, der ikke ønsker at deltage. Der er en betydelig risiko for, at de, man ikke får med, udgør et skævt udsnit af alle, og at tallene derfor forvrides i den ene eller den anden retning. Dette kompenseres der dog i hvert fald i nogen grad for ved vægtning af besvarelserne, jf. senere.

* Der er forskellige måder at udspørge på. De fire standardmetoder er det personlige interview, telefoninterviewet, postspørgeskemaet og internetspørgeskemaet. Hver af disse metoder har deres fordele og ulemper, f.eks. med hensyn til svarvillighed (se det følgende punkt).

* Der kan være et problem med svarvillighed. Der kan være nogen, der ikke ønsker at berette i et spørgeskema eller over for en interviewer om den kriminalitet, de har været udsat for. Denne svarvillighed kan tænkes at variere med forskellige omstændigheder ved kriminaliteten. F.eks. kan der være grund til at tro, at svaruvillighed er et større problem ved kortlægning af partnervold end ved kortlægning af "tasketyverier" udført af fremmede i gademiljøet.

* Der kan være hukommelsesproblemer. Også kriminalitet glemmes i en eller anden udstrækning, igen formentlig afhængig af dens karakter, tid siden hændelsen, og hvem man i øvrigt er m.v. Hukommelsesfaktorens indvirkning på undersøgelsens resultater begrænses ved alene at spørge om hændelser inden for en forholdsvis kort periode forud for interviewet.

* Ved introduktion af en afgrænset tidsperiode, hvori kriminaliteten søges kortlagt, introduceres det såkaldte teleskoperingsproblem, dvs. at man ganske vist husker selve hændelsen, men fejlhsker tidspunktet. Man taler om fremadteleskopering for de tilfælde, som reelt er sket forud for tidsperioden, og bagudteleskopering for de tilfælde, man ikke beretter om, fordi man fejlagtigt tidsmæssigt placerer dem uden for tidsperioden. Problemet er, at bagudteleskopering og fremadteleskopering ikke nødvendigvis går lige op i sidste ende, hverken antalsmæssigt eller med hensyn til type af hændelse (f.eks. med hensyn til alvorlighed, anmeldelse/ikke-anmeldelse m.v.).

* Der er forskel på ofre (personer) og episoder (handlinger). Mennesker risikerer at blive udsat for kriminalitet mere end én gang inden for den tidsperiode, der spørges til. Offerundersøgelserne er ikke altid velegnede til at udsige noget om alle de episoder, der har fundet sted, idet det forudsætter, at de udsurgte spørges detaljeret om hver hændelse (f.eks. om anmeldelse, ikke-anmeldelse).

* Der kan endelig også opstå fejl i forbindelse med registrering af svar, databehandling m.v.

Den aktuelle offerundersøgelse er gennemført som et led i Danmarks Statistiks omnibusundersøgelser. Omnibusundersøgelser er interviewundersøgelser, hvor man samler flere emner i ét interview.

De personer, der er omfattet af omnibusundersøgelsen, udvælges tilfældigt via Danmarks Statistiks CPR-register, således at de udgør et tilsigtet repræsentativt udsnit af befolkningen på 16-74 år. Danmarks Statistik søger derefter efter personernes telefonnumre, og de personer, som ikke har en telefon, eller som det ikke lykkes at finde et telefonnummer til, kontaktes via brev og anmodes om at oplyse Danmarks Statistik om et eventuelt telefonnummer med henblik på interview.

De månedlige bruttostikprøver har varieret lidt i størrelsen gennem årene. Således er de månedlige bruttostikprøver i 2015 på 1.600 personer, mens bruttostikprøverne i 2016 varierer mellem 1.700 og

1.850 personer. Herfra ekskluderes de, der viser sig at være emigreret eller døde, eller som over for Danmarks Statistik har givet udtryk for, at de ikke ønsker at blive ringet op med henblik på at deltage i undersøgelser, jf. herom senere. Den resterende del udgør nettostikprøven. Denne er på cirka 1.500 personer hver måned fra 2005-2015, mens den i 2016 i gennemsnit er på cirka 1.700 personer. Der er hverken tegn på vækst eller fald i nettostikprøvens størrelse i forhold til bruttostikprøven.

Det betyder, at der i hvert af årene fra 2005-2015 er cirka 18.000 personer, der er blevet anmodet om at deltage i undersøgelsen, mens nettostikprøven i 2016 udgøres af 20.441 personer, jf. tabel 2.1. Sammenlagt drejer det sig om 221.069 personer. Heraf har 138.585 valgt at deltage i undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 63 pct. I hele perioden ligger svarprocenten mellem 59 og 65.

Tabel 2.1. Stikprøvestørrelse, antal gennemførte interview og svarprocent fordelt efter år, 2005-2016. Pct.

	Nettostikprøve	Antal interview	Svarprocent
2005	18.238	11.668	64 %
2006	17.996	11.588	64 %
2007	17.796	11.653	65 %
2008	17.947	11.716	65 %
2009	18.268	11.521	63 %
2010	18.442	11.585	63 %
2011	18.185	11.745	65 %
2012	18.251	11.568	63 %
2013	17.750	10.446	59 %
2014	18.910	11.441	61 %
2015	18.845	11.492	61 %
2016	20.441	12.162	59 %
2005-2016	221.069	138.585	63 %

Fra juli 2010 blev det muligt at besvare spørgeskemaet via internettet. Flere har med tiden anvendt muligheden for at besvare spørgeskemaet via internettet frem for via telefoninterviews. Over hele perioden har 5 ud af 10 af respondenterne besvaret spørgeskemaet via internettet, mens de resterende er besvaret via telefoninterviews. Der viser sig at være en skævhed i, hvem der deltager i internetundersøgelserne frem for de telefoniske interviews, men det er overraskende nok de ældre respondenter, der i højere grad udfylder internetspørgeskemaerne, end det er de unge. Denne forskel er statistisk signifikant.

Indførelsen af internetbaseret interviews indebærer imidlertid ikke en systematisk skævhed i svarprocent og heller ikke i bortfald i relation til alder. De unge besvarer nemlig i højere grad end de ældre interviews telefonisk.

Årsagen til, at nogle ikke har deltaget i undersøgelsen, fremgår af tabel 2.2. I en stor del af tilfældene – 30 pct. – skyldes det manglende telefonnummer. Selv om Danmarks Statistik skriftligt henvender sig i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at finde et telefonnummer til personen/husstanden via en mekanisk og manuel telefonnummersøgning, så er det kun en mindre del af disse tilfælde, der fører til, at personen reagerer på henvendelsen.

Tabel 2.2. Årsager til bortfald, 2005-2016.

	Antal	Procent	Procent af hele stikprøven
Manglende telefonnummer	24.518	30 %	11 %
Nægtet at deltage	20.052	24 %	9 %
Ikke truffet	24.132	29 %	11 %
Anden bortfaldsårsag	13.272	16 %	6 %
Uoplyst	510	1 %	0,2 %
I alt	82.484	100 %	37 %

En anden hyppig årsag til ikke at deltage er, at personen ikke har kunnet træffes på det angivne telefonnummer til trods for, at de bliver forsøgt kontaktet helt op til 20 gange. Der er også en del, der har nægtet at deltage i undersøgelsen, nemlig knap en tiendedel af samtlige adspurgte, svarende til næsten en fjerdedel af bortfaldet. For den resterende del af bortfaldet er der ikke angivet en specifik årsag til, at interviewet ikke er gennemført.

Danmarks Statistik har udarbejdet en personvægt for hver enkelt interviewet for hermed at tage højde for eventuelle skævheder i materialet. Frem til juli 2007 var vægten baseret på oplysninger om personernes køn, alder, husstandstype, region (3 områder) og boligens art. Den vægtning blev derefter ændret, ikke mindst med henblik på i højere grad at kunne tage højde for det bortfald, der er forårsaget af, at personer kan vælge generelt ikke at deltage i undersøgelser, jf. den såkaldte forskerbeskyttelsesordning. Forskerbeskyttelsen blev indført i 2000 og var i perioden 2000-06 knyttet sammen med flytning, idet man ved at sætte et kryds i en rubrik på flytteanmeldelsesblanketten kunne angive, at man ønskede at være omfattet af denne forskerbeskyttelse. Med virkning fra 1. januar 2007 skal der nu udfyldes en særskilt blanket for at blive omfattet af forskerbeskyttelsen. Væksten i antallet af personer, der er omfattet af forskerbeskyttelse, er mindsket markant som følge af den ændrede praksis.

Forskerbeskyttelsesordningen har medført problemer med hensyn til at kunne udvælge et repræsentativt udsnit af befolkningen, idet lidt over 700.000 danskere, svarende til 13 pct. af befolkningen, pr. 1. januar 2009 havde valgt at få forskerbeskyttelse. For at råde bod på den skævhed, dette indebærer, har Danmarks Statistik som nævnt udarbejdet nye vægte baseret på oplysninger om personernes køn, alder, familietype, uddannelse, socioøkonomisk klassificering, region (5 områder), etnicitet, bolig i etagebyggeri eller ej, samt evt. flytning efter indførelse af mulighed for forskerbeskyttelse.

De nye vægte blev indført pr. 1. juli 2007. Som forventet er variationen i personvægtene større med de nye vægte: Mens de tidligere vægte i to tredjedele af tilfældene var på mellem 0,75 og 1,25, altså ganske tæt på tallet 1, drejer det sig om knap halvdelen af tilfældene (48 pct.) med de nye vægte.

Med henblik på at undersøge, hvorvidt denne ændring i vægtningen influerer på sammenligneligheden over årene, er der fra Danmarks Statistik modtaget materiale med både nye og gamle vægte for perioden august 2007 til og med januar 2008, altså data for et halvt år. En sammenligning mellem resultaterne baseret på de to vægte viser meget små og ikke signifikante forskelle, der ydermere ikke peger i en bestemt retning. Dette tyder således på, at indførelsen af de nye vægte ikke påvirker mulighederne for at sammenligne med tidligere offerundersøgelser. Det har derimod medført, at der er blevet en større forskel mellem de vægtede og de uvægtede frekvenser.

Af tabel 2.3 kan man se, hvor mange af de interviewede der har været udsat for de forskellige former for kriminalitet afhængig af, om tallene er vægtede eller ej.

Tabel 2.3. Antal ofre for henholdsvis vold og trusler om vold, trusler om vold, tyveri, og hærværk 2005-2016 samt tvangssamleje 2008-16. Vægtede og uvægtede tal.

	2005-2016	
	<i>Uvægtet</i>	<i>Vægtet</i>
Vold	1.853	2.210
Trusler om vold	4.098	4.480
Tyveri	7.811	8.244
Hærværk	3.653	3.898
Tvangssamleje (siden 2008)*	497	647

* Antal kvinder udsat for tvangssamleje inden for 5 år før interviewet.

Som det ses, er der flere, der har været udsat for de forskellige former for kriminalitet i det vægtede materiale end i det uvægtede. Dette indikerer, at der eksisterer en generel tendens til, at det er vanskeligere at opnå interviews med mennesker, der har været udsat for kriminalitet, end med mennesker, der ikke har været udsat for kriminalitet.

Spørgsmål om udsathed for vold og trusler om vold er indgået i alle interview i alle årene, mens spørgsmål om udsathed for tyveri og hærværk frem til midten af 2010 alene har været omfattet af undersøgelserne i marts og september måned, dog også april måned i 2006 samt i juli og december måned 2009. Fra juli 2010 til december 2013 er der spurgt om udsathed for tyveri og hærværk i alle interviewene. Siden januar 2014 spørges kun hver anden måned ind til udsathed for tyveri og hærværk. Fra og med 2008 indgår yderligere spørgsmål om tvangssamleje i alle de månedlige interview. Fra 2009 er antallet af baggrundsvARIABLE forøget således, at de også omfatter spørgsmål om indkomst, besiddelse af cykel, bil, båd osv. Herudover indgår spørgsmål om livsstil, idet de interviewede spørges om, hvor ofte de går ud, mødes med andre mennesker osv. Fra og med 2010 foreligger der desuden oplysninger om respondentens familietype. Fra 2012 er der desuden inkluderet nye spørgsmål med henblik på at kunne fastslå omfanget af indbrud. Endeligt indgår fra 2014 også oplysninger om respondentens herkomst.

2.2 Om statistisk signifikans

For at vurdere, om en forskel i resultater mellem f.eks. offerundersøgelser fra forskellige år må betragtes som et tilfældigt udsving eller som en reel forskel, anvendes sædvanlige tests for statistisk signifikans. Disse indebærer, at der stilles krav om, at sandsynligheden for, at de fundne forskelle beror på tilfældigheder frem for at afspejle reelle forandringer, skal være mindre end 5 pct., før forskellene betragtes som reelle. Hvorvidt dette bliver resultatet af testen, afhænger naturligvis af, hvor stor en forskel der er mellem resultaterne, men det afhænger i høj grad også af antallet af observationer, der ligger til grund for beregningerne. Er der vældig mange observationer, skal forskellen mellem resultaterne ikke være særlig stor for at være statistisk signifikant. Og omvendt forholder det sig, hvis antallet af observationer er ringe.

I den periode, hvor der hver måned blev spurgt om udsathed for tyveri og hærværk, jf. det tidligere, har der således kun skullet små ændringer til i andel udsatte, før ændringen er statistisk signifikant. Det gælder især tyveri, idet det er den form for kriminalitet, flest udsættes for. For forbrydelser som vold og voldtægt, hvor antallet af ofre er lille, er det straks vanskeligere at påvise signifikante forskelle. Såfremt analyserne ydermere angår en delpopulation, f.eks. alene dem der har været udsat for partnervold/tvangssamleje, bliver det – selv ved meget store forskelle mellem resultater fra forskellige år – næsten umuligt at opnå statistisk signifikans.

Man skal være opmærksom på, at der heri ligger, at graden af statistisk signifikans ikke er identisk med forandringens størrelse. En lille procentvis ændring af et hyppigt forekommende fænomen kan være statistisk signifikant, mens det på samme tid ikke er tilfældet for selv en betragtelig procentvis ændring af et sjældent forekommende fænomen.

I rapporten angives, når resultaterne er statistisk signifikante. Når dette *ikke* er angivet, er de viste forskelle altså ikke med sikkerhed udtryk for reelle forskelle. Såfremt de årlige målinger tyder på konsekvente forandringer, udtrykkes dette i rapporten som en *tendens*, idet der så kan være grund til at antage, at der er tale om reelle forskelle, som blot er baseret på for få observationer til at blive signifikante.

For alle de undersøgte kriminalitetsformer beregnes det årlige antal ofre med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller. Når forskelle mellem årene er statistisk signifikante, vil disse sikkerhedsintervaller *almindeligvis* ikke overlappe, men det *kan* forekomme, hvis forskellen kun lige netop er statistisk signifikant. Om baggrunden herfor henvises til litteratur om statistisk signifikans.

2.3 Om regressionsanalyser

Fra og med februar 2009 omfatter offerundersøgelsen som nævnt spørgsmål om livsstil, personlige forhold som indkomst, erhverv m.v. samt ejerskab af eller rådighed over forskellige goder. Ydermere foreligger der fra og med 2010 oplysninger om respondentens familietype, og fra 2014 også oplysninger, der specificerer respondentens herkomst. Det giver mulighed for at undersøge, om der er en sammenhæng mellem disse forhold og udsathed for de forskellige kriminalitetsformer.

Til brug herfor anvendes *regressionsanalyser*, der gør det muligt at se på ”betydningen” af alle de undersøgte forhold på én gang for herved at konstatere, hvad der reelt er udslagsgivende for udsattheden for de forskellige former for kriminalitet. Sådanne analyser er gennemført på baggrund af data fra januar 2014 til december 2016 for dermed at kunne inkludere respondentens herkomst i regressionsanalyserne. I regressionsanalyserne for henholdsvis tvangssamleje, udsathed for partnervold samt udsathed for vold på arbejdsplads og uddannelsesinstitution har dette dog ikke været muligt grundet et meget begrænset antal udsatte. Disse regressionsanalyser er derfor gennemført på baggrund af data fra januar 2010² til december 2016, og respondentens herkomst indgår ikke i disse analyser.

De *socioøkonomiske forhold*, der findes oplysninger om, og som indgår i analyserne, er beskæftigelse, indkomst, familietype, og om man ejer mere end én bil, har et sommerhus og/eller en båd/et skib, samt om man ejer en butik eller en virksomhed. De *demografiske variable* – alder, køn og herkomst – indgår også. Herudover er følgende *livsstilsfaktorer* inddraget: Hvor ofte man går ud om aftenen generelt, samt hvor ofte man går ud om aftenen for at more sig og feste. Disse to minder om hinanden, men der er stor forskel på, om man blot er væk hjemmefra, eller om man går ud for at gå i teatret eller for at more sig med venner på en bar.

² Siden 2009 indeholder undersøgelsen de fleste livsstils- og personlige spørgsmål, men enkelte relevante spørgsmål indgår kun fra 2010, hvorfor disse regressionsanalyser foretages fra 2010 og frem.

Samtlige variable er blevet analyseret som såkaldt binære variable (variable med to værdier). Eksempelvis er familietype blevet delt op i fem binære variable – én for hvert udfald – ligesom indkomstvariablen er blevet til fem binære, så der er en for hvert indkomstinterval. I de udførte regressionsanalyser skal hver af de variabelkategorier, der inkluderes i slutmodellen, ses i forhold til de øvrige ekskluderede kategorier inden for samme variabel. Er det eksempelvis alene det laveste indkomstinterval, der indgår i en slutmodel, skal denne kategoris sammenhæng med den pågældende kriminalitetsform ses i forhold til øvrige indkomstintervaller.

Til at afgøre, om en variabel skal inkluderes i den endelige model eller ej (det endelige analyseresultat), beregnes variabelens signifikansniveau, også kaldet p-værdien. Hvis p-værdien er lig med eller under 5 pct., er sammenhængen statistisk signifikant. Dette betyder, at vi med mindst 95 pct. sikkerhed kan sige, at den sammenhæng, modellen viser, ikke er tilfældig.

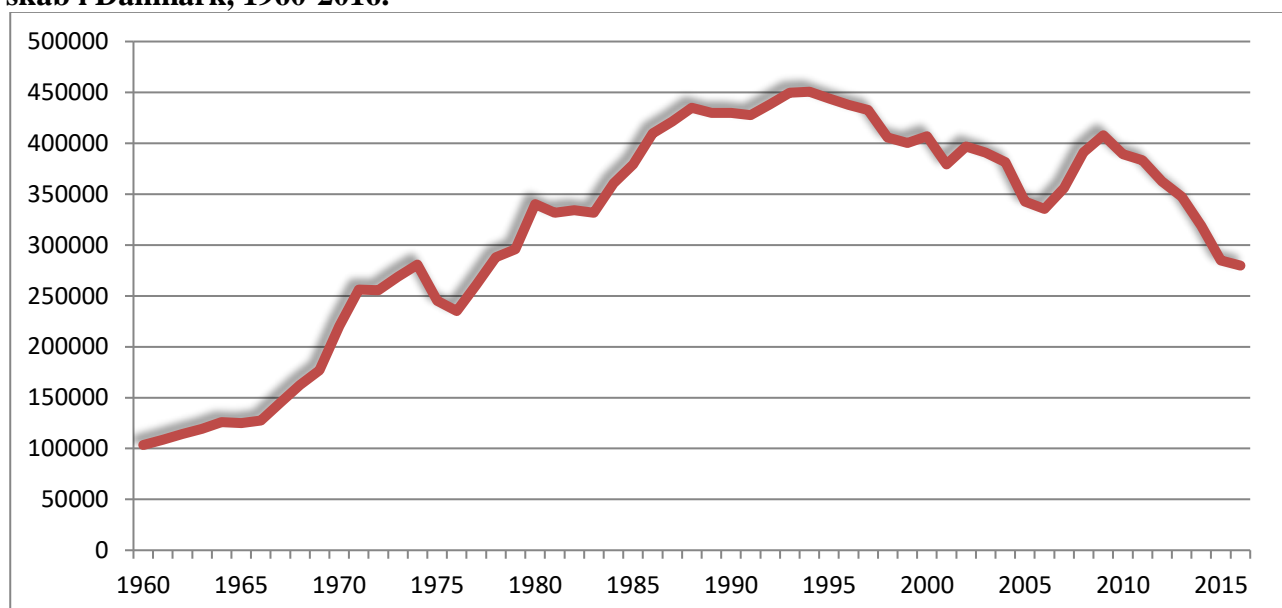
I regressionsanalyserne er der anvendt *baglæns modelsøgning*, hvilket betyder, at de insignifikante variable er blevet udeladt fra de fortsatte analyser én ad gangen startende med den mest insignifikante, indtil der kun er signifikante variable tilbage.

Når det drejer sig om, hvilken retning og størrelsesorden en sammenhæng har, anvendes variabelenes *odds ratio*-værdi (OR) i modellerne. Hvis OR-værdien for en variabel er lig 1,0, så hverken øges eller mindskes sandsynligheden for at blive udsat for den pågældende form for kriminalitet til sammenligning med de øvrige variable i samme kategori. Hvis den derimod er signifikant over 1,0, er der tale om en øget sandsynlighed, mens denne er mindsket, hvis OR-værdien er signifikant under 1,0. Hvis OR er enten 0,5 eller 2,0, betyder det, at sandsynligheden for at blive udsat for den pågældende form for kriminalitet er henholdsvis halveret eller fordoblet.

3. TYVERI

Talmæssigt er det tyverierne, der betyder mest i kriminalstatistikken i Danmark. Omkring otte ud af ti politiregistrerede straffelovsovertrædelser drejer sig om tyveri.

Figur 3.1. Antal tyverier der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2016.³

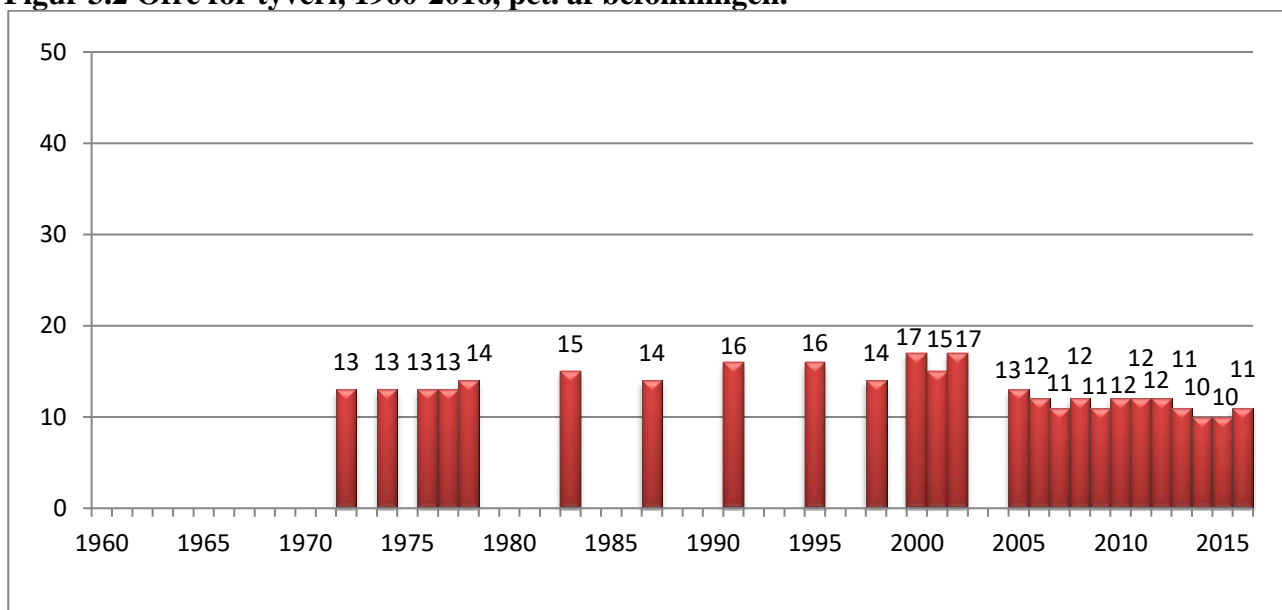

Antallet af politiregistrerede tyverier begyndte at stige i 1960'erne og nåede et toppunkt i slutningen af 1980'erne. Fra slutningen af 1980'erne til midt i 1990'erne stagnerede antallet af anmeldte tyverier, og fra omkring 1995 og den følgende halve snes år skete der et fald, jf. figur 3.1. I 2007 vendte udviklingen igen, og antallet af anmeldte tyverier steg. Siden 2010 er antallet af anmeldte tyverier på ny faldet og var i 2016 på sit laveste niveau i de sidste 40 år.

Figur 3.2 viser befolkningens udsathed for tyveri. Den første undersøgelse af, hvor stor en del af befolkningen der har været udsat for tyveri inden for de seneste 12 måneder forud for interviewtidspunktet, blev foretaget i 1972. Undersøgelsen viste, at det drejede sig om 13 pct., altså et sted mellem hver syvende og hver ottende dansker. Procentandelen, der har været udsat for tyveri, steg herefter frem til årtusindeskiftet, hvorefter tendensen generelt har været faldende.

³ Figuren inkluderer anmeldelser vedrørende både tyveri og indbrud, se forklaring i fodnote 7.

Figur 3.2 Ofre for tyveri, 1960-2016, pct. af befolkningen.

Den stigningstendens, offerundersøgelserne viser vedrørende tyveri i hovedparten af den sidste fjerdedel af 1900-tallet, er langt svagere og varer ved i længere tid, end tilfældet er for de politianmeldte tyverier. Helt eller delvist kan denne forskel bero på, at der er sket ændringer i, hvor mange gange de enkelte ofre har været udsat. I samsvar hermed viser det sig, at det gennemsnitlige antal gange, de enkelte ofre har været udsat, steg fra 1970'erne til 1980'erne (fra et niveau omkring 1,2-1,4 til et niveau omkring 1,6-1,7). I undersøgelserne fra 2005-2016 er niveauet 1,4-1,7. At der fra 1970'erne og frem til i hvert fald engang i 1980'erne har været tale om en stigning i befolkningens udsathed for tyveri, bekræftes endvidere af fire indbyrdes sammenlignelige tyveriofferundersøgelser foretaget af AIM (Balvig & Høigård, 1988, s. 140). På grund af forskellige spørgeperioder m.v. er disse undersøgelser ikke sammenlignelige med den serie undersøgelser, der er omfattet af figur 3.2 og indgår derfor ikke heri. AIM fandt i sine fire undersøgelser, foretaget i årene 1976, 1980, 1982 og 1984, følgende procenter for, hvor mange der havde været udsat for tyveri: 7, 11, 13 og 11. To undersøgelser foretaget af Observa i henholdsvis 1979 og 1984 viste en stigning fra 6 til 8 pct. med hensyn til, hvor mange der inden for de sidste 12 måneder forud for interviewtidspunktet havde lidt skade som følge af forbrydelser begået mod person/ejendom (tyveri, lomme-/tasketyveri, hærværk, bedrageri m.v.) (Observa og Morgenavisen Jyllandsposten, 30. april 1979 og 13. maj 1984).

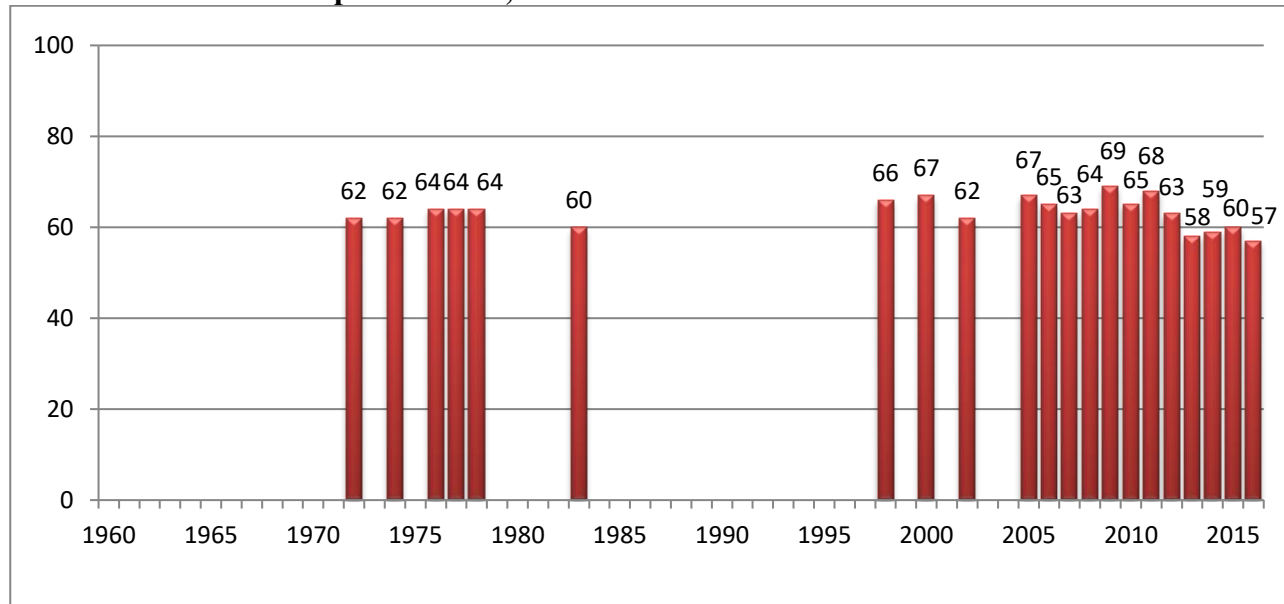
Den senere opbremsning i udviklingen fremgår af to offerundersøgelser foretaget i henholdsvis 1988 og 1993 af Vilstrup Markedsanalyse. Her er det belyst, hvorvidt de interviewede har været udsat for forskellige former for tyveri inden for de seneste to år forud for interviewtidspunktet. For cykel- og knallerttyverier viser offerprocenterne sig at være henholdsvis 14 og 11, for biltyveri 3 og 2, for

tasketyveri el.lign. 5 og 3, for tyveri fra bil 7 og 4, for indbrud i bolig 5 og 5 og for indbrud i sommerhus el.lign. 2 og 3 (Vilstrup og Politiken, 18. december 1988 og 23. januar 1994).

Det mest bemærkelsesværdige er, at den stigning, der er sket i de politianmeldte tyverier fra 2006 til 2009 – en stigning på 18 pct. – ikke genfindes i, hvor mange der udsættes for tyveri. Det er for hvert af årene 11-12 pct.

Selv om hovedtendenserne fra 1972 til 2016 grundlæggende synes at være de samme for antallet af politiregistrerede tyverier som for befolkningens faktiske udsathed for tyveri, ses der et markant større fald i de politiregistrerede tyverier fra 2009-16 end for befolkningens faktiske udsathed. Der er muligvis sket en forskydning mellem tyverier mod private og ikke-private ofre. Forskellen kan antagelig også forklares med ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden, idet der kan ses en faldende tendens de seneste år, jf. figur 3.3. Det bemærkes, at mens anmeldelsesprocenten i 2005-2016 alene angår andelen af ofre, der anmeldte sidste gang, de blev udsat for tyveri (inden for det seneste år), så vedrører anmeldelsesprocenten for 1972, om man har anmeldt tyveri mindst én gang (inden for det seneste år). Den reelle procentforskel mellem disse målinger er som følge heraf nogle få procentpoint mindre end den viste.

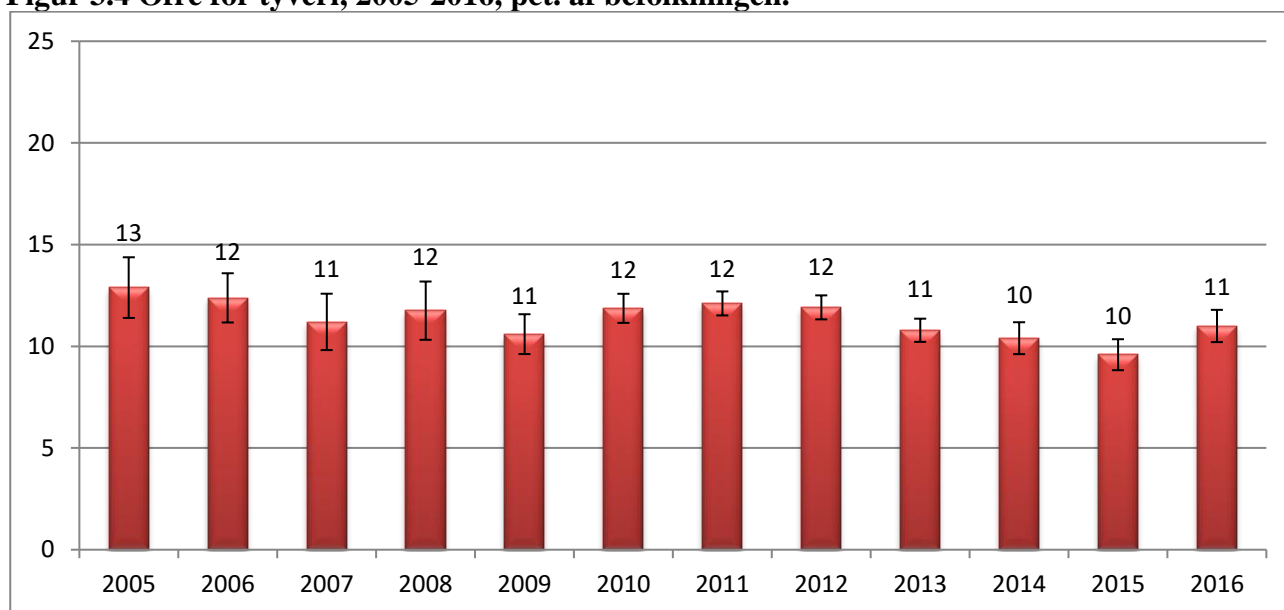
Figur 3.3. Procent af ofre for tyveri der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis, 1960-2016.

3.1 Tyveri 2005-2016

Figur 3.4 viser i lighed med figur 3.2 udviklingen i procentandelen af befolkningen, der har været udsat for tyveri inden for det seneste år, men figur 3.4 er alene baseret på den ensartede sekvens af offerundersøgelser, der er gennemført siden 2005, og figuren inkluderer desuden sikkerhedsintervaller.

Figur 3.4 Ofre for tyveri, 2005-2016, pct. af befolkningen.

I tabel 3.1 er der givet en mere detaljeret beskrivelse af, hvor stor en andel af de 16-74-årige der har været udsat for tyveri i årene 2005 til 2016. I 2016 er andelen, der har været udsat for tyveri, signifikant større end i 2015, men ikke signifikant større end i perioden som helhed. Det ses også af tabellen, at antallet af ofre varierer mellem 406.000 og 507.000, og at det laveste antal er at finde i 2015. De knap 10 pct. udsatte i 2015 er også den laveste registrerede andel tyveriudsatte nogensinde i danske offerundersøgelser, dvs. siden 1972.

Ved fortolkningen af antallet af ofre for tyveri skal man være opmærksom på, at et tyveri ofte har flere ofre. F.eks. vil ét indbrudstyveri i en bolig ofte blive oplevet og “registreret” af flere beboere. Man taler om en “husstandseffekt”, som indebærer, at der vil være færre husstande end individer, der har været udsat for tyveri.

Tabel 3.1. Ofre for tyveri, 2005-2016, andel og antal.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinter- val	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtet antal ofre i stikprøve
2005	13 %	(11,4-14,3)	507.000	(448.000-566.000)	237
2006	12 %	(11,1-13,6)	489.000	(441.000-537.000)	329
2007	11 %	(9,8-12,6)	446.000	(391.000-502.000)	222
2008	12 %	(10,3-13,2)	474.000	(416.000-532.000)	210
2009	11 %	(9,6-11,6)	431.000	(391.000-470.000)	377
2010	12 %	(11,2-12,6)	485.000	(456.000- 515.000)	893
2011	12 %	(11,5-12,7)	498.000	(474.000-522.000)	1366
2012	12 %	(11,3-12,5)	492.000	(466.000-518.000)	1285
2013	11 %	(10,1-11,4)	447.000	(422.000-472.000)	1151
2014	10 %	(9,6-11,2)	431.000	(400.000-465.000)	573
2015	10 %	(8,8-10,3)	406.000	(373.000-438.000)	534
2016	11 %	(10,0-11,6)	453.000	(423.000-490.000)	595

Hovedparten af de personer, der har været udsat for tyveri, har alene været udsat én gang i løbet af et år, jf. tabel 3.2. Meget få – to til ni pct. af ofrene – har været udsat for tyveri mere end tre gange inden for det seneste år. I gennemsnit har tyveriofrene været udsat for tyveri 1,4-1,9 gange årligt. Gennemsnittet for 2016 er signifikant højere end for perioden som helhed.

Tabel 3.2. Tyveriofre fordelt efter antal gange udsat inden for seneste år samt det samlede årlige antal tyveritilfælde i gennemsnit, 2005-2016, pct.

	Udsat kun én gang	Udsat to-tre gange	Udsat mere end tre gange	Antal gange udsat, gennemsnit
2005	71 %	26 %	3 %	1,4
2006	73 %	24 %	3 %	1,5
2007	78 %	20 %	2 %	1,4
2008	74 %	23 %	3 %	1,5
2009	82 %	15 %	3 %	1,5
2010	72 %	24 %	4 %	1,5
2011	69 %	26 %	5 %	1,6
2012	72 %	23 %	5 %	1,5
2013	73 %	22 %	5 %	1,6
2014	73 %	22 %	6 %	1,7
2015	68 %	25 %	7 %	1,7
2016	65 %	26 %	9 %	1,9

3.2 Karakteristika ved ofrene

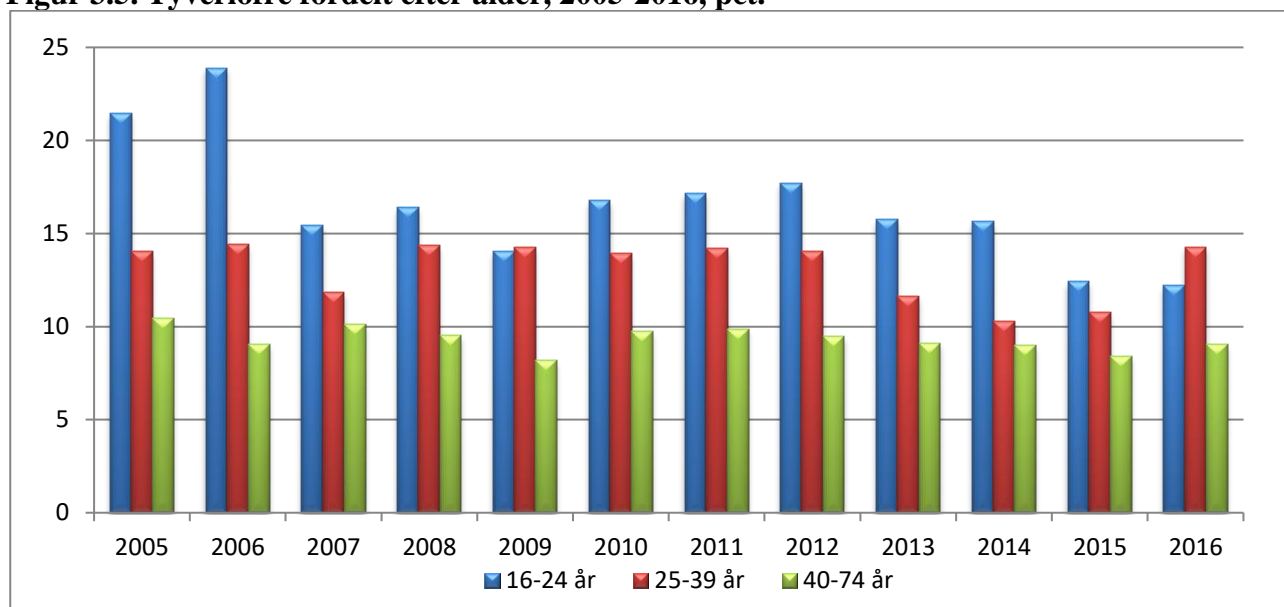
I tidligere år har der generelt kun været små og ikke statistisk signifikante forskelle mellem mænd og kvinders risiko for at blive udsat for tyveri, jf. tabel 3.3. I 2015 og 2016 er kvinders udsathed for tyveri imidlertid faldet, og kvinder er i disse år signifikant mindre udsatte for tyveri end mænd.

Tabel 3.3. Tyveriofre fordelt efter køn, 2005-2016, pct.

	Mænd	Kvinder	Alle
2005	15 %	11 %	13 %
2006	12 %	13 %	12 %
2007	12 %	10 %	11 %
2008	11 %	12 %	12 %
2009	11 %	10 %	11 %
2010	13 %	11 %	12 %
2011	13 %	11 %	12 %
2012	13 %	11 %	12 %
2013	11 %	10 %	11 %
2014	11 %	10 %	10 %
2015	11 %	8 %	10 %
2016	12 %	9 %	11 %

Af figur 3.5 fremgår, at risikoen for at blive udsat for tyveri fra 2005-2015 har været størst i den yngste aldersgruppe, og at risikoen gradvist har aftaget med stigende alder. Risikoen for at blive bestjålet er dog for aldersgruppen 25-39 år steget signifikant fra 2015 til 2016, således at denne aldersgruppe i 2016 er den mest udsatte. Derudover ses for de 16-24-årige en faldende tendens siden 2005-06. Unges tyverier er ofte rettet mod andre unge, og tendensen underbygger derfor den generelle tendens til fald i ungdomskriminaliteten, som påvist i andre undersøgelser og kortlægninger.

Figur 3.5. Tyveriofre fordelt efter alder, 2005-2016, pct.⁴

3.3 Tyveriets genstand og skadevirkning

Spørgsmålet om, hvilken form for tyveri ofrene har været udsat for, belyses i tabel 3.4. Taske- og lommetyverier forekommer relativt hyppigt, svarende til mere end hvert femte af tyverierne. Også relativt mange oplevede at blive udsat for enten tyveri i hjemmet (18 pct.) eller cykeltyveri (16 pct.). Derimod er det relativt sjældent, at nogen får stjålet motorcykel, knallert eller båd, hvilket givetvis især er betinget af, at få har disse ejendele. 'Biltyverier' omfatter formodentlig også en del tilfælde, hvor der er stjålet ejendele fra en bil. Over halvdelen af dem, der har været udsat herfor, angiver således et tab på under 1.000 kr., hvilket indikerer, at mange respondenter oplyser om tyveri fra bil og ikke om tyveri af selve bilen.

I de tilfælde, hvor ofrene har angivet, at de fik stjålet 'andet', drejer det sig ofte om penge, kreditkort eller elektronisk udstyr og i en del af tilfældene også om tøj eller genstande fra bil. De øvrige former for ejendele, kategorien 'andet' omfatter, er meget forskelligartede, lige fra værktøj til fødevarer. Flere besvarelser omhandler desuden digitalt identitetstyveri. Det vides dog ikke, om identitetstyveri i alle tilfælde opleves som tyveri og dermed rapporteres i offerundersøgelsen (Kruize 2015).

⁴ Se også bilagstabel 3.1, hvor alle procentandele fremgår.

Tabel 3.4. Tyverier fordelt efter gerningssted eller type af transportmiddel, 2016, pct.

	Andel
Bil	7 %
Motorcykel	1 %
Knallert	2 %
Cykel	16 %
Båd/skib	1 %
Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor	18 %
Noget fra garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl	10 %
Noget fra/på min arbejdsplads	5 %
Noget fra mit sommerhus/fritidshus	3 %
Noget jeg havde på mig (tasketyveri/lommetyveri)	22 %
Andet	15 %
I alt	100 %

Den form for mulig skadevirkning, man umiddelbart forbinder med tyveri, er af materiel og økonomisk art. Det er her vigtigt at sondre mellem de umiddelbare og de langsigtede omkostninger eller skader, idet en betydelig del af de umiddelbare skader restitueres gennem, at det stjålne eller ødelagte helt eller delvist genfindes eller erstattes. I offerundersøgelsen er alene de umiddelbare økonomiske skader belyst, jf. tabel 3.5.

Tabel 3.5. Tyverier fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader, 2005-2016.

	Stjålet for i alt (mia. kr.)	Gennemsnitligt tab pr. tyveritilfælde (kr.)	Gennemsnitligt tab pr. indbygger 16- 74 år (kr.)
2005	6,6	13.300	1.700
2006	6,0	12.600	1.500
2007	4,9	11.400	1.200
2008	6,8	14.500	1.700
2009	6,5	15.400	1.600
2010	5,7	12.000	1.400
2011	7,0	14.300	1.700
2012	5,9	12.400	1.400
2013	4,9	11.500	1.200
2014	5,6	13.400	1.400
2015	3,4	8.600	800
2016	6,3	14.200	1.500

I 2016 beløb de umiddelbare skader ved tyveri sig til 6,3 mia. kr. Beregnet i forhold til 2005-priser, hvor der tages højde for inflation, bliver det samlede beløb i 2016 5,3 mia. kr. Dette beløb er væsentligt højere end i 2015, hvor det samlede beløb dog lå meget lavt i forhold resten af perioden.

Tabellen viser også, at det gennemsnitlige tab såvel pr. tyveritilfælde som pr. indbygger i 2016 lå på et niveau, der er forholdsvis tæt på niveauet i de tidligere år, dog bortset fra år 2015, hvor omkostningerne ved tyveri som nævnt var meget lavt.⁵

Det skal påpeges, at biltyverier indgår med bilens fulde værdi i denne beregning. Størstedelen af de stjålne biler genfindes imidlertid forholdsvis hurtigt og returneres til ejerne (i mere eller mindre op-rindelig tilstand).

Hvor stor en del af det stjålne, ofret fik tilbage eller erstattet, fremgår af tabel 3.6. Der ses ikke nogen signifikant forskel i andelen, der har fået det stjålne retur, fordelt efter, om offeret har søgt erstatning eller ej. 21 pct. af dem, der havde søgt erstatning, fik det hele ubeskåret tilbage, og det samme gjaldt for 18 pct. af dem, der ikke havde søgt erstatning. For så vidt angår andelen, der – uanset om de fik noget af det stjålne retur eller ej – samtidig fik hel eller delvis erstatning, er denne ikke overraskende større blandt dem, der har søgt erstatning. 11 pct. af de erstatningssøgende fik hverken det stjålne retur eller erstatning, og dette gælder hele 70 pct. af dem, der ikke har søgt erstatning.

Af alle dem, der var udsat for tyveri, har 41 pct. søgt erstatning.

Tabel 3.6. Tyveriofre fordelt efter, om de fik det stjålne tilbage eller erstattet, set i forhold til om ofrene har søgt erstatning eller ej, 2016, pct.

	Har søgt erstatning	Har ikke søgt erstatning	Alle
Fik det stjålne tilbage	21 %	18 %	20 %
Fik noget tilbage og/eller erstatning (hel eller delvis) for resten	21 %	11 %	16 %
Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis)	46 %	-	20 %
Jeg fik intet tilbage og heller ingen erstatning	11 %	70 %	45 %
I alt	100 %	100 %	100 %

At 45 pct. af ofrene ikke har fået noget tilbage og heller ingen erstatning, skal ses i sammenhæng med, at en meget stor del af tyverierne har medført ret beskedne økonomiske tab, idet godt 40 pct. af tyverierne drejer sig om en umiddelbar økonomisk skade på mindre end 500 kr. Hvorvidt offeret har fået noget tilbage, hænger klart sammen med værdien af det stjålne, jf. tabel 3.7. For tab af værdier

⁵ En undersøgelse af de enkelte år viste i 2015, at der i tidligere år var enkelte tyveritilfælde på meget høje beløb, hvilket øger gennemsnittet betragteligt. Når beløb over 100.000 kr. blev fjernet for alle år, viste beregningen fortsat et fald i 2015, som dog er langt mindre end det, tabellen angiver: Ved denne beregning er det gennemsnitlige tab pr. tyveritilfælde 8.200 kr. i 2005, mens det mindskes til 6.200 kr. i 2015.

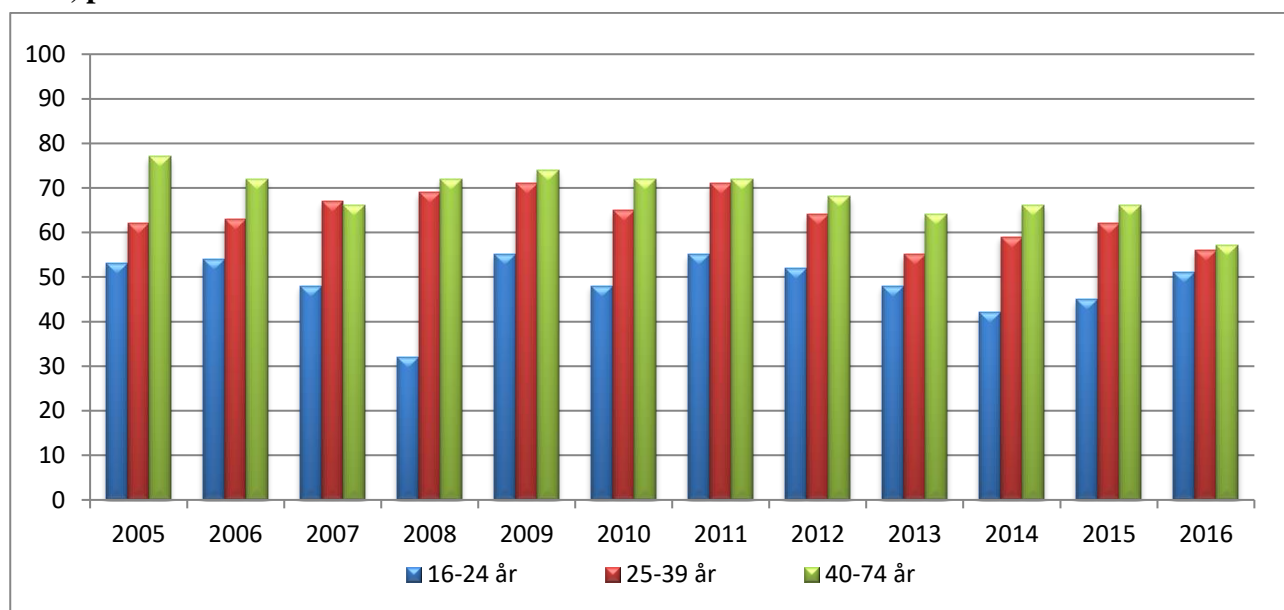
under 3.000 kr. er det godt 40 pct. der har fået noget af det stjålne tilbage, og herefter stiger denne andel i takt med værdien af det stjålne. Ved tab på mere end 10.000 kr. er andelen 84 pct.

Tabel 3.7. Tyveriofre fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader, set i forhold til om ofrene genvandt det stjålne/fik erstatning, 2016, pct.

	Tyveriofferet fik noget tilbage	Tyveriofferet fik intet tilbage
0 - 499 kr.	41 %	59 %
500 - 2.999 kr.	41 %	59 %
3.000 - 4.999 kr.	53 %	47 %
5.000 - 9.999 kr.	78 %	22 %
10.000 kr. eller mere	84 %	16 %
I alt	55 %	45 %

Som det også fremgår af dette kapitals indledning, var det i 2016 57 pct. af ofrene for tyveri, der havde anmeldt hændelsen til politiet, jf. figur 3.3. Denne andel er signifikant lavere end for perioden som helhed.

Figur 3.6. Andelen af tyverier, der er blevet politianmeldt, fordelt efter offerets alder, 2005-2016, pct.⁶

Alle offerundersøgelserne viser, at anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri stiger med alderen.⁷ Det var også tilfældet i 2016, jf. figur 3.6.

⁶ De præcise procentandele fremgår af bilagstabel 3.2.

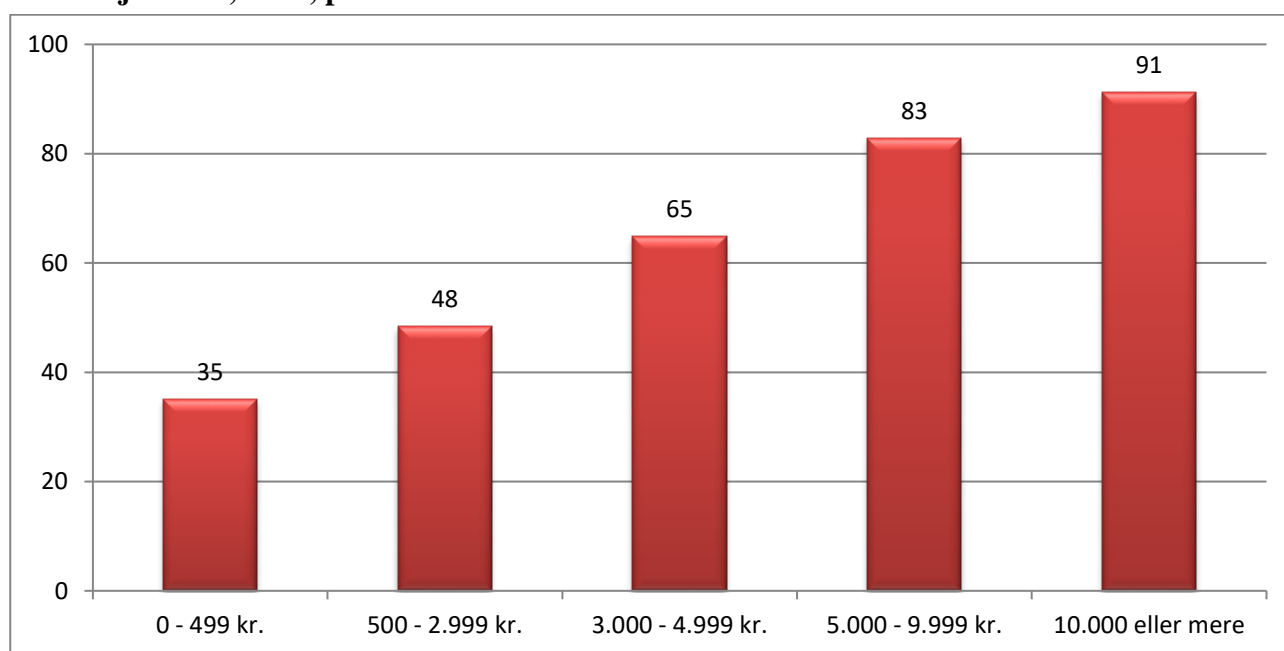
⁷ Også når der i en regressionsanalyse tages højde for andre forhold, viser det sig, at anmeldelsestilbøjeligheden stiger med alderen.

3.4 Økonomisk mørketal for tyveri

Det unikke ved offerundersøgelser er, at de kan give os et indblik i mørketallet, dvs. den andel af kriminaliteten som ikke anmeldes og registreres hos politiet. Dette er allerede berørt gennem angivelser af, hvor mange af ofrene der har anmeldt, og hvor mange der ikke har anmeldt. I tillæg til disse offerorienterede og handlingsorienterede mørketal muliggør aflæsningen af de umiddelbare økonomiske skader, at vi tillige kan beregne økonomiske mørketal, dvs. hvor stor en del af den samlede mængde skader, målt i kroner, som ikke anmeldes og registreres.

Der er en stærk og klart statistisk signifikant sammenhæng mellem anmeldelsestilbøjelighed og det umiddelbare økonomiske tab ved et tyveri: Jo større beløb, der er stjålet for, desto højere anmeldelsesprocent, jf. figur 3.7. Af dem, der har fået stjålet værdier for mindre end 500 kr., anmelder 35 pct. tyveriet, mens næsten to ud af tre har anmeldt, når det stjalne beløber sig til mellem 3.000 og 4.999 kr. I sager, hvor skaden overstiger 10.000 kr., har mere end ni ud af ti anmeldt tyveriet.

Figur 3.7. Procent af tyveriofre der har anmeldt tyveriet til politiet fordelt efter, hvor meget der er stjålet for, 2016, pct.

Tages der udgangspunkt i de tyverier, som ikke er anmeldt, angår mere end fire femtedele af disse værdier for mindre end 3.000 kr., jf. også bilagstabel 3.3. Det økonomiske mørketal, altså den økonomiske andel af tyverier der ikke anmeldes til politiet, kan på denne baggrund beregnes til 5 pct. Denne andel svarer til det, der er set de tidligere år.

Tyverier kan naturligvis være belastende for den enkelte, men set i den store samfundsmæssige sammenhæng må man på baggrund af disse beregninger konkludere, at det økonomiske mørketal på tyveriområdet er et forholdsvis beskedent problem.

Hvorvidt ofret har anmeldt tyveriet til forsikringsselskabet eller ej, er også undersøgt. I alt har 44 pct. af ofrene anmeldt tyveriet til forsikringsselskabet, mens cirka 40 pct. ikke har gjort det, selv om de er forsikrede. For knap en tredjedel af alle ofre skyldes det, at de ikke tror, at de ville få erstatning, jf. bilagstabel 3.4.

Der er ligeledes en sammenhæng mellem beløbet, der er stjålet for, og om ofret har anmeldt tyveriet til forsikringsselskabet. Over en tredjedel af de tyverier, der er anmeldt, angår tilfælde, hvor der er stjålet for beløb over 10.000 kr., se også bilagstabel 3.5. Omvendt vedrører over halvdelen af alle tyverier, som ikke er anmeldt, beløb på mindre end 500 kr.

3.5 Indbrud i private hjem

Siden 2012 er de 16-74-åriges udsathed for indbrud undersøgt særskilt. Ved indbrud forstås, at gerningspersonen uden tilladelse forsøger at opnå eller opnår adgang til privat hjem med henblik på tyveri. Andre tyverier fra hjemmet eller tyveri fra eksempelvis garager, parkerede biler, lofts- eller kælderrum, sommerhuse o.l. er ikke omfattet af denne definition af indbrud.⁸

Fra 2014 er spørgsmål om udsathed for tyveri og indbrud stillet hver anden måned i omnibusundersøgelsen, mens de er stillet hver måned i de forudgående år. Eftersom andelen af personer, der har været udsat for indbrud, begrænser sig til omkring 3 pct., er der tale om relativt få observationer, hvilket skaber en større statistisk usikkerhed i forhold til de tidligere år. Det betyder, at der skal større forskelle til mellem årene, for at forskellene er signifikante.

Samlet set har 3,6 pct. af de adspurgte i 2016 angivet, at de har været udsat for indbrud eller forsøg herpå seneste år, jf. tabel 3.8.

⁸ I offerundersøgelserne inden 2012 indgår indbrud i opgørelserne over tyveri. På baggrund af de tillægsspørgsmål, der siden er inkluderet i undersøgelsen, viser det sig, at en overvejende del af tyverierne fra respondenternes bolig er sket via indbrud. 86 pct. af de respondenter, der angiver at have fået stjålet genstande fra deres bopæl, svarer således, at der var tale om indbrud. For at sikre sammenlignelighed med tidligere år og undgå databrud er disse tilfælde af indbrud indeholdt i beregningerne vedrørende tyveri, hvorfor der vil være et overlap mellem kategorierne tyveri og indbrud. Herudover er de respondenter, som ikke har rapporteret tyverier fra deres bolig, blevet spurgt særskilt om, hvorvidt de har været udsat for indbrud eller forsøg herpå i deres hjem.

Tabel 3.8. Ofre for indbrud i alderen 16-74 år, 2012-16, andel og antal.

	Andel udsatte	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtet antal ofre i stikprøven
2012	3,1 %	(2,8 % - 3,4 %)	127.000	(114.000-140.000)	365
2013	2,8 %	(2,5 % - 3,1 %)	118.000	(105.000-131.000)	340
2014⁹	3,5 %	(3,1 % - 4,0 %)	147.000	(127.000-166.000)	212
2015	3,0 %	(2,5 % - 3,4 %)	128.000	(107.000-144.000)	182
2016	3,6 %	(3,1 % - 4,0 %)	149.000	(130.000-170.000)	204

Tidligere, internationale offerundersøgelser, der dog ikke er fuldstændigt sammenlignelige med denne undersøgelse, har fundet et tilsvarende omfang af indbrud i Danmark – 3,1 pct. i en undersøgelse vedrørende år 2000 og 2,7 pct. for år 2005 (jf. van Dijk et al. 2007, s. 66 og s. 237). At 3,6 pct. af befolkningen i undersøgelsen fra 2016 var udsat for indbrud eller forsøg herpå svarer til ca. 149.000 danskere i alderen 16-74 år. Ved en tilnærmelsesvis beregning i forhold til husstande svarer det til, at 67.000 husstande har været udsat for indbrud. I 2016 blev der politianmeldt ca. 32.000 indbrud i beboelser.

Tabel 3.9. Ofre for indbrud fordelt efter familietype, 2016, pct.

Familietype	Andel ofre blandt familie type	Fordeling af ofre
Enlig uden børn	3,7 %	25 %
Enlig med børn	2,0 %	3 %
Par uden børn	2,2 %	12 %
Par med børn	4,3 %	56 %
Anden familietype	2,8 %	4 %
I alt	3,6 %	100 %

Udsathed for indbrud varierer noget, og der er en signifikant forskel mellem familietypen, jf. tabel 3.9. Par med børn er signifikant oftere udsat end andre familietyper, par uden børn eller enlige med/uden børn. Dette kan skyldes, at par med børn oftere end enlige og par uden børn bor i et hus, der i højere grad end lejligheder udsættes for indbrud. En nylig undersøgelse af indbrudsniveauet i Danmark til sammenligning med Sverige, Tyskland, Holland og England/Wales peger således på, at niveauet af indbrud ligger noget højere i Danmark i forhold til de øvrige lande, og at noget af forklaringen herpå er, at der i Danmark findes relativt mange enfamilieshuse, særligt parcelhuse, hvor indbrudsrisikoen er større end tilfældet er for lejligheder og rækkehuse (Kruize & Sørensen 2017).

⁹ I tidligere versioner af rapporten er der angivet andre tal for 2014, disse er imidlertid blevet korrigeret i denne rapport.

Indbrud sigter ikke mod bestemte personer, men mod boliger, som så i forskellig grad kan være attraktive for indbrud. Nogle kan være attraktive, fordi de er lette at trænge ind i, mens andre er attraktive, fordi de signalerer mulighed for stort udbytte. I denne sammenhæng kan det bemærkes, at der ikke ses en signifikant forskel i andelen af ofre i forskellige indkomstgrupper i år 2016, jf. bilagstabel 3.6. Set over flere år er indkomst dog af betydning, jf. det senere.

Tabel 3.10. Økonomiske skader i forbindelse med indbrud og i forbindelse med simpelt tyveri, 2012-16.¹⁰

	2012	2013	2014	2015	2016
Økonomiske skader ved indbrud, i alt. (mia. kr.)	4,1	3,0	2,3	2,4	3,2
- Medregnet husstandseffekt (mia. kr.)		1,5	1,1	1,1	1,6
Økonomiske skader ved simpelt tyveri, i alt (mia. kr.)	3,2	3,0	3,4	2,0	3,2
Økonomiske skader ved indbrud som andel af skader fra alle tyverier	56 %	48 %	34 %	70 %	51 %
- Medregnet husstandseffekt	-	32 %	18 %	33 %	25 %
Gennemsnitligt tab pr. indbrud (kr.)	33.600	27.000	20.000	23.300	25.500
Gennemsnitligt tab pr. simpelt tyveri (kr.)	7.700	7.900	11.400	6.200	9.100

I tabel 3.10 er de økonomiske skader i forbindelse med indbrud beregnet, både med og uden husstandseffekt, hvor der tages hensyn til, at der bor flere personer i samme husstand.¹¹ Disse tal er sammenlignet med skaderne fra simpelt tyveri, dvs. den del af tyveritilfældene, som ikke inkluderer tyveri i privat bolig. Det ses her, at der i 2016 blev stjålet for 1,6 mia. kr. i forbindelse med indbrud, hvilket betyder, at de udgør omtrent en fjerdedel af de samlede tyveriskader. I dette beløb er der taget hensyn til en husstandseffekt. Langt færre bliver ofre for indbrud end for simpelt tyveri, men de økonomiske skadevirkninger er to til fire gange højere ved et gennemsnitligt indbrud end ved simpelt tyveri.¹²

¹⁰ Disse resultater er behæftet med væsentlig usikkerhed, da få respondenter, der har oplevet meget omfattende økonomiske skadevirkninger af et indbrud eller et simpelt tyveri, hæver det samlede gennemsnit for det pågældende år betragteligt.

¹¹ Husstandseffekten er beregnet ved, at det samlede tab for indbrud er divideret med det gennemsnitlige antal beboere pr. husstand. Det bemærkes, at det ikke er muligt at beregne husstandsstørrelsen for aldersgruppen 16-74-årige, som denne undersøgelse omfatter, så beregningerne her er baseret på husstandsstørrelsen for 18-79 år.

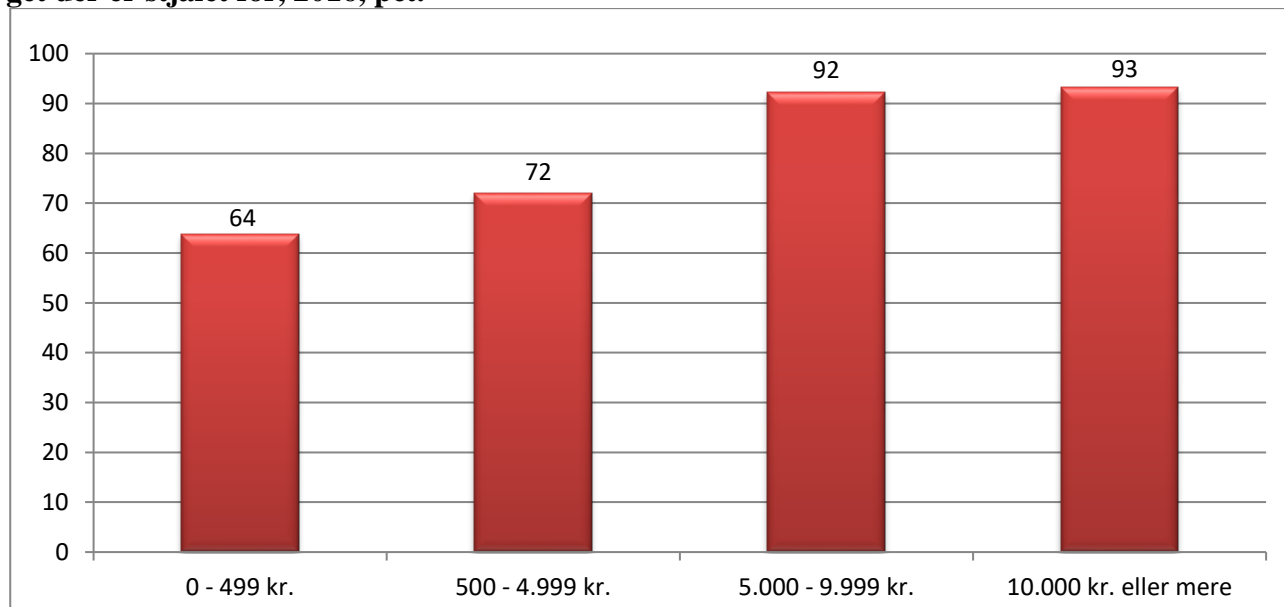
¹² Nogle af de 'simple tyverier' kan dog være indbrud i sommerhuse eller andre steder, jf. fodnote 8.

Tabel 3.11. Anmeldelsesprocent fordelt efter indbrud og indbrudsforsøg, 2012-16, pct.¹³

	2014	2015	2016
Procent af indbrud anmeldt til politiet	91 %	88 %	87 %
Procent af indbrudsforsøg meldt til politiet	63 %	58 %	50 %
Procent af alle indbrud og indbrudsforsøg meldt til politiet.	83 %	81 %	78 %

Anmeldelsestilbøjeligheden er ligeledes betydeligt højere ved indbrud, end tilfældet er for tyveri generelt. Af tabel 3.11 fremgår, at knap ni ud af ti fuldbyrdede indbrud anmeldes til politiet. Selv hvis der alene er tale om et indbrudsforsøg, anmeldes det i mere end halvdelen af tilfældene. Der kan fra 2012 til 2016 ses et fald i antallet af indbrud, der anmeldes til politiet. Det er især forsøg, der anmeldes mindre ofte.

Af figur 3.8 ses forholdet mellem anmeldelsestilbøjeligheden og værdien af det stjålne ved indbruddet. Det ses, at anmeldelsestilbøjeligheden for indbrud, der har medført selv relativt små økonomiske tab, er ganske høj. Omkring syv ud af ti indbrud med økonomiske skader på mellem 500 kr. og 4.999 kr. er blevet anmeldt til politiet, og mere end ni ud af ti indbrud med økonomiske skader på mindst 5.000 kr. er blevet anmeldt.

Figur 3.8. Ofre for indbrud der har anmeldt indbrudstyveriet til politiet fordelt efter, hvor meget der er stjålet for, 2016, pct.

¹³ Data for 2012 og 2013 er ikke inkluderet i tabellen, da det reelt kun er muligt at se, om der blev stjålet noget eller ej. Således er det i disse år ikke muligt at skelne mellem indbrudsforsøg og reelle indbrud, hvor der blot ikke er blevet stjålet noget af værdi. I tabellen er de angivne procenter for år 2014 endvidere blevet opdateret i forhold til tidligere udgaver af rapporten.

Den høje anmeldelsestilbøjelighed ved indbrud betyder, at det økonomiske mørketal i forbindelse med indbrud er lavt. De 13 pct. af de fuldbyrdede indbrud, der ikke anmeldes, svarer således i økonomisk værdi til 4 pct. af det stjålne. Det er dermed kun en meget lille del af de økonomiske skader i forbindelse med indbrud, som politiet ikke får kendskab til via anmeldelser.

Tabel 3.12. Ofre for indbrud fordelt efter om de fik erstatning i forbindelse med indbrud og efter, om de anmeldte det til forsikringsselskabet eller ej, 2012-16¹⁴.

	Anmeldt	Ikke anmeldt
Jeg fik det hele ubeskåret tilbage	17 %	11 %
Jeg fik noget tilbage og/eller erstatning (hel eller delvis) for resten	24 %	8 %
Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis)	51 %	-
Jeg fik intet tilbage og heller ingen erstatning	8 %	81 %
I alt	100 %	100 %

Af tabel 3.12 fremgår, at langt størstedelen af de, der i 2012-16 anmeldte indbrudstyveriet til forsikringsselskabet, fik hel eller delvis erstatning herfor eller genvandt det stjålne. Kun 8 pct. af de ofre for indbrud, der havde anmeldt til forsikringsselskabet, fik hverken erstatning eller det stjålne tilbage, hvorimod det gælder hele 81 pct. af de ikke-anmeldte indbrud.

Ud af alle indbrud i 2016 blev 62 pct. anmeldt til forsikringsselskabet.

3.6 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for tyveri og indbrud

Der er gennemført en regressionsanalyse vedrørende risikoen for at blive udsat for tyveri og en vedrørende risikoen for at blive udsat for indbrud. Det bemærkes, at de karakteristika, der fremhæves, angår den person, der i undersøgelsen har oplyst om tyveriet eller indbruddet. Reelt kan der være flere personer, der er ofre for samme tyveri eller indbrud, idet det kan have rettet sig mod en husstand med flere personer.

3.6.1 Udsathed for tyveri

Resultatet af de regressionsanalyser, der vedrører *udsathed for tyveri* i årene 2014 til 2016, og som er baseret på en række baggrundsvariable, er anført i bilagstabel 3.7 og 3.8 (start- og slutmodel). Samlet set blev 10,9 pct. af befolkningen årligt udsat for tyveri i 2014-16.¹⁵

¹⁴ Tabel 3.13 viser en samlet opgørelse for perioden 2012-16.

¹⁵ Regressionsanalyserne omfatter perioden siden 2014, fordi der i dette år blev inkluderet et spørgsmål om etnicitet i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3 om regressionsanalyser.

Slutmodellen viser, at *alder*, *familietype*, *beskæftigelse*, *etnicitet*, *hvor tit man er hjemmefra*, *hvor tit man går ud for at feste eller more sig*, samt *ejerskab af butik eller virksomhed* hver for sig har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for tyveri:

- De 25-39-årige har større risiko for at blive udsat for tyveri end personer i aldersgrupperne 16-24 år og 40-74 år.
- Par uden børn en lavere sandsynlighed for at blive udsat for tyveri sammenlignet med enlige og andre familietyper.¹⁶ Enlige med børn har derimod en større risiko for at blive udsat for tyveri sammenlignet med par og andre familietyper.
- Pensionister har mindre sandsynlighed for at blive udsat for tyveri end personer i arbejde eller med anden status. Omvendt har studerende forøget risiko for at blive udsat for tyveri sammenlignet med andre beskæftigelsesgrupper.
- Personer med anden etnisk herkomst end dansk har større sandsynlighed for at blive udsat for tyveri sammenlignet med personer, der er af dansk oprindelse.
- Går man ud minimum én gang ugentligt for at feste og more sig med sine venner, er der større risiko for tyveri. Ligeledes er risikoen for tyveri større, hvis man i øvrigt er hjemmefra om aftenen i løbet af ugen.
- Slutteligt viser analysen, at der er større risiko for, at man bliver udsat for tyveri, hvis man ejer en butik eller virksomhed, end hvis man ikke er indehaver heraf.

3.6.2 Udsathed for indbrud

Resultatet af en regressionsanalyse vedrørende udsathed for indbrud er angivet i bilagstabel 3.9 og 3.10 (start- og slutmodel). Analysen er baseret på oplysninger siden 2014. Samlet set var 3,5 pct. af befolkningen i 2014-2016 udsat for indbrud.

Tabellen viser, at *indkomst*, *familietype*, *etnicitet* og *hvor tit man er hjemmefra* hver for sig har en sammenhæng med risikoen for at blive udsat for indbrud.

¹⁶ Kategorien ”andre familietyper” anvendes ofte af respondenten, når denne person ikke kan se sig selv i kategorierne ”enlig med/uden børn” eller ”par med/uden børn”. Personer, der angiver, at de befinder sig i en anden familietype, er oftest unge mellem 16 og 24 år, og som har angivet, at de bor sammen med andre frem for alene eller sammen med familie. Det kan eksempelvis være et søskendepar, der bor sammen. Desuden angiver en højere andel personer med anden etnisk baggrund end dansk, at de tilhører en anden familietype.

- Personer med en indkomst på mindst 550.000 kr. har en forøget risiko for indbrud sammenlignet med personer med lavere indkomster.
- Enlige uden børn og par uden børn har en mindre risiko for at blive udsat for indbrud end øvrige familietyper.¹⁷
- Personer af anden etnisk herkomst end dansk har en større risiko for at blive udsat for indbrud sammenlignet med personer med dansk baggrund.
- Går man minimum én gang ugentligt ud om aftenen, er der større risiko for at blive udsat for indbrud.

Når personer med de højeste indkomster har en øget risiko for indbrud, hænger det antagelig sammen med, at de indbrudstyre, der reelt foretager en kriminalitetsrejse, fokuserer på områder og boliger med velhavende beboere (Sorensen 2005).

Indbrudstyre vil givetvis foretrække at begå indbrud i tomme hjem, hvilket kan forklare, hvorfor risikoen for indbrud bliver større, hvis man mindst én gang om ugen er ude om aftenen.

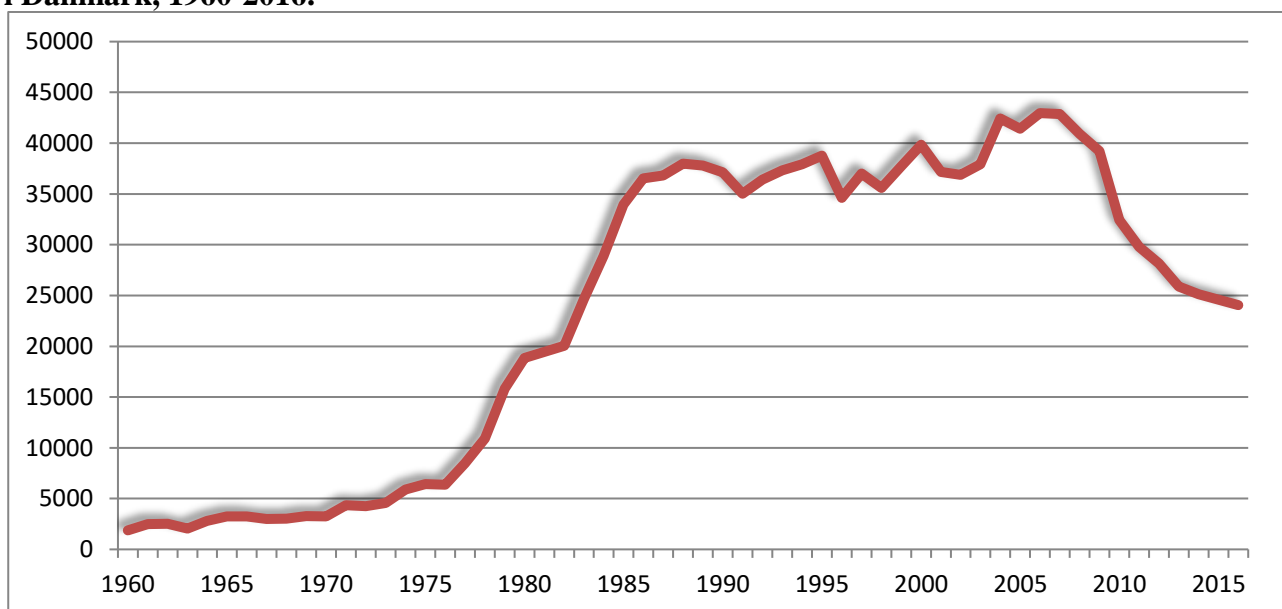
Resultaterne skal også ses i sammenhæng med, at de fleste af de benyttede baggrundsvariable angiver karakteristika ved de udsatte *individer*, mens det givetvis i høj grad er forhold ved *boligen* eller *boligområdet*, som er udslagsgivende for risikoen for indbrud, herunder bevoksning omkring boligen, flugtveje, brug af porttelefoner, nærhed til nabobebyggelse og lignende.

¹⁷ Dette kan skyldes, at indbrud oftere er rettet mod huse end mod lejligheder.

4. HÆRVÆRK

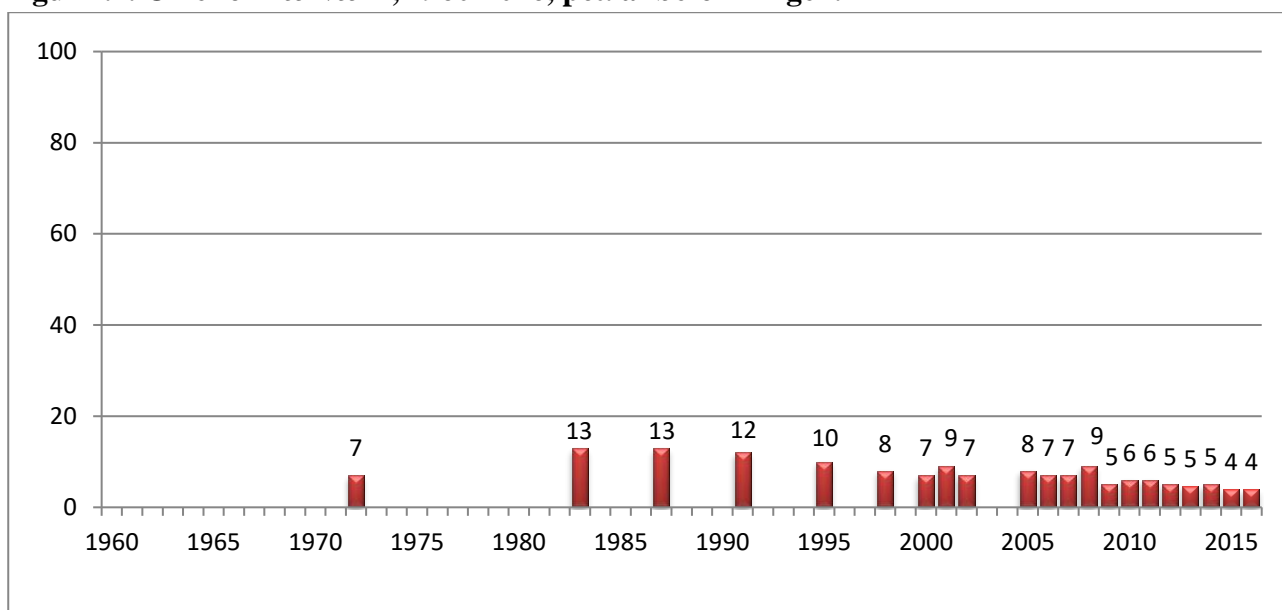
Udviklingen i politiregistreret hærværk har det til fælles med tyveriudviklingen, at der i en periode har været tale om en meget kraftig stigning i politianmeldte tilfælde. For hærværk indtræffer stigningen imidlertid senere, end tilfældet er for tyverier, og den sker under en kortere periode, fra midt i 1970'erne til midt i 1980'erne. Til gengæld er den kraftigere. I midten af 1980'erne nåede man op på omkring 40.000 politianmeldte hærværkstilfælde årligt, og dette niveau har holdt sig frem til 2009, jf. figur 4.1. Efter 2009 er der således sket et markant fald i antal anmeldte hærværkstilfælde. I 2016 blev der anmeldt godt 24.000 tilfælde af hærværk.

Figur 4.1. Hærværk der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2016.

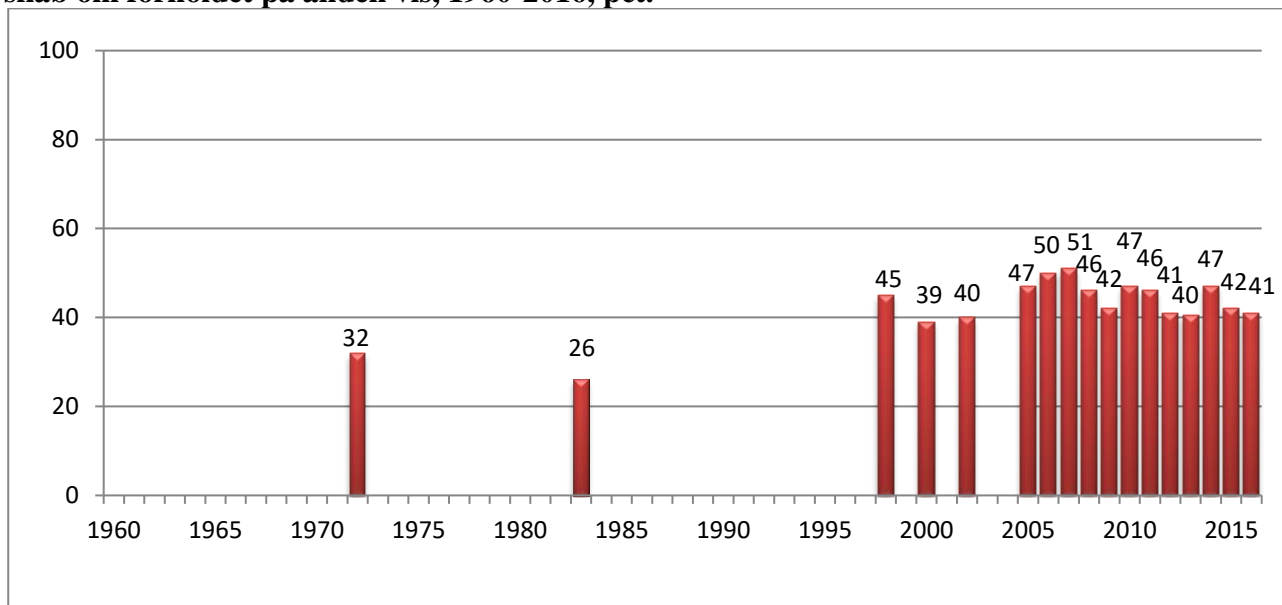
Offerundersøgelserne viser, at der sker tæt ved en fordobling af befolkningens risiko for at blive udsat for hærværk fra begyndelsen af 1970'erne og frem til 1980'erne – fra 7 til 13 pct. udsatte i løbet af et år, jf. figur 4.2. Denne stigning er statistisk signifikant. At der fra 1970'erne og frem til i hvert fald engang i 1980'erne har været tale om en vækst i befolkningens risiko for at blive udsat for hærværk, bekræftes endvidere af de fire indbyrdes sammenlignelige undersøgelser foretaget af AIM, som tidligere er omtalt i forbindelse med tyveri (Balvig & Højgaard 1988, s. 140). På grund af forskellig referenceperiode m.v. er undersøgelserne ikke sammenlignelige med den serie undersøgelser, der er vist i figur 4.2, og indgår derfor ikke i figuren. AIM fandt i sine fire undersøgelser fra 1976, 1980, 1982 og 1984 følgende procenter for, hvor mange der havde været udsat for hærværk: 1, 4, 3, 3.

Figur 4.2. Ofre for hærværk, 1960-2016, pct. af befolkningen.

Fra midten af 1980'erne skiller vandene sig med hensyn til udviklingen i de politiregistrerede hærværkstilfælde og befolkningens faktiske udsathed for hærværk. Sidstnævnte udviser nemlig en klart faldende tendens fra 13 til 7-9 pct. omkring årtusindskiftet. Dette niveau har holdt sig frem til 2008, mens det de sidste otte år har været signifikant lavere – på 4-6 pct. Den faldende tendens i omfanget af hærværk de allerseneste år ses således såvel i de politianmeldte hærværkstilfælde som i andelen af personer, der har oplevet sig udsat for hærværk.

Figur 4.3. Ofre for hærværk der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis, 1960-2016, pct.

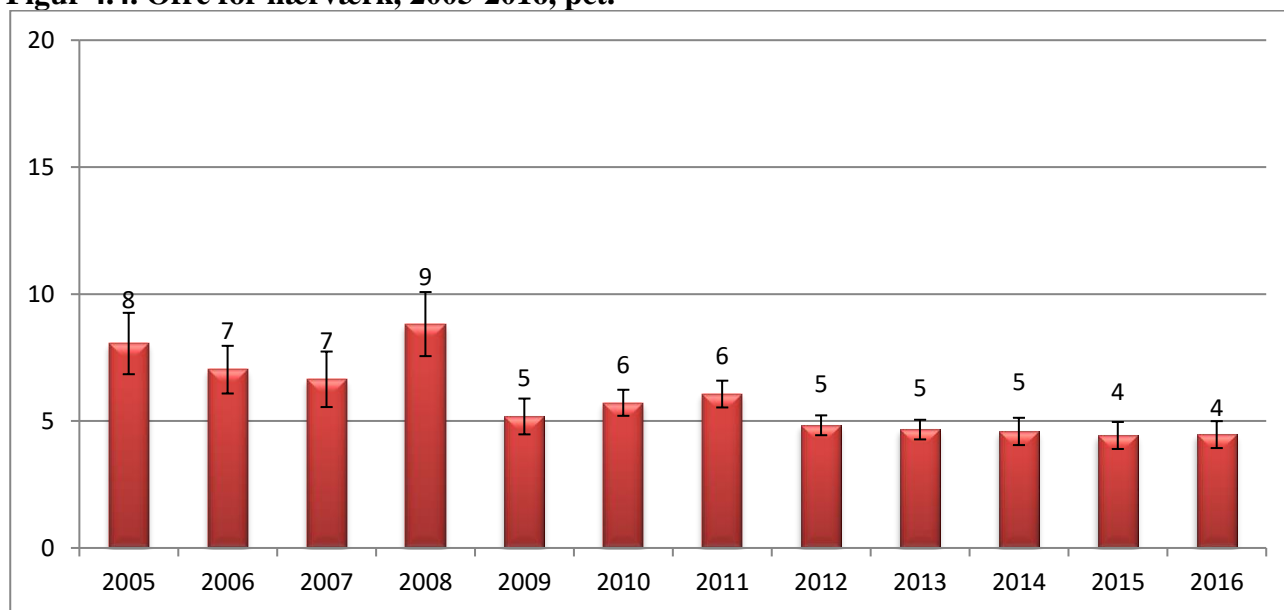
Den forskellige udvikling fra midten af 1980'erne frem til de seneste år i de politiregistrerede og det faktiske antal hærværkstilfælde synes i betydelig udstrækning at kunne forklares ved ændringer i anmeldelsestilbøjelighed for hærværk, jf. figur 4.3. Ved den første undersøgelse af anmeldelsestilbøjeligheden, foretaget i 1972, var det 32 pct. af dem, der havde været udsat for hærværk, der havde anmeldt det til politiet. I årene efter 2005 svinger denne andel fra 40 til 50 pct. Som ved tyveri (se bemærkningerne der) er den reelle forskel mellem anmeldelsesprocenterne i de første undersøgelser sammenholdt med de senere reelt lidt større end det, tallene umiddelbart udviser.

Anmeldelsesprocenten i 2016 adskiller sig ikke signifikant fra den forudgående periode.

4.1 Hærværk 2005-2016

Figur 4.4 viser andelen af befolkningen, som har været udsat for hærværk inden for det seneste år i perioden 2005-2016. Der ses en nedadgående tendens siden 2005. Andelen, der har været udsat for hærværk, var signifikant højere i perioden fra 2005 til 2008 end i de efterfølgende år, og 2016 ligger signifikant under periodens gennemsnit.

Figur 4.4. Ofre for hærværk, 2005-2016, pct.

De 4 pct., der i 2016 oplyste, at de havde været udsat for hærværk inden for det seneste år, svarer til omkring 189.000 personer. I tabel 4.1 gengives mere detaljerede oplysninger om andelen af udsatte i perioden 2005-2016. Med hensyn til de beregnede tal for antallet af hærværksofre bør man erindre sig, at disse – som ved tyveri (se afsnit 3.1) – kan være påvirket af den såkaldte “husstandseffekt.”

Tabel 4.1. Ofre for hærværk, 2005-2016, andel og antal.

	Andel udsatte	95 % sikkerheds-interval	Antal ofre	95 % sikkerheds-interval	Uvægtet antal ofre i stikprøve
2005	8 %	(6,9-9,3)	318.000	(270.000-366.000)	149
2006	7 %	(6,1-8,0)	279.000	(242.000-316.000)	186
2007	7 %	(5,5-7,7)	265.000	(221.000-308.000)	124
2008	9 %	(7,6-10,1)	355.000	(304.000-405.000)	152
2009	5 %	(4,5-5,9)	211.000	(182.000-240.000)	188
2010	6 %	(5,2-6,2)	234.000	(213.000-255.000)	435
2011	6 %	(5,6-6,5)	249.000	(232.000- 267.000)	662
2012	5 %	(4,4-5,2)	199.000	(184.000-216.000)	513
2013	5 %	(4,3-5,0)	194.000	(178.000-210.000)	506
2014	5 %	(4,1-5,1)	191.000	(168.000-213.000)	251
2015	4 %	(3,9-5,0)	187.000	(164.000-209.000)	243
2016	4 %	(3,9-5,0)	189.000	(168.000-212.000)	244

De fleste af de personer, der har været udsat for hærværk, har været udsat for det én gang i løbet af det seneste år forud for udspørgningstidspunktet, jf. tabel 4.2. Det ses også af tabellen, at det er et fåtal, der har været udsat mere end tre gange.

Tabel 4.2. Ofre for hærværk fordelt efter antal gange, de har været udsat, samt det gennemsnitlige antal hærværkstilfælde pr. år, 2005-2016, pct. og antal.

	Udsat kun 1 gang	Udsat 2-3 gange	Udsat mere end 3 gange	Antal gange udsat, gennemsnit
2005	77 %	18 %	5 %	1,5
2006	79 %	17 %	4 %	1,4
2007	76 %	21 %	2 %	1,3
2008	75 %	22 %	4 %	1,5
2009	74 %	20 %	6 %	1,5
2010	66 %	30 %	4 %	1,6
2011	70 %	25 %	6 %	1,7
2012	74 %	23 %	4 %	1,5
2013	75 %	22 %	3 %	1,4
2014	75 %	22 %	4 %	1,4
2015	75 %	21 %	4 %	1,5
2016	72 %	24 %	4 %	1,5

Andelen af respondenter, der er blevet udsat for hærverk mere end én gang, er i 2016 ikke signifikant anderledes end foregående år. Tilsvarende er det gennemsnitlige antal gange, ofrene har været udsat for hærverk, ikke signifikant anderledes end gennemsnittet for hele undersøgelsesperioden.

4.2 Karakteristika ved ofrene

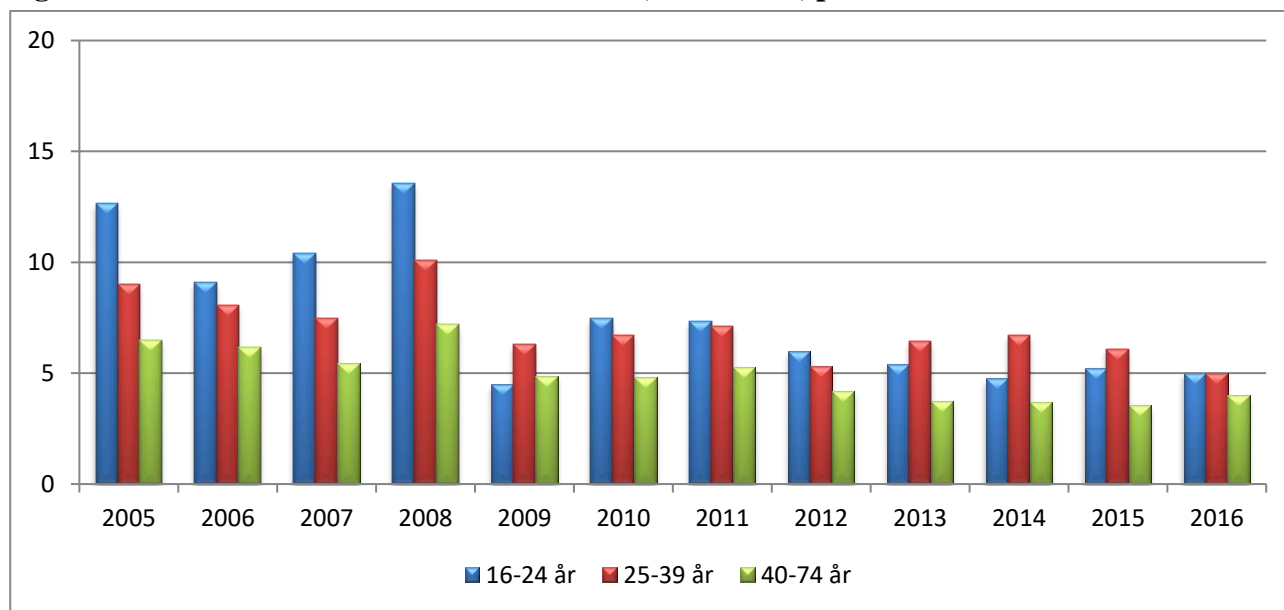
Tabel 4.3 viser mænds og kvinders risiko for at blive udsat for hærverk. I nogle år ses ingen kønsforskelle, men for perioden 2005-2016 som helhed er mænd signifikant oftere udsat end kvinder. I 2016 ses denne kønsforskel ligeledes. Når der ikke alle år kan observeres kønsforskelle, kan det skyldes, at en væsentlig del af hærværket – som ved tyveri – retter sig mod fælles ejendele som f.eks. bolig og bil.

Tabel 4.3. Ofre for hærverk fordelt efter køn, 2005-2016, pct.

	Mænd	Kvinder	Alle
2005	8 %	8 %	8 %
2006	8 %	6 %	7 %
2007	7 %	6 %	7 %
2008	10 %	8 %	9 %
2009	6 %	5 %	5 %
2010	6 %	5 %	6 %
2011	7 %	6 %	6 %
2012	5 %	5 %	5 %
2013	5 %	4 %	5 %
2014	5 %	4 %	5 %
2015	5 %	4 %	4 %
2016	5 %	4 %	4 %

I de fleste undersøgelsesår har den ældre aldersgruppe (de 40-74-årige) haft mindre risiko for at blive udsat for hærverk end de yngre, jf. figur 4.5. Også i perioden 2009-16, hvor det generelt er færre, der har været udsat for hærverk, er det gruppen af 40-74-årige, der er mindst udsat. Med hensyn til udviklingen i udsathed for hærverk er det imidlertid den yngste gruppe, der har oplevet det største fald i sandsynligheden for at blive udsat for hærverk. Hvor det i perioden 2005-08 var 11 pct. af de 16-24-årige, der havde været udsat for hærverk, var det i 2009-16 knap 6 pct. Om end ikke i samme grad som ved vold og især tyveri er også unges hærverk ofte rettet mod andre unge, og tendensen underbygger derfor den generelle tendens til et fald i ungdomskriminaliteten, ligesom vi så det ved tyveri, og som man i øvrigt har erfaret i andre undersøgelser og kortlægninger (Balvig 2006; Justitsministeriets Forskningskontor 2016).

Figur 4.5. Ofre for hærværk fordelt efter alder, 2005-2016, pct.¹⁸

4.3 Hærværkets genstand og skadevirkning

Der er også i offerundersøgelserne spurgt til, hvilke ejendele ofret fik ødelagt ved hærværket, jf. tabel 4.4.

Tabel 4.4. De ejendele hærværket har rettet sig imod, 2016, pct.

	Andel
Bil	55 %
Motorcykel	2 %
Knallert	1 %
Cykel	19 %
Hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor	12 %
Båd/skib	1 %
Garage/kælder/loftsrums/udhus/have ved min bopæl	5 %
Min arbejdsplads	2 %
Mit sommerhus/fritidshus	2 %
Andet	2 %
I alt	100 %

¹⁸ De enkelte procentandele fremgår af bilagstabel 4.1.

Det ses, at de ødelagte eller beskadigede genstande i 2016 i godt halvdelen af tilfældene angik ofrets bil. Desuden vedrørte en del af ødelæggelserne – 19 pct. – cykler, mens det i 12 pct. af tilfældene har gået ud over ofrets bopæl.

De umiddelbare økonomiske omkostninger ved hærverk fremgår af tabel 4.5. Dette er maksimumstal, idet der også ved hærverk i et vist omfang vil være tale om en husstandseffekt. De samlede estimerede umiddelbare årlige omkostninger ved hærverk varierer mellem 1,0 og 1,8 mia. kr., dog med 2008 som en undtagelse med et noget højere beløb.¹⁹ Den gennemsnitlige økonomiske omkostning pr. hærverkstilfælde har i perioden beløbet sig til mellem 5.400 kr. og 8.200 kr. Udregnet i 2005-priser var det samlede umiddelbare skadesbeløb i 2016 900 mio. kr., svarende til 5.100 kr. per hærverkstilfælde.

Tabel 4.5. De umiddelbare økonomiske skader ved hærverk, 2005-2016.

	Ødelagt for i alt, mia. kr.	Gennemsnitlig skade pr. hærverkstilfælde, kr.	Gennemsnitlig skade pr. indbygger, 16-74 år, kr.
2005	1,7	5.800	400
2006	1,3	5.700	300
2007	1,6	7.100	400
2008	2,6	7.900	700
2009	1,5	8.200	400
2010	1,4	6.400	300
2011	1,8	7.800	400
2012	1,4	7.500	300
2013	1,0	5.400	200
2014	1,4	7.900	300
2015	1,2	6.700	300
2016	1,0	6.000	200

Af tabel 4.6 fremgår, at to tredjedele af hærverksofrene ikke fik erstatning for det ødelagte. Omtrent hver sjette fik fuld erstatning, mens der i fem pct. af tilfældene ikke var sket nogen skade.

¹⁹ Ligesom i tabel 3.5 vedrører omkostningerne her alene det seneste hærverkstilfælde, idet der ikke foreligger oplysninger om de økonomiske omkostninger ved eventuelt yderligere hærverkstilfælde i løbet af året.

Tabel 4.6. Ofre for hærværk fordelt efter om de fik det ødelagte erstattet, 2016, pct.

	Andel
Der blev ikke ødelagt noget, det var kun forsøg	5 %
Jeg fik fuld erstatning	16 %
Jeg fik delvis erstatning	14 %
Jeg fik ingen erstatning	66 %
I alt	100 %

I 2016 var det 41 pct. af ofrene for hærværk, der havde anmeldt hændelsen til politiet. Denne andel er ikke signifikant forskellig fra perioden 2005-2015, hvor anmeldelsesprocenten lå på 45 pct.

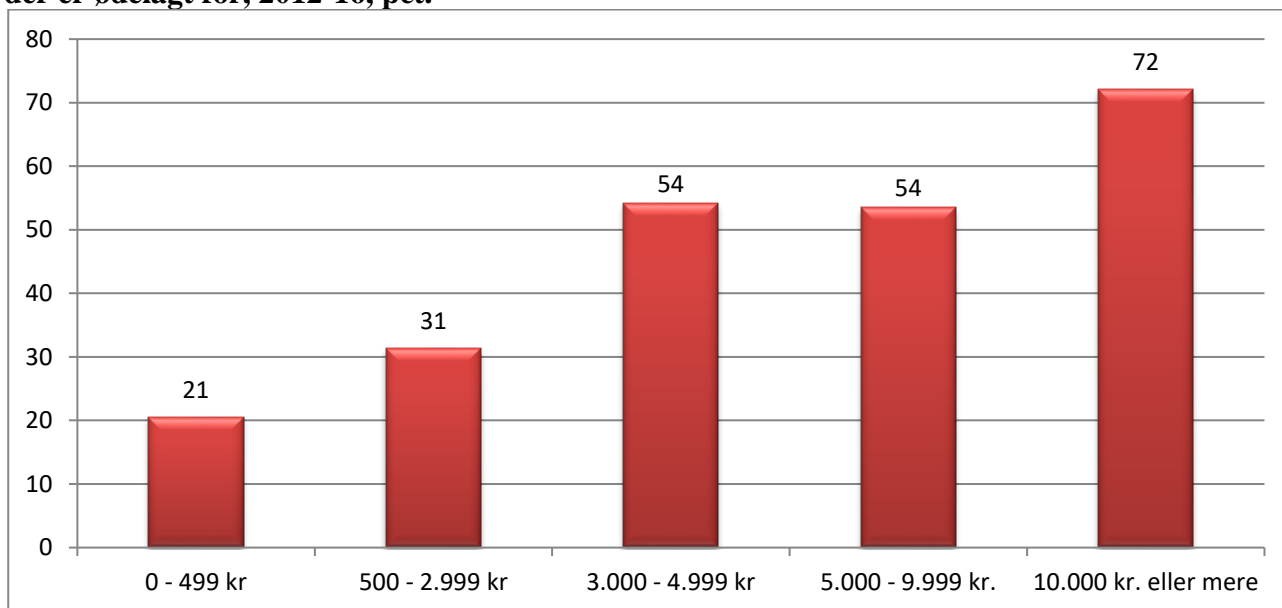
Kvinder er lidt mere tilbøjelige til at anmelde hærværk end mænd. Set over hele undersøgelsesperioden er denne forskel signifikant. Med hensyn til alder er der en generel tendens til, at den ældste aldersgruppe har en større anmeldelsestilbøjelighed end den yngre. I 2016 har den ældste aldersgruppe (40-74 år) en signifikant større anmeldelsestilbøjelighed end den yngste aldersgruppe (16-24 år), se også bilagstabel 4.2.

4.4 Økonomisk mørketal for hærværk

Som for tyveri og indbrud er det muligt for hærværk at beregne økonomiske mørketal, dvs. hvor stor en del af den samlede mængde skader, målt i kroner, som ikke anmeldes og registreres. Det viser sig, at det økonomiske mørketal for hærværk er betragteligt større end for tyveri og indbrud, nemlig på 31 pct. i 2016. Det svarer til, at knap hver tredje krone, der ødelægges for, ikke anmeldes til politiet. Denne forskel mellem de økonomiske mørketal beror formentlig først og fremmest på forskelle i, hvad der er forsikret, og at skaderne ved hærværk generelt er mindre end ved tyveri, hvorfor en selvrisiko hyppigere vil mindske incitamentet til at anmelde. Muligheden for at få det tabte eller skaden dækket af forsikringen har meget stor betydning for anmeldelsestilbøjeligheden.

Det er da også først og fremmest de større hærværkssager, der er anmeldt til politiet, jf. figur 4.6. Blandt dem, der ved hærværket fik ødelagt for mindre end 500 kr., har 21 pct. af ofrene i 2012-16 anmeldt det til politiet, og herefter stiger anmeldelsestilbøjeligheden nogenlunde proportionalt med værdien af det beskadigede; jo mere der er ødelagt for, desto højere er anmeldelsestilbøjeligheden.

Figur 4.6 Ofre for hærværk der har anmeldt hærværket til politiet fordelt efter, hvor meget der er ødelagt for, 2012-16, pct.

Blandt de hærværkstilfælde, der fra 2012 til 2016 ikke er anmeldt til politiet, angår 69 pct. hændelser, hvor der er ødelagt for mindre end 3.000 kr., se bilagstabel 4.3. Omvendt har knap halvdelen af de personer, som har anmeldt hærværket til politiet, fået ødelagt for mindst 5.000 kr.

I 2016 har 33 pct. af ofrene anmeldt hærværket til deres forsikringsselskab, jf. bilagstabel 4.4. Af de øvrige ofre, som også er forsikrede, har de fleste ikke anmeldt det til forsikringsselskabet, fordi de har vurderet, at skaden næppe ville blive dækket af deres forsikring.

Hvorvidt ofrene har anmeldt hærværket til forsikringsselskabet hænger sammen med, hvor stort et beløb de har fået ødelagt for, se bilagstabel 4.5. Af dem, der har anmeldt til forsikringsselskabet, har knap tre fjerdedele fået ødelagt for 3.000 kr. eller mere, mens tilsvarende gælder for mindre end hver tredje blandt dem, der ikke har anmeldt.

4.5 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for hærværk

Resultatet af de regressionsanalyser, der vedrører *udsathed for hærværk*, og som er baseret på en række baggrundsoplysninger, er anført i bilagstabel 4.6 og 4.7 (start- og slutmodel). I årene 2014-2016 var i gennemsnit 4,6 pct. af befolkningen årligt udsat for hærværk. Det bemærkes, at de karakteristika, der fremhæves, angår den person, der i undersøgelsen har oplyst om hærværket. Reelt kan der være flere personer, der er ofre for samme hærværkstilfælde, idet det kan have rettet sig mod en husstand med flere personer.

Af slutmodellen fremgår det, at *køn*, *alder*, *indkomst*, *beskæftigelse* og *familietype* hver for sig har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for hærverk:

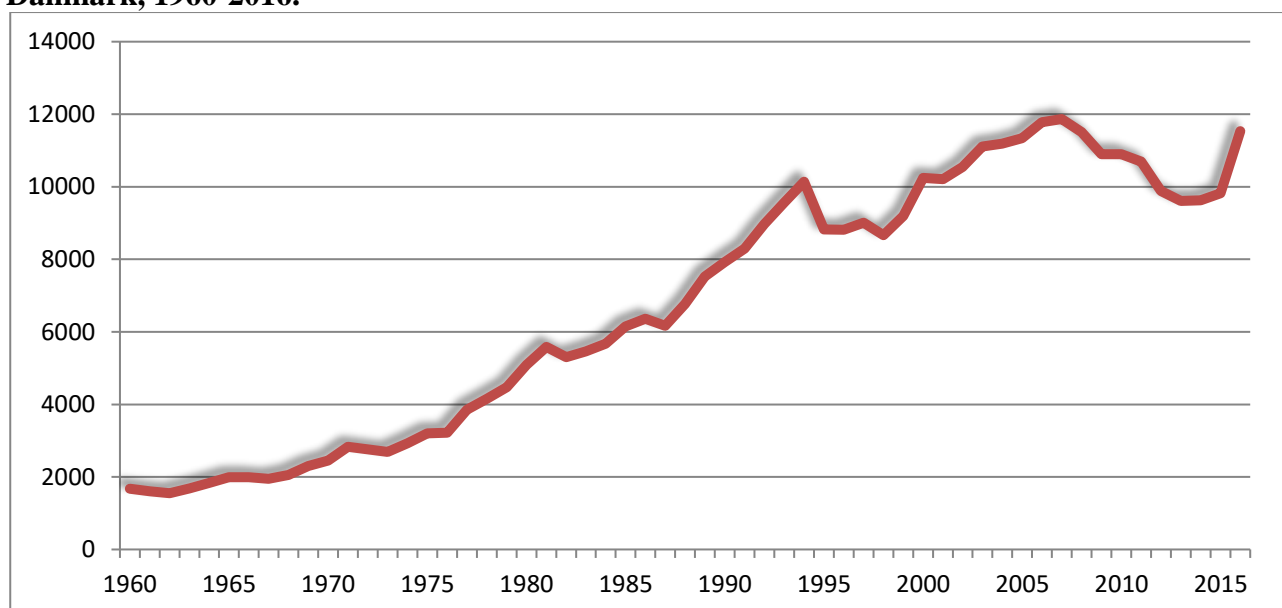
- Mænd har større risiko for at blive udsat for hærverk end kvinder.
- De 25-39-årige har større risiko for at blive udsat for hærverk end både de yngre og ældre aldersgrupper.
- Tjener man mere end 240.000 kr. om året, er der større sandsynlighed for, at man udsættes for hærverk, sammenlignet med dem, der tjener mindre.
- Studerende har større sandsynlighed for at blive udsat for hærverk end øvrige beskæftigelsesgrupper.
- Slutteligt viser analysen, at par uden børn har en forhøjet risiko for at blive udsat for hærverk sammenlignet med øvrige familietyper.

Såfremt der indgik oplysninger om boligens art (hus eller lejlighed), ville det sandsynligvis også være relateret til risikoen for hærverk.

5. VOLD

Udviklingen i den politiregistrerede vold ligner til forveksling udviklingen i de politiregistrerede tyverier og andre straffelovsovertrædelser under ét fra 1960 og frem til midten af 1980'erne. Forholdsmæssigt er stigningstaksten også næsten den samme, omkring en firedobling. Fra sidst i 1980'erne og frem til 2007 er udviklingen i den politiregistrerede vold unik. Den hverken falder som tyverierne eller stagnerer som hærværkstilfældene, men stiger. I en kort periode i den sidste halvdel af 1990'erne ser det ud som om, udviklingen bremses op, men som helhed er der tale om en stigning frem til 2007. Fra 2007 til 2015 er der sket et fald på 17 pct., men fra 2015 til 2016 stiger den politiregistrerede vold igen ret markant, med 17 pct. I en analyse, der omhandler stigningen i den registrerede vold fra 2015 til 2016, peges på, at noget af væksten formentlig beror på en øget anmeldelsestilbøjelighed, særligt for så vidt angår vold på arbejdspladsen og vold mod børn, mens en – formentlig – mindre del kan skyldes ændret registreringspraksis hos politiet. Samtidig påpeges i denne analyse, at der også kan være tale om en reel vækst i udsathed for vold (Kyvsgaard 2017a).

Figur 5.1. Vold* der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2016.

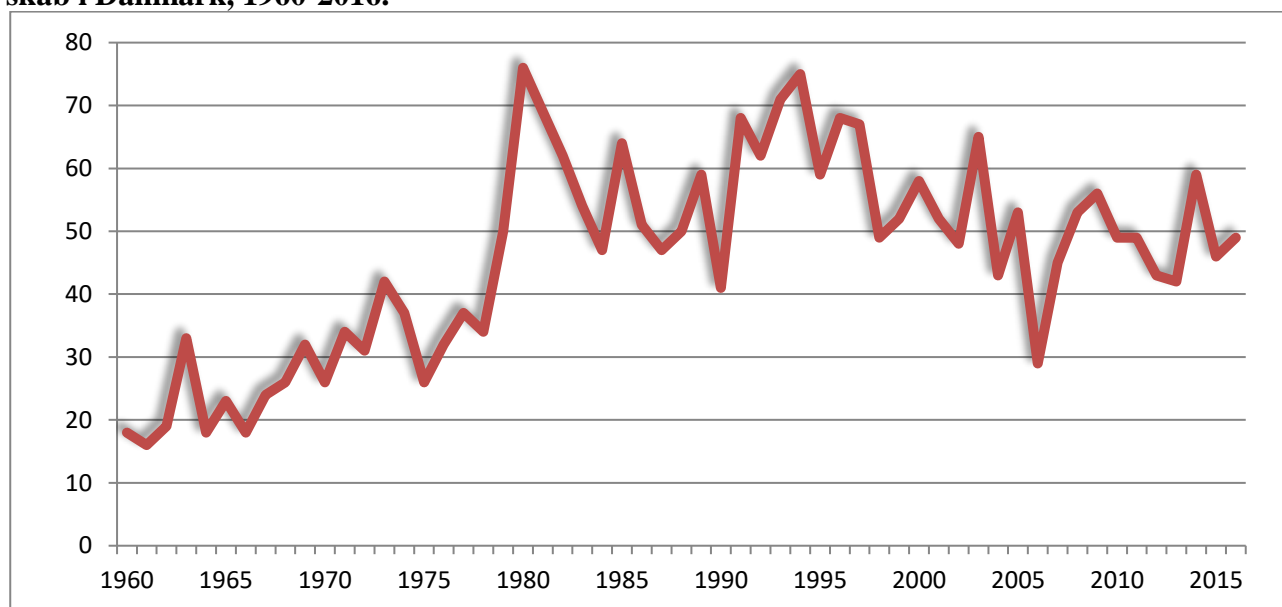

* Vedrører anmeldelser efter straffelovens § 237 og §§ 244-246.

Antallet af fuldbyrdede drab er ringe og påvirker som følge deraf ikke den samlede voldsopgørelse i figur 5.1. Derfor er udviklingen i antallet af fuldbyrdede manddrab vist separat i figur 5.2. Af indlysende grunde indgår drab ikke i offerundersøgelserne, men drabstallet er den form for vold, der påkalder sig den største samfundsmæssige interesse, og drabstallet anses ofte for en vigtig indikator for den "reelle" eller "faktiske" udvikling i den (alvorlige) vold i samfundet. Det sidste halve århundrede har antallet af fuldbyrdede drab ligget mellem 20 og 80, med store årlige udsving. Der er en stigende

tendens fra midt i 1960'erne til omkring 1980. Herefter følger en periode præget af stagnation, om end de årlige udsving er betydelige. Siden midten af 1990'erne har drabstallet udvist en faldende tendens, dog fortsat med markante årlige udsving.²⁰

Figur 5.2. Forsætlige drab der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-2016.

Muligheden for at følge udviklingen via voldsofferundersøgelser forudsætter, at undersøgelsesernes population, spørgsmålsformulering m.v. er ensartet, således at deres resultater er sammenlignelige, jf. også afsnit 2.1 samt Kyvsgaard (2015). Den første voldsofferundersøgelse blev foretaget allerede i 1971, men der foreligger først direkte sammenlignelige tal fra og med offerundersøgelsen fra 1987.

I alt er der i perioden fra 1987 til 2016 foretaget 21 sammenlignelige voldsofferundersøgelser. Alle viser de, at 1-3 pct. årligt udsættes for vold. Vold er et så relativt sjældent fænomen, at det er nødvendigt at se på decimalerne for at vurdere udviklingen mere præcist.

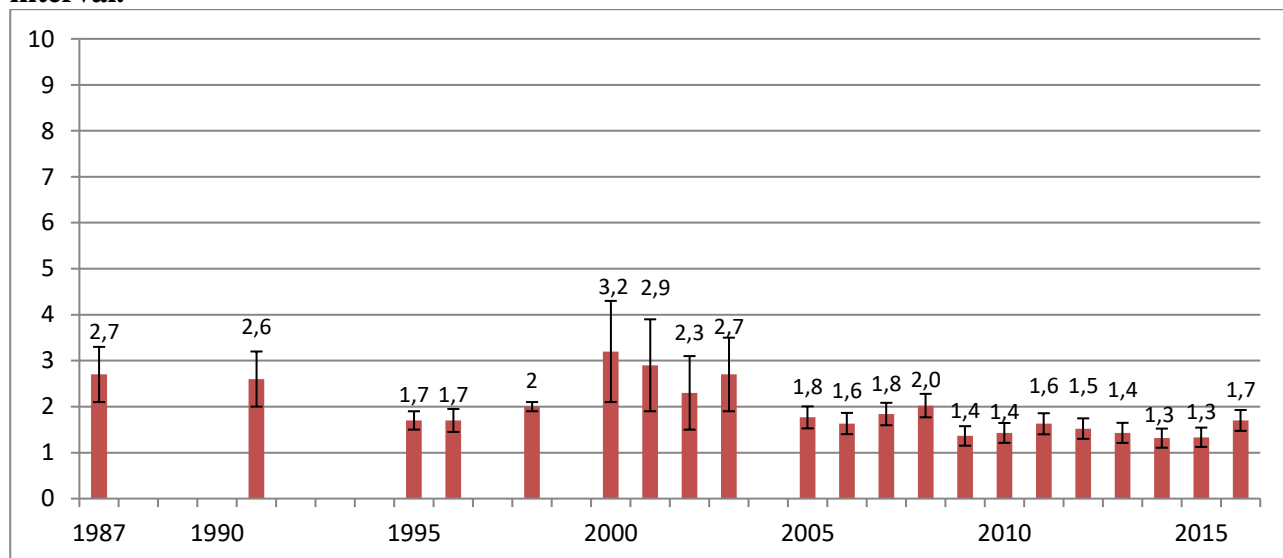
Fra den første voldsofferundersøgelse blev foretaget i 1971 og frem til 1986-87 er der sandsynligvis sket en stigning i den faktiske vold på tilsvarende måde, som vi har konstateret, at der skete en stigning i tyveri og hærværk. Der foreligger for denne periode tidsserier for tre forskellige sæt af voldsofferundersøgelser (Balvig & Høigård 1988, s. 140). De er ikke indbyrdes sammenlignelige, og de kan som nævnt heller ikke sammenlignes med de undersøgelser, der er foretaget efter 1986, men de udviser alle en stigende tendens. Gallup foretog undersøgelser i 1971, 1974 og 1977 og fandt i disse

²⁰ En gennemgang af politiregistrerede drab 2008-2011 har vist, at det reelle antal drab antagelig er lidt mindre end det registrerede (Justitsministeriets Forskningskontor 2014).

tre undersøgelser følgende procenter for, hvor mange der havde været udsat for vold eller trusler om vold: 4, 7 og 6 pct. Observa foretog undersøgelser i 1979 og 1984 og fandt følgende procenter: 4 og 6 pct. AIM foretog undersøgelser i 1980, 1982, 1984 og 1986 og fandt: 5, 6, 8 og 11 pct. Af AIM's undersøgelser fremgår det endvidere, at det ikke kun er trusler og mildere voldsformer, der synes at have været stigende fra 1980 til 1986, men også mere alvorlige former for vold, eksempelvis vold der har krævet lægebehandling (Andersen 1985c og 1987). Tre undersøgelser af udsathed for "kriminell vold" inden for det seneste halve år forud for interviewtidspunktet viste 0,6 pct. udsatte i 1980, 0,5 pct. i 1982 og 0,9 pct. i 1984 (Andersen 1987).

For perioden efter 1986-87 foreligger der resultater fra to voldsofferundersøgelser, som er indbyrdes sammenlignelige, men ikke direkte sammenlignelige med de undersøgelser, hvis resultater er præsenteret i 5.3. Den ene undersøgelse blev foretaget i 1991. Den viste, at 8 pct. havde været udsat for en eller flere former for fysiske overgreb det seneste år forud for interviewtidspunktet (Christensen & Koch-Nielsen 1992). Den anden blev foretaget ni år senere i 2000. Her havde 5 pct. været udsat for fysiske overgreb (Kjøller & Rasmussen 2002). Forskellen er statistisk signifikant og tyder altså på, at der fra 1991 til 2000 er sket et fald i risikoen for at blive udsat for fysiske overgreb. Faldet er stærkest for mænd. En af de interessante forklaringer, som sammenstilling af udviklingen på basis af disse to undersøgelser med voldsofferundersøgelsen fra 2016 (og dens forgængere) peger på, er, at der kan være sket et reelt fald i risikoen for fysisk aggression samtidig med, at flere og flere af disse fysiske aggressioner opleves og defineres som vold. Denne mulige "voldeliggørelse" af fysiske aggressioner er behandlet mere udførligt andetsteds (jf. bl.a. Balvig 1997; 2000a; 2000b).

Figur 5.3. Ofre for vold, 1987-2016, pct. af befolkningen med angivelse af 95 pct. sikkerhedsinterval.

Det kunne se ud som om, at volden i de sidste tre årtier har udviklet sig i bølger: Først en faldende tendens fra 1987-91 til 1995-96, så en stigning frem til årtusindeskiftet, så et fald frem til 2015 og så igen en stigning i 2016, jf. figur 5.3. Selv om der er statistisk signifikante forskelle, er det dog vigtigt at påpege, at de statistiske sikkerhedsintervaller ligger meget tæt på hinanden. I betragtning af, at undersøgelserne er gennemført af forskellige organisationer med forskellige udvælgelsesmetoder og afgrænsninger af, hvem der er interviewet, er det sikreste, der kan siges, at der i hvert fald ikke er sket en stigning i voldsudsatheden over perioden fra 1987 til 2016, og at et fald er klart mere sandsynligt end en stigning.

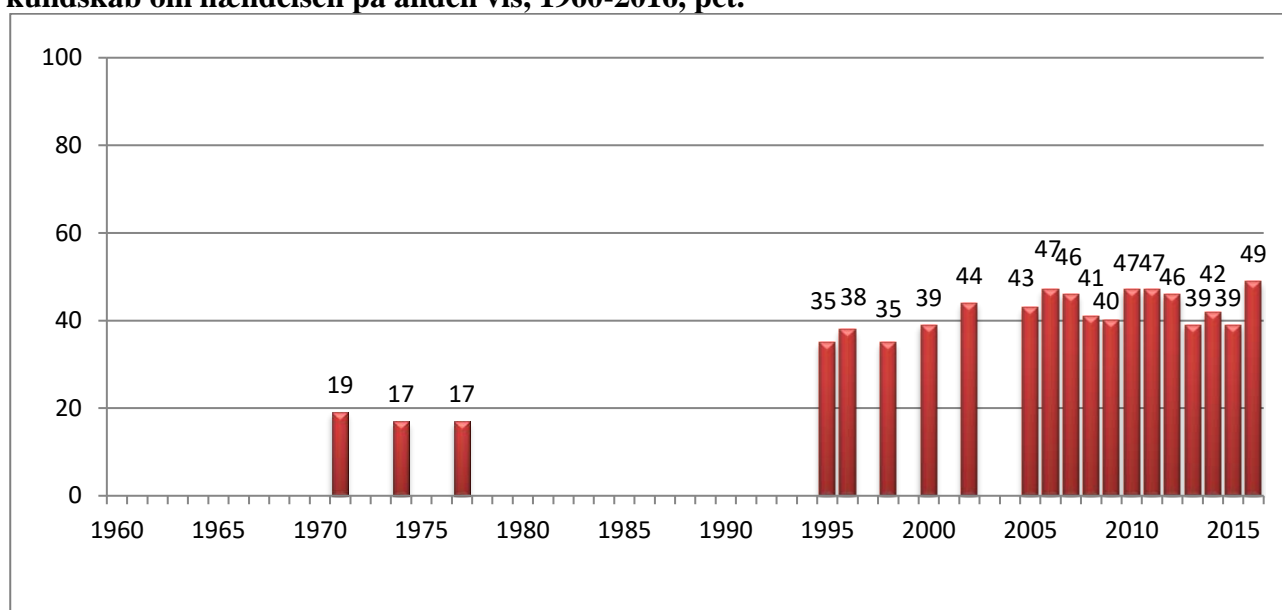
I tabel 5.1 er anført de præcise værdier af de beregnede sikkerhedsintervaller for udsatheden for vold, som også danner basis for figur 5.3.

Tabel 5.1. Ofre for vold, 1987-2016, pct. af befolkningen med angivelse af 95 % sikkerhedsintervaller.

År	Øvre grænse	Nedre grænse	Middel
1987	3,3 %	2,1 %	2,7 %
1991	3,2 %	2,0 %	2,6 %
1995	1,9 %	1,5 %	1,7 %
1996	1,9 %	1,4 %	1,7 %
1998	2,9 %	1,1 %	2,0 %
2000	4,3 %	2,1 %	3,2 %
2001	3,9 %	1,9 %	2,9 %
2002	3,1 %	1,5 %	2,3 %
2003	3,5 %	1,9 %	2,7 %
2005	2,0 %	1,5 %	1,8 %
2006	1,9 %	1,4 %	1,6 %
2007	2,1 %	1,6 %	1,8 %
2008	2,3 %	1,8 %	2,0 %
2009	1,6 %	1,2 %	1,4 %
2010	1,6 %	1,2 %	1,4 %
2011	1,9 %	1,4 %	1,6 %
2012	1,8 %	1,3 %	1,5 %
2013	1,6 %	1,2 %	1,4 %
2014	1,5 %	1,1 %	1,3 %
2015	1,5 %	1,1 %	1,3 %
2016	1,9 %	1,4 %	1,7 %

En væsentlig forklaring på, at den *politiregistrerede* vold i en periode er steget til trods for, at befolkningens faktiske risiko ikke er det, er en øget anmeldelsestilbøjelighed. Af figur 5.4 fremgår, at der har været en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden for vold, fra ca. hvert femte offer i 1971 til fire-fem ud af ti de seneste mange år. For en nærmere analyse af ændringerne i anmeldelsestilbøjeligheden for vold henvises til rapporten “Man anmelder da vold” (Balvig & Kyvsgaard 2009). Som ved tyveri og hærverk forholder det sig tillige således, at disse procentforskelle på grund af forskelle i opgørelsesmetoden snarere underdriver end overdriver den reelle øgning, der er sket i befolkningens anmeldelsestilbøjelighed siden 1970’erne. Den med 1971 direkte sammenlignelige anmeldelsesprocent er således nogle procentpoint højere. Set over hele den næsten 50 år lange periode, hvor der er blevet foretaget voldsofferundersøgelser, har anmeldelsesprocenten for vold aldrig været så høj, som den var i 2016 (49 pct.). Denne anmeldelsesprocent er dog ikke signifikant forskellige fra den gennemsnitlige anmeldelsesprocent i perioden 2005-2015.

Figur 5.4. Andel af ofre for vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om hændelsen på anden vis, 1960-2016, pct.

5.1 Vold 1995-1996 og 2005-2016

I det følgende ses nærmere på de direkte sammenlignelige undersøgelser fra henholdsvis 1995-96 og 2005-2016 med henblik på at belyse mulige ændringer i voldens karakter m.v. set over en længere periode.

Tabel 5.2 viser andelen af udsatte for måleperioderne inklusive henholdsvis det uvægtede antal og det estimerede antal ofre samt beregningernes sikkerhedsintervaller. I 2016 blev 1,7 pct. udsat for

vold, svarende til 71.000 ofre. Inkluderet sikkerhedsintervaller ligger voldsofferandelen mellem 1,4 pct. og 1,9 pct., hvilket svarer til mellem 60.000 og 79.000 ofre. I perioden 2009-15 var der signifikant færre voldsofre, end tilfældet var hele perioden forud herfor, dvs. undersøgelsesrunderne i 1995-96 og 2005-08. Tilsvarende finder en undersøgelse, som er baseret på skadestuers oplysninger om volds-skader, at der er sket et fald i antallet af disse skader siden 2007/2008 (Rambøll 2016). I 2016 ses der dog igen en stigning i antallet af voldsofre i forhold til det forudgående år, og denne stigning er signifikant.

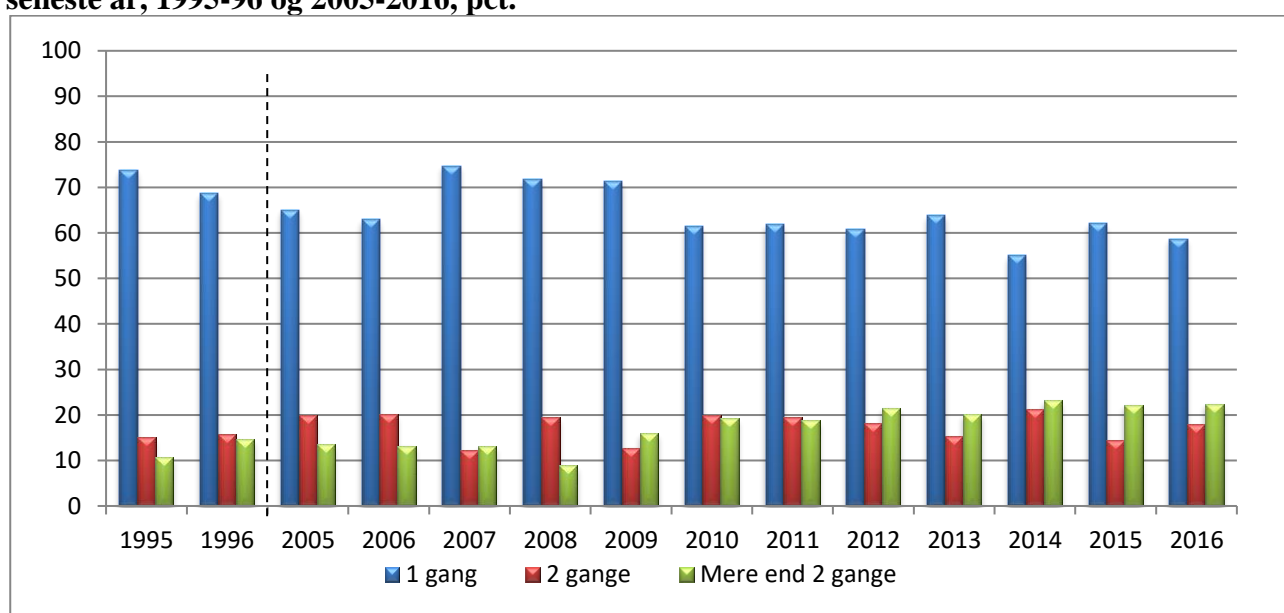
Tabel 5.2. Ofre for vold, 1995-96 og 2005-2016, pct. af befolkningen og estimeret antal.

	Andel udsat for vold	95 % sikkerhedsintervaller	Antal ofre	95% sikkerhedsintervaller	Uvægtet antal ofre i stikprøve
1995	1,7 %	(1,5-1,9)	66.000	(57.000-74.000)	223
1996	1,7 %	(1,4-1,9)	60.000	(52.000-69.000)	182
2005	1,8 %	(1,5-2,0)	69.000	(60.000-79.000)	177
2006	1,6 %	(1,4-1,9)	65.000	(56.000-74.000)	166
2007	1,8 %	(1,6-2,1)	73.000	(64.000-83.000)	174
2008	2,0 %	(1,8-2,3)	82.000	(71.000-92.000)	191
2009	1,4 %	(1,2-1,6)	55.000	(46.000-64.000)	129
2010	1,4 %	(1,2-1,6)	58.000	(50.000-67.000)	152
2011	1,6 %	(1,4-1,9)	67.000	(58.000-76.000)	157
2012	1,5 %	(1,3-1,8)	64.000	(55.000- 73.000)	145
2013	1,4 %	(1,2-1,6)	59.000	(50.000- 68.000)	142
2014	1,3 %	(1,1-1,5)	55.000	(46.000-63.000)	117
2015	1,3 %	(1,1-1,5)	56.000	(47.000-65.000)	153
2016	1,7 %	(1,4-1,9)	71.000	(60.000-79.000)	166

Udviklingen i antallet af *voldshandlinger* er lidt mindre klar. Dette antal adskiller sig fra antallet af voldsofre ved at være afhængigt af, hvor stor en del af ofrene der udsættes mere end én gang. ”Voldsofferrecidivet”, der angiver den *andel af befolkningen*, der udsættes for vold mere end én gang i løbet af et år, varierer årene imellem, jf. figur 5.5. Inden for de seneste syv år ses dog en tendens til, at andelen, der har været udsat for vold flere gange i løbet af det seneste år, er større end i de forudgående år, hvilket betyder, at voldsofferrecidivet relativt set udgør en større *andel af voldsofrene*. I 1995 og 1996 var det henholdsvis 26 pct. og 31 pct. af voldsofrene, der havde været udsat for vold mere end én gang i løbet af de seneste 12 måneder, og i perioden 2005-2009 varierede denne andel mellem 25 pct. og 35 pct. af voldsofrene. I de seneste syv år, 2010-16, har den tilsvarende andel gennemgående ligget på et signifikant højere niveau, nemlig på 35-44 pct. Denne udvikling afspejler sig også i det

gennemsnitlige antal voldshandlinger per offer, som i perioden 1995-96 var 1,8 og 2,0 voldshandlinger, mens det i 2010-16 var steget til 2,3-2,9 voldshandlinger pr. voldsoffer.²¹ Forskellene er statistisk signifikante. Det er vanskeligt at beregne et præcist antal voldshandlinger, dels fordi antallet af voldsofre er lille, dels fordi gruppen, der udsættes mange gange, er endnu mindre. For nogen kan det endvidere være vanskeligt at angive et præcist antal gange. En forsigtig beregning – hvor der tages højde for udviklingen i andelen af befolkningen, der udsættes for vold, og i det gennemsnitlige antal voldshandlinger per offer – tyder ikke på en klar udviklingstendens i hverken opadgående eller nedadgående retning.

Figur 5.5. Ofre for vold fordelt efter antal gange de har oplevet sig udsat for vold inden for det seneste år, 1995-96 og 2005-2016, pct.²²

Det antal mennesker, der har været udsat for vold flere gange, er betydeligt større, end man skulle forvente ud fra tilfældighedens love, jf. bilagstabel 5.2. Der findes således forhold – f.eks. arbejde, livsstil, familiesituation – som i særlig grad disponerer for gentagne gange at blive udsat for vold. Der er tale om en ganske lille gruppe, men denne gruppe er af stor betydning for det samlede voldsbillede: Set over hele måleperioden var 0,2-0,4 pct. af befolkningen udsat for vold tre eller flere gange i en 12 måneders periode. I perioderne 1995-96 og 2005-09 svarede dette til mellem 9-16 pct. af voldsofrene, men denne lille gruppe var belastet med henholdsvis 45 og 46 pct. af voldsepisoderne. I

²¹ Såfremt en person har svaret, at vedkommende 'mange gange' har været udsat for vold, er antallet sat til 20. Tilsvarende er det maksimale antal gange, en person kan være udsat for vold i løbet af et år, sat til 20.

²² Se bilagstabel 5.1 for procentandele.

2010-16 udgjorde den belastede gruppe 19-23 pct. af volds ofre og var udsat for 61 pct. af voldsepisoderne.²³ Forskellen mellem disse perioder er statistisk signifikant.

Det er væsentligt at bemærke sig, at den ændring i forholdet mellem ofre udsat én gang og ofre udsat flere gange, som illustreret i figur 5.5, først og fremmest beror på et fald i den andel af befolkningen, som har været udsat for vold én gang, frem for på en vækst i den andel af befolkningen, der har været udsat for det mere end én gang.

Forebyggelsesmæssigt betyder det blandt andet, at den strategi, der tilsigter at mindske befolkningens risiko for at blive udsat for vold, er anderledes end den strategi, der tilsigter at mindske antallet af voldsepisoder i samfundet. Ved den første strategi er det mest rationelt at sætte engangsofrene i fokus, fordi disse repræsenterer de fleste ofre. Ved den anden strategi er det derimod mest rationelt at sætte flergangsofrene i fokus, fordi disse lægger ryg til de fleste voldsepisoder. I denne strategi bliver det et centralt diskussionspunkt, hvordan man – det være sig politiet, ofre selv, netværket omkring ofre eller andre – kan udnytte den viden, der foreligger i en given voldssituation, til at forebygge, at den involverede person bliver offer igen.

Ovenstående er vigtigt at gøre opmærksom på som baggrund for den følgende beskrivelse, der primært er offerorienteret: Det er en beskrivelse af forskellige karakteristika ved de voldsepisoder, som ofre har været udsat for. Hvis ofre har været udsat flere gange, drejer beskrivelsen sig om det sidst oplevede tilfælde.

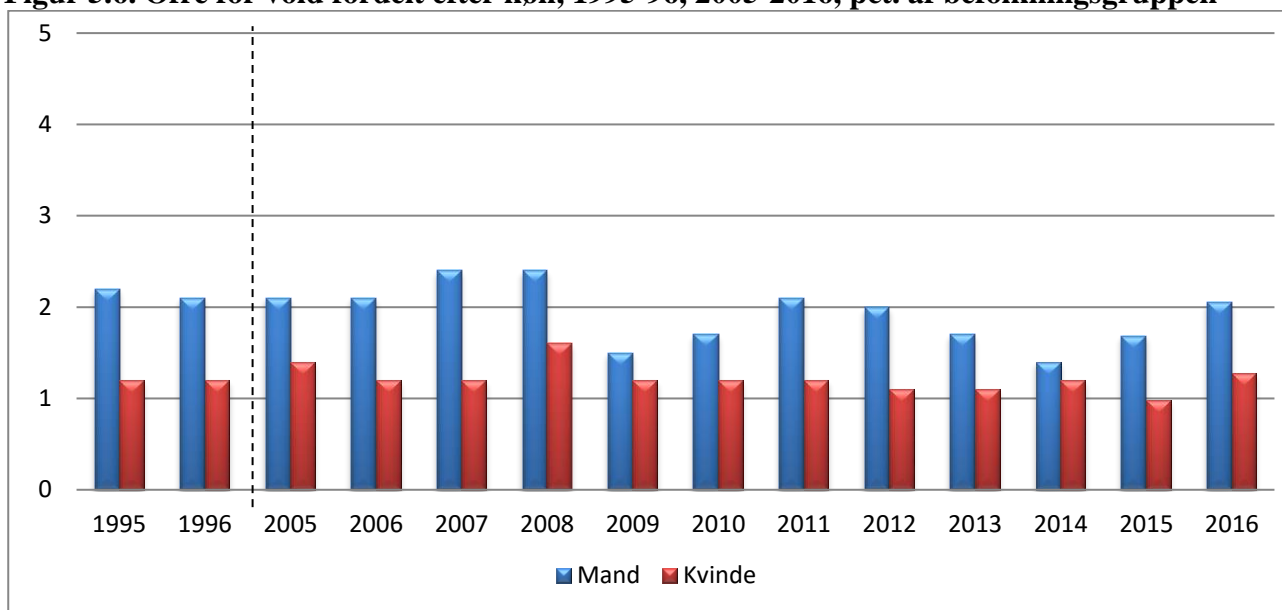
5.2 Karakteristika ved ofre

Over årene er der sket ændringer i, hvem der ifølge ofre begår vold, og hvem der udsættes for den.

Mænds voldsrisiko har i hele perioden været større end kvinders, jf. figur 5.6., også i 2016. Overhyppigheden blandt mændene varierer fra at være en sjettedel mere udsatte end kvinder til at være dobbelt så stor. I 2009 ses et signifikant fald i andelen af mandlige volds ofre, men siden stiger denne andel igen, således at der i 2016 er signifikant flere mandlige volds ofre end i 2009. De årlige forskydninger mellem kønnenes voldsrisiko viser således ikke en entydig tendens. Der er set på, om forskydningerne mellem kønnene afspejler ændringer i voldens art – her vurderet ud fra gerningsstedets karakter – men analyserne tyder ikke på, at det er tilfældet.

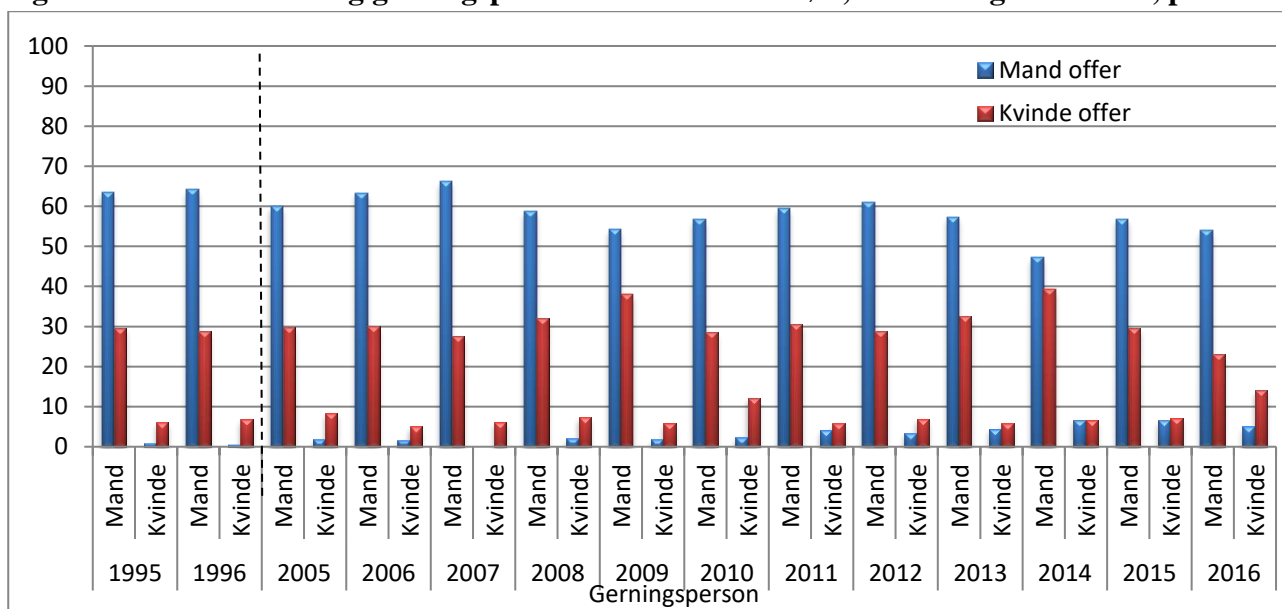
²³ En tilsvarende tendens til, at personer, der har været udsat én gang for vold, har en stærkt forøget risiko for hurtigt igen at blive udsat for vold, blev konstateret allerede i de første voldsofferundersøgelser i Danmark (Wolf, 1972), og lignende resultater er fundet i andre lande.

Figur 5.6. Ofre for vold fordelt efter køn, 1995-96, 2005-2016, pct. af befolkningsgruppen²⁴

Anskues volden ud fra *gerningspersonens* køn, er kønsfordelingen langt mere skæv, jf. figur 5.7. Det er i overvejende grad mænd, der optræder som gerningspersoner, idet ofrene i omtrent ni ud af ti tilfælde har stået over for en mand. Dog ses der en stigning i andelen af kvindelige gerningspersoner til 19 pct. i 2016, hvilket er signifikant højere end perioden som helhed.

Figur 5.7. Ofre for vold og gerningspersoner fordelt efter køn, 1995-96 og 2005-2016, pct.²⁵

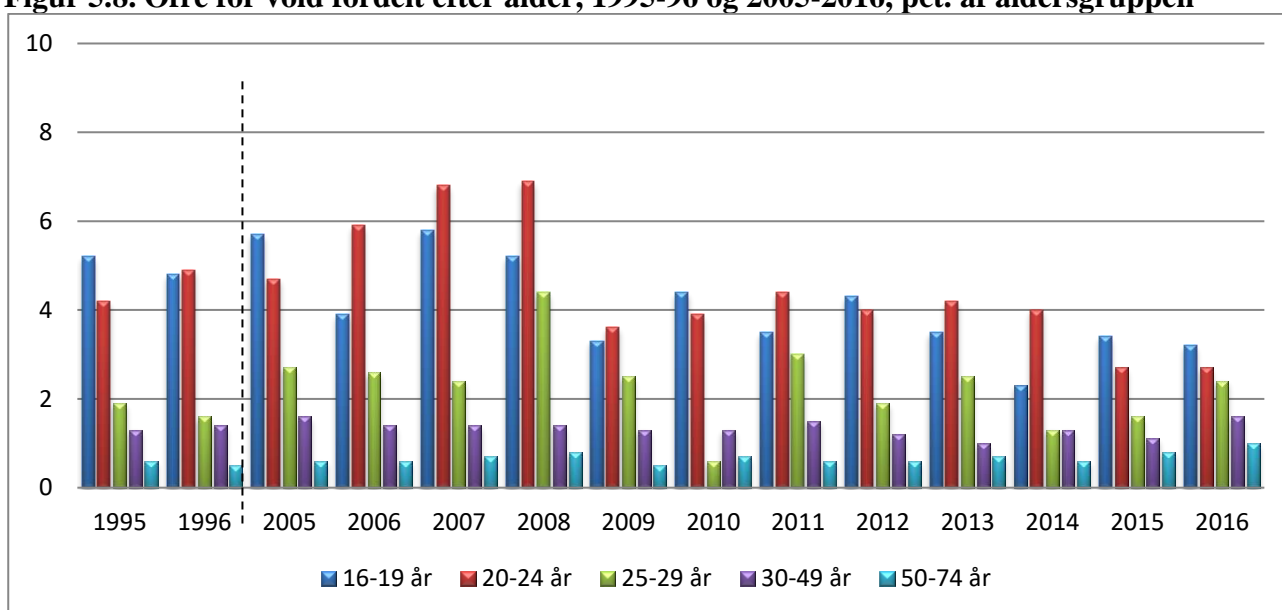
²⁴ Procentandele fremgår af bilagstabel 5.3.

²⁵ I bilagstabel 5.4 er procenterne for de enkelte andele angivet.

Figur 5.8 viser det fra mange undersøgelser kendte billede, at risikoen for at blive udsat for vold er størst i de unge år og frem til midt i 20'erne, hvorefter den falder med stigende alder. Forskellene er statistisk signifikante. For 2016 angår udsathed for vold 3,2 pct. af de 16-19-årige, 2,7 pct. af de 20-24-årige, 2,4 pct. af de 25-29-årige, 1,6 pct. af de 30-49-årige og 1,0 pct. af de 50-74-årige, se mere herom i bilagstabel 5.5.

For de 16-19-årige var voldsrisikoen i 2014-2016²⁶ den laveste i hele den undersøgte periode, dvs. siden 1995. Det samme gør sig gældende for de 20-24-årige i 2015 og 2016. Disse tendenser demonstrerer således også det markante fald, man ser på en række andre områder og i kortlægninger og undersøgelser med en anden tilgang, der i nyere tid er sket i ungdomskriminaliteten.

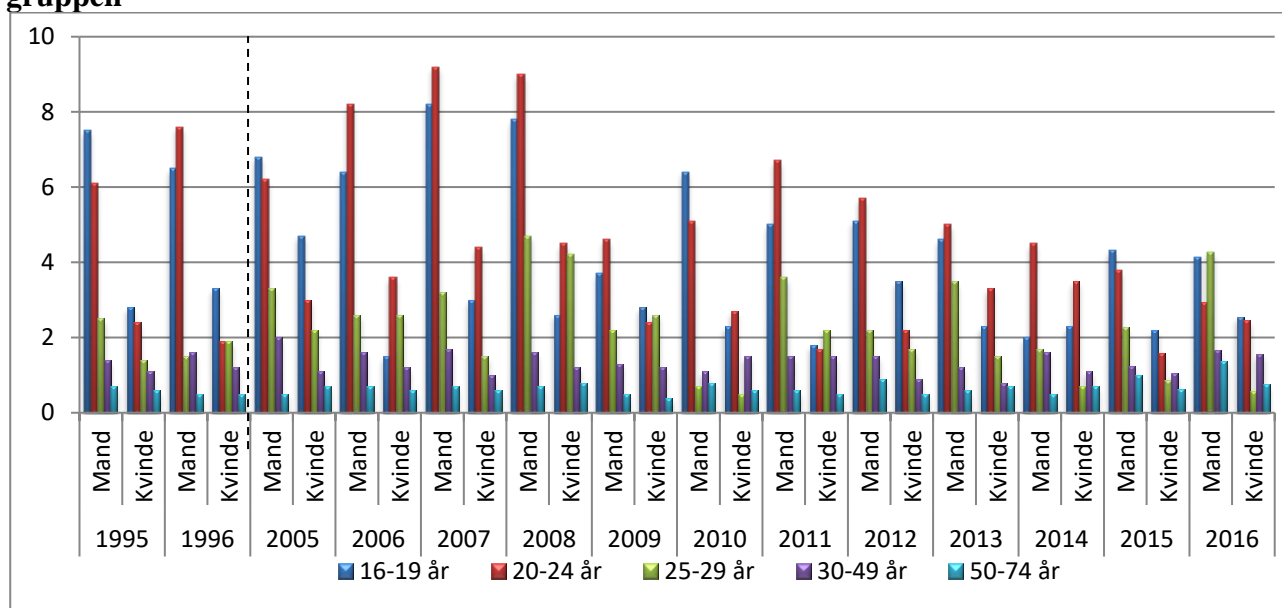
Figur 5.8. Ofre for vold fordelt efter alder, 1995-96 og 2005-2016, pct. af aldersgruppen

Figur 5.9 anskueliggør, at forskellen mellem mænd og kvinders udsathed er størst i de unge år, hvorefter den aftager. For aldersgruppen på 50 år og derover er der ingen forskel mellem kønnenes udsathed, mens der er omtrent dobbelt så mange mænd som kvinder under 25 år, der udsættes for vold. Siden 2011 er denne forskel dog mindsket. Der ses umiddelbart en tendens til, at mænd i alderen 20-24 år er mindre udsatte end tidligere, men udviklingen er ikke statistisk signifikant.

²⁶ Forskellen mellem 2014, 2015 og 2016 er ikke statistisk signifikant.

Figur 5.9. Ofre for vold fordelt efter køn og alder, 1995-96 og 2005-2016, pct. af befolkningsgruppen²⁷

For så vidt angår fordelingen af gerningspersonernes alder – sådan som ofre har vurderet denne – er der ikke sket de store forskydninger, se bilagstabel 5.7.

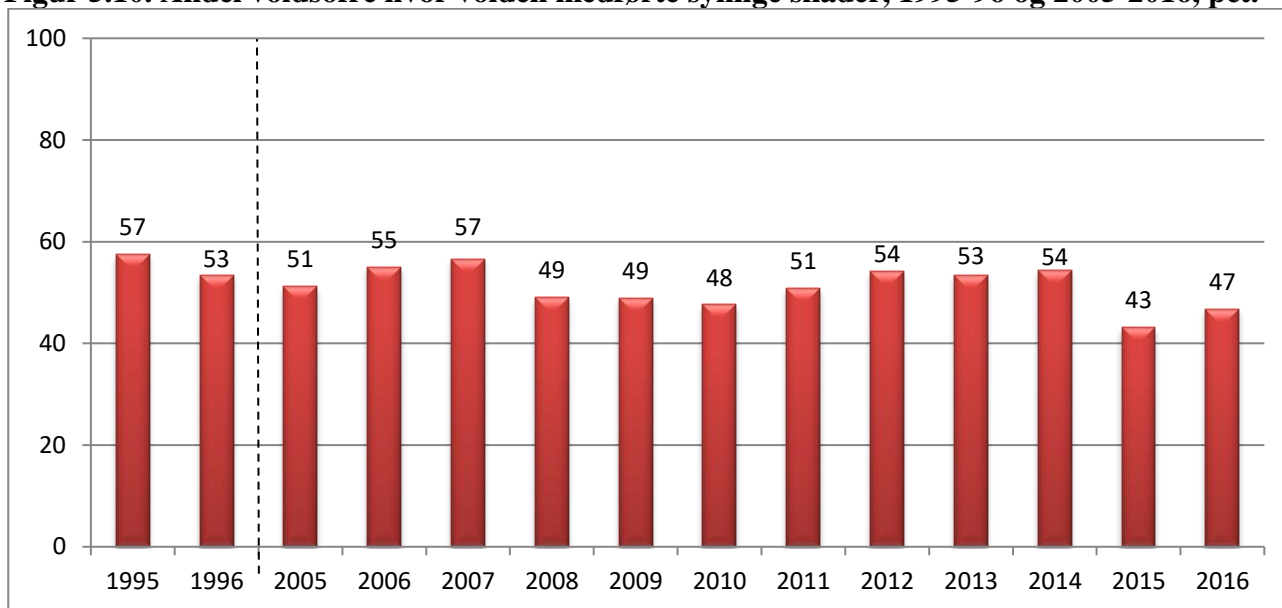
5.3 Voldens grovhed og alvorlighed

Voldens alvorlighedsgrad er en kompliceret problemstilling med mange forskellige dimensioner. I offerundersøgelsen er der sat fokus på fire af dem: Forekomsten af fysiske skader, anvendelse af våben, antal gerningspersoner og den oplevede alvorlighedsgrad. Sidstnævnte er kun målt siden 2005, hvorfor det på dette område ikke er muligt at sammenligne med 1995-96.

Andelen af voldsepisoder, der har ført til synlige skader eller mærker, har fluktueret noget uden tydelige forandringer eller tendenser i perioden. I 2016 ses en stigning i andelen af voldsofre, der har fået synlige skader, men niveauet i 2016 adskiller sig ikke signifikant fra perioden som helhed, jf. figur 5.10.

²⁷ I bilagstabel 5.6 er procenterne for de enkelte andele angivet.

Figur 5.10. Andel voldsofre hvor volden medførte synlige skader, 1995-96 og 2005-2016, pct.²⁸

De oplevede fysiske skader, der forekommer, er opdelt efter, om de er mindre eller mere alvorlige. Med mindre alvorlige skader forstås blå mærker, buler, hævelser, rifter o. lign., mens mere alvorlige skader omfatter åbne sår, flækket læbe, næseblod, skader på hals og hoved m.v. Der er nogen variation mellem årene med hensyn til andel skader af mere alvorlig karakter, hvilket antagelig kan skyldes, at der i 2013 blev foretaget en teknisk ændring af svarkategorierne til spørgsmålet om skadens alvor.²⁹ Samtidig skal nævnes, at en rapport, der er baseret på voldsofres kontakt til sygehuse, viser, at skademønstret har været meget ensartet i perioden 2006-13, og at der ikke er tegn på, at skaderne er blevet mere alvorlige i perioden (Juel & Laursen 2014). Andelen, der har været udsat for henholdsvis ingen, mindre alvorlige eller mere alvorlige skader, ændres ikke statistisk signifikant i 2016.

²⁸ Svarkategorierne til dette spørgsmål er justeret i mindre omfang i 2013. Denne mindre ændring synes ikke at have haft indvirkning på resultaterne.

²⁹ Tidligere var svarkategorien til dette spørgsmål helt åbent, og svarene blev under analysearbejdet samlet i ni kategorier. Et par eksempler på kategorier er 'mærker eller hævelser, såsom blåt øje, buler eller lignende', 'høre-, syns- eller tand-skader' og 'brækkede legemsdele eller brud på kraniet.' Siden 2013 har interviewerens skullet inddele respondentens svar i de ni kategorier under interviewet.

Tabel 5.3. Alvoren af de skader ofret er blevet påført i forbindelse med vold, 2005-2016, pct.

	Ingen skader	Mindre alvorlige skader	Mere alvorlige skader	I alt
2005	49 %	34 %	17 %	100 %
2006	45 %	36 %	19 %	100 %
2007	44 %	35 %	21 %	100 %
2008	51 %	29 %	20 %	100 %
2009	51 %	23 %	25 %	100 %
2010	53 %	35 %	13 %	100 %
2011	51 %	30 %	19 %	100 %
2012	47 %	26 %	28 %	100 %
2013	47 %	42 %	11 %	100 %
2014	49 %	43 %	8 %	100 %
2015	57 %	29 %	13 %	100 %
2016	55 %	33 %	12 %	100 %

Under halvdelen af de skadede ofre (45 pct.) – svarende til knap hver fjerde af alle voldsofre – var udsat for skader, der krævede lægebehandling. Omtrent to ud af tre af de ofre, hvor skaderne krævede lægebehandling, blev også behandlet hos lægen. En undersøgelse, som er baseret på voldsofres kontakt til skadestuer, peger på, at de fysiske konsekvenser af volden synes at være alvorligere blandt mandlige end kvindelige ofre (Rambøll 2016).

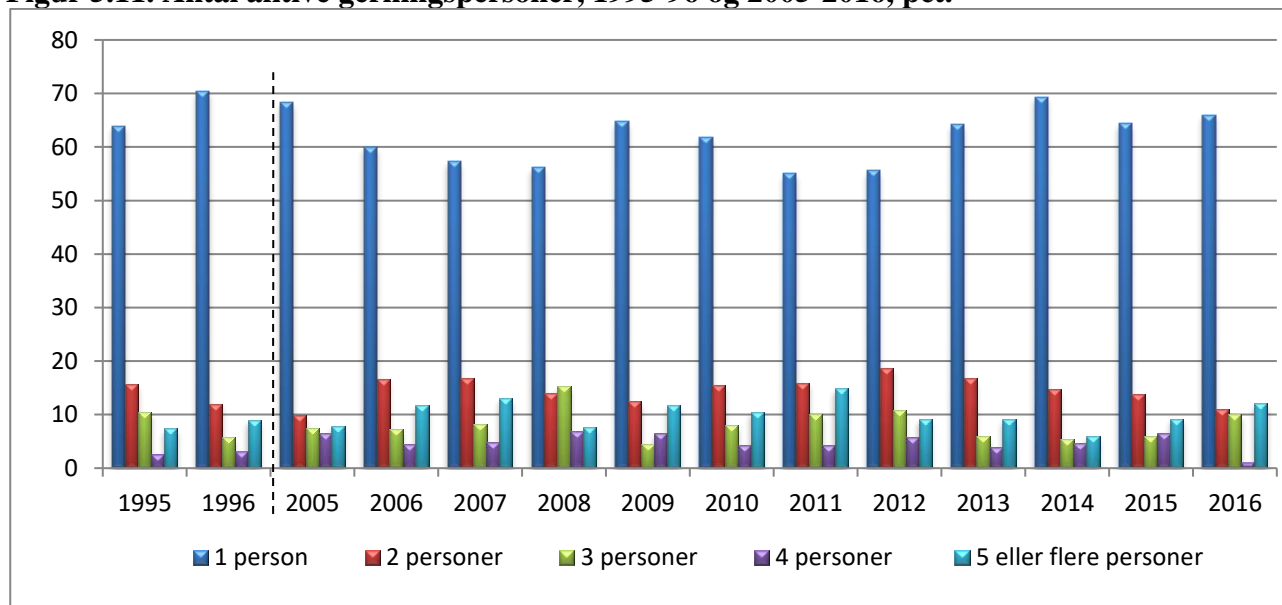
Ved de fleste voldsepisoder er der ikke anvendt nogen form for våben eller redskaber. Udviklingen i andel voldssager med brug af våben går i lidt skiftende retning, jf. tabel 5.3. I 1995-96 var det henholdsvis 11 pct. og 14 pct. af voldstilfældene, hvor der blev anvendt våben, mens der samlet set i perioden 2005-2016 er tale om en signifikant højere andel (18 pct.). Variationen de enkelte år imellem er dog relativ stor – 8-25 pct. – hvilket formentlig især skyldes ”de små tals lov”. Datagrundlaget er af meget begrænset størrelse og følgelig behæftet med mange og store talmæssige udsving. Knap hvert femte af alle voldstilfælde blev i 2016 begået med våben, hvilket ikke afviger signifikant fra måleperioden som helhed.

I 17 pct. af alle voldsepisoder i 1995-1996 og 2005-2016 er der gjort brug af våben eller redskaber. Ses der på typer af våben eller redskaber, der er anvendt i de enkelte voldstilfælde, er skydevåben det mindst anvendte, mens kniv og slagvåben forekommer i lidt flere tilfælde. Mest anvendt er dog andre våben eller redskaber end de ovenfor nævnte. Generelt er der ikke store forskelle mellem årene i typen af våben eller redskaber, der er anvendt, og de variationer, der er, afspejler meget små tal, som let kan

ændre sig fra år til år. Der ses da heller ingen udviklingstendenser, som kan fastslås med statistisk sikkerhed.

Den tredje indikator for voldens alvorlighed er antallet af gerningspersoner. Godt en tredjedel af voldsopfrene har i den undersøgte periode været konfronteret med to eller flere gerningspersoner. Som det fremgår af figur 5.11, har andelen dog varieret fra år til år. I 2016 er denne andel på 34 pct., hvilket er helt svarende til gennemsnittet for perioden, se også bilagstabel 5.8.

Figur 5.11. Antal aktive gerningspersoner, 1995-96 og 2005-2016, pct.

Den fjerde indikator på voldens alvorlighedsgrad, der er anvendt i undersøgelserne, er, hvor alvorligt ofret har *oplevet* voldsepisoden. Dette spørgsmål, og et beslægtet spørgsmål om opfattelsen af volds-handlingen som kriminel eller ej, er som nævnt ikke med i undersøgelserne fra 1995-96, hvorfor det alene er muligt at se på udviklingen i de senere 12 år.

Tabel 5.4. Ofrets oplevelse af alvoren af voldsepisoden, 2005-2016, pct.

	Meget alvorlig	Ret alvorlig	Ikke særlig alvorlig	I alt
2005	30 %	27 %	44 %	100 %
2006	27 %	30 %	43 %	100 %
2007	25 %	33 %	42 %	100 %
2008	27 %	40 %	33 %	100 %
2009	42 %	23 %	35 %	100 %
2010	23 %	34 %	43 %	100 %
2011	30 %	34 %	36 %	100 %
2012	24 %	36 %	40 %	100 %
2013	19 %	34 %	47 %	100 %
2014	21 %	36 %	43 %	100 %
2015	19 %	33 %	48 %	100 %
2016	23 %	38 %	39 %	100 %

Tabel 5.4 viser, at der de seneste år, 2013-16, er der relativt få ofre (19-23 pct.), som har oplevet voldshændelsen som ”meget alvorlig”, hvilket er signifikant færre end gennemsnittet for perioden siden 2005. I øvrigt viser tabellen en del udsving fra år til år.

Tabel 5.5. Ofrets vurdering af, hvorvidt voldsepisoden var en kriminel handling eller ej, 2005-2016, pct.

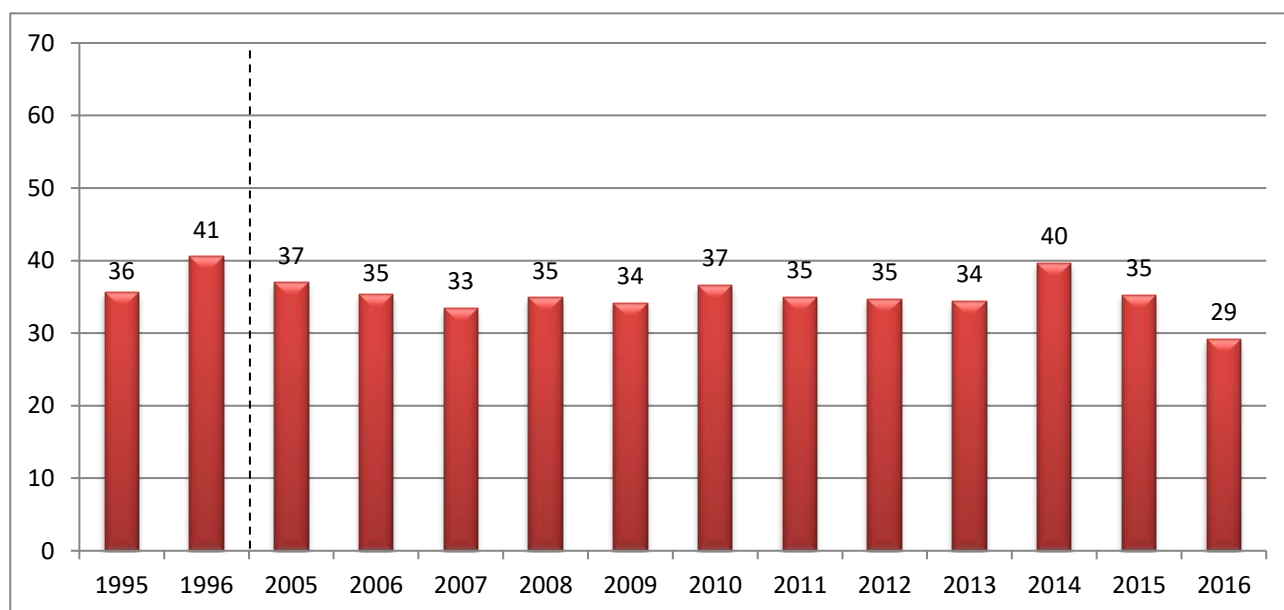
	En kriminel handling	En forkert, men ikke kriminel handling	Bare noget der sker	I alt
2005	55 %	23 %	22 %	100 %
2006	59 %	24 %	17 %	100 %
2007	63 %	18 %	19 %	100 %
2008	58 %	26 %	15 %	100 %
2009	56 %	28 %	17 %	100 %
2010	55 %	26 %	19 %	100 %
2011	58 %	17 %	25 %	100 %
2012	56 %	28 %	16 %	100 %
2013	44 %	34 %	22 %	100 %
2014	47 %	33 %	20 %	100 %
2015	50 %	33 %	17 %	100 %
2016	55 %	27 %	18 %	100 %

Det er også undersøgt, om ofre anser det, de har været udsat for, for at være kriminelt. I de fleste år er det mere end halvdelen af ofre, der ikke er i tvivl om, at der var tale om en kriminel handling, jf. tabel 5.5. År 2013-15 er denne andel signifikant lavere end de tidligere år, men i 2016 stiger den igen, sådan at den ligger på niveau med de tidligere år. Omkring en fjerdedel af ofre anser det, de har været udsat for som en ”forkert, men ikke kriminel” handling. Denne vurdering forekommer særlig hyppigt i tilfælde, hvor gerningspersonen betegnes som ven, bekendt eller som en person, der står i et afhængighedsforhold til ofret, f.eks. patienter eller klienter. Knap en femtedel af ofre anser voldsepisoden for ”bare noget der sker”, og denne vurdering er særlig udbredt i de tilfælde, hvor gerningspersonen indgår i et afhængighedsforhold til ofret.

5.4 Voldens art

Vold kan inddeles på mange måder og efter mange forskellige kriterier: Gadevold, værtshusvold, partnervold, ungdomsvold osv. I dette afsnit gives der et overblik over voldens art, og om der er sket ændringer gennem årene.

Figur: 5.12. Andelen af ofre for vold der kendte gerningspersonen, 1995-1996 og 2005-2016, pct.

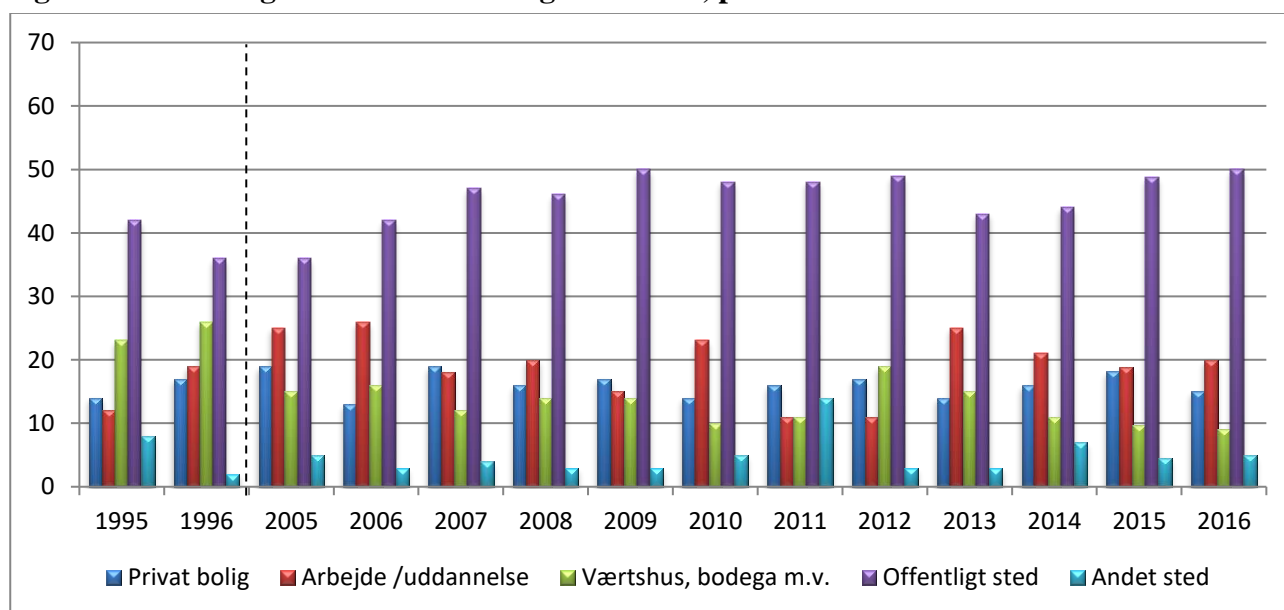

En majoritet af ofre for vold kendte ikke på forhånd gerningspersonen. Det er sandsynligt, at det moderne samfund som sådan i langt højere grad er præget af ”fjernhedsvold” (hvor offer og gerningsperson ikke kender hinanden) end det traditionelle samfund, men som figur 5.12 viser, er situationen ret uændret i den undersøgte periode. I 2016 er andelen af ofre, der ikke kendte gerningspersonen, dog den højeste for hele perioden, men forskellen er ikke statistisk signifikant.

I 2016 angik 8 pct. af alle voldtilfælde enten partnere eller familiemedlemmer, jf. bilagstabel 5.10. I sammenligning med tidligere år ses i 2015 og 2016 et signifikant fald i andelen af ofre for vold mellem nogen, som har kendt hinanden i mere end 24 timer, idet dette alene angik 2 pct. af volds ofre mod i gennemsnit 7 pct. de tidligere år.

Med hensyn til gerningssted blev det i volds offerundersøgelsen fra 1995-96 understreget, at vold, der sker i tilknytning til arbejde, udgør en væsentlig del af volden. Denne form for vold blev betegnet som “den nye voldsproblematik” i erkendelse af, at tidligere volds offerundersøgelser (Wolf 1972; Andersen 1985a og 1987; Christensen & Koch-Nielsen 1992) havde tildelt arbejdsdimensionen en langt mere tilbagetrukket placering i det samlede voldsbillede. Fra 1995-96 til 2005-06 voksede andelen af vold, der var i tilknytning til arbejds- eller uddannelsessted, yderligere, jf. figur 5.13. Efter 2006 synes stigningen at have toppet, og der ses herefter ret store årlige variationer. I 2016 var det 20 pct. af dem, der havde været udsat for vold, der var blevet udsat for det på deres arbejds- eller uddannelsessted, og denne andel adskiller sig ikke signifikant fra de andre år i måleperioden efter årtusindeskiftet.

Figur 5.13. Gerningsstedet 1995-1996 og 2005-2016, pct.³⁰

Siden 2009 har offerundersøgelsen indeholdt et særligt spørgsmål til dem, der har været udsat for vold på arbejdet, idet der er spurgt om, hvilken type arbejde de har. I hele perioden fra 2009-16 har 67 pct. af de ofre, der har været udsat for vold på deres arbejdsplads, oplyst at arbejde med særligt vanskelige klienter såsom demente, psykisk syge, udsatte unge m.v. 5 pct. af ofrene havde kontrol-

³⁰ Alle procentandele fremgår af bilagstabel 5.11.

eller overvågningsarbejde, eksempelvis som politibetjent eller dørmænd, mens 4 pct. arbejdede inden for persontransport. 9 pct. oplyste om andre former for risikobetonet arbejde. Sammenlagt ser mere end otte ud af ti (85 pct.) af ofre for vold på arbejdspladsen ud til at have et arbejde, der indebærer en særlig risiko.

Værtshusvolden er blevet relativt sjældnere i den undersøgte periode i forhold til midten af 1990'erne: Mens det i 1995-96 samlet set var 24 pct. af volden, der foregik på et værtshus m.v., ligger niveauet i 2005-2016 typisk på 10-15 pct., hvilket er signifikant lavere.

Den største andel af voldsofrene udsættes for vold på et offentligt tilgængeligt sted, typisk gader, transportmidler, parker, pladser m.v., idet det i de fleste år angår omkring 40-50 pct. af ofre. Der ses i nogle år efter 2007 en tendens til en øgning i denne andel, men tendensen er ikke vedvarende og desuden ikke statistisk signifikant.

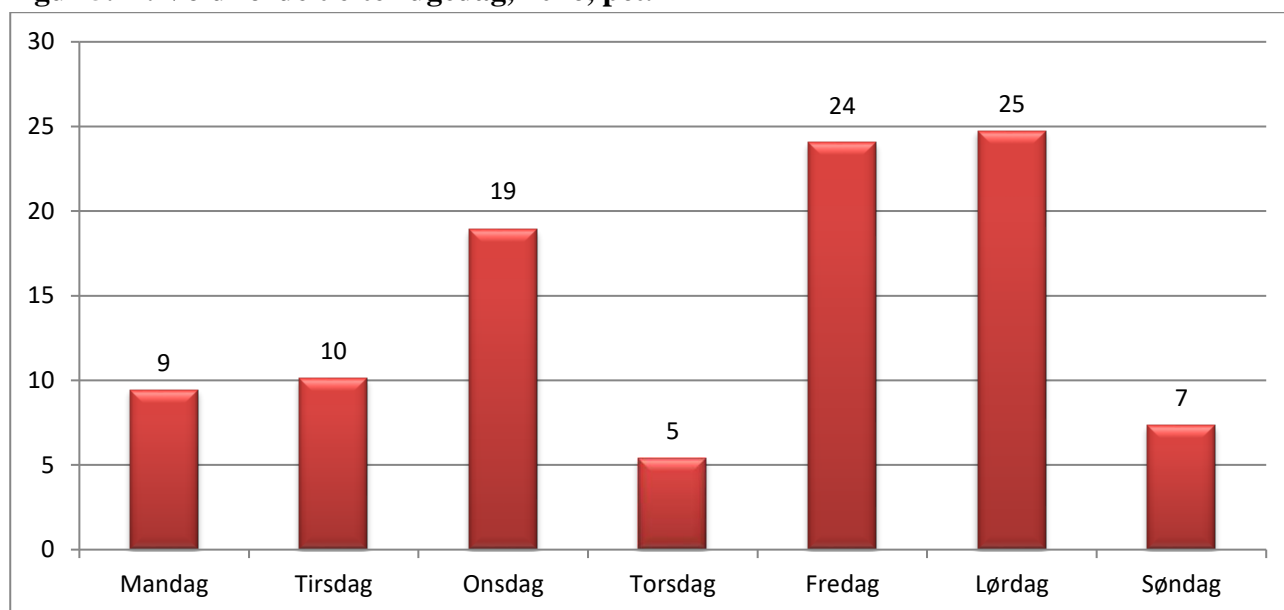
Endelig kan nævnes, at det i alle årene er færre end hvert femte offer, der har været udsat for volden i en privat bolig. Der er ingen tendenser til hverken vækst eller fald i denne andel.

Mens kvinder ofte udsættes for vold i eget eller andres hjem, er det typiske gerningssted – for så vidt angår mandlige voldsofre – offentligt tilgængelige steder.

5.5 Voldens tidsmæssige fordeling

Selv om vold kan forekomme på et hvilket som helst tidspunkt, findes der tidspunkter eller perioder, den især er koncentreret omkring. Det er de tidspunkter og perioder, hvor flest har fri fra arbejde, hvor flest går i byen, og hvor der drikkes mest alkohol. Der er derimod ingen måneder, der markerer sig som markant "farligst" eller "fredeligst". Tidligere undersøgelser (Balvig m.fl. 1985b; Døllner 1991; Balvig 1997) viser en vis ophobning af vold i december, dvs. i jule(frokost)måned. Dette mønster er imidlertid ikke tydeligt i de nyere voldsofferundersøgelser.

Figur 5.14. Vold fordelt efter ugedag, 2016, pct.³¹

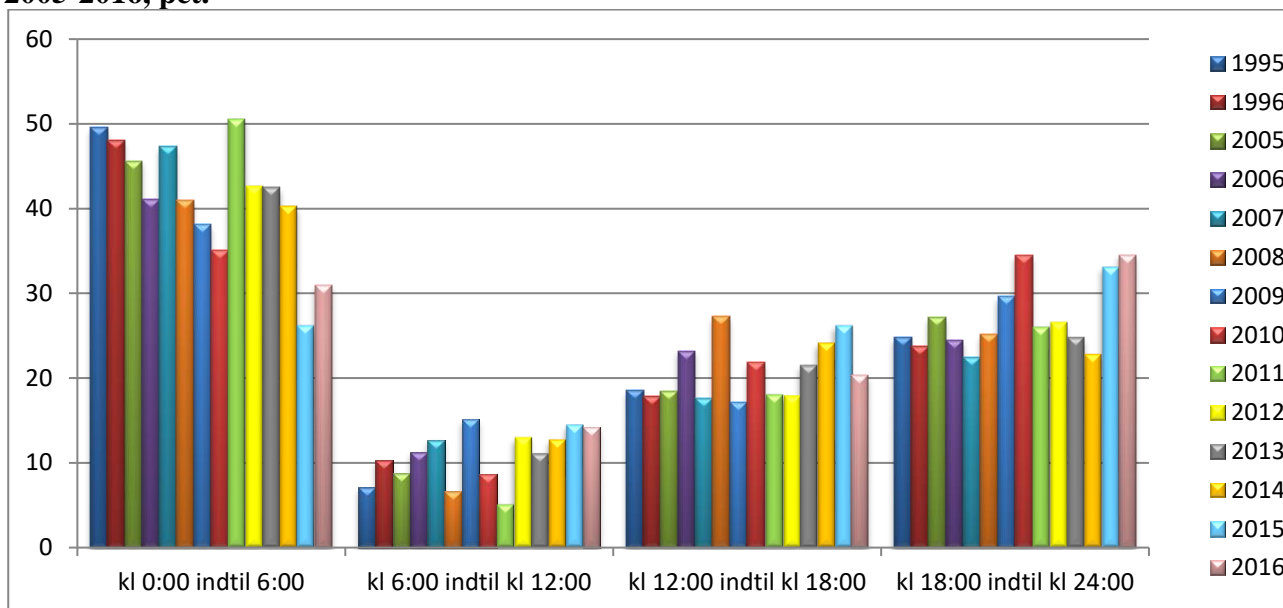

Anderledes skævt fordelt er volden set over et *ugeforløb*, jf. figur 5.14. Halvdelen af den samlede vold i 2016 er således koncentreret til weekenden. Alene fredage og lørdage tegner sig for næsten halvdelen af volden. Hvor man i 1995-96 så, at størstedelen af volden i weekenden foregik om lørdagen, er der siden sket en forskydning, således at omfanget af vold fredag og lørdag er omtrent det samme.

Også set over døgnet 24 timer er skævdelingen markant, jf. figur 5.15. Generelt for hele perioden gælder, at den mest ufredelige fjerdedel af døgnet mellem midnat og klokken 6 om morgenen, hvor mere end 40 pct. af den samlede vold har fundet sted. I 2015 og 2016 er der dog en signifikant mindre andel af vold, der foregår i dette tidsrum, mens andelen af vold, der foregår om aftenen frem til midnat, modsat er større end i de tidligere år. Den relativt fredeligste fjerdedel af døgnet er fra kl. 6 om morgen og frem til kl. 12, hvor godt en tiendedel af den samlede vold foregår.

³¹ I 16 pct. af voldstilfældene husker ofrene kun, hvorvidt hændelsen foregik i hverdage eller weekenden. Disse besvarelser spredes ud på de forskellige dage i de to kategorier. Tidligere (dvs. før 2012) har disse besvarelser været fordelt ligeligt inden for hverdagens og weekendens ugedage, mens de nu fordeles, så det afspejler den eksisterende fordeling mellem dagene, hvilket forklarer mindre variationer i forhold til tidligere resultater. Derudover husker 12 pct. slet ikke, hvilken ugedag der var tale om. Disse er ikke indregnet her.

Figur 5.15. Vold fordelt efter det tidspunkt på døgnet, hvor den har fundet sted, 1995-1996 og 2005-2016, pct.

5.6 Alkohol og stoffer

Der er en stærk sammenhæng mellem voldsudøvelse og alkoholindtagelse. Hvorvidt der er tale om en egentlig årsagssammenhæng, og i givet fald i hvilken grad, er et kompliceret spørgsmål, som ligger uden for nærværende fremstillings rammer at gå ind på.

Offerundersøgelserne bekræfter alkoholens fremtrædende rolle i voldssammenhæng. I 2016 angav 39 pct. af ofre, at gerningspersonerne var påvirkede af alkohol, jf. bilagstabel 5.12. I godt hvert femte tilfælde mente ofre, at gerningspersonen var stærkt påvirket af alkohol. Selv om vi ikke ved, hvor mange mennesker, der på et givet tidspunkt er (meget) påvirket af alkohol, repræsenterer disse tal utvivlsomt en kraftig forhøjet hyppighed.

Fra 1995-96 til 2005-2016 er der sket en bemærkelsesværdig udvikling med hensyn til gerningspersonernes påvirkning af andet end alkohol, dvs. narkotika, medicin el.lign. I 1995-96 var 8 pct. af gerningspersonerne, ifølge ofre, påvirket af andet end alkohol. I 2005-2016 har denne andel ligget klart højere, typisk på 12-16 pct. Forskellen mellem de to perioder er signifikant.

Offerundersøgelsen understreger på den anden side også, at vold langt fra udelukkende er et spørgsmål om alkohol (eller andre stoffer): I 2016 var knap halvdelen af gerningspersonerne (47 pct.) således, ifølge ofre, hverken påvirket af alkohol eller andre stoffer.

Hovedparten af ofrene (60 pct.) angav i 2016, at de ikke selv var påvirket af alkohol el.lign. Enkelte ofre, 2 pct., angav at have været påvirket af andre stoffer end alkohol. Andelen af påvirkede ofre, der var sig af alkohol eller andet, (40 pct.) var signifikant mindre end andelen af gerningspersoner, der ifølge ofrene var påvirkede (53 pct.).

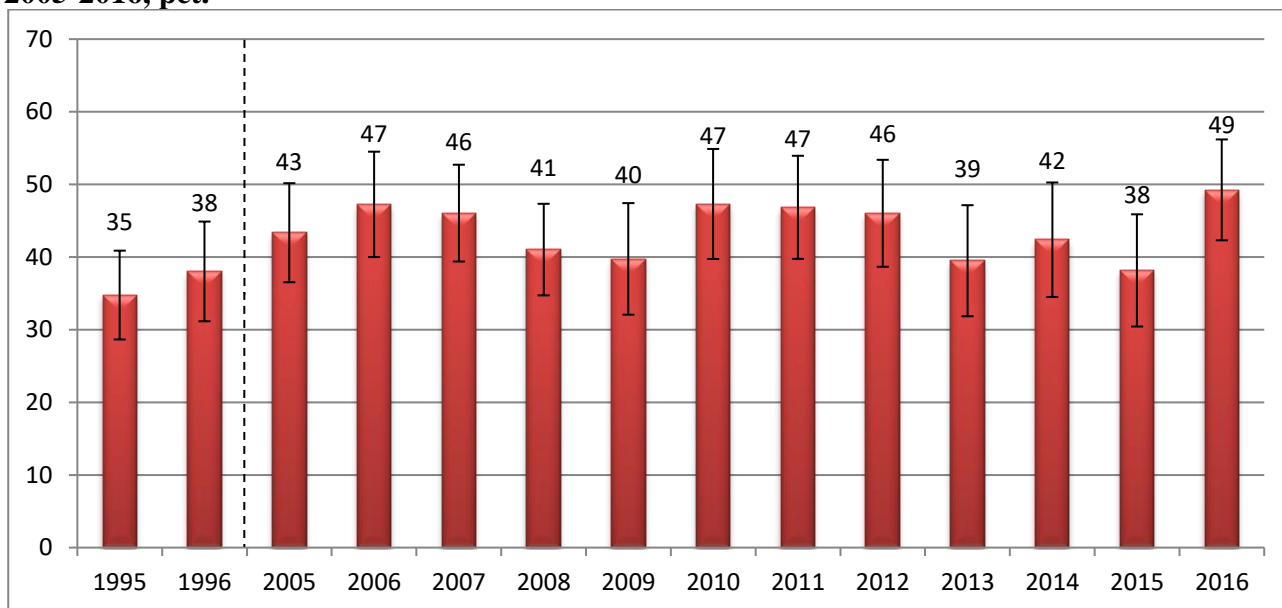
Der er, ikke overraskende, en signifikant større andel af de voldstilfælde, hvor ofret var påvirket af alkohol, som er foregået på barer og værtshuse, i forhold til andelen af tilfælde, hvor ofret ikke var påvirket. Omvendt var en relativ lille del af dem, der udsættes for vold i eget hjem, på arbejdspladsen eller i offentlige transportmidler, påvirkede af alkohol eller andet.

I 61 pct. af alle voldssituationer i 2016 har der været tale om, at enten gerningspersonen, ofret eller begge parter var påvirkede af alkohol eller andre stoffer, jf. bilagstabel 5.13. Betragtes perioden som helhed, ses der ikke nogen klare udviklingstendenser i størrelsen af denne andel.

5.7 Nærmere om politianmeldelse af vold

Anmeldelsestilbøjeligheden opgøres almindeligvis ved at undersøge, hvor mange der anmeldte hændelsen til politiet, sidste gang de var udsat for vold. Metodens begrænsning er naturligvis, at vi ikke får oplysning om, hvorvidt de, der har været udsat flere gange, er lige tilbøjelige til at anmelde alle voldsepisoder til politiet. Da der til og med 2008 foreligger oplysninger om de tre seneste voldstilfælde i undersøgelsen, er det undersøgt, hvad dette betyder. Der viser sig at være en lidt mindre anmeldelsestilbøjelighed for alle tre seneste tilfælde end for alene seneste tilfælde. Samtidig viser der sig dog at være en helt ensartet udviklingstendens for de to målingsmetoder. Eftersom det først og fremmest er udviklingstendensen, der er i fokus her, er det besluttet alene at inkludere oplysninger om anmeldelsesprocenten ved seneste voldsepisode. Det bemærkes, at anmeldelse inkluderer forhold, som ofret ikke selv har anmeldt, men hvor det er tilkendegivet, at politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis (f.eks. ved at andre end ofret har anmeldt, eller at politiet selv har opdaget forholdet). Som det er fremgået af det tidligere, er der totalt set sket en signifikant stigning i anmeldelsestilbøjeligheden for vold fra perioden midt i 1990'erne til 2005 til 2016 samlet set. Fra 2005 til 2015 ses ikke signifikante forskelle mellem de enkelte år, mens der fra 2015 til 2016 ses en signifikant stigning i anmeldelsestilbøjeligheden, jf. figur 5.16.

Figur 5.16. Anmeldelsesprocenten opgjort på baggrund af seneste voldstilfælde, 1995-96 og 2005-2016, pct.

Af tabel 5.6 fremgår det, at stigningen i anmeldelsestilbøjeligheden efter 1995-96 angår såvel vold, der har medført fysiske skader, som vold, hvor dette ikke er tilfældet. Anmeldelsestilbøjeligheden for den vold, der *ikke* har medført skader, steg markant og statistisk signifikant fra midten af 1990'erne til de fleste år fra 2005 og frem. Den vækst, der har været i anmeldelsestilbøjeligheden fra 2015 til 2016 angår først og fremmest den vold, der ikke har ført til skader, hvor anmeldelsestilbøjeligheden er signifikant højere i 2016 end den var i 2015.

Tabel 5.6. Anmeldelsesprocent i forhold til synlige skader ved vold, 1995-96 og 2005-2016.

	Skader	Ikke skader
1995	41 %	26 %
1996	44 %	30 %
2005	50 %	37 %
2006	46 %	49 %
2007	53 %	37 %
2008	45 %	37 %
2009	39 %	39 %
2010	47 %	47 %
2011	57 %	37 %
2012	52 %	40 %
2013	45 %	34 %
2014	58 %	23 %
2015	50 %	30 %
2016	55 %	44 %

Oplevelsen af voldsepisodens alvorlighed kan være afgørende for anmeldelsestilbøjeligheden. Af tabel 5.7 ses da også en klar sammenhæng mellem vurderingen af voldsepisoden og tilbøjeligheden til at anmelde. I 2016 var det 65 pct. af de ofre, der fandt voldsepisoden ”meget alvorlig”, der anmeldte det skete til politiet, hvilket ikke afviger signifikant fra periodens gennemsnit. Derimod udgør de 38 pct. af ofrene, som anmeldte en voldsepisode, de ikke fandt særlig alvorlig, en signifikant større andel end periodens gennemsnit. Blandt de ofre, der fandt voldsepisoden ret alvorlig, afviger anmeldelsestilbøjeligheden i 2016 ikke statistisk signifikant fra hverken det forudgående år eller fra perioden som helhed.

Tabel 5.7. Anmeldelsestilbøjelighed i forhold til hvor alvorlig voldsepisoden anses at være, 2005-2016, pct.

	Meget alvorlig	Ret alvorlig	Ikke særlig alvorlig
2005	62 %	57 %	20 %
2006	61 %	52 %	35 %
2007	63 %	45 %	36 %
2008	52 %	43 %	29 %
2009	48 %	47 %	24 %
2010	76 %	61 %	21 %
2011	49 %	58 %	33 %
2012	64 %	56 %	17 %
2013	43 %	47 %	34 %
2014	72 %	54 %	17 %
2015	79 %	37 %	23 %
2016	65 %	50 %	38 %

Som man kunne forvente, er der også en nær sammenhæng mellem vurderingen af, om en handling opleves som "kriminell", og om den anmeldes, jf. tabel 5.8. I 2016 ses denne tendens dog ikke tydeligt, idet 58 pct. af de, der anså hændelsen som "kriminell" og 50 pct. af de, der opfattede hændelsen, som "noget der bare sker", anmeldte voldsepisoden.

Tabel 5.8. Anmeldelsestilbøjelighed i forhold til om voldsepisoden anses for at være en kriminell handling eller ej, 2005-2016, pct.

	En kriminell handling	En forkert, men ikke kriminell handling	Bare noget der sker
2005	63 %	21 %	16 %
2006	67 %	20 %	13 %
2007	61 %	18 %	24 %
2008	53 %	33 %	6 %
2009	55 %	19 %	22 %
2010	66 %	27 %	19 %
2011	65 %	9 %	32 %
2012	61 %	18 %	24 %
2013	66 %	19 %	20 %
2014	65 %	20 %	23 %
2015	49 %	31 %	19 %
2016	58 %	31 %	50 %

I 2016 var det 58 pct. af de episoder, der betragtedes som kriminelle, som anmeldtes til politiet. Dette afviger ikke signifikant fra perioden som helhed. Samtidig anmeldtes knap hver tredje af de episoder, der blev anset som forkerte, men ikke kriminelle. Anmeldelsesprocenten blandt de ofre, der vurderer, at voldsepisoden var ”forkert, men ikke kriminel” eller ”bare noget, der sker” varierer markant i løbet af perioden, dog uden klare udviklingstendenser. Fluktuationerne skal ses i sammenhæng med, at andelen i de enkelte år er baseret på relativt få observationer. Den markante stigning i 2016 i anmeldelsesprocenten blandt episoder, som blev oplevet som noget, der bare sker, skal betragtes med forbehold for det meget spinkle datagrundlag.

De, der ikke har anmeldt voldsepisoden til politiet, er blevet spurgt om begrundelsen for ikke at gøre det. Oplysninger herom vedrørende 2012-16 fremgår af tabel 5.9, som viser, at knap hver femte ikke anmeldte, fordi de fandt voldsepisoden for bagatelagtig at gå til politiet med. 11 pct. angav, at de ikke har anmeldt, fordi de så volden som en risiko ved deres arbejde. 13 pct. angav, at de ikke har anmeldt, da det ikke nytter noget, mens 9 pct. oplyste, at hensynet til gerningspersonen var væsentligere, typisk fordi der var tale om en kollega, en nær ven, eller at gerningspersonen var psykisk ustabil. 5 pct. angav, at de ikke kunne give sikre oplysninger til politiet, mens 6 pct. angav, at konflikten blev løst gennem mægling, eller at parterne selv løste konflikten. Godt en sjettedel havde en anden grund til ikke at anmelde.

Tabel 5.9. Voldsofres grunde til ikke at anmelde voldsepisoden til politiet, 2012-16, pct.

	Andel
For lidt at anmelde	19 %
Arbejdsrisiko	11 %
Konflikten løst ved mægling/selvforsvar	6 %
Hensyn til gerningsperson	9 %
For besværligt	5 %
Kunne ikke give sikre oplysninger til politiet	5 %
Frygt for repressalier	5 %
Anmeldt til anden myndighed	4 %
Nytter ikke	13 %
Selv skyld i volden	2 %
Politiet fik kendskab til det først	3 %
Anden grund	17 %
I alt	100 %

I de tilfælde, hvor volden er anmeldt, har politiet ifølge ofret i 2016 i godt halvdelen af gangene fået fat i den formodede gerningsperson.

5.8 Årsager til vold

Siden 2008 har offerundersøgelsen inkluderet tre spørgsmål vedrørende årsagen til vold. Spørgsmålene bygger på ofrets opfattelse af, hvad den oplevede vold skyldtes.

Et af spørgsmålene angår ofrets opfattelse af hovedårsagen til, at vedkommende blev udsat for vold. Knap hvert fjerde offer mente, at den væsentligste årsag var, at “gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol”, jf. tabel 5.10. En væsentlig del – 44 pct. – af dem, der angav denne årsag til volden, havde været udsat for vold på deres arbejdsplads eller uddannelsessted. En anden hyppig angiven årsag var uenighed eller skænderi, der udviklede sig til vold, idet 17 pct. af ofrene oplyste, at dette var årsagen. Her er det omtrent hvert tiende tilfælde, som foregik på arbejdsplads eller institution, mens hvert femte havde fundet sted på et værtshus eller lignende sted og godt hvert sjette i egen bolig. Der er ikke markante forskelle mellem årene i angivelse af årsagen til volden.

Tabel 5.10. Ofrets opfattelse af årsagen (den væsentligste) til den vold, vedkommende har været udsat for, 2008-16, pct.

	Andel
Uenighed, skænderi der udviklede sig	17 %
Hævn, vrede over noget jeg havde gjort eller ikke ville gøre	7 %
Misundelse	2 %
Jalousi	5 %
Røveri (ville have noget jeg havde)	7 %
Seksuelt motiveret	3 %
Regulært overfald der ikke havde noget med mig at gøre	7 %
Skulle vise sig	6 %
Den eller de følte nok, det var mig, der startede	1 %
Den eller de følte nok, jeg havde været provokerende	4 %
Gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol	24 %
Andet	14 %
Ved ikke	3 %
I alt	100 %

Mænd og kvinder angiver temmelig forskellige grunde til, at de er blevet udsat for vold. Kvindelige ofre er således langt mere tilbøjelige end mandlige til at anføre, at volden skyldtes jalousi, at det var

seksuelt motiveret, eller at gerningspersonen var psykisk syg eller ude af kontrol. Mænd er væsentligt mere tilbøjelige til at mene, at volden skyldes hævn eller vrede, var umotiveret, skyldtes at personen skulle vise sig, eller at gerningspersonen mente, at ofret startede eller havde været provokerede. Disse afvigelser er alle statistisk signifikante. Mænd og kvinder er omtrent lige tilbøjelige til at mene, at volden mod dem skyldtes uenigheder og skænderier, røveri, misundelse eller andet.

5.9 Hadforbrydelser i forbindelse med vold

Det er i offerundersøgelserne siden 2008 forsøgt belyst, i hvilket omfang volden kan betegnes som en hadforbrydelse, dvs. en forbrydelse, der er motiveret af had over for den gruppe, som ofret tilhører eller antages at tilhøre. Der er således spurgt om, i hvilket omfang volden – efter ofrets opfattelse – er motiveret af enten racisme eller ofrets (formodede) seksuelle orientering (i det følgende: Homo- eller transfobi). Der kan være andre former for hadforbrydelser, eksempelvis politisk eller religiøst motiveret vold, men disse former er der ikke spurgt til i offerundersøgelserne.

Tabel 5.11. Voldsofre fordelt efter ofrenes opfattelse af, om voldshændelsen var motiveret af racisme, 2008-16, andel og antal.³²

	Andel af ofre	Antal ofre i befolkningen årligt	95 % -sikkerhedsinterval	Antal ofre i data, uvægtet
Ja, helt sikkert	7 %	4.100	(5,4-7,8) (3.800-5.500)	73
Ja, måske	6 %	4.000	(5,2-7,6) (3.700-5.400)	82
Nej	87 %	54.100	(85,3-88,6) (59.800-62.100)	1165
I alt	100 %	62.200	100 %	1320

Af tabel 5.11 fremgår det, at 7 pct. af voldsofrene mener, at volden mod dem helt sikkert var motiveret af racisme. Dette svarer cirka til, at mellem 3.800 og 5.500 mennesker mellem 16 og 74 år årligt udsættes for racistisk motiveret vold. En lidt mindre andel (6 pct.) angiver, at volden *måske* var motiveret af racisme. Som det fremgår af tabellen, er beregningerne baseret på meget få observationer, og af denne grund er resultaterne behæftet med væsentlig usikkerhed. Signifikant flere mandlige end kvindelige ofre angiver, at voldsepisoden har eller måske har været motiveret af racisme.

³² Antallet af ofre i denne og de nedenstående tabeller er beregnet eksklusive de respondenter, der svarer ”ved ikke”, hvilket drejer sig om omtrent 1 pct. af respondenterne. Da denne andel varierer en smule, vil kategorien ”Antal ofre i befolkningen, i alt” variere fra tabel til tabel.

Af tabel 5.12 fremgår det, at voldsforbrydelser, der menes at være motiveret af ofrets seksuelle orientering, er signifikant sjældnere end dem, der menes at skyldes racisme – halvt så mange ofre angiver, at volden mod dem skyldtes homo- eller transfobi. Dette svarer til, at mellem 1.600 og 2.800 personer mellem 16 og 74 år årligt udsættes for vold grundet deres seksuelle orientering. Omtrent samme andel har angivet, at volden *måske* skyldtes deres seksuelle orientering. Også i dette tilfælde, skal der gøres opmærksom på de meget små tal, som betyder, at resultaterne er behæftet med væsentlig usikkerhed.

En kortlægning fra Rigspolitiet samt undersøgelser fra Finland,³³ Sverige og Norge peger ligeledes på, at forbrydelser motiveret af racisme er det mest udbredte motiv (Rigspolitiet 2017, Brå 2016:15, Politidirektoratet 2013). Modsat tilfældet for racisme er der signifikant flere kvinder end mænd, der mener, at voldsepisoden har eller måske har været motiveret af ofrets seksuelle orientering.

Tabel 5.12. Voldsofre fordelt efter ofrenes opfattelse af, om voldshændelsen var motiveret af homo- eller transfobi, 2008-16, andel og antal.

	Andel af ofre	Antal ofre i befolkningen årligt	95 % -sikkerhedsinterval	Antal ofre i data, uvægtet
Ja, helt sikkert	3 %	2.000	(2,3-4,0) (1.600-2.800)	40
Ja, måske	3 %	1.800	(2,1-3,8) (1.500-2.700)	39
Nej	94 %	58.200	(92,7-95,0) (64.600-66.300)	1237
I alt	100 %	62.000	100 %	1316

Anmeldelsestilbøjeligheden for ofre for hadforbrydelser er hverken lavere eller højere end for øvrige voldsofre. 48 pct. af ofre for vold motiveret af homo- eller transfobi har anmeldt volden, mens tilsvarende gælder for 46 pct. af ofre for vold motiveret af racisme og 43 pct. blandt voldsofre generelt i den samme periode (2008-2016).

5.10 Partnervold

I dette afsnit vil omfanget, alvorligheden og karakteren af partnervold blive belyst. Tidligere lignende begreber har været ”hustruvold”, altså vold mod kvinder inden for (heteroseksuelt) ægteskab. I engelsksproget litteratur har begrebet ”domestic violence” også været benyttet, og her har der således været fokuseret på vold i hjemmet. Partnervold dækker over vold mod mænd og kvinder udøvet af en nuværende eller tidligere partner, uanset gerningsstedet.

³³ En årsrapport om hadforbrydelser findes på finsk på www.polamk.fi/julkaisut

Definitionen af begrebet ”vold” er her – ligesom tilfældet er i resten af rapporten – overladt til respondenterne selv. I andre undersøgelser af partnervold er begrebet ofte defineret på forhånd. I svenske undersøgelser inkluderer begrebet således overfald, seksuel vold, chikane og trusler (Brå 2009:12), mens man i Ligestillingsministeriets undersøgelse spørger ind til forekomsten af bestemte typer af voldshandlinger (Helweg-Larsen 2012). Definitionsforhold er givetvis med til at skabe en forskel i det målte omfang af partnervold (se også diskussion i Kyvsgaard 2015).

Det bemærkes, at voldsofrene kun er blevet bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldshændelse, hvorfor man ikke kan være sikker på, at de ofre for partnervold, der er blevet udsat for vold flere gange, i alle tilfælde er blevet det i en partnerrelation, ligesom noget af den vold, de øvrige voldsofre har oplevet ud over det seneste tilfælde, kan være begået af en partner.

I tabel 5.13 angives, hvor stor en del af de samlede voldsofre der har været udsat for partnervold, baseret på samtlige offerundersøgelser foretaget i årene 2005-2016.

Tabel 5.13. Omfanget af partnervold, 2005-2016.

	Andel
Andel af voldsofre udsat for partnervold	6 %
Andel af befolkningen udsat for partnervold	0,1 %
Antal udsatte årligt	3.600
95 % - sikkerhedsintervaller	(3.000-4.300)

Det ses af tabellen, at godt hvert tyvende voldsoffer udsættes for partnervold. Tallet svarer til, at 0,1 pct. af befolkningen eller mellem 3.000 og 4.300 personer i alderen 16-74 år årligt udsættes for partnervold. I undersøgelsesmateriale er det i perioden 2005-2016 i alt kun 125 personer, der angiver at have været udsat for partnervold. Konklusionerne i det følgende er derfor baseret på et yderst spinkelt talmateriale og følgelig behæftet med stor usikkerhed. Da ofre for partnervold oftere er udsat mere end én gang i løbet af et år, jf. det senere, vil partnervolden udgøre en større andel af det samlede antal *voldstilfælde*.

Det er undersøgt, om der er sket forandringer over årene med hensyn til andelen, der har været udsat for partnervold. Her ses, at andelen, der har været udsat for partnervold i 2016, er signifikant lavere end i resten af perioden.

5.10.1 Karakteristika ved ofre for partnervold

Partnervold begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder – i 90 pct. af de rapporterede tilfælde var ofret en kvinde.

Andre nordiske undersøgelser har vist, at kønsfordelingen blandt ofre for partnervold varierer meget, alt efter undersøgelsens kontekst samt hvilke spørgsmål der stilles. I undersøgelser, der angår alvorligere vold, er udsathedens størst blandt kvinder, mens mænd og kvinder synes at være omtrent lige udsatte i undersøgelser, hvor der fokuseres på vold i mere bred forstand i forbindelse med konflikter i parforholdet. Disse variationer afspejler også, at der er forskel i typen og alvorlighedsgraden af den partnervold, som henholdsvis mænd og kvinder udsættes for – kvinder udsættes typisk for vold, der er grovere, som oftere gentages, og som har flere negative konsekvenser (Brå 2009:12).

Tabel 5.14 Ofre for partnervold og øvrige voldsofre fordelt efter alder, 2005-2016, pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
16-24 år	30 %	40 %
25-39 år	39 %	28 %
40-74 år	31 %	32 %
I alt	100 %	100 %

I tabel 5.14 ses aldersfordelingen blandt ofre for partnervold og øvrig vold. Hvor de 25-39-årige udgør den mindste andel af ofrene for ikke-partnervold, er de blandt ofrene for partnervold den største gruppe og udgør 39 pct.

Med hensyn til familietype viser undersøgelsen, at blandt ofre for partnervold udgør enlige uden børn 44 pct. og enlige med børn 32 pct.³⁴ Her vil der, jf. også tabel 5.22, være tale om en del tilfælde, hvor personen er blevet enlig, efter partnervolden fandt sted. De angivne svar vedrørende voldshændelser angår de seneste 12 måneder forud for deltagelsen i undersøgelsen, mens familietype registreres på tidspunktet for undersøgelsen. Enlige med og uden børn udgør dermed størsteparten af ofre for partnervold. Par med børn udgør 13 pct. af disse ofre, par uden børn 6 pct. og andre familietyper³⁵ 5 pct.

³⁴ Gruppen af "enlige" omfatter ugifte, fraskilte, enker, enkemænd og opløste partnerskaber.

³⁵ Kategorien "andre familietyper" anvendes ofte af respondenterne, når denne person ikke kan se sig selv i kategorierne "enlig med/uden børn" eller "par med/uden børn". Personer, der angiver, at de befinder sig i en anden familietype, er oftest unge mellem 16 og 24 år, og som har angivet, at de bor sammen med andre frem for alene eller sammen med familie. Det kan eksempelvis være et søskendepar, der bor sammen. Desuden angiver en højere andel personer med anden etnisk baggrund end dansk, at de tilhører en anden familietype.

I blandt andet en finsk undersøgelse, der også er baseret på offerdata, findes der forskelle i udsathed mellem de forskellige socioøkonomiske grupper, idet de økonomisk mest trængte er overrepræsenteret i forhold til udsathed for partnervold, herunder særligt den alvorlige vold (Salmi & Danielsson 2014). Et tilsvarende mønster er ikke fundet i den danske offerundersøgelse, idet der ikke er signifikante forskelle i andel udsatte for partnervold for de forskellige indkomstgrupper.

5.10.2 Alvorlighedsgraden af partnervold

Hvorvidt alvorlighedsgraden for partnervold adskiller sig fra de øvrige voldstilfælde undersøges via fire samme parametre, som tidligere anvendt: Forekomsten af skader, forekomsten af våben, antallet af gerningspersoner og ofrets oplevelse af hændelsen.

Tabel 5.15. Andelen af voldsofre, der fik synlige skader, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold, 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Synlige skader	72 %	50 %
Ikke synlige skader	28 %	50 %
I alt	100 %	100 %

Af tabel 5.15 ses det, at en markant og signifikant større andel af ofrene for partnervold fik synlige skader. Mens det gjaldt for halvdelen af de øvrige ofre, gjorde det sig gældende for knap tre fjerdedele af ofrene for partnervold. Blandt de personer, der fik synlige skader, var der for begge grupper en næsten lige stor andel – 47 pct. for ofre udsat for partnervold og 42 pct. for øvrige voldsofre – der måtte have lægebehandling.

Der er ikke nogen signifikant forskel i andelen af ofrene for henholdsvis partnervold og anden vold, der oplevede at blive udsat for eller truet med våben eller redskab under voldsepisoden, jf. tabel 5.16. Datamaterialet er for spinkelt til analyser vedrørende eventuelle forskelle i arten af det anvendte våben.

Tabel 5.16 Andelen af ofre for partnervold og ofre for øvrig vold, der oplevede at blive udsat for eller truet med vold med våben eller redskab, 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Anvendt våben/redskab	20 %	18 %
Ikke anvendt våben/redskab	80 %	82 %
I alt	100 %	100 %

Det fremgår af tabel 5.17, at langt størstedelen af partnervolden er begået af en enkelt person. Kun i ca. hvert tiende tilfælde er der tale om to eller flere gerningspersoner. Dette står i modsætning til de øvrige voldsofre, hvor 40 pct. af ofrene har stået over for mere end én gerningsperson.

Tabel 5.17. Andelen af ofre for partnervold og ofre for øvrig vold fordelt efter antallet af gerningsmænd. 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
1 gerningsperson	90 %	60 %
2 gerningspersoner	7 %	15 %
3 eller flere gerningspersoner	2 %	25 %
I alt	100 %	100 %

Ofrenes vurdering af hændelsen viser også tydelige forskelle mellem dem, der har været udsat for partnervold, og øvrige voldsofre, jf. tabel 5.18. Hele 50 pct. af ofrene for partnervold vurderer, at der var tale om en meget alvorlig hændelse, mod 25 pct. af de øvrige ofre. Kun 14 pct. af ofrene for partnervold mener, at hændelsen ikke var særlig alvorlig, mod 42 pct. af de øvrige ofre.

Tabel 5.18. Ofrenes vurdering af hændelsens alvorlighed, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold. 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Meget alvorlig	50 %	25 %
Ret alvorlig	36 %	33 %
Ikke særlig alvorlig	14 %	42 %
I alt	100 %	100 %

En lignende, men knap så kraftig og ikke signifikant, tendens kan ses i tabel 5.19, der viser, hvor stor en andel af de to offergrupper, der mener, at hændelsen var kriminel. Her er der signifikant forskel på, hvorvidt det bliver opfattet som "bare noget der sker". Det mener 6 pct. af ofrene for partnervold mod 20 pct. af de øvrige voldsofre. Yderligere er ofre for partnervold signifikant oftere af den overbevisning, at voldshandlingen er forkert, men ikke kriminel sammenlignet med øvrige voldsofre.

Tabel 5.19. Ofrenes vurdering af hvorvidt hændelsen var kriminel, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold. 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
En kriminel handling	58 %	55 %
En forkert, men ikke kriminel handling	36 %	25 %
Bare noget der sker	6 %	20 %
I alt	100 %	100 %

Udover de fire ovenstående faktorer, der karakteriserer alvorlighedsgraden, er også antallet af gange, ofrene har været udsat for vold, belyst. Som nævnt indledningsvis, er voldsofrene kun blevet bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldshændelse, hvilket betyder, at man ikke kan være sikker på, at de ofre for partnervold, der er blevet udsat for vold flere gange, i alle tilfælde er blevet det i en partnerrelation.

Tabel 5.20 viser, at ofre for partnervold langt oftere end øvrige voldsofre allerede tidligere har været udsat for vold inden for det seneste år. Knap hver fjerde af ofrene for partnervold har været udsat for vold to gange, og mere end en tredjedel har været udsat for vold mindst tre gange inden for det seneste år. De tilsvarende andele for øvrige voldsofre er henholdsvis 17 og 16 pct. Som fremhævet er det usikkert, om der i alle tilfælde er tale om partnervold, men andre undersøgelser har vist, at reviktimiseringsrisikoen er særlig høj i forbindelse med partnervold (Balvig 1998).

Tabel 5.20. Antal gange det enkelte offer har oplevet sig udsat for vold, fordelt efter om der var tale om partnervold eller anden vold. 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
1 gang	42 %	66 %
2 gange	23 %	17 %
3 eller flere gange	35 %	16 %
I alt	100 %	100 %

På en del parametre synes partnervold således at være mere alvorlig end den øvrige vold. En større andel af volden fører til synlige skader, flere vurderer volden som alvorlig og som noget, der ikke bare sker, og en større andel udsættes mere end én gang. Omvendt synes der ikke at være forskel på andelen af hændelser med våben/redskabsanvendelse, og andelen af hændelser med flere gerningspersoner er forudsigeligt nok relativt lille ved partnervold.

Det er sandsynligt, at de nævnte forskelle ikke kun skyldes, at partnervold generelt er grovere, men også at der er bias i rapportering af partnervold. I andre undersøgelser ses, at ofre for partnervold i

højere grad oplyser om den grove vold, mens mindre grov vold inden for parforhold ofte ikke betragtes som vold eller kriminalitet, men blot som en del af en konflikt (Brå 2009:12).

5.10.3 *Karakteren af partnervold*

Det ses af tabel 5.21, at i knap en tredjedel af tilfældene er gerningspersonen ofrets nuværende partner. Godt halvdelen af voldstilmeldene begås af en person, der på gerningstidspunktet var ofrets partner, men som ikke er det længere, mens volden i mindre end en sjettedel af tilfældene begås af en på gerningstidspunktet forhenværende partner. Der synes således at være en ganske stor del af ofre, der forlader et voldeligt forhold.

Tabel 5.21. Ofre for partnervold fordelt efter ofrets relation til gerningspersonen, 2005-2016. Pct.

	Andel
Nuværende partner	33 %
En nu forhenværende partner	52 %
Forhenværende partner	15 %
I alt	100 %

Langt størstedelen af partnervolden begås i private hjem, jf. tabel 5.22. Således foregår mere end tre fjerdedele af volden i ofrets egen bolig, og alt i alt er 86 pct. af voldstilmeldene foregået i private boliger. Dette adskiller sig markant fra øvrig vold, hvor kun 11 pct. begås i private boliger.

Tabel 5.22. Ofre for partnervold og øvrig vold fordelt efter gerningssted, 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Egen bolig	76 %	6 %
Voldsudøverens bolig	5 %	1 %
Anden privat bolig	5 %	4 %
Offentligt tilgængeligt sted som gade, park, vej.	8 %	39 %
Øvrige steder	6 %	49 %
I alt	100 %	100 %

Det er en signifikant større andel af partnervolden end af den øvrige vold, der foregår på hverdage, dvs. fra mandag til torsdag. Det drejer sig om henholdsvis 42 og 32 pct.

Betragtes tidsrummet for, hvornår volden begås, er der en signifikant mindre andel af partnervolden end af den øvrige vold, der foregår i de sene nattetimer (i perioden 2005-2016 finder 24 pct. af partnervolden versus 43 pct. af den øvrige vold sted fra kl. 24 og inden kl. 6).

Tabel 5.23. Ofre for partnervold og anden vold fordelt efter gerningsperson og offers påvirkning af alkohol eller andet, 2005-2016. Pct.

	Partnervold		Øvrig vold	
	<i>Gerningsperson</i>	<i>Offer</i>	<i>Gerningsperson</i>	<i>Offer</i>
Påvirket af alkohol	48 %	24 %	48 %	40 %
Påvirket af andet	7 %	0 %	13 %	1 %
Ikke påvirket	46 %	76 %	39 %	58 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %

Der er ikke tydelige forskelle med hensyn til, hvorvidt gerningspersonerne til partnervold i forhold til andre gerningspersoner har været påvirket af alkohol eller andet i gerningssituationen, jf. tabel 5.23. For ofrenes vedkommende er der derimod betydelig forskel i andelen, der var påvirket af alkohol. Mindre end en fjerdedel af ofrene for partnervold var påvirkede af alkohol, mens dette gør sig gældende for signifikant flere, nemlig 40 pct. af de øvrige voldsofre. Ingen eller kun meget få af ofrene – henholdsvis 0 pct. og 1 pct. – angiver at have været påvirket af andet.

Tabel 5.24. Anmeldelse af partnervold og øvrig vold. 2005-2016. Pct.

	Ofre for partnervold	Øvrige voldsofre
Ja, jeg har anmeldt til politiet	27 %	37 %
Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde	9 %	6 %
Nej	64 %	57 %
I alt	100 %	100 %

Der er ikke statistisk signifikant forskel mellem anmeldelsestilbøjeligheden hos ofre for partnervold og øvrige ofre, jf. tabel 5.24. Det er således henholdsvis 64 og 57 pct. af volden, der ikke er anmeldt til politiet af offeret selv. Her skal man dog erindre sig, at den rapporterede partnervold på flere parametre har en gennemgående højere alvorlighedsgrad, hvilket som påvist generelt er forbundet med en højere anmeldelsestilbøjelighed. Da anmeldelsesprocenten ikke er højere ved partnervold end ved øvrige voldstilfælde, tyder det på, at den mindre alvorlige partnervold anmeldes sjældnere end den mindre alvorlige vold i øvrigt.

5.11 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for vold

Med henblik på en mere samlet vurdering af forhold, der påvirker risikoen for at blive udsat for vold, er der gennemført følgende fire regressionsanalyser: Vedrørende risikoen for at blive udsat for partnervold, risikoen for at blive udsat for vold på offentlige steder, risikoen for at blive udsat for vold på arbejdsplads/uddannelsesinstitution samt risikoen for overhovedet at blive udsat for vold. Analyserne for partnervold og vold på arbejdsplads/uddannelsesinstitution vedrører perioden 2010-16, mens analyserne for vold på offentlige steder og vold i det hele taget vedrører perioden 2014-16.³⁶

5.11.1 Udsathed for partnervold

Resultaterne af regressionsanalysen vedrørende udsathed for partnervold er anført i bilagstabel 5.14 og 5.15 (start- og slutmodel). Samlet set var 0,1 pct. af befolkningen i perioden 2010-16 årligt udsat for partnervold. Det relativt lille antal ofre for partnervold betyder, at det kan være vanskeligt med sikkerhed at pege på forhold, der er relateret til denne risiko. Resultaterne er dermed forbundet med en vis usikkerhed.

Af slutmodellen fremgår det, at *køn, alder, familietype, beskæftigelse, samt om personen ejer en butik eller virksomhed* har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for partnervold.

- Kvinder har en større risiko end mænd for at blive udsat for partnervold.
- Aldersgrupperne under 40 er mere udsatte for partnervold end personer, der er ældre.
- Enlige med og uden børn samt personer, der lever i en anden familietype³⁷, er eller har været mere udsatte for partnervold end personer i parforhold.
- Arbejdsløse og faglærte er mere udsatte end øvrige grupper i og uden for arbejdsstyrken.
- Personer, der ejer en butik eller virksomhed, har større risiko for at blive udsat for partnervold end øvrige.

Af analysen ses, at risikoen er stærk forøget for enlige, særligt enlige med børn. Derudover er det især kvinder, helt unge personer og arbejdsløse, der er udsatte for partnervold.

³⁶ Det beror som tidligere påpeget på, at der siden 2014 er inkluderet spørgsmål om herkomst i offerundersøgelsen, hvorfor regressionerne for udsathed for vold på offentlige steder og udsathed for vold i det hele taget kun ser på perioden 2014-16. I regressionsanalyserne for udsathed for vold på arbejdsplads/uddannelsesinstitution samt partnervold er dette dog ikke muligt pga. et meget begrænset antal udsatte. Derfor er disse analyser lavet på baggrund af perioden 2010-16, dog uden at inkludere herkomst. Se i øvrigt afsnit 2.3.

³⁷ Kategorien "andre familietyper" anvendes ofte af respondenterne, når denne person ikke kan se sig selv i kategorierne "enlig med/uden børn" eller "par med/uden børn". Personer, der angiver, at de befinder sig i en anden familietype, er oftest unge mellem 16 og 24 år, og som har angivet, at de bor sammen med andre frem for alene eller sammen med familie. Det kan eksempelvis være et søskendepar, der bor sammen. Desuden angiver en højere andel personer med anden etnisk baggrund end dansk, at de tilhører en anden familietype.

5.11.2 Udsathed for vold på offentlige steder

Resultaterne af regressionsanalysen vedrørende udsathed for vold på offentlige steder er anført i bilagstabel 5.16 og 5.17 (start- og slutmodel). Begrebet 'offentlige steder' dækker her over vold på værtshus og café mv., gader og veje, offentlige transportmidler samt andre steder, der er offentligt tilgængelige. Samlet set var 0,8 pct. af befolkningen årligt udsat for vold på et offentligt sted i perioden 2014-16.

Af slutmodellen fremgår, at *køn, alder, familietype, beskæftigelse, om man hyppigt går ud om aftenen* samt *om man ejer butik eller virksomhed* har betydning for udsathed for vold på offentligt sted.

- Mænd er mere udsatte for vold på offentlige steder end kvinder.
- Aldersgrupperne under 40 år har en større sandsynlighed for at blive udsat for vold på offentlige steder, end ældre personer har.
- Enlige, både med og uden børn, samt par uden børn er mere udsatte for vold på offentlige steder end personer i parforhold med børn eller andre familietyper.³⁸
- Arbejdsløse og ufaglærte er mere udsatte for vold på offentlige steder end øvrige grupper i og uden for arbejdsstyrken.
- De, der relativt hyppigt går ud om aftenen, er mere udsatte for vold på offentlige steder end dem, der gør det sjældnere.
- De, der ejer butik eller virksomhed, er mere udsatte for vold på offentlige steder end dem, der ikke ejer butik eller virksomhed.

Risikoen for at blive udsat for vold på offentlige steder er særligt forøget for de 16-24-årige, de arbejdsløse samt for mænd.

³⁸ Kategorien "andre familietyper" anvendes ofte af respondenterne, når denne person ikke kan se sig selv i kategorierne "enlig med/uden børn" eller "par med/uden børn". Personer, der angiver, at de befinder sig i en anden familietype, er oftest unge mellem 16 og 24 år, og som har angivet, at de bor sammen med andre frem for alene eller sammen med familie. Det kan eksempelvis være et søskendepar, der bor sammen. Desuden angiver en højere andel personer med anden etnisk baggrund end dansk, at de tilhører en anden familietype.

5.11.3 *Udsathed for vold på arbejdspladsen, uddannelsesinstitution m.v.*

Resultaterne af regressionsanalysen vedrørende risikoen for at blive udsat for vold på en arbejdsplads, uddannelsesinstitution m.v. er anført i bilagstabel 5.18 og 5.19 (start- og slutmodel). Samlet set var 0,3 pct. af befolkningen i perioden 2010-16 årligt udsat for vold på arbejdsplads, uddannelsesinstitution m.v. I lighed med ovennævnte regressionsanalyse om partnervold betyder det relativt lille antal udsatte, at der er en vis usikkerhed med hensyn til resultaterne.

Det ses af slutmodellen, at *køn, alder, beskæftigelse, herkomst, om man hyppigt går ud om aftenen, og om man ugentligt eller oftere går ud for at feste eller more sig* har sammenhæng med udsathed for vold på arbejdspladsen.

- Kvinder er mere udsatte end mænd for vold på arbejdspladsen.
- Personer i alderen 25-39 år har større sandsynlighed for at blive udsat for vold på arbejdspladsen end de øvrige aldersgrupper.
- Pensionister er, ikke overraskende, mindre udsatte for vold på arbejdspladsen end de øvrige beskæftigelsesgrupper.
- Personer med anden etnisk herkomst end dansk har mindre sandsynlighed for at blive udsat for vold på arbejdspladsen eller uddannelsesinstitution end personer med dansk herkomst.
- De, der ugentligt eller oftere er hjemmefra om aftenen, er mere udsatte for vold på arbejdspladsen/ uddannelsesinstitutionen end dem, der gør det sjældnere.
- De, der hyppigt går ud om aftenen for at feste eller more sig, er mindre udsatte for vold på arbejdspladsen eller uddannelsesinstitutionen end de, der gør det sjældnere.

At udsathed for vold på arbejdspladsen hænger meget nøje sammen med, hvorvidt man er i arbejde og dermed har en arbejdsplads, kan jo ikke være overraskende. Pensionister har markant mindre sandsynlighed for at blive udsat for vold på arbejdspladsen end de øvrige beskæftigelsesgrupper. Desuden er udsathed for vold på arbejdspladsen eller uddannelsesinstitutionen markant mindre for personer med anden etnisk herkomst end dansk.

Det ses også, at mænd er mindre udsatte for vold på arbejdet end kvinder, hvilket står i kontrast til kønsfordelingen blandt voldsofre generelt. Kvindernes udsathed for vold på arbejdspladsen skal ses i sammenhæng med, at arbejdsmarkedet generelt er relativt kønsopdelt, og at det, som omtalt tidligere, netop ofte er inden for plejesektoren, der er domineret af kvinder, at udsathed for vold er særligt stor, jf. figur 5.13 og den efterfølgende tekst.

5.11.4 *Udsathed for vold i det hele taget*

Resultaterne af regressionsanalyser vedrørende *udsathed for vold* er anført i bilagstabel 5.20 og 5.21 (start- og slutmodel). Samlet set var 1,4 pct. af befolkningen årligt udsat for vold i 2014-16.

Af slutmodellen fremgår, at *køn, alder, indkomst, familietype, beskæftigelse, om man hyppigt går ud om aftenen samt ejerskab af butik eller virksomhed* har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for vold:

- Mænd er mere udsatte for vold end kvinder.
- Aldersgrupperne under 40 år har en større sandsynlighed for at blive udsat for vold, end de ældre har.
- Personer med en årlig indkomst på 550.000 kr. og derover har mindre sandsynlighed for at blive udsat for vold, end personer med en lavere indkomst.
- Enlige har en forhøjet sandsynlighed for at blive udsat for vold sammenlignet med øvrige familietyper.
- Arbejdsløse og ufaglærte har større sandsynlighed for at blive udsat for vold end øvrige grupper i og uden for arbejdsstyrken.
- Går man ud om aftenen mindst én gang ugentligt, udsættes man oftere for vold.
- Ejer man en butik eller virksomhed har man en forøget risiko for at blive udsat for vold.

Det er særligt de helt unge i alderen 16-24 år, som er i risiko for at blive udsat for vold. Tilsvarende gælder for enlige med børn samt arbejdsløse. Yderligere fremgår det, at personer med meget høj indkomst har en stærkt reduceret risiko sammenlignet med andre grupper.

Ser man samlet på de fire gennemførte regressionsanalyser, fremgår det, at unge generelt er mere udsatte for vold, dog ikke vold på arbejdsplads eller uddannelsesinstitution.

Tilsvarende viser analyserne, at mænd generelt er mere udsatte for vold end kvinder. Dog er kvinder mere udsatte, når det kommer til vold på arbejdspladsen eller uddannelsesinstitutioner. Kvinder er ligeledes mere udsatte for partnervold end mænd.

Personer i parforhold er generelt set – med undtagelse af vold på arbejdsplads eller uddannelsesinstitution – mindre udsatte end enlige.

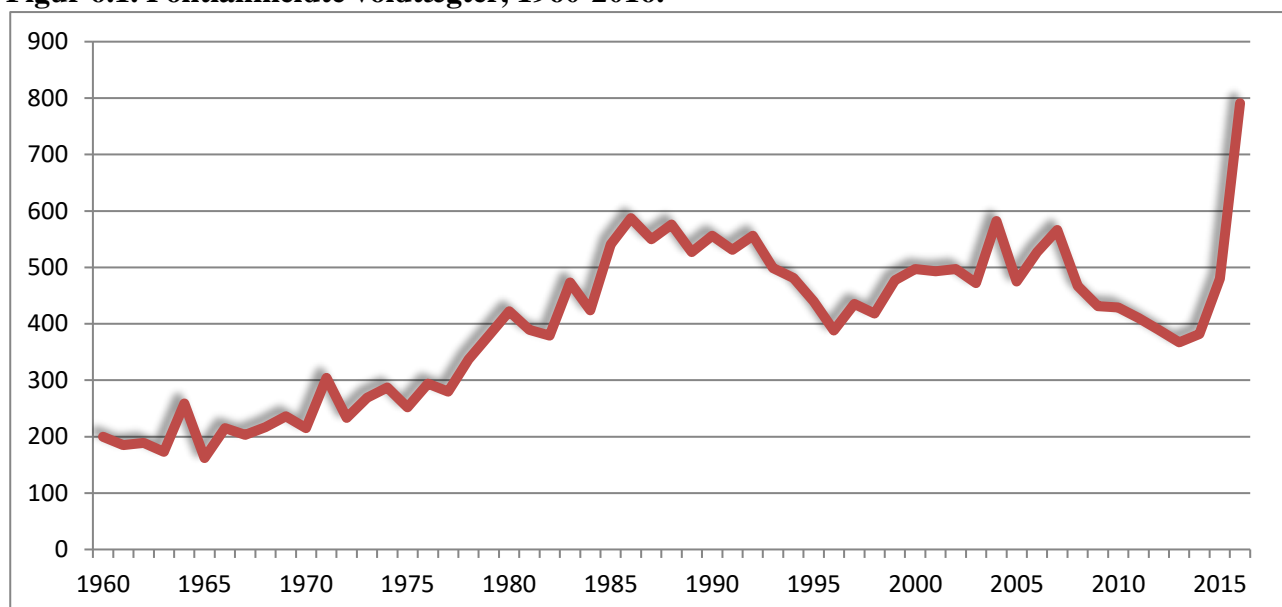
Udsathednen for vold på offentlige steder er ikke overraskende påvirket af, hvor tit man går ud om aftenen.

Det ses i analyserne, at personer med en indkomst på 550.000 eller derover generelt har en nedsat sandsynlighed for at blive udsat for vold. Dog udgør lavere indkomster ikke en risikofaktor, når det gælder partnervold.

6. TVANGSSAMLEJE

Af figur 6.1 ses udviklingen i politianmeldte voldtægter. I de sidste 20-30 år har antallet ligget mellem knap 400 og 600 tilfælde.³⁹ I 2015 steg antallet af politianmeldte voldtægter til 480, og i 2016 ses en yderligere stigning til 791. Denne ret markante stigning skal ses i lyset af, at Rigsrevisionen i 2015 udgav en beretning om politiets henlæggelse af straffesager, hvori brugen af 'undersøgelsessager' på sædelighedsområdet også blev belyst. Dette foranledigede, at Rigspolitiet og Rigsadvokaten iværksatte initiativer med henblik på at sikre klare retningslinjer for, hvornår politiet skal registrere anmeldelser på henholdsvis 'undersøgelsessager' og 'skarpe sager', samt hvornår en undersøgelsessag skal konverteres til en 'skarp sag', dvs. en anmeldelse. Idet anmeldelsesstatistikken ikke omfatter 'undersøgelsessager', men alene 'skarpe sager', vil ændringer i politiets registreringspraksis influere på statistikken (se også Balvig m.fl. 2009).

Figur 6.1. Politianmeldte voldtægter, 1960-2016.

Offerundersøgelsen omfatter fra og med 2008 spørgsmål til de adspurgte kvinder om udsathed for tvangssamleje.⁴⁰ Spørgsmålet lyder: "Kan du fortælle mig, om du inden for de seneste fem år har

³⁹ I 2013 blev definitionen af voldtægt ændret, således at den i dag også omfatter samleje med børn under 12 år. Her er dog – i lighed med Danmarks Statistiks afgrænsning – anvendt den tidligere definition, der ud over voldtægt, der svarer til den nuværende § 216, stk. 1, og den nuværende § 225, jf. § 216, også omfatter ulovlig tilsnigelse til samleje (§ 221).

⁴⁰ At det alene er kvinder, der er stillet spørgsmålene om tvangssamleje, skyldes ikke en antagelse om, at mænd ikke kan udsættes for tvangssamleje, men at fænomenet har et væsentligt mindre omfang, hvorfor det er svært at kortlægge ved brug af surveyemetoden.

været udsat for, at en mand ved brug af vold eller trusler om vold har forsøgt at tvinge dig til eller rent faktisk har tvunget dig til samleje?” Her er valgt at anvende termen ‘tvangssamleje’ om det, kvinderne angiver at have været udsat for, idet det er usikkert, i hvilket omfang der er tale om voldtægt i juridisk forstand.

Et spørgsmål om tvangssamleje er også indgået i tidligere danske offerundersøgelser, men da spørgsmålene i disse undersøgelser samt undersøgelseskonteksten ikke uden videre er sammenlignelige, vil der kun i begrænset omfang blive sammenlignet med tidligere undersøgelser. Der henvises i øvrigt til omtalen heraf i rapporten “Vold og overgreb mod kvinder” (Balvig & Kyvsgaard 2006c), som er tilgængelig på Justitsministeriets hjemmeside.

På spørgsmålet om udsathed for tvangssamleje inden for de seneste fem år er det i gennemsnit for alle årene 2008-16 1,3 pct. af kvinderne, der svarer bekræftende herpå. Det svarer til, at cirka 25.700 kvinder tilkendegiver, at de inden for de seneste fem år har været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå. Andelen varierer noget over årene: 0,7 pct. i 2008, 1,0 pct. i 2009, 0,9 pct. i 2010, 1,3 pct. i 2011, 0,9 pct. i 2012, 1,2 pct. i 2013, 1,4 pct. i 2014, 1,9 pct. i 2015 og 2,0 pct. i 2016 angav at have været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for de seneste fem år. Andelen af udsatte i 2016 er signifikant højere end gennemsnittet for den undersøgte periode. Det skal dog bemærkes, at udregningerne er baseret på meget få observationer, hvilket betyder, at udsving let kan forekomme.

Udviklingen i omfanget af tvangssamlejer fra 2008 til 2013 følger ikke udviklingen i de politiregistrerede voldtægter, snarere tværtimod. Mens der har været et ganske stort fald i de politiregistrerede voldtægter fra 2008 til 2013, er tendensen i samme år vækst i de offerrapporterede – dette på trods af en ret konstant anmeldelsestilbøjelighed, jf. senere. Dette understreger, at de hændelser, der rapporteres til offerundersøgelsen, kan være af en anden art end dem, politiet kategoriserer som voldtægt.⁴¹ Dog ses der fra 2014-2016 en stigning i såvel politiregistrerede som offerrapporterede voldtægter/tvangssamlejer.

Som følge af fremadteleskopering hos respondenterne kan antallet af ofre gennem de seneste fem år være misvisende, hvorfor der også er set på, hvor mange der har været udsat inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet. Ved et 1-års perspektiv frem for et 5-års perspektiv er risikoen for fremadteleskopering mindre. Gennemsnitligt for perioden er 0,2 pct. af kvinderne blevet udsat for tvangssamleje inden for det seneste år. 2016 adskiller sig signifikant herfra, idet 0,4 pct. af kvinderne angiver, at de det seneste år er blevet udsat for tvangssamleje. Den gennemsnitlige procentandel svarer til cirka 5.100 kvinder pr. år. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mindst 4.300 og

⁴¹ Også andre forhold kan dog indvirke på udviklingen i de politiregistrerede anmeldelser, herunder politiets brug af ‘undersøgelsessager’.

højest 5.900 ofre for tvangssamleje pr. år. Det skal dog kraftigt understreges, at tallene er baseret på meget få observationer. I undersøgelsesmateriale er det i alt 647 kvindelige respondenter i perioden 2008 til 2016, som angiver at have været udsat for tvangssamleje inden for de seneste fem år. Heraf angiver 128 respondenter, at det skete inden for de seneste 12 måneder. Konklusionerne i det følgende er derfor baseret på et spinkelt materiale og følgelig behæftet med betydelig usikkerhed.

Ved fortolkning af udviklingen skal man være særligt opmærksom på, at der kan være – og givetvis også er – sket ændringer i, hvad kvinderne oplever og opfatter som tvangssamleje. Dette bekræftes dels af ældre forskning og dels af de ændrede tendenser, der også de seneste år har kunnet ses vedrørende de hændelser, der her omtales som tvangssamlejer, jf. senere.

I 1969 blev et udsnit af befolkningen stillet følgende spørgsmål: ”En kvinde og en mand mødes på en restauration. Manden inviterer kvinden med hjem. Han siger, at han venter nogle gæster til fest. I lejligheden sætter de sig i sofaen og kysser og krammer hinanden. Da manden prøver at trække kvindens trusser af, afviser hun ham. Han giver hende nogle lussinger og gennemfører samlejet. Kan dette efter Deres mening betegnes som voldtægt?” I 1969 var det 13 pct., der svarede bekræftende herpå (9 pct. af mændene og 17 pct. af kvinderne). I en tilsvarende undersøgelse i 1978 var andelen, der svarede bekræftende, vokset til 53 pct. (46 pct. af mændene og 61 pct. af kvinderne), og i den seneste undersøgelse, som er foretaget i 2013, var den vokset til 95 pct. (96 pct. af mændene og 94 pct. af kvinderne) (Balvig, 2015 s. 18-19). Det er således grund til at antage, at flere og flere af de seksuelle overgreb med tiden opleves og opfattes som voldtægt.

Ser man på udviklingen siden 2008, hvor spørgsmålet om tvangssamleje som nævnt blev inkluderet i offerundersøgelsen, ses en tendens til, at andelen af ofre, der karakteriserer tvangssamlejet som ”meget alvorligt”, mindsker, mens til gengæld andelen, der karakteriserer hændelsen som ”ikke særlig alvorlig”, øger. En parallel tendens viser sig med hensyn til offerets opfattelse af, om hændelsen var en kriminel handling, om det var en forkert, men ikke kriminel handling, eller om handlingen efter deres opfattelse skal karakteriseres som ”bare noget der sker”. Mens det i 2008 var cirka tre fjerdedele af ofrene, der angav, at det var en kriminel handling, var denne andel i 2016 faldet til 47 pct. Disse resultater, der er statistisk signifikante, peger på forandringer i alvorligheden af de hændelser, de adspurgte rapporterer om, når der spørges til udsathed for tvangssamleje. Disse parallelle tendenser kan indikere, at der også inden for en ganske kort årrække er sket forandringer i opfattelsen af, hvad der skal forstås ved et tvangssamleje, således at begrebet så at sige er blevet bredere. Hvis det er tilfældet, vil det naturligvis også have betydning for, hvordan antallet af ofre for tvangssamlejer udvikler sig over tid.

De gennemførte analyser, hvis resultater gengives i det følgende, omfatter alle, der har været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for den seneste femårige periode, blandt de interviewede i årene fra 2008 til 2016. Begrebet 'tvangssamleje' dækker her både fuldbyrdet tvangssamleje og forsøg herpå. For godt halvdelen – 53 pct. – af de kvinder, der angiver, at de har været udsat for tvangssamleje, drejer det sig om forsøg, mens der i de resterende tilfælde er tale om fuldbyrdet tvangssamleje.

Størstedelen af ofrene – 59 pct. – er blevet udsat for tvangssamleje én gang i løbet af en fem års periode, mens 24 pct. er blevet udsat 2-3 gange og 17 pct. 4 gange eller flere.

6.1 Ofre og gerningsmænd

Ofrene for tvangssamleje er relativt unge, idet mere end en fjerdedel var 18 år eller yngre på gerningstidspunktet, mere end halvdelen var 24 år eller yngre, og mere end tre fjerdedele var højst 35 år. Bemærk at der i offerundersøgelserne er en nedre aldersgrænse på 16 blandt respondenterne, der spørges til udsathed inden for en fem års periode. Det yngste offer var 11 år, mens det ældste var 68 år. Kun få af ofrene var over 50 år. Gennemsnitsalderen for ofrene på gerningstidspunktet var 27 år.

Tabel 6.1. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets og gerningsmandens alder, 2008-16, pct.

Ofrets alder	Gerningsmandens alder			
	15-24 år	25-39 år	Over 39 år	I alt
Indtil 24 år	29 %	25 %	4 %	58 %
25-39 år	1 %	17 %	6 %	24 %
Over 39 år	0 %	4 %	14 %	18 %
I alt	31 %	45 %	24 %	100 %

Forholdet mellem ofrenes og gerningsmandens alder fremgår af tabel 6.1. Der er en tydelig sammenhæng, idet de yngre gerningsmænd primært har tvunget eller forsøgt at tvinge yngre kvinder til samleje, mens det for ældre gerningsmænd typisk drejer sig om mere modne kvinder.

Tabel 6.2. Offerrapporterede tvangssamlejer inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets kendskab og relation til gerningsmanden, 2008-16, pct.

	Andel
Ukendt	32 %
Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste	7 %
En tidligere ægtefælle/samlever/kæreste. Tvangssamleje begået inden forholdets ophør	23 %
En tidligere ægtefælle/samlever/kæreste. Tvangssamleje begået efter forholdets ophør	7 %
Andet familiemedlem	1 %
En (tidligere) ven/kammerat	10 %
Bekendt > 24 timer	10 %
Bekendt < 24 timer	1 %
En man lige havde mødt på værtshus eller lign.	1 %
En man lige havde mødt gennem Internettet	1 %
En ofret var i et afhængighedsforhold til (f.eks. chef, lærer, læge, taxachauffør el.lign.)	1 %
Anden person	4 %
I alt	100 %

I knapt hvert tredje tilfælde kendte ofret ikke gerningsmanden, jf. tabel 6.2. I de fleste af de øvrige tilfælde – knap fire ud af ti – var gerningsmanden en nuværende eller tidligere partner, og langt de fleste af disse tvangssamlejer er begået under samlivet. Det er formentlig især ved partnertvangssamlejer, at der over tid er sket en udvikling i retning af, at de i stigende grad opfattes som voldtægt. Det er bemærkelsesværdigt, at kun en relativ lille del af tvangssamlejerne i offerundersøgelsen har karakter af at være kontakttvangssamlejer, idet kun nogle få procent angiver, at gerningsmanden var én, de lige havde mødt eller havde kendt under 24 timer.⁴² Sandsynligvis er der dog nogle af de ofre, der har været udsat for denne form for tvangssamleje, der har svaret nej til et indledende spørgsmål i spørgeskemaet om, hvorvidt de kendte personen.

I undersøgelsen er der også spurgt, om samme gerningsmand tidligere har truet kvinden med eller faktisk gennemført tvangssamleje. Det er sket for 30 pct. af ofrene, og det er – som det kan forventes – først og fremmest tilfældet for dem, hvor gerningsmanden er eller har været en partner.

⁴² Kontakttvangssamleje er et begreb, der dækker over tvangssamlejer begået i forbindelse med en kortvarig social relation, f.eks. hvor offer og gerningsmand har mødt hinanden på en beværtning, haft et stævnemøde o.l. Det engelske udtryk for fænomenet er 'date rape'.

6.2 Gerningssituationen

35 pct. af tvangssamlejerne er foregået i ofrets bolig, herunder fælles bolig, jf. tabel 6.3, og godt hvert femte er foregået i gerningsmandens bolig. Yderligere er 7 pct. af tvangssamlejerne foregået i anden privat bolig, hvilket indebærer, at det sammenlagt er næsten to tredjedele af tvangssamlejerne, der er foregået i en privat bolig. Godt hvert sjette er foregået udendørs på et offentligt tilgængeligt sted som en gade eller en park.

Tabel 6.3. Offerrapporterede tvangssamlejer inden for den seneste femårige periode fordelt efter gerningsstedets art, 2008-16, pct.

	Andel
Egen bolig	35 %
Gerningsmandens bolig	22 %
Anden privat bolig	7 %
På arbejdsplads/skole/uddannelsesinstitution	4 %
På værtshus, cafe, bodega m.m.	3 %
Offentligt tilgængeligt sted såsom gade, park m.v.	17 %
Offentligt transportmiddel	1 %
Andet offentligt tilgængeligt sted	3 %
Udlandet	3 %
Andet	4 %
I alt	100 %

Der er yderligere spurgt, om hændelsen er sket i forbindelse med en privatfest eller en tur i byen, hvilket hver tredje af ofrene har svaret ja til.

Tidsmæssigt er 72 pct. af tvangssamlejerne foregået torsdag til lørdag, og 42 pct. af dem er foregået om aftenen fra kl. 18 indtil kl. 24.⁴³

Tabel 6.4 viser andelen af henholdsvis ofre og gerningsmænd, der var påvirkede i gerningsøjeblikket. Dette er baseret på ofrenes opfattelse, og ifølge dem var gerningsmændene hyppigere påvirkede end ofrene selv. I øvrigt ses af tabellen, at den hyppigste situation er den, hvor hverken offer eller gerningsmand var påvirket. Dernæst følger situationen, hvor begge parter var påvirket af alkohol.

⁴³ De 10 pct. af ofrene, der har svaret 'ved ikke' eller har nægtet at svare, er ikke med i beregningen.

Tabel 6.4. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter andel ofre og gerningsmænd påvirket af alkohol eller andet, 2008-16, pct.⁴⁴

		Gerningsmand			I alt
		Påvirket af alkohol	Påvirket af andet	Ikke påvirket	
Offer	Påvirket af alkohol	24 %	3 %	6 %	33 %
	Påvirket af andet	0,3 %	0,8 %	0,8 %	2 %
	Ikke påvirket	17 %	4 %	43 %	65 %
I alt		42 %	8 %	50 %	100 %

6.3 Tvangssamlejets grovhed og alvorlighed

Næsten halvdelen af ofrene har fået synlige skader eller mærker som følge af tvangssamlejet, og 38 pct. af disse ofre er efterfølgende blevet lægebehandlet for skaderne, jf. tabel 6.5. Skaderne bestod typisk af blå mærker eller hudafskrabninger, men i enkelte tilfælde var der tale om brækkede ribben eller en brækket arm.

Tabel 6.5. Ofre for tvangssamlejer inden for den seneste femårige periode fordelt efter andel med skader og lægebehandling, 2008-16.

	Ja	Nej	I alt
Synlige skader eller mærker	48 %	52 %	100 %
Lægebehandling for skader eller mærker	18 %	30 %	48 %

I 8 pct. af de offerrapporterede tvangssamlejer er der anvendt våben eller redskab, enten direkte eller til at true med. Det drejer sig i langt de fleste tilfælde om kniv, men ikke altid kun kniv, idet der i en del af de hændelser, hvor der indgår en form for våben, også indgår ting som flaske eller sten. Slag- eller skydevåben forekommer betydeligt sjældnere.

Der er endvidere spurgt, om ofret mener, at der er anvendt bedøvende middel, sovemiddel eller andet, som gjorde, at ofret ikke vidste, hvad der foregik. 4 pct. af ofrene er helt sikre på, at det er tilfældet, mens yderligere 5 pct. siger, at det måske var tilfældet. Brug af bedøvelsesmiddel omtales oftere ved forsøg end ved fuldbyrdet tvangssamleje.

⁴⁴ Der er en del tilfælde, hvor ofret ikke har en klar opfattelse af, om gerningsmanden har været påvirket eller ej, og også enkelte tilfælde, hvor ofret ikke ved eller ikke har svaret på, om hun selv var påvirket (i alt mere end 10 pct. af besvarelserne). Disse er ikke inkluderet i tabellen, da det slører billedet, men det er vigtigt at være opmærksom på, når der i forvejen er tale om få respondenter.

Der berettes om relativt få gruppetvangssamlejer. I 95 pct. af tvangssamlejerne er der således alene tale om én gerningsmand, mens der i de resterende tilfælde har været flere.

Hvert fjerde offer har følt sig i livsfare under tvangssamlejet. Næsten alle kvinder, der har været udsat for væbnet tvangssamleje, har følt sig i livsfare.

Tabel 6.6. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets vurdering af hændelsens alvorlighed, 2008-16, pct.

	Andel
Meget alvorlig	36 %
Ret alvorlig	44 %
Ikke særlig alvorlig	20 %
I alt	100 %

I de fleste tilfælde vurderes tvangssamlejet som meget eller ret alvorligt, jf. tabel 6.6. Kun relativt få – 20 pct. – ser hændelsen som ikke særlig alvorlig. Væbnet tvangssamleje betragtes meget hyppigere som meget alvorlig i forhold til de tilfælde, hvor der ikke er anvendt våben. Denne forskel er signifikant. Desuden ses en tendens til, at de tvangssamlejer, der vurderes som værende af mindre alvorlig karakter, hyppigere er begået af en kendt gerningsmand. Denne forskel er dog ikke signifikant. Som nævnt tidligere, ses det, at andelen, der finder hændelsen mindre alvorlig, vokser i løbet af den undersøgte periode, således at denne andel er signifikant højere i 2015 og 2016 set i forhold til perioden 2008 til 2014.

Tabel 6.7. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets vurdering af hændelsen som kriminel eller ej, 2008-16, pct.

	Andel
En kriminel handling	52 %
En forkert, men ikke kriminel handling	40 %
Bare noget der sker	8 %
I alt	100 %

Godt halvdelen af ofrene (52 pct.) mener, at hændelsen var kriminel, jf. tabel 6.7. Denne vurdering er signifikant mere udbredt blandt ofre for tvangssamlejer, hvor der har været anvendt våben eller redskab, end blandt andre ofre. Blandt de ofre, der vurderede handlingen som kriminel, var det 59 pct., der kendte gerningsmanden, mod 77 pct. af de personer, der vurderede handlingen som ”forkert, men ikke kriminel.” Også denne forskel er signifikant. Ofrets relation til gerningspersonen har således sammenhæng til vurderingen af hændelsen.

Også på dette område er der tegn på ændringer i den undersøgte periode, idet det er færre i de senere end i de første undersøgelser, der ser handlingen som kriminel.

Knap en femtedel af ofrene vurderer, at hændelsen har påvirket dem i meget høj grad, mens næsten en tredjedel synes, det har påvirket dem i temmelig høj grad eller en del, jf. tabel 6.8. Knap hver tredje føler sig påvirket i ringe grad, mens en femtedel mener, at det slet ikke har påvirket dem. Ni ud af ti af de ofre, der har følt sig i livsfare, er i en eller anden grad blevet påvirket af tvangssamlejhændelsen, og 52 pct. af dem, der har været udsat for væbnet tvangssamleje eller forsøg herpå, er i meget høj grad eller temmelig høj grad påvirkede af hændelsen.

Tabel 6.8. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter ofrets vurdering af om hændelsen har påvirket dem og deres liv, 2008-16, pct.

	Andel
Påvirket i meget høj grad	19 %
Påvirket i temmelig høj grad	12 %
Påvirket en del	17 %
Påvirket i ringe grad	32 %
Slet ikke påvirket	20 %
I alt	100 %

6.4 Anmeldelse til politiet

Mens den øvrige offerrapporterede kriminalitet i en stor del af tilfældene er anmeldt til politiet, er det betydeligt sjældnere tilfældet med tvangssamleje. Det er kun lidt mere end hvert fjerde tvangssamleje, der er anmeldt til politiet. I en del tilfælde – 4 pct. af det samlede antal – er det ikke kvinden selv, der har anmeldt sagen til politiet. Der er ikke markante forskelle årene imellem med hensyn til anmeldes-tilbøjeligheden.

Det bemærkes, at med hensyn til den del af tvangssamlejerne, som kvindernes anser for at være kriminelle, er hændelsen i 35 pct. af tilfældene anmeldt til politiet. Som forventet er det oftest de tilfælde af tvangssamleje, der opleves som mest alvorlige, og dem, der anses for at være en kriminel handling, der anmeldes til politiet. I hvor høj grad tvangssamlejhændelsen har påvirket ofrets liv efterfølgende, er ligeledes relateret til anmeldes-tilbøjeligheden, således at ofre, der har været meget påvirkede af hændelsen, også i højere grad anmelder hændelsen til politiet.

Der er en klar statistisk sammenhæng mellem, hvorvidt ofret kendte gerningspersonen eller ej, og om tvangssamlejet er anmeldt til politiet. Der er en større tilbøjelighed til at anmelde tvangssamlejet, hvis det er en gerningsmand, ofret ikke kender. Politiet får kendskab til 39 pct. af de tvangssamlejetilfælde

eller forsøg herpå, hvor gerningsmanden ikke er kendt af ofret, mens dette kun gælder i 19 pct. af de tilfælde, hvor ofret kender gerningsmanden.

I modsætning til hvad man umiddelbart kunne forvente, er det ikke primært de fuldbyrdede tvangssamlejer, der anmeldes til politiet, men faktisk i noget højere grad forsøgene på tvangssamleje. 28 pct. af forsøgene er anmeldt mod 22 pct. af de fuldbyrdede. Dette skal ses i sammenhæng med, at 80 pct. af de fuldbyrdede tvangssamlejer begås af en bekendt, hvor dette gælder 57 pct. af forsøgene på tvangssamlejer.

Tabel 6.9. Ofre for tvangssamleje inden for den seneste femårige periode fordelt efter grunde til ikke at anmelde tvangssamlejet til politiet, 2008-16, pct.

	Andel
Syntes ikke, der var grund til det/mente ikke, det var noget kriminelt	25 %
Troede ikke, det ville hjælpe eller havde ikke lyst	23 %
Var bange eller blev truet	11 %
Det var en kæreste, partner, ven eller kunne gå ud over børnene	15 %
Følte skyld, skam eller lagde selv op til det	11 %
Andet	15 %
I alt	100 %

Til spørgsmålet om, hvorfor tvangssamlejet ikke er anmeldt til politiet, svarer 25 pct. af kvinderne, at de ikke syntes, der var grund til det, og/eller at de ikke mente, det var noget kriminelt, jf. tabel 6.9. Mere end hver femte svarer, at det ikke ville hjælpe at anmelde, og/eller at de ikke havde lyst til det. 11 pct. begrundede den manglende anmeldelse med, at de var bange eller blev truet, mens 15 pct. begrundede det med, at tvangssamlejet var begået af en kæreste, partner eller ven, eller med, at det kunne gå udover egne eller voldtægtsmandens børn. Godt hver tiende af kvinderne undlod anmeldelse, fordi de følte skyld eller skam eller mente, de selv havde lagt op til det. 15 pct. har angivet andre årsager til ikke at anmelde hændelsen, eksempelvis at offeret ikke havde overskud til at anmelde det, havde fået hjælp på anden vis til at håndtere hændelsen, følte sig for chokeret over hændelsen eller selv ønskede at håndtere situationen uden at indblande politiet.

Ifølge de kvinder, der har anmeldt sagen til politiet, er det langt fra altid, politiet får fat i gerningsmanden. 42 pct. af de ofre, hvor sagen er anmeldt til politiet, har oplevet, at gerningsmanden blev pågrebet, mens 58 pct. ikke har.

At mange kvinder ikke har anmeldt tvangssamlejet til politiet betyder ikke nødvendigvis, at kvinderne ikke har talt med nogen om hændelsen. En ud af ti kvinder har ikke talt med nogen som helst om hændelsen, men de fleste kvinder – 54 pct. – har talt med deres familie om det skete, ligesom de fleste

– 78 pct. – har talt med venner og bekendte om det. I 23 pct. af tilfældene har kvinderne også talt med nogen på deres arbejdsplads om hændelsen. Sammenholdes dette med tidligere undersøgelser, tyder det på, at det er blevet mere almindeligt, at kvinder taler med andre om hændelsen.

13 pct. har haft kontakt til krisecentre eller lignende steder i forlængelse af det skete, og 37 pct. har været hos læge, psykolog og/eller psykiater. Endelig er der nogle – 19 pct. – som har haft kontakt med andre myndigheder end politiet, eksempelvis det sociale system, som følge af det skete.

6.5 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for tvangssamleje

I dette afsnit refereres slutresultatet fra tre regressionsanalyser vedrørende henholdsvis den generelle risiko for at blive udsat for tvangssamleje, risikoen for at blive udsat for tvangssamleje af nogen, ofret *kender*, samt risikoen for at blive udsat for tvangssamleje af en gerningsperson, der *ikke er ofret bekendt*. Alle analyser gælder perioden 2010-16.⁴⁵ Det skal for alle disse regressionsanalyser – men særligt de to sidste – bemærkes, at antallet af ofre i datamaterialet er relativt beskedent, hvilket medfører betydelig statistisk usikkerhed.

6.5.1 Udsathed for tvangssamleje

Resultaterne fra de gennemførte regressionsanalyser vedrørende *udsathed for tvangssamleje* fremgår af bilagstabel 6.1 og 6.2 (start- og slutmodel). I alt har 1,3 pct. af de adspurgte kvinder angivet, at de havde været udsat for tvangssamleje eller forsøg herpå inden for de sidste fem år.

Det ses, at *alder*, *familietype* samt *beskæftigelse*, har sammenhæng med risikoen for at blive udsat for tvangssamleje.

- De 16-24-årige såvel som de 25-39-årige kvinder er i væsentligt større omfang end kvinder, der er 40 år eller ældre, i risiko for at blive udsat for tvangssamleje.
- Kvinder, der lever i et parforhold og har børn, er mindre udsat end øvrige familietyper. Især enlige kvinde har større risiko for at blive udsat for tvangssamleje.
- Slutteligt viser undersøgelsen, at arbejdsløse og studerende har en større risiko for at blive udsat for tvangssamleje end øvrige beskæftigelsesgrupper, mens pensionister har væsentlig mindre sandsynlighed for at blive udsat for tvangssamleje.

⁴⁵ Regressionsanalyserne omfatter alene perioden siden 2010, hvor der blev inkluderet spørgsmål om livsstil og socio-økonomiske forhold i offerundersøgelsen, se i øvrigt afsnit 2.3. I regressionsanalyserne for tvangssamleje indgår ikke spørgsmål vedr. ofrets etnicitet, da dette spørgsmål først blev inkluderet i offerundersøgelsen i 2014. Det er for tvangssamleje ikke muligt at begrænse regressionsanalyserne til perioden fra 2014 grundet et relativt beskedent antal ofre i datamaterialet.

Det er især de helt unge kvinder, som har en meget forhøjet risiko for at blive udsat for tvangssamleje sammenlignet med ældre kvinder. Tilsvarende er også risikoen for enlige kvinder og arbejdsløse meget forhøjet. Muligvis er sidstnævnte i en eller anden udstrækning en konsekvens af den effekt, tvangssamlejet har haft. Mens selve det at blive udsat for tvangssamleje ligger i fortiden, er beskæftigelse noget, der måles ved interviewtidspunktet. Nogle respondenter er måske blevet påvirket så meget af hændelsen, at de har måttet opgive deres job. Undersøgelser af voldtægt viser dog også, at kvinder, der på en eller anden måde befinder sig i en udsat situation, har en forøget risiko, så det seksuelle overgreb kommer til at fungere som en dobbeltbelastning (Balvig & Kyvsgaard, 2006c).

6.5.2 Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt.

I bilagstabellerne 6.3 og 6.4 er resultaterne af en regressionsanalyse af *udsatheden for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt* angivet (start- og slutmodel). Her medregnes tilfælde, hvor gerningsmanden enten er partner, ekspartner, et familiemedlem eller en (eventuelt tidligere) ven eller bekendt. Således medregnes ikke tilfælde, hvor gerningsmanden enten er totalt ukendt, eller hvor ofret og gerningsmanden kun lige har mødt hinanden. I alt angav 0,8 pct. af de adspurgte kvinder, at de havde været udsat for tvangssamleje begået af en kendt gerningsmand inden for de sidste fem år.

Det ses af slutmodellen, at der er en sammenhæng mellem *ofrets alder, familietype, beskæftigelse*, samt *hvor tit man går ud for at feste eller more sig* og udsatheden for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt.

- Kvinder, der er under 40 år, er mere udsatte end kvinder, der er ældre.
- Kvinder, der lever i parforhold med børn, har en mindre risiko for at blive udsat for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt, sammenlignet med øvrige familietyper.
- Arbejdsløse og studerende har en forøget risiko, for at blive udsat for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt, mens pensionister har en mindsket risiko sammenlignet med andre beskæftigelsesgrupper.
- Kvinder, der mindst én gang ugentligt går ud for at feste eller more sig, har en lavere sandsynlighed for at blive udsat for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er ofret bekendt.

Ligesom for den generelle udsathed for tvangssamleje er risikoen for at blive udsat for tvangssamleje af én, offeret kender, særligt øget for helt unge kvinder (under 25 år). Ligeledes er risikoen stærkt forøget blandt arbejdsløse i forhold til øvrige beskæftigelsesgrupper.

Kvinder i parforhold med børn har omvendt en betydeligt mindre risiko end enlige kvinder, kvinder i parforhold uden børn og kvinder i andre familietyper. I lyset af, at en stor del af tvangssamlejer med

kendte gerningsmænd begås af kæresten og ægtemænd, er det umiddelbart bemærkelsesværdigt, at risikoen derfor er større blandt enlige kvinder, men det har sikkert i en vis udstrækning sin baggrund i, at samlivet senere er ophørt. Kvinder, der udsættes for tvangssamleje af den mand, de stadig er gift med, vil måske være mindre tilbøjelige til at berette herom.

At det mindsker risikoen for tvangssamleje, hvor gerningsmanden er offeret bekendt, at man hyppigt er ude for at feste eller more sig, kan virke påfaldende. Dette skal givetvis ses i sammenhæng med, at de fleste tilfælde af tvangssamleje, hvor gerningsmanden er offeret bekendt, foregår i ofrets eller gerningsmandens bolig.

6.5.3 Udsathed for tvangssamleje, hvor gerningsmanden ikke er offeret bekendt.

I bilagstabellerne 6.5 og 6.6 er resultaterne af en regressionsanalyse for *udsatheden for tvangssamleje, hvor offeret ikke kender gerningsmanden eller kun har kendt denne i kort tid* angivet (start- og slutmodel). Her medregnes alle de tilfælde, der ikke indgår i regressionsanalysen i afsnit 6.5.2, dvs. tvangssamlejer, hvor gerningsmanden er ukendt, en 'korttidsrelation', en person i et afhængighedsforhold (eksempelvis en chef, en læge, en betjent eller en taxachauffør) eller øvrige gerningsmænd. I alt angav 0,6 pct. af de adspurgte kvinder, at de havde været udsat for en sådan hændelse inden for de sidste fem år.

Det ses af slutmodellen, at der er en sammenhæng mellem *ofrets alder, familietype, beskæftigelse* samt *hvor ofte man går hjemmefra om aftenen* og udsatheden for tvangssamleje, hvor gerningsmanden ikke var offeret bekendt.

- Kvinder under 40 år er mere udsatte end ældre kvinder.
- Enlige kvinder uden børn er mere udsatte end øvrige familietyper.
- Kvinder, der er arbejdsløse eller studerende, har en forøget risiko sammenlignet med beskæftigede og kvinder uden for arbejdsmarkedet.
- Kvinder, der går ud om aftenen mindst én gang ugentligt, har større risiko for at blive udsat for tvangssamleje, hvor gerningsmanden ikke er offeret bekendt.

Ligesom for de øvrige typer tvangssamleje er de helt unge kvinder (under 25 år) meget mere udsatte end de ældre. Ligeledes viser også denne analyse, at det at være arbejdsløs er en faktor, der øger risikoen markant.

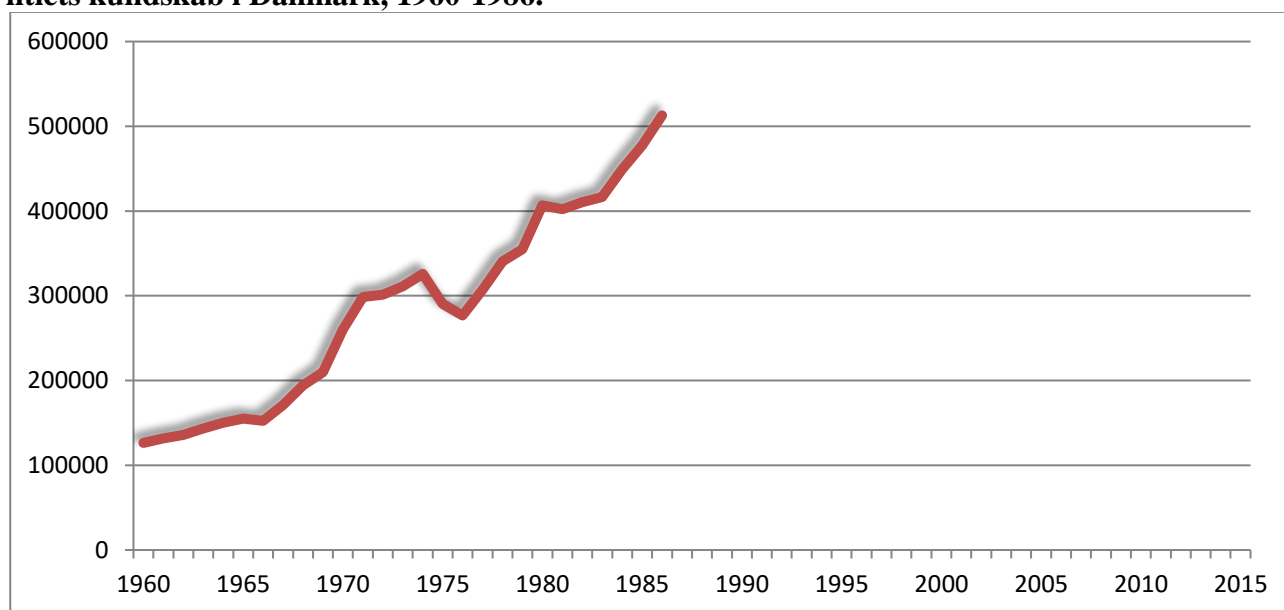
7. DEN SAMLEDE KRIMINALITETSUDVIKLING

I det følgende skal der ses på udviklingen i tyverier, hærværk og vold samlet. Tvangssamleje indgår ikke i denne analyse, da tidligere offerundersøgelser typisk alene har omfattet de tre nævnte former for kriminalitet.

7.1 Kriminalitetsudviklingen frem til 1986

1986 var et mærkeår i kriminalitetens historie i Danmark. Da årsopgørelsen fra Rigspolitichefen for dette år blev offentliggjort (i marts måned 1987), måtte man således notere sig, at antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser oversteg en halv million. Helt præcist var der i 1986 registreret 512.850 anmeldelser for overtrædelse af straffeloven. I et tilbageblik kunne man konstatere, at der var tale om ikke mindre end en femdobling i forhold til situationen i begyndelsen af 1960'erne, jf. figur 7.1, og når man spejlede sig i Interpols internationale kriminalstatistikker, fremstod Danmark – med 1 anmeldt straffelovsovertrædelse for hver 10 indbyggere – nu som et af de mest kriminalitetsbelastede samfund i verden. Samtidig viste analyser foretaget af Institut for Konjunkturanalyse, at vold og kriminalitet bekymrede to ud af tre danskere meget (Thulstrup m.fl. 2005 s. 80; se også figur 9.2).

Figur 7.1. Straffelovsovertrædelser der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark, 1960-1986.

Væksten i kriminaliteten i det forudgående tiår, fra 1976 til 1986, havde været langt stærkere end det tidligere tiår – 1966 til 1976 – der igen havde oplevet en stærkere vækst end fra 1956 til 1966. Denne tilsyneladende katastrofekurs og katastrofeplacering for kriminaliteten i Danmark inspirerede flere til

at kigge fremad: Hvordan ville det se ud ved årtusindeskiftet? I dag ved vi, hvordan det kom til at gå, men dengang var man henvist til at spå.

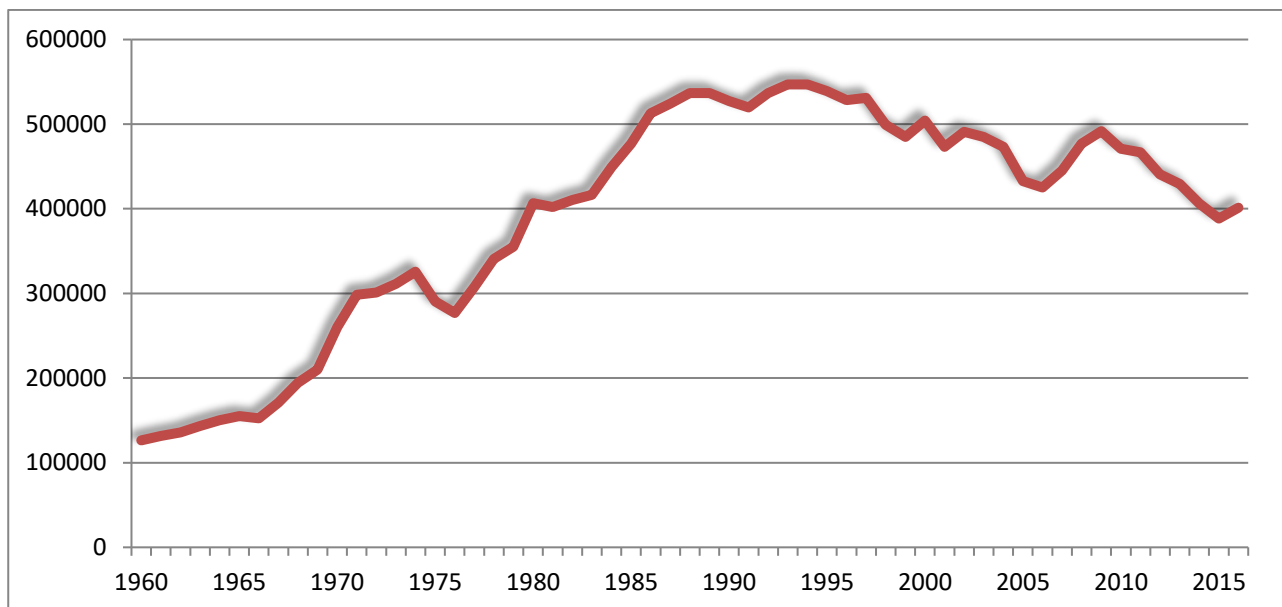
Således spåede den daværende rigspolitichef, at antallet af straffelovsovertrædelser i år 2000 ville være steget til mere end én million om året, altså en fordobling i forhold til 1986. Også to kultursociologer foretog en række fremskrivninger af kriminalitetens udvikling fra 1986 til år 2000, blandt andet en fremskrivning baseret på den forudsætning, at den gennemsnitlige stigningstakst fra 1960 til 1986 ville fortsætte (Blum & Porsager 1987). Samlet betød denne fremskrivning, ligesom Rigspolitichefens, en fordobling af de anmeldte straffelovsovertrædelser.

Fra kriminologisk hold blev der udarbejdet en konsekvensanalyse. Denne analyserede de mulige konsekvenser af ændringer i befolkningens størrelse, befolkningens alderssammensætning og samfundets urbaniseringsgrad – forhold som hidtil havde vist sig at have stærk sammenhæng med kriminalitetsniveauet (Balvig 1985a; 1987). Denne konsekvensanalyse førte til et meget anderledes resultat end de to vækstbaserede fremskrivninger, idet dens bud på udviklingen var, at der i år 2000 ikke ville være flere anmeldte straffelovsovertrædelser end i 1986, snarere noget færre (omkring 490.000).

7.2 Kriminalitetsudviklingen frem til 2016

Det faktisk antal anmeldte straffelovsovertrædelser i 2000 blev 504.250, et lille fald på 2 pct. i forhold til 1986. Perioden fra 1986 viste sig således at blive en periode med en meget anderledes kriminalitetsprofil end perioden fra midt i 1960'erne til midt i 1980'erne. Den stadige vækst blev afløst af først stagnation og senere et fald i de anmeldte straffelovsovertrædelser. Som det ses af figur 7.2, stagnerede antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser i perioden fra midt i 1980'erne til midt i 1990'erne på et niveau med mellem 500.000 og 550.000 årlige anmeldelser, hvorefter der fra midt i 1990'erne og frem til 2006 var en faldende tendens. Fra 2007 til 2009 steg antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser på ny – en stigning på 16 pct. Denne stigning blev efterfulgt af et fald på 21 pct. fra 2009 til 2015, mens der fra 2015 til 2016 er en stigning på 3 pct. Med undtagelse af år 2000 har antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser i alle årene i det nye årtusinde været under en halv million.

Figur 7.2. Straffelovsovertrædelser der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab, 1960-2016.

I 1987 blev der for første gang gennemført en undersøgelse af, hvorvidt danskerne inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet havde været udsat for tyveri, hærværk og/eller vold. Som det er fremgået af det tidligere, er der før 1987 foretaget andre offerundersøgelser – den første i 1971 – men i 1987 var det første gang, man i samme undersøgelse spurgte om udsathed for tre af de mest typiske og talrige traditionelle straffelovsovertrædelser – tyveri, hærværk og vold.⁴⁶

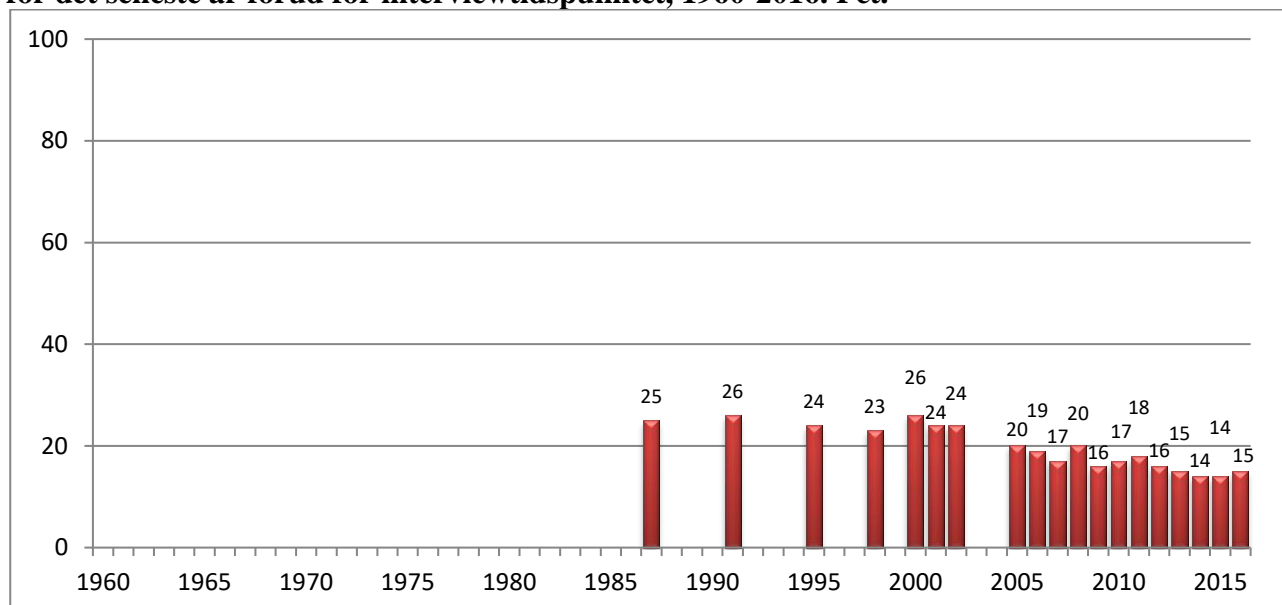
Undersøgelsen i 1987 viste, at en fjerdedel af befolkningen – 25 pct. – i løbet af et år blev udsat for tyveri, hærværk og/eller vold. Siden da er denne undersøgelse gentaget flere gange, jf. figur 7.3.

Fra 1987 til 2002 holdt den årlige andel, der havde været udsat for kriminalitet, sig på omkring de 25 pct., mens tendensen siden 2002 har været et fald. Niveauet i 2016 ligger således markant under tidligere tiders relativt høje niveau, og afspejler den faldende tendens i udsathed for kriminalitet.⁴⁷

⁴⁶ For en estimering af situationen forud for 1987 baseret på offerundersøgelserne 1971-1986, se Balvig, 2015, s. 7.

⁴⁷ Inklusive de estimerede hyppigheder for perioden 1971-86, jf. Balvig, 2015, s. 7.

Figur 7.3. Procent af befolkningen der har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 1960-2016. Pct.

At der forud for 1986-87 – således som udviklingen i de politiregistrerede straffelovsovertrædelser tyder på – kan være sket en stigning i danskernes samlede udsathed for kriminalitet, sandsynliggøres af en serie offerundersøgelser foretaget af AIM. Her er befolkningen blevet spurgt, om de "... inden for det sidste halve års tid har været udsat for nogen form for kriminalitet". Den første undersøgelse blev foretaget i 1976, hvor 9 pct. tilkendegav, at de havde været udsat for kriminalitet. I de tre følgende undersøgelser, alle fra 1980'erne, var procenterne henholdsvis 14 (1980), 15 (1982) og 14 (1984) (Andersen 1985b).

7.3 Kriminaliteten 2016

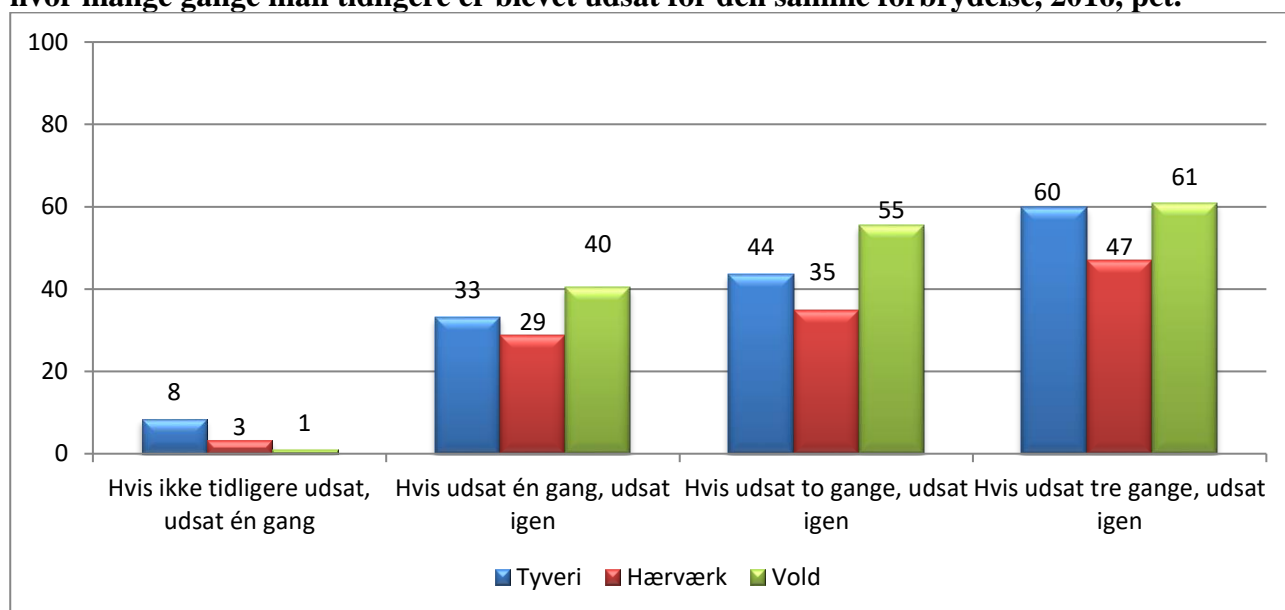
Som angivet i figur 7.3, har 15 pct. af de adspurgte 16-74-årige i befolkningen i 2016 oplyst, at de i løbet af de seneste 12 måneder forud for undersøgelsen har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk. I absolutte tal svarer det til 649.000 mennesker (mellem 610.000 og 689.000 med sikkerhedsintervaller).

Af de 649.000 personer, der har været ofre for kriminalitet, har 38 pct. været det mere end én gang i løbet af det seneste år forud for undersøgelsen. Denne reviktimiseringsandel angår langt flere, end man skulle forvente, hvis kriminaliteten ramte tilfældigt. Den forøgede risiko for reviktimisering gør sig gældende såvel med hensyn til risikoen for at blive udsat for en anden type forbrydelse som for at blive udsat for samme type forbrydelse flere gange.

Selv om der er en overrisiko for at blive udsat for andre typer af forbrydelser, når man er blevet udsat for én, er det dog langt de fleste af ofrene, der i løbet af et år alene udsættes for *enten* tyveri *eller* hærværk *eller* vold, nemlig 86 pct. af ofrene.

Knap ni ud af ti udsættes altså ”kun” for én type kriminalitet, mens en væsentlig andel – jf. ovenstående – udsættes flere gange for den samme. For de, der udsættes for flere typer af kriminalitet, er den mest udbredte ”kombination” tyveri og hærværk. Man kan forestille sig, at det her ofte drejer sig om to sider af samme kriminelle handling eller det samme forløb, eksempelvis et indbrud.

Figur 7.4. Procentvis risiko for i løbet af et år at blive udsat for en forbrydelse afhængig af, hvor mange gange man tidligere er blevet udsat for den samme forbrydelse, 2016, pct.

Det fremgår af figur 7.4, at reviktimiseringsrisikoen er stor for alle tre former for kriminalitet. Risikoen for at blive udsat for vold i løbet af et år er 1,6 pct., men hvis man har været udsat én gang, er der 40 procents risiko for, at man udsættes for vold igen inden for de samme 12 måneder. Har man været udsat to gange, er risikoen for, at man udsættes igen, 54 pct., og har man været udsat tre gange, er risikoen for på ny at blive udsat 59 pct.

Risikoen for at blive udsat for kriminalitet er størst for de 25-39-årige, mens de yngre og ældre i mindre grad udsættes for kriminalitet. Blandt de 16-24-årige drejer det sig om 18 pct., der er blevet udsat for kriminalitet i løbet af det forudgående år, mens det er 20 pct. af de 25-39-årige og 13 pct. af de 40-74-årige, jf. tabel 7.1.

Tabel 7.1. Ofre for kriminalitet fordelt efter køn og alder, 2016, pct.

	Mænd	Kvinder	Alle
16-24 år	20 %	16 %	18 %
25-39 år	22 %	18 %	20 %
40-74 år	15 %	10 %	13 %
I alt	18 %	13 %	15 %

I 2016 er 18 pct. af mændene udsat for kriminalitet over for 13 pct. kvinderne, jf. tabel 7.1, og denne forskel er statistisk signifikant. Bortset fra 2014, har der også tidligere år været en signifikant mindre andel af kvinder end mænd, der har været udsat for kriminalitet. Risikoen for reviktimisering er den samme for mænd og for kvinder – såvel i 2016 som i de tidligere år.

Sammenlagt er det 50 pct. af ofrene, der har anmeldt mindst én af de former for kriminalitet, de har været udsat for, til politiet, eller som politiet – ifølge ofret – på anden vis har fået nys om. Anmeldelsestilbøjeligheden stiger med alderen, jf. tabel 7.2. Hvor 43 pct. af de 16-24-årige har anmeldt, er det 51 pct. af de 25-39-årige og 53 pct. af de 40-74-årige. Anmeldelsestilbøjeligheden i den yngste aldersgruppe er statistisk signifikant lavere end for de 40-74-årige.

Tabel 7.2. Ofre for kriminalitet fordelt efter aldersgrupper og anmeldelse til politiet, 2016, pct.

	Anmeldt	Ikke anmeldt	I alt
16-24 år	43 %	57 %	100 %
25-39 år	51 %	49 %	100 %
40-74 år	53 %	47 %	100 %
Alle	50 %	50 %	100 %

7.4 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for kriminalitet

Resultaterne af en række regressionsanalyser vedrørende *udsathed for kriminalitet* fremgår af bilagstabel 7.1 og 7.2 (start- og slutmodel). I årene 2014-16 var 14,6 pct. udsat for enten vold, tyveri eller hærværk inden for det seneste år.⁴⁸

Slutmodellen viser, at følgende variable bidrager til at forklare risikoen for at blive udsat for kriminalitet: *køn, alder, familietype, beskæftigelse hvor tit man går ud for at feste eller more sig, og ejerskab af butik eller virksomhed.*

⁴⁸ Regressionsanalysen omfatter alene perioden siden 2014, hvor der blev inkluderet spørgsmål vedr. etnicitet i offerundersøgelsen.

Konkret viser tabellen følgende om risikoen for at blive udsat for kriminalitet:

- Mænd er mere udsatte for kriminalitet end kvinder.
- De 25-39-årige er mere udsatte end personer, der yngre og ældre.
- Enlige med og uden børn har større risiko for at blive udsat for kriminalitet sammenlignet med øvrige familietyper.
- Pensionister er mindre udsatte end arbejdsløse og personer i beskæftigelse, mens studerende er mere udsatte.
- De, der går ud for at more sig og feste mindst én gang ugentligt, er mere udsatte end dem, der gør det sjældnere.
- De, der har en butik eller en virksomhed, er mere udsatte for kriminalitet end andre.

I forhold til de tidligere regressionsanalyser fremgår det, at det især er de variable, der har betydning for risikoen for at blive udsat for tyveri, der genfindes her ved den samlede analyse af udsathed for kriminalitet. Dette er ikke overraskende, da det er den form for kriminalitet, flest er udsat for.

Kriminalitet retter sig ofte mod ting, hvilket også ses af, at ejerskab af butik eller virksomhed, påvirker risikoen for at blive udsat for kriminalitet.

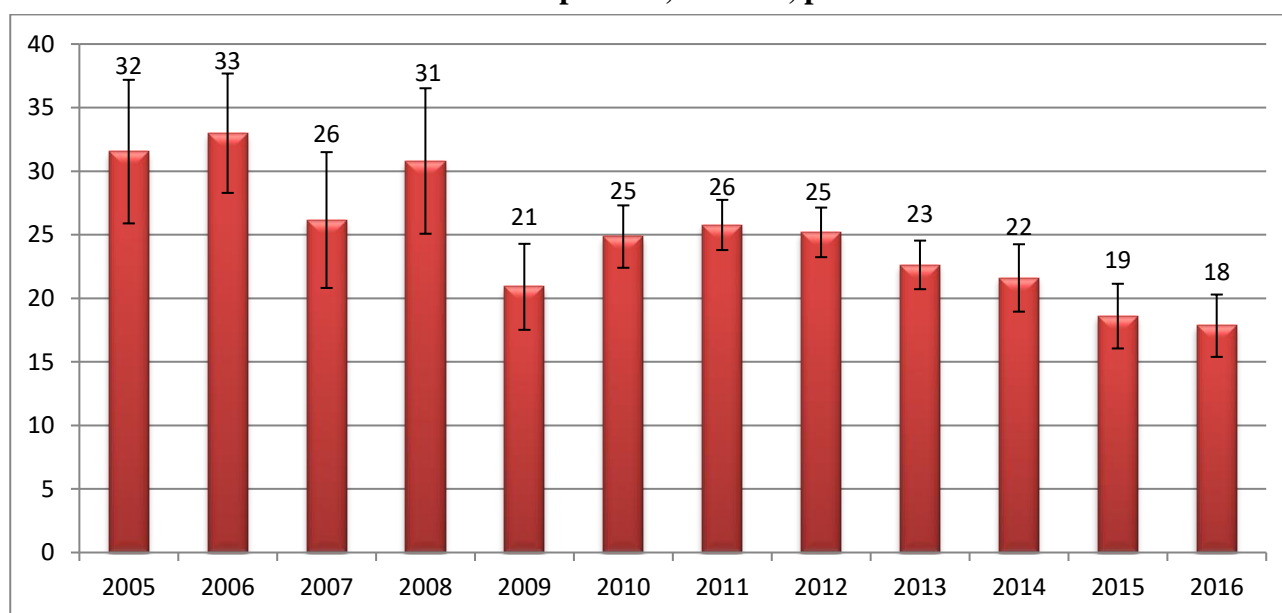
Også livsstilsvariablene bidrager til at forklare den samlede udsathed for kriminalitet.

8. UDSATHED BLANDT DE 16-24-ÅRIGE

I nærværende rapport er det valgt at inkludere en analyse, der alene omhandler udsathed for kriminalitet blandt de unge. Analysen omfatter udsathed for henholdsvis tyveri, vold og hærværk for de 16-24-årige. Nogle af resultaterne fremgår tillige af de tidligere kapitler i rapporten.

Figur 8.1 viser udviklingen i andelen af de 16-24-årige, der har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk inden for det seneste år. Resultaterne i figuren inkluderer sikkerhedsintervaller, og det fremgår, at de unges risiko for at blive udsat for kriminalitet har været faldende i perioden fra 2005 til 2016. Således er andelen af de 16-24-årige, der inden for det seneste år har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk 18 pct. i 2016, hvilket er den laveste andel i perioden. Denne andel er signifikant lavere end andelen for perioden som helhed.

Figur 8.1. Procent af de 16-24-årige der har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 2005-16, pct.

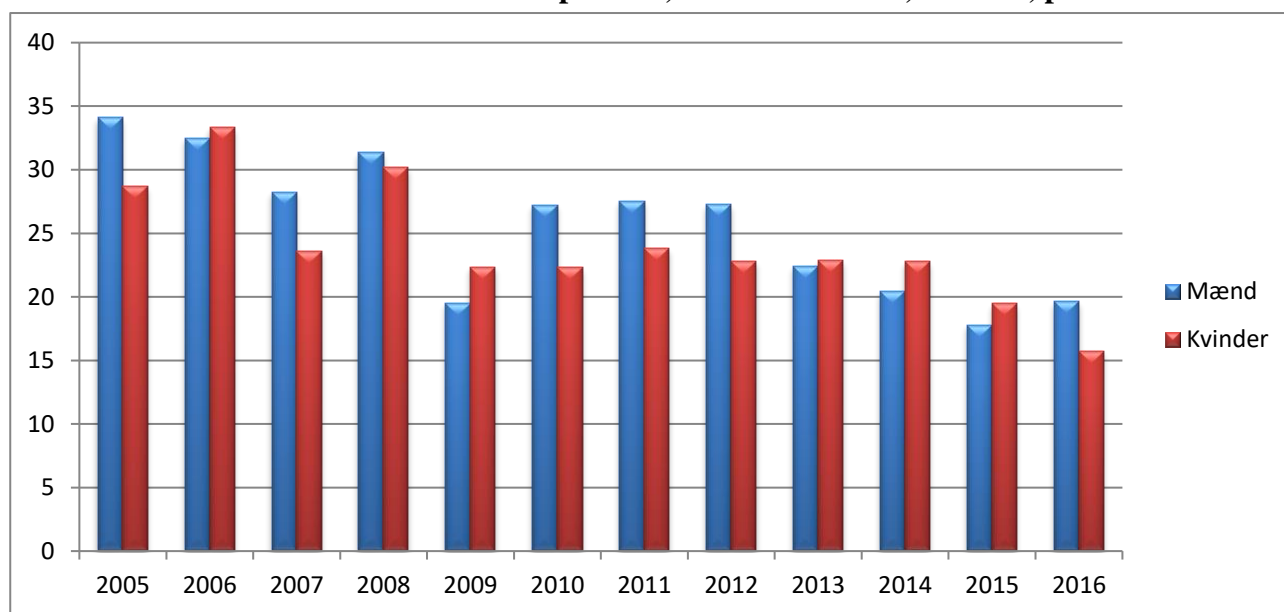
For udviklingen i udsathed for henholdsvis tyveri, vold og hærværk ses en tilsvarende udvikling. Det er således ikke blot én af de tre kriminalitetsformer, der trækker udviklingen i nedadgående retning, men alle tre, jf. senere. Idet der er en tendens til, at unge begår kriminalitet mod andre unge, korreponderer denne udvikling med det markant fald i ungdomskriminaliteten, der er sket inden for de seneste ti år (Kyvsgaard 2017b).

Betrages kønnenes udsathed for tyveri, vold og/eller hærværk fra 2005 til 2016, er andelen af udsatte mænd i aldersgruppen 16-24 år samlet set 25 pct., mens det for kvinders vedkommende er 23 pct.

Dermed er de unge mænd lidt, men dog statistisk signifikant, mere udsatte end unge kvinder. Dog ses der, jf. figur 8.2, et lidt skiftende mønster, og i de senere år er der en tendens til, at udsathedet blandt unge mænd og kvinder nærmer sig hinanden.

Af figuren fremgår desuden, at mindskningen i de unges udsathed for kriminalitet fra 2005 til 2016 gør sig gældende for begge køn.

Figur 8.2. Procent af de 16-24-årige der har været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, fordelt efter køn, 2005-16, pct.

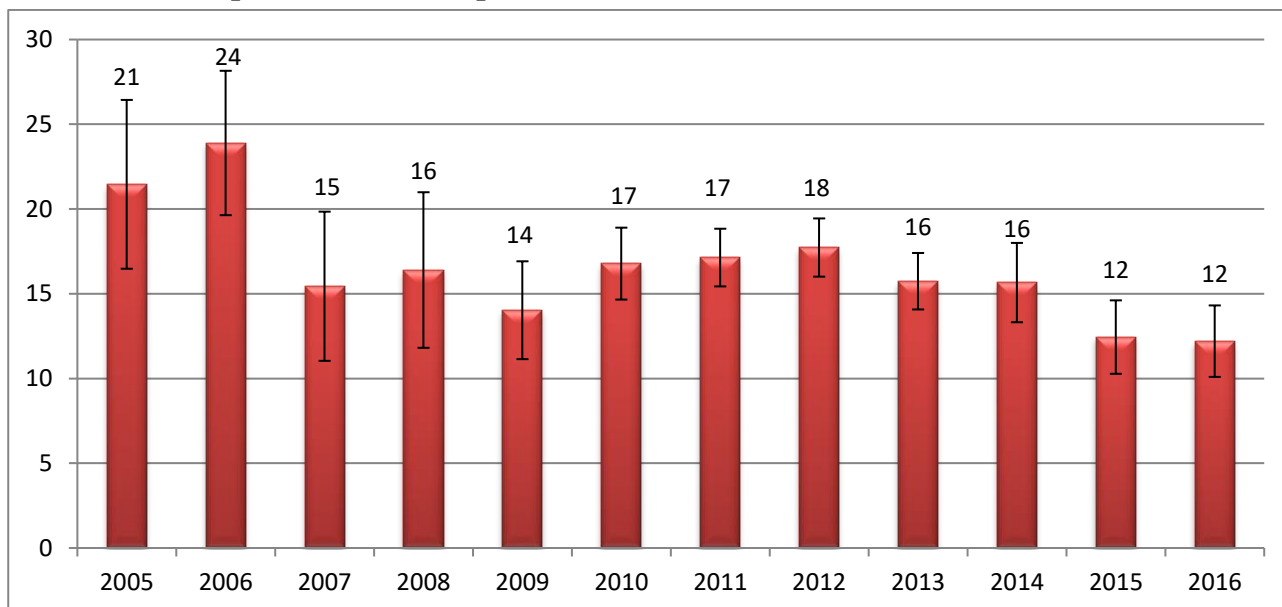
I 2016 var det 43 pct. af ofrene mellem 16 og 24 år, der havde anmeldt mindst én af de former for kriminalitet, de havde været udsat for til politiet, hvilket var signifikant lavere end for de 25-74-årige, hvor godt halvdelen politianmeldte den kriminalitet, de havde været udsat for.

Set over hele perioden 2005-16 har de unge kvinder haft en signifikant højere anmeldelsestilbøjelighed end de unge mænd (45 over for 41 pct.). I 2016 er der dog ingen statistisk signifikant forskel i kønnes anmeldelsestilbøjelighed (42 over for 43 pct.).

8.1 Udvikling i udsathedet for tyveri blandt de 16-24-årige.

Andelen af unge, der har været udsat for tyveri, udgjorde i de to seneste år, 2015 og 2016, 12 pct., hvilket er de laveste andele i hele perioden og signifikant lavere end for perioden som helhed, jf. figur. 8.3.

Figur 8.3. Procent af de 16-24-årige der har været udsat for tyveri inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 2005-16, pct.

Set over hele perioden er der, jf. tabel 8.1. ikke en tydelig kønsmæssig forskel i udsathed for tyveri blandt de 16-24-årige.

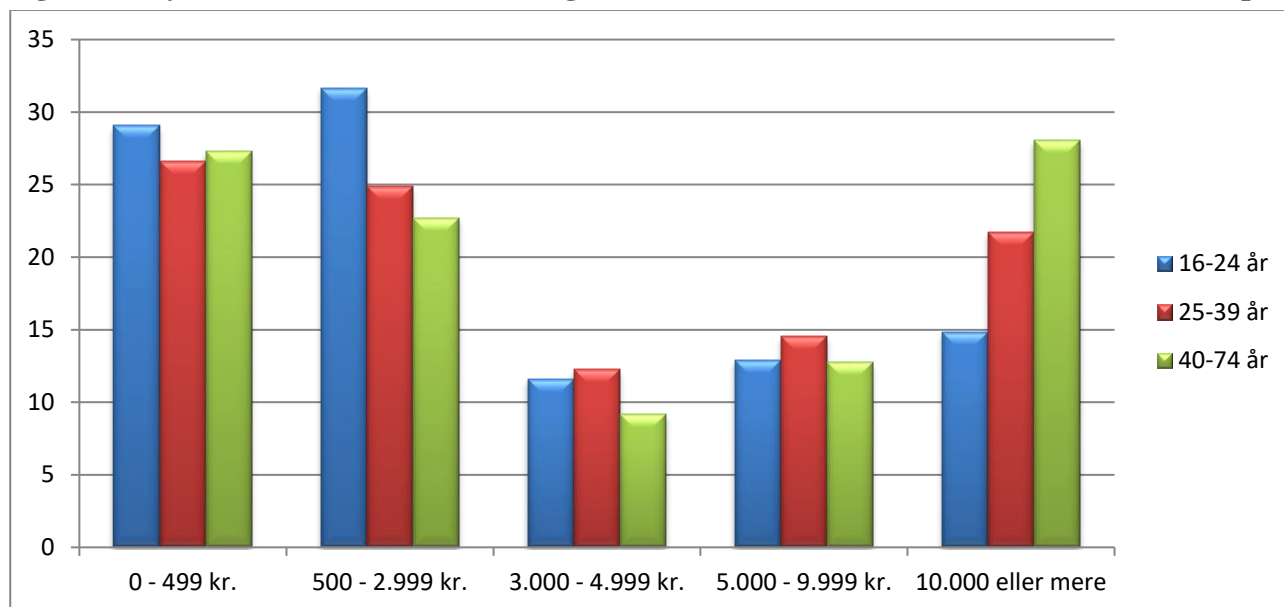
Tabel 8.1. Tyveriofre mellem 16 og 24 år fordelt efter køn, 2005-16, pct.

	Mænd	Kvinder	Alle
2005	26 %	16 %	21 %
2006	21 %	26 %	24 %
2007	14 %	17 %	15 %
2008	12 %	22 %	16 %
2009	12 %	16 %	14 %
2010	17 %	17 %	17 %
2011	17 %	17 %	17 %
2012	19 %	16 %	18 %
2013	14 %	17 %	16 %
2014	14 %	17 %	16 %
2015	12 %	13 %	12 %
2016	13 %	11 %	12 %

Værdien af det stjålne er generelt lavere for de 16-24-årige ofre end for ofre i de øvrige aldersgrupper, jf. figur 8.4. Da anmeldelsestilbøjeligheden hænger nøje sammen med værdien af det stjålne, kan

dette tænkes at være en del af forklaringen på, at de unges anmeldelsestilbøjelighed ved tyveri er lavere end de øvrige aldersgrupper, jf. figur 3.6 i kapitlet om tyveri.

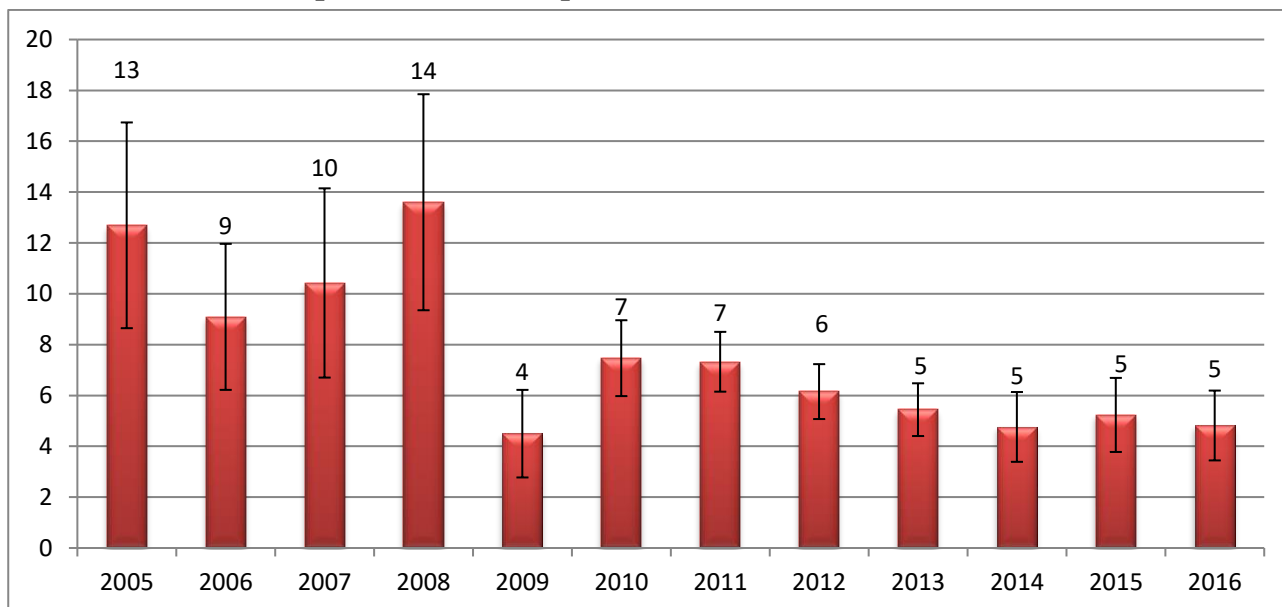
Figur 8.4. Tyveriofre fordelt efter alder og de umiddelbare økonomiske skader, 2005-2016, pct.

8.2 Udviklingen i udsathed for hærværk blandt de 16-24-årige

For så vidt angår de unges udsathed for hærværk, er der ligeledes en faldende tendens i perioden 2005-2016, jf. figur 8.5. Andelen af unge, der har udsat for hærværk i 2016, er signifikant lavere end andelen, der har været udsat for hærværk i perioden som helhed. Det fremgår dog også af figuren, at andelen af udsatte har været lav i de seneste år, og at den især i de første undersøgelsesår var ganske høj.

Figur 8.5. Procent af de 16-24-årige der har været udsat for hærverk inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 2005-16, pct.

Set over hele perioden er der, jf. tabel 8.2., ikke en tydelig kønsmæssig forskel i udsathed for hærverk blandt de 16-24-årige. I 2016 var 6 pct. af mændene i alderen 16-24 år og 4 pct. af kvinderne i samme aldersgruppe udsat for hærverk.

Tabel 8.2. Hærværksofre mellem 16 og 24 år fordelt efter køn, 2005-16, pct.

	Mænd	Kvinder	Alle
2005	12 %	13 %	13 %
2006	12 %	7 %	9 %
2007	11 %	9 %	10 %
2008	16 %	10 %	14 %
2009	4 %	5 %	5 %
2010	8 %	6 %	7 %
2011	8 %	6 %	7 %
2012	5 %	7 %	6 %
2013	6 %	5 %	5 %
2014	5 %	4 %	5 %
2015	5 %	6 %	5 %
2016	6 %	4 %	5 %

Der er i offerundersøgelsen spurgt til, hvilke ejendele hærværket var rettet imod. Set over hele perioden 2005-16 var de ødelagte og beskadigede genstande blandt de 16-24-årige ofre i 35 pct. af tilfældene offerets cykel, jf. tabel 8.3. Denne andel er signifikant større blandt de unge ofre mellem 16 og 24 år end blandt de 25-74-årige ofre, hvor kun 11 pct. af hærværkstilfældene angår offerets cykel. For de 16-24-årige var også en signifikant større andel af hærværkstilfældene rettet mod offerets knallert (6 pct.), hvorimod dette blot var tilfældet i 1 pct. af hærværkstilfældene blandt de 25-74-årige. Modsat gjaldt 34 pct. af hærværkstilfældene blandt de unge offerets bil, hvilket er en signifikant lavere andel end blandt de ældre aldersgrupper, hvor disse tilfælde udgør 56 pct.

Tabel 8.3. De ejendele hærværket er rettet imod for de 16-24-årige, 2005-2016.

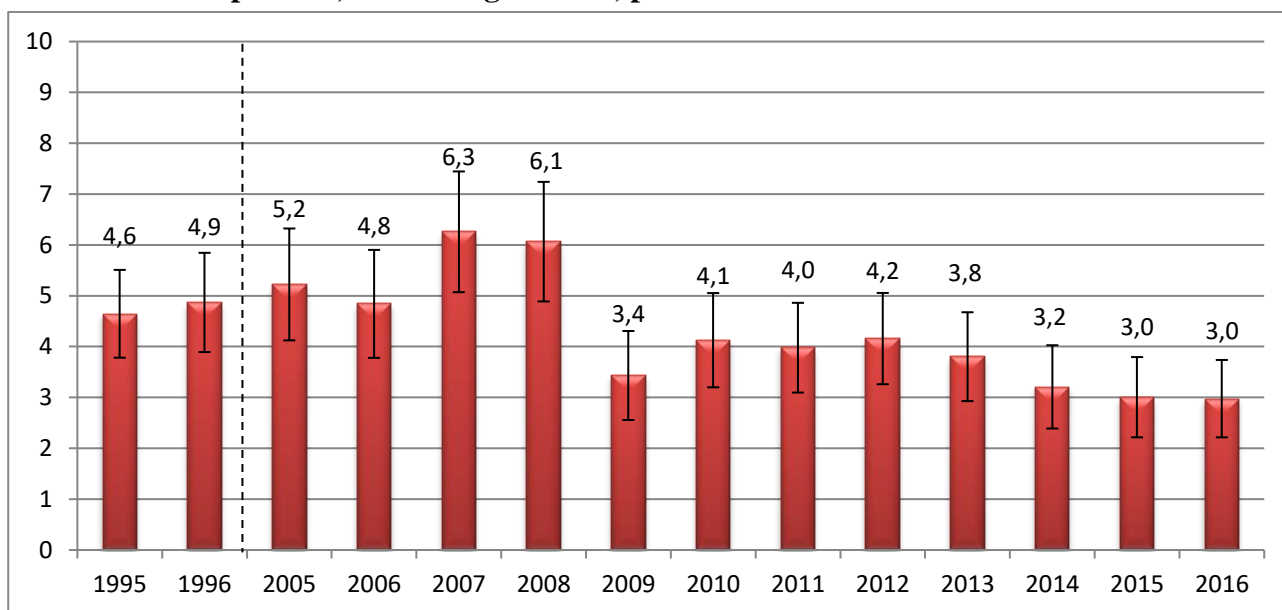
	Andel
Bil	34 %
Motorcykel	1 %
Knallert	6 %
Cykel	35 %
Hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor	14 %
Båd/skib	0 %
Garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl	3 %
Min arbejdsplads	1 %
Mit sommerhus/fritidshus	1 %
Andet	5 %
I alt	100 %

I lighed med det generelle billede er de unges anmeldelsestilbøjelighed ved hærværk lavere end for de øvrige aldersgrupper. Set over hele perioden 2005-16 anmeldte 35 pct. af de unge ofre for hærværk dette til politiet mod henholdsvis 41 pct. blandt de 25-39-årige og 50 pct. blandt dem over 40 år. Dette er formodentligt også relateret til den gennemsnitlige økonomiske omkostning pr. hærværkstilfælde, som er markant lavere blandt de 16-24-årige end blandt de ældre aldersgrupper. I hele perioden 2005-16 beløber den gennemsnitlige skade pr. hærværkstilfælde sig til 4.000 kr. for de unge, mens dette gennemsnit er på 7.500 kr. for de 25-74-årige.

8.3 Udviklingen i udsathed for vold blandt de 16-24-årige

Unge udsathed for vold har varieret i perioden 1995-96 og 2005-16, men samlet set har de unges udsathed været faldende de seneste år, jf. figur 8.6. Figuren, der også inkluderer sikkerhedsintervaller, viser, at de unges udsathed for vold er på det laveste niveau for hele perioden (3 pct.) i 2015 og 2016. Denne andel er signifikant lavere end for perioden som helhed.

Figur 8.6. Procent af de 16-24-årige der har været udsat for vold inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 1995-96 og 2005-16, pct.

Til trods for faldet i andelen af de 16-24-årige, der er udsat for vold, er det stadig en stor del af de unge, der udsættes for vold, sammenlignet med andre aldersgrupper, jf. kapitlet om vold.

Betragtes kønnenes udsathed samlet set i perioderne 1995-96 og 2005-16, er andelen af mænd mellem 16 og 24 år, der udsættes for vold 6 pct., mens andelen af udsatte kvinder i samme aldersgruppe er næsten den halve, nemlig 3 pct. Udviklingen viser, at for begge køn er udsatheden størst omkring år 2007, hvorefter der ses en faldende tendens, jf. tabel 8.4.

Tabel 8.4. Procent af de 16-24-årige der har været udsat for vold indenfor det seneste år forud for interviewtidspunktet fordelt på offerets køn, 1995-96 og 2005-16, pct.

	Mænd	Kvinder	Alle
1995	6,7 %	2,5 %	4,6 %
1996	7,2 %	2,5 %	4,9 %
2005	6,5 %	3,9 %	5,2 %
2006	7,1 %	2,5 %	4,8 %
2007	8,7 %	3,9 %	6,3 %
2008	8,4 %	3,6 %	6,1 %
2009	4,3 %	2,6 %	3,5 %
2010	5,7 %	2,5 %	4,1 %
2011	6,0 %	1,8 %	3,9 %
2012	5,4 %	2,8 %	4,2 %
2013	4,9 %	2,9 %	3,9 %
2014	3,3 %	3,1 %	3,2 %
2015	4,0 %	1,9 %	3,0 %
2016	3,3 %	2,5 %	2,9 %

Det gennemsnitlige antal voldsepisoder pr. voldsoffer er i hele perioden for de 16-24-årige 2,0, mens det er på 2,3 for ofre i alderen 25 til 74 år. Mens de unge i højere grad end de ældre udsættes for vold, er ofrene til gengæld mindre i risiko for reviktimisering.

Gerningsstedet for den vold, de 16-24-årige er udsat for, adskiller sig på flere områder fra det generelle billede, der fremgår af det tidligere i kapitlet om vold. Tydeligst er det, at de unge mellem 16 og 24 år i langt mindre grad end de ældre aldersgrupper er udsat for vold i tilknytning til arbejde/uddannelse.⁴⁹ Således udgør denne type vold kun 6 pct. af alle voldstilfælde for de 16-24-årige set over hele perioden, hvorimod denne andel er 28 pct. for de 25-74-årige. Modsat er de unge i højere grad end de ældre udsat for værtshusvold eller vold på offentlige steder, idet dette gælder henholdsvis 23 pct. og 54 pct. af alle voldsepisoder blandt til 16-24-årige set over hele perioden, mens andelen for de 25-74-årige er henholdsvis 10 pct. og 39 pct.

⁴⁹ Kategorien arbejde/uddannelse er en samlet kategori.

For så vidt angår voldens tidsmæssige fordeling over ugedage, er volden mod de 16-24-årige i højere grad end volden mod de ældre centreret omkring weekenden. Således foregik 68 pct. af alle voldstilfælde mod de unge i 2016 enten fredag eller lørdag, hvorimod denne andel var 41 pct. for de 25-74-årige. Forskellen er statistisk signifikant.

I 2016 foregik godt halvdelen (52 pct.) af de voldsepisoder, de 16-24-årige var udsat for, mellem midnat og kl. 6 om morgenen, mens denne andel er signifikant lavere (23 pct.) for de 25-74-årige.

På baggrund af ovenstående ses ikke uventet en særlig stærk sammenhæng mellem indtagelse af alkohol og voldsudsathed for de unges vedkommende. I 2016 angav 63 pct. af ofrene mellem 16 og 24 år selv at have været påvirket af alkohol, da voldsepisoden fandt sted, og samtidig angav de, at tilsvarende var tilfældet for gerningspersonerne i 55 pct. af hændelserne. Disse andele er væsentligt og statistisk signifikant højere end for de ældre aldersgrupper, hvor 29 pct. af de 25-74-årige angiver, at de selv var påvirket af alkohol ved voldsepisoden, mens de vurderer, at dette gjorde sig gældende for 33 pct. af gerningspersonerne.

Dette tegner således et billede af, at voldsepisoderne blandt unge mellem 16 og 24 år typisk har en noget anden karakter end blandt de ældre aldersgrupper. Den foregår oftest på offentlige steder og udspiller sig oftest i weekenden og i nattetimerne, hvor de unge går i byen og drikker alkohol.

Med hensyn til voldens alvorlighedsgrad tegner der sig et lidt broget billede. Over hele perioden 1995-96 og 2005-16 medførte 56 pct. af voldsepisoderne blandt de 16-24-årige synlige skader, hvorimod dette var tilfældet for 49 pct. af voldsepisoderne blandt de ældre aldersgrupper, en forskel der er statistisk signifikant. Voldsepisoder med ofre i alderen 16-24 år var i langt højere grad end de øvrige voldstilfælde begået af mere end én gerningsperson. Mens 51 pct. af voldsepisoderne blandt de unge mellem 16 og 24 år var begået af mere end én gerningsperson, var dette tilfældet for 29 pct. af de voldsepisoder, som de 25-74-årige var udsat for. Til gengæld var andelen af voldsepisoder, hvor der anvendtes våben eller andre redskaber, signifikant lavere blandt de unge end for de 25-74-årige. Ses på offerets vurdering af alvorlighedsgraden af den vold, som de var udsat for, er der en tendens til, at færre blandt de unge end blandt de øvrige aldersgrupper opfatter volden som meget alvorlig. Fra 2005-2016 var det samlet set 19 pct. af de 16-24-årige, der opfattede den vold, de havde været udsat for, som meget alvorlig, mod henholdsvis 27 og 34 pct. blandt de 25-39-årige og de 40-74-årige. Der er ikke en tydelig aldersmæssig forskel i andelen, der vurderer den vold, de har været udsat for, som kriminel. Denne andel er på cirka 55 pct. for alle aldersgrupper.

For de 16-24-årige blev 39 pct. af voldsepisoderne i hele perioden 1995-96 og 2005-2016 anmeldt til politiet, eller politiet fik kundskab om voldsepisoderne på anden vis. Det samme gjaldt for 44 pct. af

voldsepisoderne blandt de 25-39-årige og 46 pct. blandt de 40-74-årige. Den lavere anmeldelsestilbøjelighed blandt de unge kan tænkes at hænge sammen med voldsepisodernes karakter, herunder at det relativt ofte foregår i sammenhæng med alkoholindtag.

8.4 Forhold der påvirker risikoen for at blive udsat for kriminalitet blandt de 16-24-årige

Resultaterne af de regressionsanalyser, der vedrører *de unges udsathed for kriminalitet*, fremgår af bilagstabel 8.1 og 8.2 (start- og slutmodel). Det bemærkes, at det på grund af de unges alder er fravalgt at inkludere oplysninger om indkomst og beskæftigelse i denne regressionsmodel. I årene 2014-16 var 19,3 pct. af de unge mellem 16 og 24 år udsat for enten vold, tyveri eller hærværk inden for det seneste år.⁵⁰

Slutmodellen viser, at følgende variabel bidrager til at forklare risikoen for at blive udsat for kriminalitet for denne aldersgruppe: *hvor tit man er hjemmefra om aftenen*.

Konkret viser tabellen følgende om risikoen for at blive udsat for kriminalitet blandt de 16-24-årige:

- De, der er hjemmefra om aftenen mindst én gang ugentligt, er mere udsatte end dem, der gør det sjældnere.

⁵⁰ Regressionsanalysen omfatter alene perioden siden 2014, hvor der blev inkluderet spørgsmål vedr. etnicitet i offerundersøgelsen.

9. BEFOLKNINGENS ANGST OG BEKYMNING FOR KRIMINALITET

Ved gennemgangen af de enkelte former for kriminalitet er det omtalt, i hvilket omfang kriminaliteten har medført fysiske eller økonomiske skader, og – i forhold til tvangssamleje – hvorvidt hændelsen har haft betydning for ofrets liv. Det er imidlertid også af interesse at vide, hvor stor en del af befolkningen der er bekymrede eller angste for kriminalitet, uanset om de har været udsat for kriminalitet eller ej, og hvordan udviklingen i bekymringen og angsten er.

9.1 Demografi og angst for kriminalitet 2016

Spørgsmålet om angst for kriminalitet er belyst i undersøgelsen ved, at de interviewede er blevet spurgt, om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet er noget, de ofte tænker på. De, der svarer, at de næsten hele tiden eller ofte tænker på denne risiko, er dem, der traditionelt og også i det følgende anses for at være angste for kriminalitet. I 2016 drejede det sig om 14 pct.

Tabel 9.1. Svarpersoner fordelt efter køn og efter, i hvilket omfang de tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 2016, pct.

	Mand	Kvinde	I alt
Næsten hele tiden	2 %	3 %	2 %
Ofte	9 %	13 %	11 %
Af og til	24 %	35 %	29 %
Sjældent	42 %	37 %	40 %
Aldrig	23 %	12 %	18 %
Alle	100 %	100 %	100 %

Der er en klar signifikant forskel mellem andelen af mænd og kvinder, som er angste for kriminalitet, idet det drejer sig om 16 pct. af kvinderne over for 11 pct. af mændene, jf. tabel 9.1. Hvor det kun er 12 pct. af kvinderne, der siger, at de aldrig er bange for at blive udsat for kriminalitet, er det 23 pct. af mændene.

Tabel 9.2. Svarpersoner fordelt efter alder og efter, i hvilket omfang de tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 2016, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	I alt
Næsten hele tiden	2 %	2 %	3 %	2 %
Ofte	9 %	11 %	12 %	11 %
Af og til	27 %	28 %	31 %	29 %
Sjældent	41 %	40 %	39 %	40 %
Aldrig	21 %	19 %	16 %	17 %
Alle	100 %	100 %	100 %	100 %

Af tabel 9.2 fremgår det, at forskellene mellem aldersgrupperne ikke er særligt store med hensyn til angst for kriminalitet. Dog er der en statistisk signifikant lavere andel af de 16-24-årige end af de 40-74-årige, som er angste for kriminalitet.

9.2 Udsathed og angst for kriminalitet

De, der har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år, tænker generelt mere på risikoen for på ny at blive udsat for kriminalitet, end andre gør, jf. tabel 9.3. Mens 13 pct. af dem, der ikke har været udsat for kriminalitet, næsten hele tiden eller ofte tænker på denne risiko, drejer det sig om 23 pct. af dem, der har været udsat for kriminalitet, hvilket er en signifikant højere andel. Det skal dog understreges, at det på det foreliggende grundlag ikke kan vides, i hvilken udstrækning sammenhængen eventuelt (også) går den anden vej: At det især er de mennesker, der med mere eller mindre god grund er ængstelige for at blive udsat for kriminalitet, som faktisk udsættes.

Tabel 9.3. Svarpersoner fordelt efter udsathed for kriminalitet og efter, i hvilket omfang de tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 2016, pct.

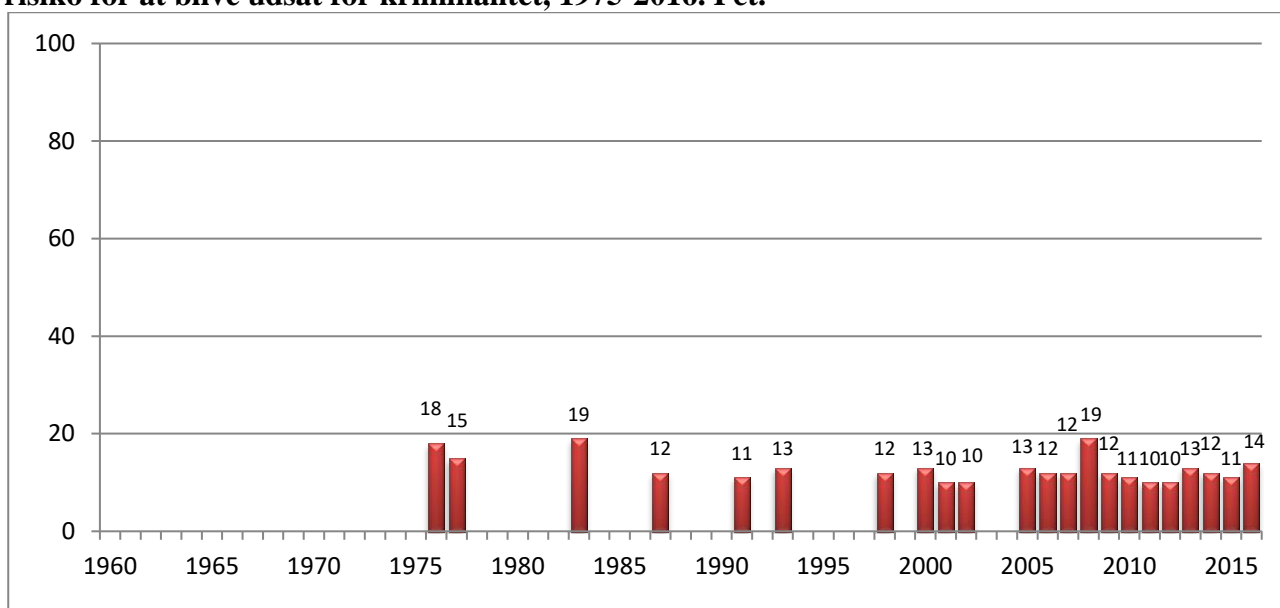
	Ikke udsat	Udsat	I alt
Næsten hele tiden	2 %	5 %	2 %
Ofte	11 %	18 %	11 %
Af og til	29 %	31 %	29 %
Sjældent	41 %	33 %	40 %
Aldrig	18 %	12 %	17 %
Alle	100 %	100 %	100 %

Det er undersøgt, om forskellen mellem de udsattes og de ikke udsattes grad af ængstelighed varierer i forhold til arten af den kriminalitet, de har været udsat for. Det viser sig ikke at være tilfældet, da alle, der har været udsat for en af de forskellige former for kriminalitet, signifikant hyppigere er angste sammenlignet med dem, der ikke har været udsat for disse forbrydelser.

9.3 Udviklingen i angst for kriminalitet

Figur 9.1. viser udviklingen i befolkningens angst for kriminalitet. De tre første målinger, der er foretaget i Danmark – det var i 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne – viste, at 15-19 pct. var ængstelige, dvs. tænkte ofte eller næsten hele tiden på risikoen for at blive udsat for kriminalitet. I perioden fra 1987 til 2016 har andelen af ængstelige danskere ligget på et signifikant lavere niveau, idet det ved langt de fleste målinger er mellem 10 og 13 pct. af den voksne befolkning, der har angivet at være angste for at blive udsat for kriminalitet.⁵¹

Figur 9.1. Procent af befolkningen der næsten hele tiden eller ofte tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, 1975-2016. Pct.

I 2016 var andelen, der ofte eller næsten hele tiden tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet, som nævnt 14 pct. Der ses altså en stigning i befolkningens bekymring for kriminalitet i 2016 set i forhold til de seneste otte år. Denne stigning er statistisk signifikant.

⁵¹ Stigningen i 2008 er antagelig relateret til dels nogle sociale uroligheder og dels den 'rockerkrig', der startede det år. I 2008 blev respondenterne kun spurgt om angst for kriminalitet to gange årligt – netop på tidspunkter i forlængelse af de nævnte hændelser. Siden da er spørgsmålet om angst for kriminalitet indgået i alle månedlige undersøgelser.

Tabel 9.5. Respondenter fordelt efter år og bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2005-2016, pct.

	Næsten hele tiden	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	Alle
2005	2 %	11 %	26 %	40 %	22 %	100 %
2006	1 %	11 %	21 %	40 %	27 %	100 %
2007	2 %	10 %	20 %	39 %	29 %	100 %
2008	3 %	16 %	24 %	35 %	22 %	100 %
2009	3 %	10 %	18 %	34 %	36 %	100 %
2010	2 %	9 %	17 %	34 %	37 %	100 %
2011	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %
2012	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %
2013	2 %	11 %	24 %	39 %	25 %	100 %
2014	2 %	10 %	24 %	40 %	24 %	100 %
2015	2 %	9 %	25 %	42 %	22 %	100 %
2016	2 %	11 %	29 %	40 %	17 %	100 %

Tabel 9.5 viser udviklingen de seneste 12 år. Det fremgår, at andelen, der aldrig tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet, var relativ høj i 2009-12. Denne tendens fortsætter dog ikke i 2013-16, hvor andelen, der aldrig bekymrer sig for at blive udsat for kriminalitet, er mindsket og i 2016 er på det laveste niveau for hele perioden.

9.4 Forhold der påvirker risikoen for angst for kriminalitet

Resultaterne af en regressionsanalyse af, hvad der har sammenhæng med angst for at blive udsat for kriminalitet, er gengivet i bilagstabel 9.1 og 9.2 (start- og slutmodel). Samlet var det 12,1 pct. af befolkningen, som i årene 2014-16⁵² angav at de ”ofte” eller ”næsten hele tiden” tænker på risikoen for at blive udsat for kriminalitet.

Af slutmodellen fremgår det, at *køn, alder, indkomst, familietype, beskæftigelse, herkomst, hvor tit man er hjemmefra om aftenen, hvor tit man går ud for at feste eller more sig, samt om man har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år*, er relateret til angsten for at blive udsat for kriminalitet:

⁵² Regressionsanalyserne omfatter alene perioden siden 2014, hvor der blev inkluderet spørgsmål om etnicitet i offerundersøgelsen.

- Mænd er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end kvinder.
- Personer i aldersgruppen 25-39 år er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end de øvrige aldersgrupper.
- Personer med en indkomst på 240.000 kr. eller derover er mindre angste end dem med lavere indkomster.
- Enlige uden børn er mindre angste end personer i parforhold, enlige med børn, samt andre familietyper.
- Arbejdsløse, pensionister, selvstændige erhvervsdrivende og faglærte er mere angste for kriminalitet end de øvrige beskæftigelsesgrupper.
- Personer af anden herkomst end dansk er mere angste for kriminalitet end personer af dansk herkomst.
- De, der ugentligt eller oftere er hjemmefra om aftenen, er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet end dem, der sjældnere er det.
- De, der ugentligt eller oftere går ud for at feste eller more sig, er mindre angste for at blive udsat for kriminalitet, end personer der sjældnere går ud.
- De, der har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år, er mere angste for at blive udsat herfor end dem, der ikke har været udsat for kriminalitet.

Analysen viser, at angsten for kriminalitet i særlig grad påvirkes af personens køn, høj indkomst, og af, hvorvidt personen har været udsat for kriminalitet.

Det er umiddelbart bemærkelsesværdigt, at de, der ofte går ud om aftenen, er mindre angste end dem, der ikke gør det, da disse også er mere udsatte end andre. Omvendt kan netop angsten vel netop formodes at få en del mennesker til at afholde sig fra at gå ud.

9.5 Den samfundsmæssige bekymring for kriminalitet

I 1985 påbegyndte Institut for Konjunktur-Analyse en måling af danskernes bekymringer og inkluderede heri et spørgsmål, der lyder: Hvor meget bekymrer du dig for vold og kriminalitet i samfundet? Målingen, der blev foretaget fire gange årligt, er senere overtaget af andre analyseinstitutter.⁵³ Frem

⁵³ I 2009 gik Institut for Konjunktur-Analyse sammen med Catinét og blev til Canitét-IFKA. I juli 2010 overtog Voxmeter denne analysevirksomhed.

til midten af år 2000 omfattede hver måling 600 respondenter, men siden da cirka 1.100 pr. måling, hvilket vil sige omkring 4.400 respondenter på årsbasis.

Da disse målinger ikke længere gennemføres af analyseinstitutter på en måde, der er sammenlignelig med de tidligere, blev det i 2015 besluttet at lade spørgsmålet indgå i offerundersøgelsen. Den indgik første gang i oktober 2015 og er siden indgået i hver af de månedlige undersøgelser. Spørgsmålet er altså stillet i samtlige måneder i 2016, hvilket betyder, at i alt ca. 12.100 personer har besvaret spørgsmålet om bekymring for kriminalitet i 2016.

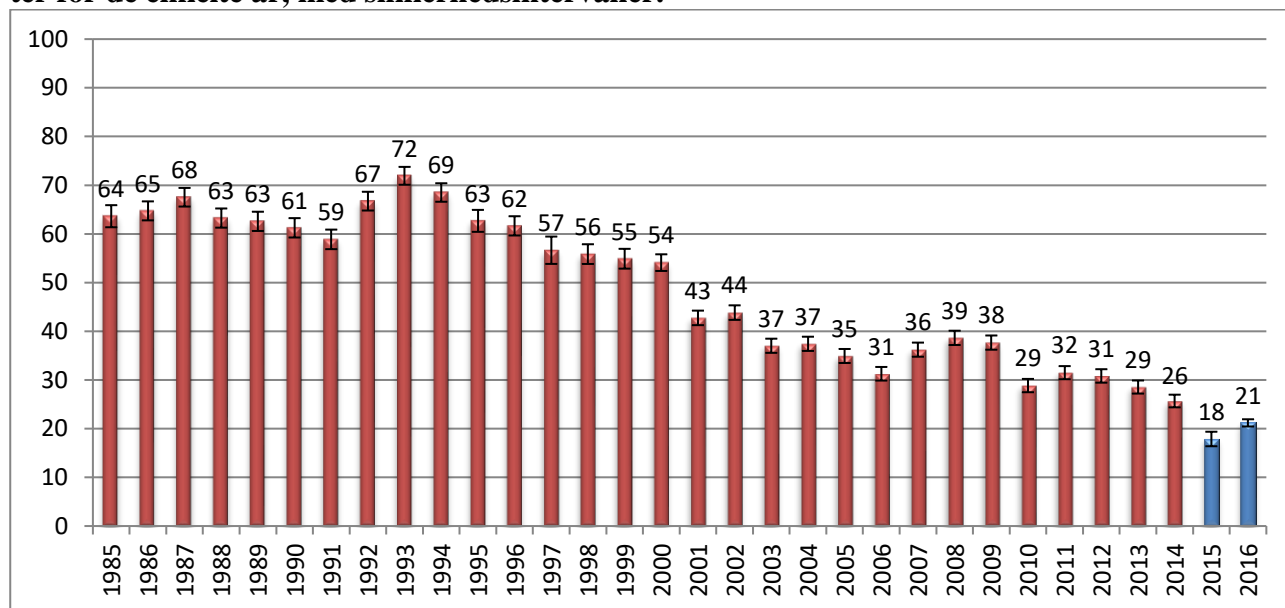
Det er vigtigt at påpege, at resultaterne fra år 2015 og 2016 næppe er direkte sammenlignelige med tidligere års resultater, da udvælgelsen af respondenter, vægtning af bortfald samt konteksten for spørgsmålet er anderledes end i de tidligere undersøgelser.⁵⁴ Det er dog sikret, at spørgsmålet stilles adskilt fra spørgsmålet om angst for kriminalitet, jf. afsnittet ovenfor, samt adskilt fra spørgsmål om udsathed for kriminalitet. Selve spørgsmålets formulering og konstruktionen er den samme som i tidligere år.

Figur 9.2 viser de samlede resultater inklusive sikkerhedsintervaller fra de enkelte år. Det ses, at andelen, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet, i de seneste syv år har været lavere end i alle øvrige år.

I 2015 ses den hidtil laveste andel af personer der er meget bekymret for vold og kriminalitet (18 pct.). Dette meget lavere niveau i 2015 end i de foregående år kan hænge sammen med den omtalte ændring i indsamling af data og bør derfor tolkes med forbehold. I 2016 stiger andelen, der er bekymret for vold og kriminalitet, til 21 pct., og denne stigning er statistisk signifikant set i forhold til 2015.

⁵⁴ I de tidligere undersøgelser blev respondenterne stillet en lang række spørgsmål om bekymring for forskellige samfundsmæssige forhold, såsom forurening og arbejdsløshed.

Figur 9.2. Andel, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet, 1985-2016. Samlede resultater for de enkelte år, med sikkerhedsintervaller.⁵⁵

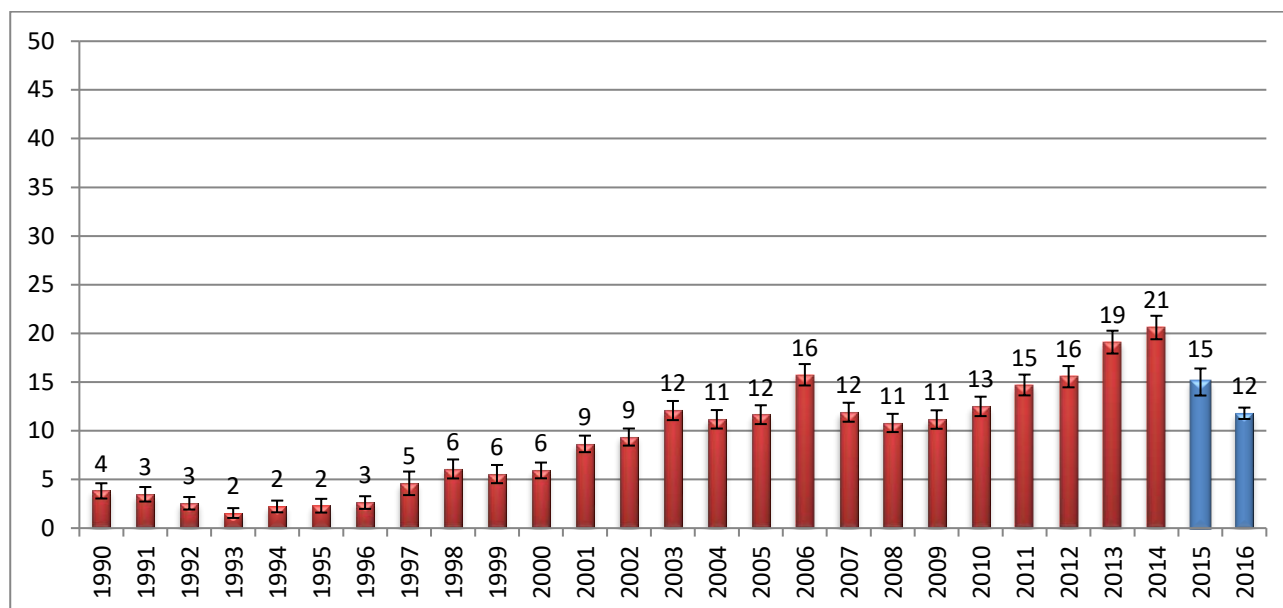
Kilde: Institut for Konjunktur-Analyse/Catinét/Voxmeter samt offerundersøgelsen.

Det er også værd at fokusere på den anden ende af skalaen, nemlig andelen der siger, at de slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet. Denne svarkategori var slet ikke inkluderet i analyseinstitutternes undersøgelser de første år, antagelig fordi man ikke anså den for at være nødvendig. I 1990 kom svarmuligheden med, og det viste sig da også i starten kun at være ganske få, som sagde, at de slet ikke bekymrede sig for vold og kriminalitet i samfundet, jf. figur 9.3. Først i slutningen af 1990'erne kom denne andel op på omkring 5 pct. og voksede derefter til mere end 10 pct. i 2003. I 2014 var andelen vokset til hele 21 pct., hvilket var den hidtil største andel, som slet ikke bekymrede sig for vold og kriminalitet. I 2015 og 2016 er andelen af personer, der slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet, faldet til henholdsvis 15 og 12 pct. Også dette resultat må tages med forbehold, jf. de omtalte problematikker vedrørende ændringen i dataindsamlingen i 2015.

Samlet set tyder denne og den ovennævnte afvigelse i forhold til resultaterne fra de tidligere undersøgelser af befolkningens bekymring for vold og kriminalitet på, at de respondenter, der indgår i Danmarks Statistiks undersøgelse, er mere moderate i deres angivelser af deres bekymringer. Dette kan som nævnt både bero på selve stikprøvens udvælgelse og konteksten for spørgsmålet.

⁵⁵ Værdierne er fra og med 2015 markeret med blå for at angive usammenligneligheden med tidligere år, jf. den omtalte problematik omkring dataindsamlingen.

Figur 9.3. Andel, der slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet, 1990-2016. Samlede resultater for de enkelte år, med sikkerhedsintervaller.

Af andelen, der slet ikke er bekymrede for kriminalitet i samfundet, oplyser 58 pct., at de aldrig bekymrer sig for deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, jf. tabel 9.6. 2 pct. af dem, der slet ikke er bekymret for vold og kriminalitet i samfundet, er personligt angst for at blive udsat for kriminalitet. 40 pct. af dem, der er meget bekymret for kriminalitet i samfundet, er også angst for personligt at blive udsat for kriminalitet.

Tabel 9.6. Svarpersoner fordelt efter i hvilket omfang de tænker på deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet og efter deres bekymring for kriminalitet i samfundet, 2016, pct.

Bekymring for kriminalitet i samfundet	Personlig risiko for at blive udsat for kriminalitet					
	Næsten hele tiden	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	Alle
Meget bekymret	8 %	32 %	34 %	18 %	8 %	100 %
En del bekymret	1 %	11 %	46 %	35 %	7 %	100 %
Kun lidt bekymret	0 %	3 %	21 %	58 %	18 %	100 %
Slet ikke bekymret	0 %	2 %	4 %	35 %	58 %	100 %
I alt	2 %	11 %	29 %	40 %	17 %	100 %

9.6 Demografi og samfundsmæssig bekymring for kriminalitet 2016

Den kønsmæssige fordeling af den samfundsmæssige bekymring for kriminalitet ligner fordelingen for den personlige angst for kriminalitet. En signifikant højere andel af kvinder (24 pct.) end mænd (18 pct.) er meget bekymrede for vold og kriminalitet i samfundet, jf. tabel 9.7. Mens hver sjette mand slet ikke bekymrer sig for vold og kriminalitet, gør det samme sig kun gældende for knap hver fjortende kvinde.

Tabel 9.7. Svarpersoner fordelt efter køn og efter, i hvilket omfang de er bekymrede for vold og kriminalitet i samfundet, 2016, pct.

	Mand	Kvinde	I alt
Meget bekymret	18 %	24 %	21 %
En del bekymret	26 %	34 %	30 %
Kun lidt bekymret	39 %	35 %	37 %
Slet ikke bekymret	16 %	7 %	12 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Aldersmæssigt ses en tendens til, at man er mindre bekymret, jo yngre man er. En signifikant større andel af de 40-74-årige er meget bekymrede for kriminalitet i samfundet, end tilfældet er for den yngste gruppe på 16-24 år.

Tabel 9.8. Svarpersoner fordelt efter alder og efter, i hvilket omfang de er bekymrede for vold og kriminalitet i samfundet, 2016, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	I alt
Meget bekymret	12 %	17 %	25 %	21 %
En del bekymret	21 %	27 %	33 %	30 %
Kun lidt bekymret	48 %	42 %	33 %	37 %
Slet ikke bekymret	20 %	14 %	9 %	12 %
Alle	100 %	100 %	100 %	100 %

9.7 Udsathed og bekymring for kriminalitet

Blandt dem, der har været udsat for kriminalitet inden for det seneste år, er en relativ stor andel bekymret for vold og kriminalitet i samfundet, jf. tabel 9.9. Mens 21 pct. af dem, der ikke har været udsat for kriminalitet, er meget bekymrede for kriminalitet, drejer det sig om 27 pct. af dem, der har været udsat for kriminalitet.

Tabel 9.9. Svarpersoner fordelt efter udsathed for kriminalitet og efter, i hvilket omfang de er bekymrede for vold og kriminalitet i samfundet, 2016, pct.

	Ikke udsat	Udsat	I alt
Meget bekymret	21 %	27 %	21 %
En del bekymret	30 %	30 %	30 %
Kun lidt bekymret	38 %	33 %	37 %
Slet ikke bekymret	12 %	10 %	12 %
Alle	100 %	100 %	100 %

10.LITTERATUR

- Andersen, Ole Ejnar (1985a): *Ofre for vold og overfald, 2. halvår 1980, 1982 og 1984*. AIM Media- og Sociale Undersøgelser, (stencil).
- Andersen, Ole Ejnar (1985b): *Kriminalitetsrisikoen var i 1984 25 % - og mindst blandt de ældre*, AIM-NYT.
- Andersen, Ole Ejnar (1985c): *Ofre for vold og overfald i Danmark 1971-1984*, Forskningsrapport nr. 27, Justitsministeriet: Kriminalpolitisk Forskningsgruppe.
- Andersen, Ole Ejnar (1987): *Ofre for vold og overfald, 2. halvår 1986*. AIM Media- og Sociale Undersøgelser, (stencil).
- Balvig, Flemming (1978): *Angst for kriminalitet. Lov-og-orden tendenser i en dansk provinsby*. København: Gyldendal.
- Balvig, Flemming (1985a): *Befolkningssammensætningen og den fremtidige kriminalitetsudvikling*, i Rapport fra 27. nordiske forskerseminar i Ljusterö, Sverige, Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi, s. 41-88.
- Balvig, Flemming m.fl. (1985b): *Gadevold*. København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Balvig, Flemming (1987): *Den tyvagtige dansker. Brudstykker af kriminalitetens udvikling gennem tre århundreder, fra 1725 til 2025*. København: Borgens Forlag.
- Balvig, Flemming (1995): *Ungdom oplever mere vold! En oversigt over danske voldsofferundersøgelser 1970-94*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Balvig, Flemming (1997): *En rundrejse i voldens nutidshistorie*. København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Balvig, Flemming (1998): *Vold på gaden, i hjemmet og på arbejdet. Oversigt over resultater fra voldsofferundersøgelsen 1995/96*. København: Information fra Rigspolitichefen, Rigspolitichefens trykkeri.
- Balvig, Flemming (2000a): *Det voldsomme samfund. Om vold som problem og fængslet som løsning*. Bind II: USA og Danmark. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Balvig, Flemming (2000b): *Det voldsomme samfund. Om vold som problem og fængslet som løsning*. Bind I: Fortid og nutid. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Balvig, Flemming (2006): *Den ungdom!* København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Balvig, Flemming (2015): *Kriminalitetsudviklingen*. København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Balvig, Flemming, Lars Holmberg og Maria Pi Højlund Nielsen (2011): *Verdens bedste politi. Politireformen i Danmark 2007-2011*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2006a): *Danskernes udsathed for kriminalitet, 1987 til 2005*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen. Ikke længere tilgængelig.

- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2006b): *Volden i Danmark 1995 og 2005*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen. Ikke længere tilgængelig.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2006c): *Vold og overgreb mod kvinder. Dansk rapport vedrørende deltagelse i International Violence Against Women Survey (IVAWS)*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2007): *Danskernes udsathed for kriminalitet 2005/2006*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen. Ikke længere tilgængelig.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2008): *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2007*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen. Ikke længere tilgængelig.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2009): *Man anmelder da vold*. Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitiet.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2009): *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2008*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen.
- Balvig, Flemming og Britta Kyvsgaard (2010): *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2009 med delvis opdatering for 2010*. København: Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitichefen.
- Balvig, Flemming, Bjarne Laursen, Karin Sten Madsen, Maj-Britt Elise Martinussen og Katrine Sidenius (2009): *Voldtægt der anmeldes ... Del III: Udviklingen – især med henblik på fuldbyrdede overfaldsvoldtægter*. Det Kriminalpræventive Råd.
- Blum, Jacques og Michael Porsager (1987): *Det andet Danmark*. Social Årbog 87/88. København: Politikens Forlag.
- Brå: Våld mot kvinnor och män i nära relationer. Rapport 2009:12.
- Brå (2016): Hatbrott 2015. Rapport 2016:15
- Christensen, Else og Inger Koch-Nielsen (1992): *Vold ude og hjemme. En undersøgelse af fysisk vold mod kvinder og mænd*. København: Socialforskningsinstituttet, Rapport 92:4.
- Danielsson, Petri, Venla, Salmi (2014): "Intimate partner violence victimization and household financial strain", *Journal of Scandinavian Studies*, vol. 15 no. 2, 159-66.
- Døllner, Leise (1991): *Gadevold - overfald eller sammenfald?* København: Kriminalistisk Institut, Københavns Universitet.
- Juel, Knud og Laursen, Bjarne (2014): *Vold I Danmark belyst ud fra voldsopfølgende kontakt til sygehuse*. København: Statens Institut for Folkesundhed.
- Justitsministeriets Forskningskontor (2016): *Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2006-2015 – med separate opgørelser for kommuner og politikredse*. Justitsministeriet.

- Justitsministeriets Forskningskontor (2014): *Drab i Danmark 2008-2011*. Justitsministeriet.
- Justitsministeriets Forskningskontor (2013): *Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2001-2012 – med separate opgørelser for kommuner og politikredse*. Justitsministeriet.
- Justitsministeriets Forskningskontor (2012): *Udviklingen i omfang og art af ungdomskriminalitet 2002-2011*. Justitsministeriet.
- Kjøller, Mette og Niels Kr. Rasmussen (2002): *Sundhed og sygelighed i Danmark 2000 & udviklingen siden 1987*. København: Statens Institut for Folkesundhed.
- Kruize, Peter, David W.M. Sorensen og David Dreyer Lassen (2008): *Vold mod offentligt ansatte*. Odense: Syddansk Universitetsforlag og Rockwoolfonden.
- Kruize, Peter (2015): *Internetkriminalitet 2014. Offerundersøgelse om identitetstyveri, bedrageri, afpresning og chikane i cyberspace*. København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Kruize, Peter og David W. M. Sorensen (2017): *Det danske indbrudsniveau set fra et internationalt perspektiv*. København: Det Kriminalpræventive Råd.
- Kyvsgaard, Britta (2015): ”Jo større jo bedre?” i *Kriminalistiske Pejlinger - Festskrift til Flemming Balvig*. København: Jurist- og økonomforbundets forlag.
- Kyvsgaard, Britta (2017a): *Udviklingen i anmeldelser i vold og trusler*. København: Justitsministeriet.
- Kyvsgaard, Britta (2017b): *Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2006-2016*. København: Justitsministeriet.
- Politidirektoratet (2013): *Kommenterte STRASAK-tall 2012*, Rapport 2013.
- Rambøll (2016): *Vold i Danmark 2015 – Belyst ved tal fra skadestuerne*. Rambøll.
- Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter (NFC) (2017): *Hadforbrydelser i 2016. Politiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser*. Rigspolitiet.
- Sorensen, David WM. (2005): *The Journey to Danish Residential Burglary: Distributions and Correlates Of Crime Trips Made by Convicted Danish Offenders*. København: Københavns Universitet.
- Thulstrup, Jørn m.fl. (2005): *Danskerne 2006 ... derfor holder opsvinget*. København: Institut for Konjunktur-Analyse.
- Van Dijk, Jan, John van Kesteren og Paul Smit (2007): *Criminal Victimisation in International Perspective: Key findings from the 2004-2005 ICVS and EU ICS*.
- Wolf, Preben (1972): *Vold i Danmark og Finland 1970/71*. En sammenligning af voldsofre. Projekt Noxa. Forskningsrapport nr. 1 til Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi (stencil).

11. SPØRGESKEMA

I hvilken grad er du bekymret for vold og kriminalitet i samfundet? (Spørgsmål fra 2015)

- 1 Meget bekymret
- 2 En del bekymret
- 3 Kun lidt bekymret
- 4 slet ikke bekymret

Har du i hovedparten af det forløbne år været i besiddelse af eller rådet over (flere kan "afkryd-
ses"):

- 1 Ingen bil
- 2 En - og kun en - bil
- 3 To eller flere biler
- 4 Ingen cykel
- 5 En - og kun en – cykel
- 6 To eller flere cykler
- 7 Knallert/scooter
- 8 Motorcykel
- 9 Båd/skib
- 10 Sommerhus/fritidshus
- 11 Ubeboet rum ved bolig (garage, pulterrum, kælder o.lign.)
- 12 Butik/forretning/virksomhed
- 13 Intet af det nævnte

Hvor ofte går du ud, dvs. er ikke hjemme, om aftenen?

- 1 De fleste aftener i ugens løb
- 2 3-4 aftener om ugen
- 3 1-2 aftener om ugen
- 4 Ikke hver uge

Hvor ofte mødes du med andre mennesker, venner eller bekendte for at feste eller more dig? Her tænkes både på samvær, der foregår i byen, hjemme hos venner eller bekendte eller hos dig selv.

- 1 Typisk flere gange om ugen
- 2 Typisk én gang om ugen
- 3 1-3 gange om måneden
- 4 Nogle gange i løbet af et halvt år
- 5 Sjældnere
- 6 Stort set aldrig

Hvor ofte er dette med risikoen for at blive offer for kriminalitet, det vil sige at blive overfaldet, udsat for tyveri hærværk eller lignende, noget du tænker på?

- 1 Næsten hele tiden
- 2 Ofte
- 3 Af og til
- 4 Sjældent
- 5 Aldrig

Forekomsten af vold diskuteres meget for tiden. Har du indenfor de sidste 12 måneder været udsat for vold eller trusler, som var så alvorlige, at du blev bange?

- 1 Ja, både vold og trusler

- 2 Ja, vold
- 3 Ja, trusler
- 4 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for vold i de sidste 12 måneder?

Antal: ____

Sidste gang du var udsat for vold, førte det da til synlige mærker eller skader på kroppen?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvilke skader eller mærker medførte volden? (beskriv):

Krævede skaderne/mærkerne lægebehandling?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor foregik volden?

- 1 Egen bolig
- 2 Voldsudøverens bolig
- 3 Anden privat bolig
- 4 På arbejdsplads/skole/udd.inst.
- 5 På værtshus, cafe, bodega m.m.
- 6 Offentligt tilgængeligt sted, gade, vej, plads, torv, park, skov
- 7 Offentligt transportmiddel
- 8 Andet offentligt tilgængeligt sted
- 9 Udlandet
- 10 Andet

Angiv hvor?: _____

Hvor mange personer deltog aktivt i volden imod dig?

- 1 1 person
- 2 2 personer
- 3 3 personer
- 4 4 personer
- 5 5 personer eller flere

Var det under udførelse af dit arbejde?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvad tror du er hovedgrunden til, at du blev udsat for det?

Svarkategorierne læses ikke op, medmindre det er en hjælp

- 1 Uenighed, skænderi der udviklede sig
- 2 Hævn, vrede over noget jeg havde gjort eller ikke ville gøre
- 3 Misundelse
- 4 Jalousi
- 5 Røveri (ville have noget jeg havde)
- 6 Seksuelt motiveret

- 7 Regulært 'overfald' der ikke havde noget med mig at gøre (men ikke røveri, tvungen sex)
- 8 Skulle vise sig
- 9 Den eller de følte nok, det var mig, der startede
- 10 Den eller de følte nok, jeg havde været provokerende
- 11 Personen var psykisk syg eller ude af kontrol (f.eks. pga. alkohol, piller el.lign.)
- 12 Andet

Hvilken anden grund?: _____

Hvornår skete det?

- 1 Januar
- 2 Februar
- 3 Marts
- 4 April
- 5 Maj
- 6 Juni
- 7 Juli
- 8 August
- 9 September
- 10 Oktober
- 11 November
- 12 December

Hvilken ugedag skete det på?

- 1 Mandag
- 2 Tirsdag
- 3 Onsdag
- 4 Torsdag
- 5 Fredag
- 6 Lørdag
- 7 Søndag
- 8 Hverdag
- 9 Weekend

Hvilket tidspunkt på døgnet skete det?

Tidspunkt: ____

Var du påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Kan du give en nærmere beskrivelse af voldsudøveren/den mest aktive i volden - var det en mand eller en kvinde?

- 1 Mand
- 2 Kvinde

Hvor gammel var denne person?

- 1 Under 15 år
- 2 15-24 år

- 3 25-39 år
- 4 40-64 år
- 5 65 år og derover

Kendte du denne person?

- 1 Ja
- 2 Nej, overhovedet ikke

Hvem var det?

- 1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste
- 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden inden forholdets ophør
- 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden efter forholdets ophør
- 4 Barn/barnebarn/stedbarn
- 5 Forældre/bedsteforældre
- 6 Andet familiemedlem
- 7 (Tidligere) ven/kammerat
- 8 En bekendt, som man havde kendt i mere end 24 timer
- 9 En bekendt, som man havde kendt under 24 timer
- 10 Person i afhængighedsforhold
- 11 Anden person

Var personen påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Blev der anvendt våben/redskaber ved overfaldet?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev våbnet eller redskabet brugt mod dig eller alene anvendt til at true med? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 Brugt mod mig
- 2 Alene truet med det
- 3 Begge dele (både truet og brugt)

Blev der anvendt skydevåben?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt kniv?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Alt taget i betragtning. hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?

- 1 Meget alvorlig
- 2 Ret alvorlig
- 3 Ikke særlig alvorlig

Synes du hændelsen var..:

- 1 En kriminel handling
- 2 En forkert, men ikke kriminel handling
- 3 Bare noget der sker

Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes racisme?

Med racistisk menes, at man udsættes fordi man har en bestemt etnisk baggrund

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Oplevede du, at det, du blev udsat for, skyldtes seksuel orientering?

Hermed menes, at man udsættes fordi man er homoseksuel eller transseksuel eller fordi gerningsmanden tror, at man er det

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Har du anmeldt volden til politiet?

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Hvorfor har du ikke anmeldt overfaldet til politiet?: _____

Fik politiet fat i voldsudøveren?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for trusler i de sidste 12 måneder?

Antal: ____

Sidste gang du var udsat for trusler, var det under udførelse af dit arbejde?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt våben/redskaber da du blev udsat for trusler?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev våbnet eller redskabet brugt mod dig eller alene anvendt til at true med? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 Brugt mod mig
- 2 Alene truet med det
- 3 Begge dele (både truet og brugt)

Blev der anvendt skydevåben?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt kniv?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Alt taget i betragtning. hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?

- 1 Meget alvorlig
- 2 Ret alvorlig
- 3 Ikke særlig alvorlig

Synes du hændelsen var...:

- 1 En kriminel handling
- 2 En forkert, men ikke kriminel handling
- 3 Bare noget der sker

Har du anmeldt truslerne til politiet?

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Hvorfor har du ikke anmeldt truslerne til politiet?: _____

Fik politiet fat i den eller dem der fremsatte truslerne?

(INTERVIEWER: Mindst 1 af dem der fremsatte truslerne)

- 1 Ja
- 2 Nej

Er der - så vidt du ved - inden for de sidste 12 måneder nogen, der har stjålet eller forsøgt at stjæle penge eller ting, som tilhørte dig?

- 1 Ja
- 2 Nej

[Til intervieweren: Hvis nej til ovenstående]

Jeg vil gerne høre specifikt om indbrud i private hjem: Er der – så vidt du ved – inden for de sidste 12 måneder nogen, der har brudt ind eller forsøgt at bryde ind i dit hjem? Her tænkes kun på dine stuer osv., men ikke på udhus, garage, loft og kælder.

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for det?

Antal: ____

Anmeldte du tyveriet til politiet?

[Til intervieweren: Hvis flere tyverier, tag udgangspunkt i det sidst forekomne]

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Omtrent hvor meget blev der stjålet for?

[Til intervieweren: Hvis flere tyverier, tag udgangspunkt i det sidst forekomne. Ingenting - kun et forsøg på tyveri]

Beløb: _____

[Til dem, der har sagt ja til tyveri]

Hvilke af dine ejendele blev udsat for tyveri eller forsøg på tyveri (sidste gang)?

- 1 Intet. Det var kun forsøg
- 2 Bil
- 3 Motorcykel
- 4 Knallert
- 5 Cykel
- 6 Båd/skib
- 7 Noget fra hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor
- 8 Noget fra garage/kælder/loftsrums/udhus/have ved min bopæl
- 9 Noget fra/på min arbejdsplads
- 10 Noget fra mit sommerhus/fritidshus
- 11 Noget jeg havde på mig (tasketyveri/lommetyveri)
- 12 Andet

Hvilket andet?: _____

[Til intervieweren: Hvis ovenstående svar er 7]

Skete tyveriet eller forsøget herpå ved, at der blev brudt ind i dit hjem, eller var det gæster eller andre, som var blevet lukket ind, der gjorde det?

- 1 Det skete ved indbrud eller forsøg herpå
- 2 Det var gæster/nogen der var lukket ind

[Til intervieweren: Hvis flere tyverier og svaret på ovenstående ikke er 7]

Er der nogen af de andre tyverier (eller: 'det andet' hvis alene 2), du har været udsat for inden for de seneste 12 måneder, der skete ved, at der blev brudt ind i eller forsøgt at bryde i dit hjem?

- 1 Ja
- 2 Nej

[Til intervieweren: hvis man har haft indbrud i eget hjem sidst eller i et af de evt. tidligere indbrud]

Omtrent hvor meget blev der stjålet for ved indbruddet?

Beløb: _____

Anmeldte du det til forsikringsselskab? (Stilles ikke, hvis kun forsøg)

- 1 Ja
- 2 Nej, men jeg er forsikret, og jeg ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det
- 3 Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke jeg ville få erstatning
- 4 Nej, for jeg har en tyveriforsikring

Fik du det stjålne tilbage eller erstattet? (Stilles ikke, hvis kun forsøg)

- 1 Jeg fik det hele ubeskåret tilbage
- 2 Jeg fik noget tilbage og erstatning (hel eller delvis) for resten (Stilles kun hvis ja på ovenstående spørgsmål)
- 3 Jeg fik intet tilbage, men fik erstatning (hel eller delvis) (Stilles kun hvis ja på ovenstående spørgsmål)
- 4 Jeg fik intet tilbage og heller ikke erstatning (Stilles kun hvis ja på ovenstående spørgsmål)
- 5 Jeg fik noget tilbage (Stilles kun hvis Nej på ovenstående spørgsmål)
- 6 Jeg fik ikke noget tilbage eller nogen erstatning (Stilles kun hvis Nej på ovenstående spørgsmål)

Har du været udsat for hærværk f.eks. rudeknusning, at dine bildæk er blevet skåret op eller at andre ting er blevet ødelagt indenfor de seneste 12 måneder?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange har du været udsat for det?

Antal: ____

Omtrent hvor meget beløb skaderne ved hærværket sig til?

[Til interviewer: Hvis flere hærværk, tag udgangspunkt i det sidst forekomne]

Beløb: _____

Anmeldte du skaderne til politiet?

[Til interviewer: Hvis flere hærværk, tag udgangspunkt i det sidst forekomne]

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Hvilke af dine ejendele blev udsat for hærværk (sidste gang)?

- 1 Bil
- 2 Motorcykel
- 3 Knallert
- 4 Cykel
- 5 Båd/skib
- 6 Hus/lejlighed/værelse hvor jeg bor
- 7 Garage/kælder/loftsrum/udhus/have ved min bopæl
- 8 Min arbejdsplads
- 9 Mit sommerhus/fritidshus
- 10 Andet

Hvilket andet?: _____

Anmeldte du det til forsikringsselskab?

- 1 Ja
- 2 Nej, men jeg er forsikret, og jeg ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det
- 3 Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke jeg ville få erstatning
- 4 Nej, for jeg har en forsikring, der dækker hærværk.

Fik du det ødelagte erstattet?

- 1 Der blev ikke ødelagt noget, det var kun forsøg
- 2 Jeg fik fuld erstatning
- 3 Jeg fik delvis erstatning
- 4 Jeg fik ingen erstatning

Nu vil jeg gerne spørge dig om nogle andre ubehagelige oplevelser, du måske har haft. Kan du fortælle mig, om du inden for DE SENESTE 5 ÅR har været udsat for at en mand ved brug af vold eller trusler om vold har FORSØGT at tvinge dig til eller RENT FAKTISK har tvunget dig til samleje?

Forsøg på og tvungne samlejer fra kærester, ægtefæller og andre seksuelle partnere tæller også med.

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor mange gange inden for de sidste 5 år har du været udsat for den slags?

Antal: ____

Hvornår skete det?

- 1 Inden for de seneste 12 måneder
- 2 Mellem 1 år og 2 år siden
- 3 Mellem 2 år og 3 år siden
- 4 Mere end 3 år siden

Var det et forsøg eller blev du rent faktisk tvunget til samleje?

- 1 Forsøg på samleje
- 2 Tvunget til samleje

Førte det da til synlige mærker eller skader på kroppen?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvilke skader eller mærker medførte det? (beskriv): _____

Krævede skaderne/mærkerne lægebehandling?

- 1 Ja
- 2 Nej

Følte du, at du var i livsfare (under hændelsen)?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvor foregik det?

- 1 Egen bolig
- 2 I hans bolig
- 3 Anden privat bolig
- 4 På arbejdsplads/skole/udd.inst.
- 5 På værtshus, cafe, bodega m.m.

6 Offentligt tilgængeligt sted, gade, vej, plads, torv, park, skov

7 Offentligt transportmiddel

8 Andet offentligt tilgængeligt sted

9 Udlandet

10 Andet. Angiv hvor?: _____

Var der flere end én, der tvang dig?

1 Ja

2 Nej

Hvor mange personer tvang dig?

1 2 personer

2 3 personer

3 4 personer

4 5 personer eller flere

Skete det til en fest eller i forbindelse med en fest?

'I forbindelse med' betyder at det kan være sket på vej til og fra, men også efter at være fulgt hjem eller med hjem el.lign.)

1 Ja, til eller i forbindelse med en privat fest

2 Ja, til eller i forbindelse med en tur i byen (restaurant, værtshus, diskotek el.lign.)

3 Nej

Hvilken måned sket det?

1 Januar

2 Februar

3 Marts

4 April

5 Maj

6 Juni

7 Juli

8 August

9 September

10 Oktober

11 November

12 December

Hvilken ugedag skete det på?

1 Mandag

2 Tirsdag

3 Onsdag

4 Torsdag

5 Fredag

6 Lørdag

7 Søndag

8 Hverdag

9 Weekend

Hvilket tidspunkt på døgnet skete det?

Tidspunkt: ____

Var du påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Har den (eller de) der gjorde det, gjort det samme mod dig før?

- 1 Nej, aldrig
- 2 Ja, en enkelt gang
- 3 Ja, to gange
- 4 Ja, tre eller flere gange

Tror du, at det var tilfældigt, at det lige var dig, det gik udover?

- 1 Ja, fuldstændig tilfældigt
- 2 Ikke fuldstændig tilfældigt, men kunne også have været en anden
- 3 Nej, ikke tilfældigt at det lige var/blev mig

Kan du give en nærmere beskrivelse af ham der gjorde det (den mest aktive)

Hvor gammel var denne person?

- 1 Under 15 år
- 2 15-24 år
- 3 25-39 år
- 4 40-64 år
- 5 65 år og derover

Omtrent hvor gammel var du selv, da det skete?

Alder: ____

Kendte du denne person?

- 1 Ja
- 2 Nej, overhovedet ikke

Hvem var det?

- 1 Nuværende ægtefælle/samlever/kæreste
- 2 En nu forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden inden forholdets ophør
- 3 Forhenværende ægtefælle/samlever/kæreste, som begik volden efter forholdets ophør
- 4 Barn/barnebarn/stedbarn
- 5 Forældre/bedsteforældre
- 6 Andet familiemedlem
- 7 (Tidligere) ven/kammerat
- 8 En bekendt, som man havde kendt i mere end 24 timer
- 9 En, som man netop har mødt på et værtshus, til en fest el.lign.
- 10 En, som man netop har mødt gennem internettet
- 11 En bekendt, som man havde kendt under 24 timer
- 12 Person i afhængighedsforhold (fx plejebarn, patient el.lign.)
- 13 Person man selv var i et afhængighedsforhold til (fx chef, lærer, læge, politimand, taxa-chauffør el.lign.)
- 14 Anden person

Var personen påvirket af alkohol eller andet?

- 1 Ja, lidt påvirket af alkohol
- 2 Ja, meget påvirket af alkohol
- 3 Ja, påvirket af alkohol
- 4 ja, Påvirket af andet
- 5 Nej

Blev du slået eller sparket eller blev der anvendt anden form for fysisk vold mod dig?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt våben/redskaber ved overfaldet? (Spørgsmål indtil juni 2009)

- 1 Ja, anvendt
- 2 Ja, truet med
- 3 Nej

Blev du truet med våben/redskaber ved overfaldet? (Spørgsmål fra juli 2009)

- 1 Ja, jeg blev truet med våben/redskab - men det blev ved truslen
- 2 Våben/redskab blev direkte brugt imod mig
- 3 Nej

Blev der anvendt skydevåben?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt kniv?

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt slagvåben? (køller, jernstænger m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt andre våben? (flasker, sten m.m.)

- 1 Ja
- 2 Nej

Blev der anvendt bedøvende middel, sovemiddel eller andet som gjorde, at du ikke vidst, hvad der foregik, eller ikke kunne forsvare dig?

- 1 Ja, helt sikkert
- 2 Ja, måske
- 3 Nej

Alt taget i betragtning. hvor alvorlig var denne hændelse for dig, da du blev udsat for den? Var den...?

- 1 Meget alvorlig
- 2 Ret alvorlig
- 3 Ikke særlig alvorlig

Synes du, at det er noget, der påvirker hvordan du har det med dig selv og dit liv i dag?

- 1 Ja, i meget høj grad
- 2 I temmelig høj grad
- 3 En del
- 4 Lidt, en lille grad
- 5 Slet ikke

Synes du hændelsen var...:

- 1 En kriminel handling
- 2 En forkert, men ikke kriminel handling
- 3 Bare noget der sker

Har du fortalt om det skete til andre:

Til familie?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til venner/bekendte?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til nogen på min arbejdsplads/studie?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til krisecentre el.lign?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til læger/behandlere/psykologer/psykiatere (ikke krisecentre)?

- 1 Ja
- 2 Nej

Til myndigheder/autoriteter uden for politiet, fx skolelærer, socialrådgiver el.lign.?

- 1 Ja
- 2 Nej

Har du anmeldt det til politiet?

- 1 Ja
- 2 Nej, men politiet fik at vide om det på anden måde
- 3 Nej

Har du fortalt det til nogen andre i det hele taget?

- 1 Nej Ingen
- 2 Ja, men ingen af de nævnte

Hvad er hovedgrunden til, at du ikke har fortalt det til nogen?

- 1 Det var ikke så alvorligt
- 2 Følte skyld/skam/flov/pinligt
- 3 Bange for hævn/angst

- 4 For at beskytte ham der gjorde det
- 5 Ingen ville tro mig
- 6 Andet

Hvilken anden grund?: _____

Var der nogen der opdagede det eller fortalte du det til nogen umiddelbart efter, at det var sket?

- 1 Ja, nogen opdagede det/fortalte det umiddelbart efter (inden for 24 timer) til nogen?
- 2 Nej, fortalte det første senere eller det blev først opdaget af andre senere (mere end 24 timer efter)

Hvorfor har du ikke anmeldt overfaldet til politiet?

Vigtigt at dette bliver nøje beskrevet: _____

Fik politiet fat i ham der gjorde det?

- 1 Ja
- 2 Nej

Hvad var det for et arbejde du havde, da du blev udsat for vold eller trusler om vold (eller voldtægt) under udførelse af dit arbejde?

- 1 Arbejder med særligt belastede klienter (fx demente, unge på døgninstitution, psykisk syge)
- 2 Har kontrol-/overvågningsarbejde (fx politibetjent, dørvogter, p-vagt, billetkontrollør)
- 3 Arbejder med transport af mennesker (fx buschauffør, taxachauffør)
- 4 Har anden form for risikobetonet arbejde: Hvad (beskriv)
- 5 Har ikke et særligt risikobetonet arbejde: Hvad (beskriv)

12. BILAGSTABELLER

Bilagstabel 3.1. Tyveriofre fordelt efter alder, 2005-2016. pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	Alle
2005	21 %	14 %	10 %	13 %
2006	24 %	14 %	9 %	12 %
2007	15 %	12 %	10 %	11 %
2008	16 %	14 %	10 %	12 %
2009	14 %	14 %	8 %	11 %
2010	17 %	14 %	10 %	12 %
2011	17 %	14 %	10 %	12 %
2012	18 %	14 %	9 %	12 %
2013	16 %	12 %	9 %	11 %
2014	16 %	10 %	9 %	10 %
2015	12 %	11 %	8 %	10 %
2016	12 %	14 %	9 %	11 %

Bilagstabel 3.2. Andelen af tyverier, der er blevet politianmeldt, fordelt efter alder, 2005-2016, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	Alle
2005	53 %	62 %	77 %	67 %
2006	54 %	63 %	72 %	65 %
2007	48 %	67 %	66 %	63 %
2008	32 %	69 %	72 %	64 %
2009	55 %	71 %	74 %	69 %
2010	48 %	65 %	72 %	65 %
2011	55 %	71 %	72 %	68 %
2012	52 %	64 %	68 %	63 %
2013	48 %	55 %	64 %	58 %
2014	42 %	59 %	66 %	64 %
2015	45 %	62 %	66 %	61 %
2016	51 %	56 %	60 %	57 %

Bilagstabel 3.3. Tyveriofre fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader ved de tyverier danskere mellem 16 og 74 år har været udsat for samt efter om tyveriet er anmeldt eller ej, 2016, pct.

	Anmeldt	Ikke-anmeldt	Alle
0 - 499 kr.	25 %	62 %	41 %
500 - 2.999 kr.	17 %	24 %	20 %
3.000 - 4.999 kr.	7 %	5 %	6 %
5.000 - 9.999 kr.	18 %	5 %	12 %
Over 10.000 kr.	33 %	4 %	20 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 3.4. Tyveriofre fordelt efter evt. anmeldelse til forsikringsselskab, 2016, pct.

	Andel
Ja	44 %
Nej, men jeg er forsikret og ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det	11 %
Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke, jeg ville få erstatning	30 %
Nej, for jeg har ikke en tyveriforsikring	16 %
I alt	100 %

Bilagstabel 3.5. Tyverier fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader ved tyverierne samt efter, om de er anmeldt og ikke anmeldt til et forsikringsselskab, 2016, pct.

	Anmeldt til forsikringen	Ikke anmeldt til forsikringen	Alle
0 - 499 kr.	17 %	58 %	40 %
500 - 2.999 kr.	16 %	24 %	21 %
3.000 - 4.999 kr.	6 %	6 %	6 %
5.000 - 9.999 kr.	22 %	6 %	13 %
Over 10.000 kr.	38 %	7 %	21 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 3.6. Ofre for indbrud fordelt efter indkomst, 2016, pct.

Indkomst	Andel ofre i indkomstgruppen	Fordeling af ofre
0-99.999 kr.	3,7 %	19 %
100.000-239.999 kr.	3,0 %	19 %
240.000-324.999 kr.	3,9 %	17 %
325.000-549.999 kr.	4,4 %	37 %
550.000 kr. eller mere	3,2 %	8 %
I alt	3,7 %	100 %

Bilagstabel 3.7. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for tyveri, 2014-16 (n=12.931). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	11,45 %	,067	,266	1,069	,950	1,203
16-24 år	14,34 %	-,002	,987	,998	,785	1,269
25-39 år	13,10 %	,113	,002	1,119	1,042	1,202
Har en indkomst på 100.000-239.999	10,54 %	,071	,456	1,074	,891	1,294
Har en indkomst på 240.000-324.999	9,68 %	,004	,970	1,004	,801	1,259
Har en indkomst på 325.000-549.999	10,13 %	-,010	,931	,990	,793	1,237
Har en indkomst på mere end 550.000	12,89 %	,174	,193	1,190	,916	1,547
Enlig uden børn	11,72 %	,095	,215	1,100	,946	1,279
Enlig med børn	14,12 %	,287	,019	1,332	1,048	1,694
Par uden børn	9,31 %	-,124	,145	,883	,748	1,044
Andre familietyper	13,00 %	,060	,637	1,062	,828	1,361
Studerende	16,61 %	,418	,001	1,519	1,194	1,933
Arbejdsløs	9,48 %	-,110	,353	,896	,710	1,130
Pensionist	6,67 %	-,421	,001	,656	,515	,837
Selvstændig er- hvervsdrivende	16,71 %	,148	,285	1,160	,883	1,523
Faglært arbejder	9,41 %	-,150	,135	,861	,707	1,048
Ufaglært arbejder	9,19 %	-,182	,159	,834	,647	1,074
Anden herkomst end dansk	13,28 %	,213	,017	1,237	1,039	1,473
Er ugentligt eller of- tere hjemmefra om aftenen	12,63 %	,171	,008	1,186	1,045	1,346
Går ugentligt eller ofte ud for at more sig	13,04 %	,173	,009	1,188	1,045	1,352
Ejerskab over to bi- ler, sommerhus og/eller båd	10,65 %	-,036	,636	,965	,832	1,119
Ejer butik eller virk- somhed	16,26 %	,450	,000	1,569	1,272	1,935

Bilagstabel 3.8. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for tyveri, 2014-16 (n=12.931). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
25-39 år	13,10 %	0,113	0,000	1,119	1,051	1,193
Enlig med børn	14,12 %	0,234	0,044	1,264	1,006	1,588
Par uden børn	9,31 %	-0,163	0,037	0,850	0,729	0,991
Studerende	16,61 %	0,477	0,000	1,612	1,390	1,869
Pensionist	6,67 %	-0,342	0,001	0,710	0,580	0,870
Anden herkomst end dansk	13,28 %	0,199	0,022	1,220	1,029	1,447
Er ugentligt eller oftere hjemme fra om aftenen	12,63 %	0,185	0,004	1,203	1,061	1,363
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	13,04 %	0,179	0,006	1,196	1,054	1,357
Ejer butik eller virksomhed	16,26 %	0,569	0,000	1,767	1,506	2,074

Bilagstabel 3.9. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for indbrud, 2014-16 (n=12.956). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	3,6 %	-,007	,941	,993	,814	1,210
16-24 år	3,4 %	-,196	,382	,822	,529	1,276
25-39 år	4,0 %	,096	,113	1,101	,977	1,240
Har en indkomst på 100.000-239.999	3,2 %	-,008	,960	,992	,714	1,378
Har en indkomst på 240.000-324.999	2,9 %	-,063	,753	,939	,635	1,389
Har en indkomst på 325.000-549.999	3,6 %	,181	,347	1,198	,822	1,747
Har en indkomst på mere end 550.000	4,9 %	,449	,043	1,566	1,013	2,421
Enlig uden børn	2,9 %	-,388	,004	,679	,520	,885
Enlig med børn	4,0 %	-,002	,994	,998	,658	1,514
Par uden børn	2,7 %	-,458	,002	,632	,475	,842
Andre familietyper	3,8 %	-,094	,665	,911	,596	1,391
Studerende	4,0 %	,449	,043	1,566	1,015	2,417
Arbejdsløs	3,1 %	,169	,398	1,184	,801	1,750
Pensionist	3,4 %	,332	,076	1,394	,965	2,012
Selvstændig erhvervsdrivende	4,5 %	,328	,189	1,388	,851	2,264
Faglært arbejder	2,9 %	-,084	,625	,920	,658	1,286
Ufaglært arbejder	3,4 %	,192	,352	1,212	,809	1,815
Anden herkomst end dansk	4,4 %	,278	,059	1,321	,989	1,763
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	3,9 %	,251	,019	1,286	1,043	1,585
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	3,6 %	-,003	,980	,997	,803	1,238
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	4,0 %	,087	,472	1,091	,861	1,382
Ejer butik eller virksomhed	4,1 %	-,096	,628	,908	,615	1,342

Bilagstabel 3.10. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for indbrud, 2014-16 (n=12.956). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Har en indkomst på mere end 550.000	4,9 %	0,335	0,015	1,398	1,067	1,831
Enlig uden børn	2,9 %	-0,371	0,003	0,690	0,542	0,879
Par uden børn	2,7 %	-0,425	0,002	0,654	0,497	0,859
Anden herkomst end dansk	4,4 %	0,291	0,041	1,338	1,012	1,768
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	3,9 %	0,245	0,011	1,278	1,057	1,545

Bilagstabel 4.1. Ofre for hærværk fordelt efter alder, 2005-2016, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	Alle
2005	13 %	9 %	6 %	8 %
2006	9 %	8 %	6 %	7 %
2007	10 %	7 %	5 %	7 %
2008	14 %	10 %	7 %	9 %
2009	4 %	6 %	5 %	5 %
2010	7 %	7 %	5 %	6 %
2011	7 %	7 %	5 %	6 %
2012	6 %	5 %	4 %	5 %
2013	5 %	6 %	4 %	5 %
2014	5 %	7 %	4 %	5 %
2015	5 %	6 %	4 %	4 %
2016	5 %	5 %	4 %	4 %

Bilagstabel 4.2. Andelen af hærværk, der er blevet politianmeldt, fordelt efter alder, 2005-2016, pct.

	16-24 år	25-39 år	40-74 år	Alle
2005	30 %	50 %	53 %	47 %
2006	54 %	39 %	55 %	50 %
2007	52 %	43 %	55 %	51 %
2008	26 %	52 %	51 %	46 %
2009	31 %	36 %	48 %	42 %
2010	33 %	46 %	54 %	47 %
2011	38 %	47 %	49 %	46 %
2012	30 %	39 %	47 %	41 %
2013	28 %	36 %	48 %	40 %
2014	39 %	38 %	55 %	46 %
2015	41 %	35 %	46 %	42 %
2016	29 %	40 %	46 %	41 %

Bilagstabel 4.3. Andelen af hærværk, der er anmeldt og ikke anmeldt til politiet, fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader, 2012-16, pct.

	Anmeldt	Ikke-anmeldt	Alle
0 - 499 kr.	7 %	23 %	16 %
500 -2.999 kr.	28 %	46 %	38 %
3.000 - 4.999 kr.	16 %	11 %	13 %
5.000 - 9.999 kr.	17 %	11 %	14 %
10.000 kr. eller mere	32 %	9 %	19 %
I alt	100 %	100 %	100 %

Bilagstabel 4.4. Ofre for hærværk fordelt efter om hærværket er anmeldt til et forsikringsselskab, 2016, pct.

	Andel
Ja	33 %
Nej, men jeg er forsikret og ville nok have fået erstatning, hvis jeg havde anmeldt det	14 %
Nej. Jeg er ganske vist forsikret, men tror ikke, jeg ville få erstatning	39 %
Nej, for jeg har ikke en forsikring	14 %
I alt	100 %

Bilagstabel 4.5. Ofre for hærværk fordelt efter de umiddelbare økonomiske skader ved hærværk og efter, om hærværket er anmeldt eller ikke anmeldt til forsikringen, 2012-16, pct.

	Anmeldt til forsikringen	Ikke anmeldt til forsikringen	Alle
0 - 499 kr.	3%	24%	16%
500 - 2.999 kr.	24%	47%	38%
3.000 - 4.999 kr.	16%	11%	13%
5.000 - 9.999 kr.	20%	10%	14%
10.000 kr. eller mere	36%	8%	19%
Alle	100%	100%	100%

Bilagstabel 4.6. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for hærværk, 2014-16 (n=12.945). Start-model.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter- estimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	5,3 %	,272	,002	1,312	1,100	1,564
16-24 år	5,2 %	,146	,425	1,157	,808	1,657
25-39 år	6,3 %	,226	,000	1,254	1,133	1,388
Har en indkomst på 100.000-239.999	3,8 %	-,124	,404	,883	,661	1,182
Har en indkomst på 240.000-324.999	4,9 %	,267	,113	1,306	,939	1,816
Har en indkomst på 325.000-549.999	4,8 %	,225	,184	1,252	,899	1,744
Har en indkomst på mere end 550.000	5,5 %	,354	,077	1,425	,963	2,111
Enlig uden børn	4,8 %	,186	,108	1,204	,960	1,511
Enlig med børn	4,7 %	,168	,397	1,183	,802	1,745
Par uden børn	5,4 %	,328	,004	1,388	1,108	1,740
Andre familietyper	5,0 %	,123	,526	1,131	,773	1,653
Studerende	6,0 %	,387	,034	1,473	1,029	2,109
Arbejdsløs	4,4 %	,171	,315	1,186	,850	1,655
Pensionist	3,1 %	-,167	,350	,846	,595	1,202
Selvstændig erhvervs- drivende	4,9 %	-,088	,695	,916	,589	1,424
Faglært arbejder	4,5 %	-,070	,622	,932	,706	1,231
Ufaglært arbejder	4,7 %	,054	,762	1,055	,745	1,494
Anden herkomst end dansk	4,5 %	-,106	,459	,900	,680	1,190
Er ugentligt eller oftere hjemme fra om aftenen	4,9 %	-,015	,870	,985	,818	1,185
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	5,1 %	,072	,460	1,074	,888	1,300
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	4,7 %	,027	,808	1,027	,829	1,273
Ejer butik eller virksom- hed	5,4 %	,187	,258	1,206	,872	1,668

Bilagstabel 4.7. Regressionsanalyse vedrørende udsathed for hærværk, 2014-16 (n=12.954). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	5,3 %	0,285	0,001	1,329	1,119	1,579
25-39 år	6,3 %	0,215	0,000	1,240	1,136	1,355
Har en indkomst på 240.000-324.999	4,9 %	0,315	0,014	1,371	1,066	1,762
Har en indkomst på 325.000-549.999	4,8 %	0,265	0,022	1,304	1,038	1,636
Har en indkomst på mere end 550.000	5,5 %	0,398	0,008	1,489	1,110	1,997
Par uden børn	5,4 %	0,223	0,029	1,250	1,023	1,528
Studerende	6,0 %	0,520	0,000	1,682	1,309	2,162

Bilagstabel 5.1. Antal gange 16-74-årige i Danmark har oplevet sig udsat for vold inden for det seneste år forud for interviewtidspunktet, 1995-96, 2005-2016, pct.⁵⁶

Antal gange udsat	1 gang	2 gange	Mere end 2 gange	Alle	Gennemsnitligt antal gange udsat pr. voldsoffer
1995	74 %	15 %	11 %	100 %	1,8
1996	69 %	16 %	15 %	100 %	2,0
2005	66 %	20 %	14 %	100 %	2,0
2006	65 %	21 %	14 %	100 %	2,2
2007	75 %	12 %	13 %	100 %	1,7
2008	72 %	19 %	9 %	100 %	1,8
2009	71 %	13 %	16 %	100 %	1,9
2010	61 %	20 %	19 %	100 %	2,5
2011	62 %	19 %	19 %	100 %	2,4
2012	60 %	18 %	21 %	100 %	2,6
2013	64 %	15 %	20 %	100 %	2,3
2014	55 %	21 %	23 %	100 %	2,4
2015	62 %	14 %	22 %	100 %	2,9
2016	59 %	18 %	22 %	100 %	2,5
1995-2016	65 %	17 %	17 %	100 %	2,2

⁵⁶ Ved beregning af gennemsnittet er det maksimale antal årlige voldstilfælde sat til 20. Det indebærer, at personer, der har svaret ”mange gange” og lignende, registreres ligeledes med 20 tilfælde af vold.

Bilagstabel 5.2. Procent af befolkningen, der har oplevet sig udsat for vold det seneste år forud for interviewtidspunktet, 2005-2016, pct.

Antal gange udsat	1 gang	2 gange	Mere end 2 gange
2005	1,1 %	0,2 %	0,2 %
2006	1,0 %	0,2 %	0,2 %
2007	1,4 %	0,2 %	0,2 %
2008	1,5 %	0,2 %	0,2 %
2009	1,0 %	0,2 %	0,2 %
2010	0,9 %	0,2 %	0,2 %
2011	1,0 %	0,2 %	0,2 %
2012	0,9 %	0,3 %	0,3 %
2013	0,9 %	0,3 %	0,3 %
2014	0,7 %	0,3 %	0,3 %
2015	0,8 %	0,2 %	0,3 %
2016	1,0 %	0,3 %	0,4 %

Bilagstabel 5.3. Ofre for vold fordelt efter køn, 1995-96, 2005-2016, pct.

	Mand	Kvinde
1995	2,2 %	1,2 %
1996	2,1 %	1,2 %
2005	2,1 %	1,4 %
2006	2,1 %	1,2 %
2007	2,4 %	1,2 %
2008	2,4 %	1,6 %
2009	1,5 %	1,2 %
2010	1,7 %	1,2 %
2011	2,1 %	1,2 %
2012	2,0 %	1,1 %
2013	1,7 %	1,1 %
2014	1,4 %	1,2 %
2015	1,7 %	1,0 %
2016	2,1 %	1,3 %

Bilagstabel 5.4. Kønsfordeling for ofre og gerningspersoner, 1995-96 og 2005-2016, pct.

	Gerningsperson	Offer	
		Mand	Kvinde
1995	Mand	64 %	30 %
	Kvinde	1 %	6 %
1996	Mand	64 %	29 %
	Kvinde	1 %	7 %
2005	Mand	60 %	30 %
	Kvinde	2 %	8 %
2006	Mand	63 %	30 %
	Kvinde	2 %	5 %
2007	Mand	66 %	28 %
	Kvinde	0 %	6 %
2008	Mand	59 %	32 %
	Kvinde	2 %	7 %
2009	Mand	54 %	38 %
	Kvinde	2 %	6 %
2010	Mand	57 %	29 %
	Kvinde	2 %	12 %
2011	Mand	59 %	31 %
	Kvinde	4 %	6 %
2012	Mand	61 %	29 %
	Kvinde	3 %	7 %
2013	Mand	57 %	32 %
	Kvinde	4 %	6 %
2014	Mand	47 %	39 %
	Kvinde	7 %	7 %
2015	Mand	57 %	29 %
	Kvinde	7 %	7 %
2016	Mand	54 %	23 %
	Kvinde	5 %	14 %

Bilagstabel 5.5. Procent i forskellige aldersklasser der har oplevet sig udsat for vold seneste år forud for interviewtidspunktet, 1995-96 og 2005-2016, pct.⁵⁷

	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-49 år	50-74 år
1995	5,2 %	4,2 %	1,9 %	1,3 %	0,6 %
1996	4,8 %	4,9 %	1,6 %	1,4 %	0,5 %
2005	5,7 %	4,7 %	2,7 %	1,6 %	0,6 %
2006	3,9 %	5,9 %	2,6 %	1,4 %	0,6 %
2007	5,8 %	6,8 %	2,4 %	1,4 %	0,7 %
2008	5,2 %	6,9 %	4,4 %	1,4 %	0,8 %
2009	3,3 %	3,6 %	2,5 %	1,3 %	0,5 %
2010	4,4 %	3,9 %	0,6 %	1,3 %	0,7 %
2011	3,5 %	4,4 %	3,0 %	1,5 %	0,6 %
2012	4,3 %	4,0 %	1,9 %	1,2 %	0,6 %
2013	3,5 %	4,2 %	2,5 %	1,0 %	0,7 %
2014	2,3 %	4,0 %	1,3 %	1,3 %	0,6 %
2015	3,4 %	2,7 %	1,6 %	1,1 %	0,8 %
2016	3,2 %	2,7 %	2,4 %	1,6 %	1,0 %

⁵⁷ Grundet ændringer i omkodningspraksis varierer de her oplyste procenttal fra 2015 en smule fra de procenttal, der blev oplyst i sidste års rapport udgivet i september 2016.

Bilagstabel 5.6. Procent mænd og kvinder i forskellige aldersklasser der har oplevet sig udsat for vold seneste år forud for interviewtidspunktet, 1995-96 og 2005-2016, pct.⁵⁸

		16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-49 år	50-74 år
1995	Mand	7,5 %	6,1 %	2,5 %	1,4 %	0,7 %
	Kvinde	2,8 %	2,4 %	1,4 %	1,1 %	0,6 %
1996	Mand	6,5 %	7,6 %	1,5 %	1,6 %	0,5 %
	Kvinde	3,3 %	1,9 %	1,9 %	1,2 %	0,5 %
2005	Mand	6,8 %	6,2 %	3,3 %	2,0 %	0,5 %
	Kvinde	4,7 %	3,0 %	2,2 %	1,1 %	0,7 %
2006	Mand	6,4 %	8,2 %	2,6 %	1,6 %	0,7 %
	Kvinde	1,5 %	3,6 %	2,6 %	1,2 %	0,6 %
2007	Mand	8,2 %	9,2 %	3,2 %	1,7 %	0,7 %
	Kvinde	3,0 %	4,4 %	1,5 %	1,0 %	0,6 %
2008	Mand	7,8 %	9,0 %	4,7 %	1,6 %	0,7 %
	Kvinde	2,6 %	4,5 %	4,2 %	1,2 %	0,8 %
2009	Mand	3,7 %	4,6 %	2,2 %	1,3 %	0,5 %
	Kvinde	2,8 %	2,4 %	2,6 %	1,2 %	0,4 %
2010	Mand	6,4 %	5,1 %	0,7 %	1,1 %	0,8 %
	Kvinde	2,3 %	2,7 %	0,5 %	1,5 %	0,6 %
2011	Mand	5,0 %	6,7 %	3,6 %	1,5 %	0,6 %
	Kvinde	1,8 %	1,7 %	2,2 %	1,5 %	0,5 %
2012	Mand	5,1 %	5,7 %	2,2 %	1,5 %	0,9 %
	Kvinde	3,5 %	2,2 %	1,7 %	0,9 %	0,5 %
2013	Mand	4,6 %	5,0 %	3,5 %	1,2 %	0,6 %
	Kvinde	2,3 %	3,3 %	1,5 %	0,8 %	0,7 %
2014	Mand	2,0 %	4,5 %	1,7 %	1,6 %	0,5 %
	Kvinde	2,3 %	3,5 %	0,7 %	1,1 %	0,7 %
2015	Mand	4,3 %	3,8 %	2,3 %	1,2 %	1,0 %
	Kvinde	2,2 %	1,6 %	0,9 %	1,1 %	0,6 %
2016	Mand	4,1 %	2,9 %	4,3 %	1,7 %	1,4 %
	Kvinde	2,6 %	2,4 %	0,6 %	1,5 %	0,8 %

⁵⁸ Grundet ændringer i omkodningspraksis varierer de her oplyste procenttal fra 2015 en smule fra de procenttal, der blev oplyst i sidste års rapport udgivet i september 2016.

Bilagstabel 5.7. Aldersfordeling for ofre og gerningspersoner, 1995-96 og 2005-2016, pct.⁵⁹

	Offer	Gerningsperson		
		Under 24 år	25-39 år ⁶⁰	Over 39 år
1995	16-24 år	34 %	12 %	
	25-39 år	9 %	20 %	
	Over 39 år	9 %	14 %	
1996	16-24 år	29 %	18 %	
	25-39 år	12 %	18 %	
	Over 39 år	6 %	14 %	
2005	16-24 år	31 %	7 %	1 %
	25-39 år	8 %	13 %	7 %
	Over 39 år	5 %	15 %	11 %
2006	16-24 år	29 %	9 %	3 %
	25-39 år	12 %	11 %	8 %
	Over 39 år	8 %	11 %	8 %
2007	16-24 år	32 %	12 %	2 %
	25-39 år	8 %	13 %	4 %
	Over 39 år	10 %	9 %	7 %
2008	16-24 år	31 %	7 %	1 %
	25-39 år	9 %	17 %	6 %
	Over 39 år	10 %	9 %	8 %
2009	16-24 år	22 %	10 %	3 %
	25-39 år	15 %	16 %	3 %
	Over 39 år	9 %	11 %	8 %
2010	16-24 år	33 %	7 %	2 %
	25-39 år	5 %	10 %	4 %
	Over 39 år	18 %	8 %	12 %
2011	16-24 år	27 %	10 %	2 %
	25-39 år	11 %	9 %	8 %
	Over 39 år	14 %	10 %	6 %
2012	16-24 år	30 %	12 %	2 %

⁵⁹ Grundet ændringer i omkodningspraksis varierer de her oplyste procenttal fra 2015 en smule fra de procenttal, der blev oplyst i sidste års rapport udgivet i september 2016.

⁶⁰ I 1995-96 er gerningspersonens alder inddelt i to kategorier og kun op til 64 år.

	25-39 år	10 %	9 %	7 %
	Over 39 år	10 %	9 %	10 %
2013	16-24 år	24 %	14 %	3 %
	25-39 år	9 %	10 %	4 %
	Over 39 år	11 %	8 %	11 %
2014	16-24 år	21 %	13 %	2 %
	25-39 år	9 %	13 %	3 %
	Over 39 år	10 %	12 %	13 %
2015	16-24 år	28 %	5 %	1 %
	25-39 år	9 %	17 %	3 %
	Over 39 år	9 %	13 %	15 %
2016	16-24 år	19 %	7 %	2 %
	25-39 år	12 %	16 %	4 %
	Over 39 år	12 %	14 %	15 %

Bilagstabel 5.8. Antal aktive gerningspersoner, 1995-96 og 2005-2016, pct.

	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 eller flere personer	I alt
1995	64 %	16 %	10 %	3 %	7 %	100 %
1996	70 %	12 %	6 %	3 %	9 %	100 %
2005	68 %	10 %	7 %	6 %	8 %	100 %
2006	60 %	17 %	7 %	4 %	12 %	100 %
2007	57 %	17 %	8 %	5 %	13 %	100 %
2008	56 %	14 %	15 %	7 %	8 %	100 %
2009	65 %	12 %	5 %	7 %	12 %	100 %
2010	62 %	15 %	8 %	4 %	10 %	100 %
2011	55 %	16 %	10 %	4 %	15 %	100 %
2012	56 %	19 %	11 %	6 %	9 %	100 %
2013	64 %	17 %	6 %	4 %	9 %	100 %
2014	69 %	15 %	5 %	5 %	6 %	100 %
2015	64 %	14 %	6 %	7 %	9 %	100 %
2016	66 %	11 %	10 %	1 %	12 %	100 %

Bilagstabel 5.10. Ofrets kendskab og relation til gerningspersonen, 1995-96 og 2005-2016, pct.

	Helt ukendt	Nuv. ægtefælle/samlever	Tidl. ægtefælle/samlever	Barn/barnebarn	Anden familie	Tidl./nuv. ven/kammerat	Be-kendt, kendt > 24 timer	Be-kendt, kendt < 24 timer	Pers. i afhængighedsforhold	Anden "kendt"	Alle
1995	64 %	3 %	5 %	0 %	2 %	3 %	7 %	3 %	3 %	10 %	100 %
1996	60 %	2 %	4 %	1 %	1 %	5 %	6 %	3 %	6 %	12 %	100 %
2005	63 %	2 %	2 %	1 %	0 %	3 %	9 %	2 %	5 %	11 %	100 %
2006	65 %	1 %	2 %	0 %	1 %	2 %	9 %	1 %	4 %	14 %	100 %
2007	67 %	2 %	4 %	0 %	1 %	5 %	8 %	0 %	2 %	9 %	100 %
2008	65 %	1 %	6 %	0 %	0 %	6 %	9 %	0 %	1 %	12 %	100 %
2009	66 %	2 %	8 %	0 %	1 %	1 %	4 %	1 %	2 %	16 %	100 %
2010	63 %	2 %	2 %	1 %	0 %	5 %	10 %	1 %	1 %	13 %	100 %
2011	65 %	1 %	6 %	0 %	0 %	6 %	6 %	0 %	2 %	13 %	100 %
2012	66 %	2 %	4 %	1 %	3 %	2 %	6 %	1 %	2 %	12 %	100 %
2013	66 %	1 %	4 %	3 %	1 %	1 %	4 %	1 %	1 %	18 %	100 %
2014	60 %	5 %	5 %	0 %	1 %	6 %	9 %	0 %	3 %	11 %	100 %
2015	65 %	2 %	3 %	1 %	5 %	5 %	2 %	1 %	1 %	14 %	100 %
2016	71 %	2 %	1 %	1 %	4 %	4 %	2 %	1 %	2 %	14 %	100 %

Bilagstabel 5.11. Gerningsstedet 1995-96 og 2005-2016, pct.

	Privat bolig	Arbejde /ud-dannelse	Værtshus, bodega m.v.	Offentligt sted	Andet sted	I alt
1995	14 %	12 %	23 %	42 %	8 %	100 %
1996	17 %	19 %	26 %	36 %	2 %	100 %
2005	19 %	25 %	15 %	36 %	5 %	100 %
2006	13 %	26 %	16 %	42 %	3 %	100 %
2007	19 %	18 %	12 %	47 %	4 %	100 %
2008	16 %	20 %	14 %	46 %	3 %	100 %
2009	17 %	15 %	14 %	50 %	3 %	100 %
2010	14 %	23 %	10 %	48 %	5 %	100 %
2011	16 %	11 %	11 %	48 %	14 %	100 %
2012	17 %	11 %	19 %	49 %	3 %	100 %
2013	14 %	25 %	15 %	43 %	3 %	100 %
2014	16 %	21 %	11 %	44 %	7 %	100 %
2015	17 %	18 %	10 %	48 %	8 %	100 %
2016	15 %	20 %	9 %	50 %	5 %	100 %

Bilagstabel 5.12. Procentfordeling af gerningspersoner og ofre påvirket af alkohol eller andet, 1995-96 og 2005-2016, pct.⁶¹

		Meget påvirket af alkohol	Påvirket af alkohol	Påvirket af stoffer	Ikke påvirket
1995	Offer	10 %	33 %	2 %	56 %
	<i>Gerningsperson</i>	33 %	23 %	8 %	36 %
1996	Offer	14 %	30 %	1 %	55 %
	<i>Gerningsperson</i>	41 %	21 %	8 %	30 %
2005	Offer	16 %	25 %	0 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	26 %	19 %	22 %	34 %
2006	Offer	10 %	23 %	1 %	65 %
	<i>Gerningsperson</i>	28 %	16 %	11 %	45 %
2007	Offer	15 %	28 %	0 %	56 %
	<i>Gerningsperson</i>	31 %	20 %	13 %	37 %
2008	Offer	10 %	30 %	1 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	24 %	27 %	16 %	33 %
2009	Offer	12 %	26 %	3 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	33 %	17 %	12 %	38 %
2010	Offer	10 %	30 %	0 %	61 %
	<i>Gerningsperson</i>	32 %	15 %	6 %	47 %
2011	Offer	12 %	28 %	2 %	59 %
	<i>Gerningsperson</i>	24 %	24 %	12 %	40 %
2012	Offer	11 %	27 %	1 %	61 %
	<i>Gerningsperson</i>	24 %	19 %	15 %	42 %
2013	Offer	14 %	30 %	1 %	54 %
	<i>Gerningsperson</i>	28 %	19 %	12 %	40 %
2014	Offer	15 %	20 %	3 %	62 %
	<i>Gerningsperson</i>	25 %	22 %	13 %	39 %
2015	Offer	7 %	24 %	4 %	65 %
	<i>Gerningsperson</i>	16 %	24 %	14 %	47 %
2016	Offer	6 %	33 %	2 %	60 %
	<i>Gerningsperson</i>	21 %	18 %	14 %	47 %

⁶¹ Det bemærkes, at andelen af uoplyste og ved ikke-besvarelser ved spørgsmålet om hvorvidt gerningspersonen var påvirket eller ej, er relativ høj, 8 pct. Der må naturligvis være en del voldshændelser, hvor det kan være svært at vide eller vurdere, om gerningspersonen var påvirket.

Bilagstabel 5.13. Procentfordeling af gerningspersoner og ofre påvirket af alkohol eller andet, 1995-96 og 2005-2016.

Offer	Påvirket	Påvirket	Ikke påvirket	Ikke påvirket	I alt
Gerningsperson	Påvirket	Ikke påvirket	Påvirket	Ikke påvirket	
1995	34 %	8 %	30 %	28 %	100 %
1996	43 %	5 %	27 %	26 %	100 %
2005	36 %	4 %	31 %	29 %	100 %
2006	27 %	6 %	28 %	39 %	100 %
2007	38 %	4 %	25 %	33 %	100 %
2008	38 %	4 %	29 %	29 %	100 %
2009	38 %	4 %	23 %	35 %	100 %
2010	33 %	6 %	20 %	41 %	100 %
2011	35 %	5 %	25 %	34 %	100 %
2012	33 %	6 %	25 %	35 %	100 %
2013	37 %	6 %	23 %	34 %	100 %
2014	43 %	8 %	18 %	31 %	100 %
2015	32 %	3 %	22 %	44 %	100 %
2016	31 %	9 %	21 %	39 %	100 %

Bilagstabel 5.14. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for partnervold, 2010-16 (n=59.978). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter-estimat	Signifikans-niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,0 %	-1,356	,000	,258	,128	,520
16-24 år	0,1 %	1,310	,014	3,706	1,308	10,502
25-39 år	0,2 %	,602	,000	1,825	1,320	2,523
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,1 %	,178	,691	1,195	,496	2,876
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,1 %	-,280	,642	,756	,232	2,459
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,1 %	,372	,514	1,450	,475	4,429
Har en indkomst på 550.000 eller mere	0,0 %	-,951	,443	,386	,034	4,396
Enlig uden børn	0,2 %	1,913	,000	6,771	2,774	16,523
Enlig med børn	0,5 %	2,599	,000	13,453	5,398	33,532
Par uden børn	0,0 %	-,602	,479	,548	,103	2,901
Andre familietyper	0,1 %	1,302	,072	3,677	,888	15,218
Studerende	0,1 %	-,450	,463	,637	,191	2,124
Arbejdsløs	0,2 %	1,036	,027	2,818	1,128	7,042
Pensionist	0,0 %	-13,374	,974	,000	,000	
Selvstændig erhvervsdrivende	0,0 %	-,833	,382	,435	,067	2,818
Faglært arbejder	0,1 %	,568	,204	1,765	,735	4,236
Ufaglært arbejder	0,0 %	-,721	,412	,486	,087	2,726
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	0,1 %	-,469	,149	,626	,332	1,182
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	0,1 %	-,050	,876	,951	,507	1,784
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,0 %	-,145	,746	,865	,359	2,086
Ejer butik eller virksomhed	0,1 %	1,309	,007	3,702	1,429	9,588

Bilagstabel 5.15. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for partnervold, 2010-16 (n=59.978). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteresti- mat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,0 %	-1,386	,000	0,250	0,125	0,500
16-24 år	0,1 %	1,156	,005	3,178	1,409	7,168
25-39 år	0,2 %	0,652	,000	1,919	1,400	2,631
Enlig uden børn	0,2 %	1,965	,000	7,138	3,283	15,519
Enlig med børn	0,5 %	2,772	,000	15,995	7,052	36,277
Andre familiety- per	0,1 %	1,394	,045	4,031	1,030	15,776
Arbejdsløs	0,2 %	1,539	,000	4,660	2,442	8,892
Faglært arbejder	0,1 %	,947	,018	2,577	1,176	5,649
Ejer butik eller virksomhed	0,1 %	1,122	,010	3,071	1,302	7,244

Bilagstabel 5.16. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på offentligt sted 2014-2016 (n=25.789). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameteresti- mat	Signifikans- niveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,2 %	,924	,000	2,520	1,835	3,460
16-24 år	2,4 %	1,326	,000	3,768	2,356	6,024
25-39 år	0,9 %	,273	,005	1,314	1,086	1,590
Har en indkomst på 100.000-239.999	1,0 %	-,103	,595	,902	,617	1,319
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,5 %	-,623	,030	,537	,305	,943
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,6 %	-,272	,302	,762	,455	1,277
Har en indkomst på 550.000 eller mere	0,5 %	-,578	,119	,561	,271	1,159
Enlig uden børn	1,2 %	,641	,001	1,899	1,315	2,743
Enlig med børn	1,4 %	,825	,003	2,283	1,317	3,957
Par uden børn	0,8 %	,484	,022	1,622	1,074	2,450
Andre familietyper	1,4 %	,297	,291	1,346	,776	2,334
Studerende	1,7 %	-,139	,613	,870	,506	1,494
Arbejdsløs	1,4 %	,882	,001	2,415	1,440	4,051
Pensionist	0,4 %	-,029	,933	,972	,502	1,881
Selvstændig erhvervsdri- vende	0,8 %	,113	,767	1,120	,528	2,376
Faglært arbejder	0,6 %	,025	,927	1,026	,595	1,766
Ufaglært arbejder	1,2 %	,421	,132	1,524	,880	2,639
Anden herkomst end dansk	0,9 %	-,067	,763	,935	,607	1,442
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	1,2 %	,609	,000	1,839	1,311	2,581
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	1,3 %	,227	,165	1,254	,911	1,727
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,6 %	,119	,563	1,126	,753	1,683
Ejer butik eller virksom- hed	1,0 %	,434	,089	1,543	,936	2,545

Bilagstabel 5.17. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på offentligt sted 2014-2016 (n=25.789). Slutmodel

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,2 %	,907	,000	2,478	1,810	3,392
16-24 år	2,4 %	1,546	,000	4,695	3,356	6,568
25-39 år	0,9 %	,300	,001	1,350	1,133	1,609
Enlig uden børn	1,2 %	,582	,000	1,790	1,296	2,473
Enlig med børn	1,4 %	,752	,005	2,122	1,255	3,589
Par uden børn	0,8 %	,417	,033	1,517	1,033	2,226
Arbejdsløs	1,4 %	1,009	,000	2,742	1,904	3,950
Ufaglært arbejder	1,2 %	,439	,047	1,551	1,005	2,392
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	1,2 %	,681	,000	1,977	1,444	2,705
Ejer butik eller virksom- hed	1,0 %	,456	,031	1,578	1,043	2,389

Bilagstabel 5.18. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på arbejdspladsen 2014-2016 (n=25.789). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,2 %	-,723	,004	,485	,295	,798
16-24 år	0,3 %	,091	,863	1,095	,391	3,070
25-39 år	0,5 %	,275	,038	1,316	1,016	1,706
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,2 %	-,030	,951	,970	,375	2,513
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,4 %	,609	,239	1,838	,667	5,063
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,4 %	,658	,208	1,931	,693	5,382
Har en indkomst på 550.000 eller mere	0,1 %	,001	,999	1,001	,249	4,020
Enlig uden børn	0,3 %	,628	,063	1,874	,967	3,635
Enlig med børn	0,8 %	1,253	,002	3,501	1,598	7,671
Par uden børn	0,3 %	,526	,110	1,693	,887	3,230
Andre familietyper	0,3 %	,714	,191	2,043	,700	5,963
Studerende	0,3 %	,572	,269	1,772	,643	4,883
Arbejdsløs	0,2 %	-,296	,586	,744	,256	2,160
Pensionist	0,0 %	-2,495	,056	,083	,006	1,066
Selvstændig er- hvervsdrivende	0,0 %	-2,355	,130	,095	,005	1,998
Faglært arbejder	0,5 %	,476	,122	1,610	,880	2,946
Ufaglært arbejder	0,4 %	,438	,307	1,550	,669	3,588
Anden herkomst end dansk	0,1 %	-1,336	,048	,263	,070	,989
Er ugentligt eller of- tere hjemmefra om aftenen	0,4 %	,511	,046	1,667	1,009	2,755
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	0,2 %	-,695	,012	,499	,290	,859
Ejerskab over to bi- ler, sommerhus og/eller båd	0,4 %	,525	,065	1,691	,967	2,957
Ejer butik eller virk- somhed	0,2 %	,236	,605	1,266	,518	3,096

Bilagstabel 5.19. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold på arbejdspladsen, 2014-16 (n=25.789). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifi- kansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	0,2 %	-,741	,002	,477	,297	,765
25-39 år	0,5 %	,279	,020	1,321	1,045	1,671
Pensionist	0,0 %	-2,868	,025	,057	,005	,693
Anden herkomst end dansk	0,1 %	-1,456	,030	,233	,063	,867
Er ugentligt eller oftere hjemme fra om aftenen	0,4 %	,581	,021	1,789	1,091	2,931
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	0,2 %	-,648	,014	,523	,311	,878

Bilagstabel 5.20. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold, 2014-16 (n=25.789). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,70 %	,381	,001	1,464	1,172	1,829
16-24 år	3,20 %	1,135	,000	3,112	2,148	4,508
25-39 år	1,70 %	,300	,000	1,349	1,178	1,546
Har en indkomst på 100.000-239.999	1,70 %	,010	,951	1,010	,743	1,372
Har en indkomst på 240.000-324.999	1,10 %	-,269	,197	,764	,508	1,150
Har en indkomst på 325.000-549.999	1,20 %	-,125	,537	,882	,593	1,313
Har en indkomst på 550.000 eller mere	0,60 %	-,685	,025	,504	,277	,916
Enlig uden børn	2,00 %	,696	,000	2,005	1,508	2,665
Enlig med børn	3,20 %	1,196	,000	3,306	2,262	4,832
Par uden børn	1,30 %	,325	,050	1,384	1,000	1,916
Andre familietyper	2,00 %	,341	,133	1,406	,901	2,193
Studerende	2,50 %	-,101	,637	,904	,593	1,377
Arbejdsløs	2,30 %	,657	,001	1,928	1,305	2,849
Pensionist	0,60 %	-,475	,087	,622	,361	1,072
Selvstændig erhvervsdrivende	1,00 %	-,313	,338	,732	,386	1,387
Faglært arbejder	1,50 %	,237	,202	1,268	,881	1,825
Ufaglært arbejder	2,00 %	,371	,077	1,450	,961	2,187
Anden herkomst end dansk	2,00 %	,225	,145	1,253	,926	1,695
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	1,80 %	,374	,003	1,454	1,138	1,857
Går ugentligt eller oftere ud for at møde sig	1,80 %	-,075	,544	,928	,729	1,181
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	1,10 %	,234	,125	1,263	,938	1,702
Ejer butik eller virksomhed	1,50 %	,418	,038	1,518	1,024	2,252

Bilagstabel 5.21. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for vold, 2014-16 (n=25.789). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	1,70 %	,389	,001	1,475	1,183	1,838
16-24 år	3,20 %	1,224	,000	3,400	2,594	4,456
25-39 år	1,70 %	,351	,000	1,421	1,251	1,614
Har en indkomst på 550.000 eller mere	0,60 %	-,556	,029	,573	,348	0,944
Enlig uden børn	2,00 %	,487	,000	1,628	1,292	2,051
Enlig med børn	3,20 %	1,023	,000	2,783	1,969	3,932
Arbejdsløs	2,30 %	,790	,000	2,204	1,656	2,932
Ufaglært arbejder	2,00 %	,417	,016	1,517	1,081	2,130
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	1,80 %	,350	,002	1,419	1,132	1,778
Ejer butik eller virksomhed	1,50 %	,360	,038	1,434	1,020	2,016

Bilagstabel 6.1. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, 2010-16 (n=29.186). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	4,2 %	1,761	,000	5,817	3,963	8,540
25-39 år	1,8 %	,647	,000	1,911	1,649	2,213
Har en indkomst på 100.000-239.999	1,5 %	-,289	,035	,749	,572	,980
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,8 %	-,277	,177	,758	,507	1,133
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,6 %	-,470	,047	,625	,393	,994
Har en indkomst på mere end 550.000	1,1 %	,124	,693	1,132	,612	2,093
Enlig uden børn	2,4 %	1,329	,000	3,777	2,809	5,079
Enlig med børn	2,2 %	1,147	,000	3,147	2,171	4,562
Par uden børn	1,1 %	,581	,001	1,789	1,273	2,514
Andre familietyper	3,4 %	,997	,000	2,709	1,807	4,061
Studerende	3,7 %	,293	,166	1,340	,886	2,029
Arbejdsløs	2,5 %	1,104	,000	3,016	2,057	4,422
Pensionist	0,2 %	-,947	,011	,388	,187	,803
Selvstændig erhvervsdrivende	0,5 %	-,377	,469	,686	,247	1,903
Faglært arbejder	0,6 %	-,261	,304	,770	,468	1,267
Ufaglært arbejder	1,1 %	,022	,935	1,023	,599	1,746
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	1,6 %	,044	,720	1,045	,823	1,326
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	1,7 %	-,137	,260	,872	,688	1,106
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,7 %	-,088	,580	,915	,669	1,252
Ejer butik eller virksomhed	0,8 %	,176	,538	1,193	,680	2,093

Bilagstabel 6.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje 2010-16 (n=29.186) Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter-estimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	4,2 %	1,861	,000	6,429	4,515	9,156
25-39 år	1,8 %	,654	,000	1,923	1,665	2,220
Enlig uden børn	2,4 %	1,293	,000	3,645	2,753	4,824
Enlig med børn	2,2 %	1,140	,000	3,126	2,173	4,499
Par uden børn	1,1 %	,554	,001	1,740	1,243	2,436
Andre familietyper	3,4 %	1,015	,000	2,759	1,846	4,124
Studerende	3,7 %	,451	,005	1,570	1,149	2,145
Arbejdsløs	2,5 %	1,237	,000	3,444	2,610	4,546
Pensionist	0,2 %	-,813	,019	,444	,225	,875

Bilagstabel 6.3. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden er ofret bekendt 2010-16 (n=29.180). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimant	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	2,1 %	1,534	,000	4,635	2,782	7,721
25-39 år	1,0 %	,618	,000	1,854	1,539	2,235
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,8 %	-,569	,117	,566	,278	1,153
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,4 %	-,892	,011	,410	,206	,817
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,4 %	-,849	,019	,428	,210	,871
Har en indkomst på mere end 550.000	0,8 %	-,697	,049	,498	,249	,996
Enlig uden børn	1,4 %	1,754	,000	5,780	3,795	8,803
Enlig med børn	1,5 %	1,622	,000	5,064	3,086	8,307
Par uden børn	0,5 %	,783	,002	2,187	1,345	3,558
Andre familietyper	1,9 %	1,447	,000	4,250	2,441	7,399
Studerende	1,9 %	,407	,146	1,502	0,867	2,603
Arbejdsløs	1,4 %	1,028	,000	2,795	1,699	4,599
Pensionist	0,1 %	-,957	,045	,384	,150	,980
Selvstændig erhvervsdrivende	0,3 %	-,305	,647	,737	,200	2,717
Faglært arbejder	0,4 %	-,195	,543	,823	,439	1,542
Ufaglært arbejder	0,5 %	-,063	,868	,939	,449	1,965
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	0,8 %	-,196	,216	,822	,602	1,122
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	0,9 %	-,279	,082	,757	,553	1,036
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,4 %	,118	,563	1,126	,754	1,680
Ejer butik eller virksomhed	0,4 %	,024	,952	1,024	,470	2,232

Bilagstabel 6.4. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden er ofret bekendt 2010-16 (n=29.180). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter-estimat	Signifikans-niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	2,1 %	1,532	,000	4,629	2,878	7,445
25-39 år	1,0 %	,600	,000	1,822	1,517	2,190
Enlig uden børn	1,4 %	1,654	,000	5,229	3,503	7,804
Enlig med børn	1,5 %	1,561	,000	4,765	2,943	7,717
Par uden børn	0,5 %	,713	,004	2,041	1,260	3,306
Andre familietyper	1,9 %	1,426	,000	4,161	2,404	7,203
Studerende	1,9 %	,476	,025	1,609	1,060	2,443
Arbejdsløs	1,4 %	1,016	,000	2,761	1,921	3,970
Pensionist	0,1 %	-,973	,030	,378	,157	,908
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	0,9 %	-,344	,020	,709	,530	,947

Bilagstabel 6.5. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden ikke er ofret bekendt, 2010-16 (n=29.180). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter-estimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	2,1 %	2,111	,000	8,259	4,553	14,981
25-39 år	0,7 %	,734	,000	2,084	1,629	2,666
Har en indkomst på 100.000-239.999	0,7 %	-,250	,208	,779	,528	1,149
Har en indkomst på 240.000-324.999	0,3 %	-,218	,483	,804	,436	1,481
Har en indkomst på 325.000-549.999	0,1 %	-,974	,022	,378	,164	0,869
Har en indkomst på mere end 550.000	0,2 %	-,769	,267	,464	,119	1,801
Enlig uden børn	1,0 %	,871	,000	2,390	1,565	3,649
Enlig med børn	0,7 %	,527	,081	1,694	,937	3,063
Par uden børn	0,5 %	,340	,173	1,404	,862	2,289
Andre familietyper	1,3 %	,459	,135	1,582	,867	2,889
Studerende	1,7 %	,241	,463	1,273	,668	2,425
Arbejdsløs	1,1 %	1,306	,000	3,691	2,009	6,784
Pensionist	0,1 %	-,752	,204	,472	,148	1,504
Selvstændig erhvervsdrivende	0,1 %	-,993	,344	,371	,047	2,898
Faglært arbejder	0,2 %	-,459	,303	,632	,264	1,514
Ufaglært arbejder	0,5 %	,102	,806	1,107	,490	2,501
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	0,8 %	,354	,066	1,425	,977	2,079
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	0,8 %	,023	,901	1,024	,709	1,478
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	0,2 %	-,334	,199	,716	,430	1,192
Ejer butik eller virksomhed	0,4 %	,488	,220	1,628	,747	3,550

Bilagstabel 6.6. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for tvangssamleje, hvis gerningsmanden ikke er ofret bekendt, 2010-16 (n=29.180). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter-estimat	Signifikans-niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
16-24 år	2,1 %	2,440	,000	11,472	6,649	19,792
25-39 år	0,7 %	,800	,000	2,226	1,762	2,812
Enlig uden børn	1,0 %	,643	,000	1,902	1,375	2,629
Studerende	1,7 %	,607	,013	1,835	1,139	2,955
Arbejdsløs	1,1 %	1,720	,000	5,582	3,652	8,533
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	0,8 %	,363	,042	1,438	1,013	2,040

Bilagstabel 7.1. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for kriminalitet, 2014-16 (n= 12.951). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter- estimat	Signifikansni- veau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	16,4 %	,137	,008	1,147	1,036	1,271
16-24 år	20,8 %	,194	,065	1,214	,988	1,492
25-39 år	18,7 %	,160	,000	1,173	1,103	1,247
Har en indkomst på 100.000-239.999	14,7 %	,028	,731	1,029	,875	1,210
Har en indkomst på 240.000-324.999	13,7 %	-,009	,925	,991	,815	1,204
Har en indkomst på 325.000-549.999	14,4 %	,009	,926	1,009	,833	1,223
Har en indkomst på 550.000 eller mere	17,0 %	,153	,192	1,165	,926	1,466
Enlig uden børn	16,3 %	,133	,047	1,142	1,002	1,303
Enlig med børn	19,6 %	,328	,002	1,388	1,124	1,713
Par uden børn	14,1 %	,007	,921	1,007	,875	1,160
Andre familietyper	17,9 %	,052	,640	1,053	,847	1,309
Studerende	22,8 %	,368	,001	1,445	1,171	1,782
Arbejdsløs	14,4 %	,021	,831	1,022	,839	1,244
Pensionist	9,0 %	-,424	,000	,654	,530	,808
Selvstændig erhvervs- drivende	20,6 %	,075	,553	1,077	,842	1,378
Faglært arbejder	14,4 %	-,038	,654	,963	,816	1,136
Ufaglært arbejder	14,0 %	-,082	,451	,921	,744	1,140
Anden herkomst end dansk	17,9 %	,149	,058	1,160	,995	1,353
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	17,1 %	,097	,081	1,102	,988	1,230
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	17,8 %	,136	,018	1,145	1,024	1,281
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	14,7 %	-,034	,600	,966	,850	1,099
Ejer butik eller virksom- hed	21,0 %	,430	,000	1,538	1,277	1,852

Bilagstabel 7.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for kriminalitet, 2014-16 (n=12.951). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameter- estimat	Signifikans- niveau	OR	95 pct. konfiden- sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	16,4 %	,153	,003	1,166	1,055	1,287
25-39 år	18,7 %	,136	,000	1,145	1,085	1,209
Enlig uden børn	16,3 %	,134	,021	1,143	1,020	1,281
Enlig med børn	19,6 %	,323	,002	1,382	1,128	1,692
Studerende	22,8 %	,503	,000	1,654	1,453	1,883
Pensionist	9,0 %	-,453	,000	,636	,534	,758
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	17,8 %	,192	,000	1,212	1,095	1,341
Ejer butik eller virksom- hed	21,0 %	,474	,000	1,606	1,390	1,857

Bilagstabel 8.1. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for kriminalitet blandt de 16-24-årige, 2014-16 (n= 2.209). Startmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	19,4 %	-,044	,656	,957	,789	1,161
20-24 år	19,1 %	,015	,902	1,015	,803	1,283
Enlig uden børn	21,4 %	,077	,595	1,080	,814	1,431
Enlig med børn	19,6 %	-,032	,867	,968	,663	1,413
Par uden børn	15,8 %	-,272	,121	,762	,541	1,074
Andre fami- lietyper	18,2 %	-,104	,481	,901	,675	1,204
Anden her- komst end dansk	16,5 %	-,189	,204	,828	,618	1,108
Er ugentligt eller oftere hjemmefra om aftenen	21,0 %	,281	,024	1,324	1,038	1,689
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	20,9 %	,205	,092	1,228	,967	1,559
Ejerskab over to biler, som- merhus og/el- ler båd	21,3 %	,073	,655	1,076	,781	1,481
Ejer butik el- ler virksom- hed	24,4 %	,277	,203	1,319	,861	2,019

Bilagstabel 8.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende udsathed for kriminalitet blandt de 16-24-årige, 2014-16 (n= 2.209). Slutmodel.

Variabel	Andel ofre i pct.	Parameterestimat	Signifikansniveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Er ugentligt eller oftere hjemme fra om aftenen	21,0 %	,391	,001	1,479	1,183	1,849

Bilagstabel 9.1. Resultat af regressionsanalyse vedrørende angst for kriminalitet, 2014-16 (n=25.796). Startmodel.

Variabel	Andel angste i pct.	Parameter-estimat	Signifikans-niveau	OR	95 pct. konfiden-sinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	9,0 %	-,416	,000	,660	,607	,716
16-24 år	12,1 %	,031	,726	1,032	,866	1,229
25-39 år	10,2 %	-,057	,032	,944	,896	,995
Har en indkomst på 100.000-239.999	13,0 %	-,132	,040	,876	,773	,994
Har en indkomst på 240.000-324.999	11,2 %	-,274	,000	,761	,655	,883
Har en indkomst på 325.000-549.999	9,0 %	-,413	,000	,662	,568	,771
Har en indkomst på mere end 550.000	7,7 %	-,504	,000	,604	,495	,737
Enlig uden børn	10,3 %	-,119	,032	,888	,796	,990
Enlig med børn	11,8 %	-,041	,665	,960	,799	1,154
Par uden børn	12,5 %	,106	,054	1,111	,998	1,237
Andre familietyper	11,7 %	-,064	,497	,938	,779	1,129
Studerende	11,7 %	-,045	,637	,956	,794	1,151
Arbejdsløs	14,0 %	,226	,004	1,253	1,076	1,460
Pensionist	13,2 %	,241	,002	1,272	1,095	1,477
Selvstændig erhvervsdri-vende	11,0 %	,245	,032	1,277	1,021	1,598
Faglært arbejder	11,1 %	,198	,004	1,219	1,064	1,397
Ufaglært arbejder	11,2 %	,146	,090	1,157	,978	1,369
Anden herkomst end dansk	14,3 %	,244	,000	1,276	1,131	1,441
Er ugentligt eller oftere hjemme fra om aftenen	10,1 %	-,121	,007	,886	,811	,968
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	10,4 %	-,099	,034	,906	,827	,993
Ejerskab over to biler, sommerhus og/eller båd	10,6 %	,058	,273	1,060	,955	1,176
Ejer butik eller virksom-hed	10,1 %	-,059	,497	,943	,794	1,118
Udsat for kriminalitet	19,9 %	,817	,000	2,263	2,020	2,535

Bilagstabel 9.2. Resultat af regressionsanalyse vedrørende angst for kriminalitet, 2014-16 (n=25.796). Slutmodel.

Variabel	Andel angste i pct.	Parameter-estimat	Signifikans-niveau	OR	95 pct. konfidensinterval for OR	
					Nedre	Øvre
Mænd	9,0 %	-,406	,000	,666	,614	,723
25-39 år	10,2 %	-,062	,012	,939	,895	,986
Har en indkomst på 240.000-324.999	11,2 %	-,177	,002	,838	,748	,938
Har en indkomst på 325.000-549.999	9,0 %	-,335	,000	,715	,643	,796
Har en indkomst på mere end 550.000	7,7 %	-,440	,000	,644	,548	,757
Enlig uden børn	10,3 %	-,158	,001	,854	,776	,940
Arbejdsløs	14,0 %	,186	,004	1,205	1,061	1,367
Pensionist	13,2 %	,213	,001	1,237	1,097	1,396
Selvstændig erhvervsdrivende	11,0 %	,189	,034	1,208	1,015	1,438
Faglært arbejder	11,1 %	,173	,007	1,188	1,049	1,346
Anden herkomst end dansk	14,3 %	,261	,000	1,298	1,152	1,462
Er ugentligt eller oftere hjemme fra om aftenen	10,1 %	-,121	,007	,886	,812	,968
Går ugentligt eller oftere ud for at more sig	10,4 %	-,098	,033	,907	,829	,992
Udsat for kriminalitet	19,9 %	,812	,000	2,253	2,012	2,524